

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 1974-1975

Nrs. 16 en 17

HANDELINGEN

Vergaderingen van dinsdag 17 juni 1975

INHOUDSOPGAVEN

OCHTENDVERGADERING

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 460

VERSLAGEN

Indiening, blz. 460

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Wijziging in de volgorde van de agenda, blz. 460

MOTIE VAN ORDE

Samenvallen commissievergaderingen met openbare vergaderingen

Spreker: de heer **M. Coppieters**, blz. 460

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. van de heer **M. Coppieters** tot de Minister van Nationale Opvoeding over de bevordering van de kennis van het eigen volkslied van de Nederlandse cultuurgemeenschap in het onderwijs, blz. 461
2. van de heer **A. d' Alcantara** tot de Minister van Middenstand over de beroepsopleiding en **beroepsvolmaking** in ambachten en neringen, blz. 462
3. van de heer **M. Vanhaegendoren** tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over een aangekondigde gespecialiseerde opleiding in monumentenzorg, blz. 463

4. van de heer **M. Coppieters** tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de anti-Vlaamse manifestatie ter gelegenheid van het slotconcert en de proclamatie van de Koningin-Elisabethwedstrijd, blz. 464

BEGROTING van Nationale Opvoeding — Nederlands-talig regime — voor het begrotingsjaar 1975. — Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen (G.W. art. 59 bis, § 2, 2°) — 4-II (1974-1975) — Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

Sprekers: de heren **A. Deneir**, verslaggever, **M. Coppieters**, **H. De Croo**, Minister van Nationale Opvoeding; **F. De Bondt**, blz. 466

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap voor het **begrotingsjaar 1975** — Sector Nederlandse Cultuur — 4-I (1974-1975) — Nrs. 1 tot 4.

Algemene bespreking

Sprekers: de heer **O. De Mey**, verslaggever; mevrouw **W. Demeester-De Meyer**, verslaggever, de heer **W. Verleysen**, verslaggever; **R. Boel**, **V. Anciaux**; **H. Lahaye**, blz. 473

MIDDAGVERGADERING

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 401

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-I (1974-1975) — Nrs. 1 tot 4.

Voortzetting van de algemene bespreking.

Sprekers: mevrouw **N. Maes**; de heren **A. Diegenant**; **J. Van Elewyck**; **M. Coppieters**; **W. Verleysen**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de heer **H. Lahaye**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 48 1

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw — 119 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 3.

Algemene bespreking

Sprekers : mevrouw **W. Demeester-De Meyer**, verslaggever, mevrouw **N. Maes**, de heer **E. Leemans**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 500

VOORSTEL VAN DECREET van de heer **M. Vanhaegendoren** c.s. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — 112 (1974-1975) — Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

Sprekers: de heren **H. Boel**, verslaggever, **M. Vanhaegendoren**; de dames **W. Demeester-De Meyer**; **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 503

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband — 109 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 9.

Voortzetting en sluiting van de algemene bespreking.

Sprekers : mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de heren **L. Van Geyt**; **H. Adriaensens**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 505

BEGROTING van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1975 — Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen (G.W. art. 59bis, § 2, 2°) — 4-11 (1974-1975) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 513

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet, blz. 514

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 4.

Artikelsgewijze behandeling, blz. -5 15

Sprekers : de heer **J. Van Elewyck**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 516

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet, blz. 517

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw — 119 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 3.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 519

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet, blz. 519

VOORSTEL VAN DECREET van de heer **M. Vanhaegendoren** c.s. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — 112 (1974-1975) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 520

Naamstemming over het gehele voorstel van decreet, blz. 521

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband — 109 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 9.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 522

Sprekers: de dames **N. Maes**; **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de heer **L. Van Geyt**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de dames **N. Maes**; **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rijkssubsidie-regeling voor het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband — 109 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 9. Verklaringen vóór de stemming.

Sprekers: de heer **H. Adriaensens**; mevrouw **N. Maes**, blz. 533

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet, blz. 534

VOORSTEL VAN DECREET van de heer **C. De Clercq** tot verbetering van de sociaalrechtelijke terminologie in de overheidsdiensten — 21 (B.Z. 1974) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling, blz. 535

Naamstemming over het gehele voorstel van decreet, blz. 535

VAKANTIEWENSEN

Sprekers: de heren **J. Van Elewyck**; **M. Coppieters**; **J. Henckens**; **A. Kempinaire**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 536

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. van de heer **M. Vanhaegendoren** tot de Eerste Minister en tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toepassing van artikelen 52 en 59 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 **gecoördineerde** wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de **ondernemingen**.

Sprekers: de heer **M. Vanhaegendoren**, mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, de heer **M. Vanhaegendoren**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de heer **R. Vandezande**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden; de heer **M. Vanhaegendoren**, blz. 537

2. van de heer **L. Lindemans** tot de Minister van Nationale Opvoeding over de benoeming tot

leraar van een groep leerkrachten aan het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel.

Sprekers: de heren **L. Lindemans**; **H. De Croo**, Minister van Nationale Opvoeding; **M. Coppieters**; **L. Lindemans**, blz. 544

3. van de heer **A. Diegenant** tot de Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking over de organisatie van Nederlandstalig onderwijs met Belgisch programma in Zaïre, Rwanda en Burundi.

Sprekers: de heer **A. Diegenant**; mevrouw **R. De Backer-Van Ocken**, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden namens de Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking; de heren **M. Vanhaegendoren**; **A. Diegenant**, blz. 550

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 553

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

blz. 553

VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen en antwoorden, blz. 553

BIJLAGEN

Begrotingstabellen

Nederlandse Cultuur, blz. 557

Nationale Opvoeding, blz. 579

Nr. 16

OCHTENDVERGADERING

VOORZITTER :
De heer J. BASCOUR

De heren **B. Van Hoorick** en D. Coens, Secretarissen, nemen plaats aan het Bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 10.35 uur.

De Voorzitter : Dames en Heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De Voorzitter: Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de heren :

J. Vandemeulebroucke, **L. Vansteenkiste**, gezondheidsredenen ;

P. De Keersmaecker, **M. Vandewiele**, Europees Parlement ;

A. De Rore, IAB

J. Van Eynde, **E. Vansteenkiste**, buitenslands ;
M. Babylon, **K. Blanckaert**, **L. Cantillon**, **W. Martens**, **Rik Vandekerckhove**, **G. Verhaegen**, **J. Wyninckx**, ambtsverplichtingen.

VERSLAGEN

De volgende verslagen werden ingediend door:

- mevrouw **W. Demeester-De Meyer** namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur. Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport behoren — **4-I (1974-1975) — Nr. 3-C.**
- mevrouw **G. Craeybeckx-Orij** namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur. Artikelen die tot de Commissie voor onderwijs behoren — **4-I (1974-1975) — Nr. 3-D.**
- de heer **Jos Daems** namens de Commissie voor radio en TV over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur. Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor radio en TV behoren — **4-I (1974-1975) — Nr. 3-E.**
- mevrouw **W. Demeester-De Meyer** namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over het ontwerp van decreet

houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw — **119 (1974-1975) — Nr. 2.**

- de heer **H. Boel** namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming over het voorstel van decreet van de heer **M. Vanhaegendoren** c.s. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — **112 (1974-1975) — Nr. 2.**
- de heer **H. Boel** namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming over het voorstel van decreet van de heer **M. Vanhaegendoren** tot taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — **34 (B.Z. 1974) — Nr. 5.**
- de heer **W. Verleysen** namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — **4-I (1974-1975) — Nr. 3-F.**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Wijziging in de volgorde van de agenda

De Voorzitter : Dames en Heren, daar de heer Olivier, Minister van Middenstand, de heer De Croo, Minister van Nationale Opvoeding, heeft verzocht namens hem de mondelinge vraag van de heer **d'Alcantara** te beantwoorden, stel ik u voor deze vraag onmiddellijk te horen na de eerste vraag aan Minister De Croo, namelijk die van de heer **Coppieters**.

Is de Raad het met deze lichte wijziging in de orde van de werkzaamheden eens? (*Instemming*)

MOTIE VAN ORDE

Samenvallen Commissievergaderingen met openbare vergaderingen

De heer M. Coppieters: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een opmerking in verband met de werkzaamheden.

De Voorzitter : De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte Collega's. Er doet zich op dit ogenblik wel een wat vreemde situatie voor. De commissies werden samengeroepen, ofwel om kwart over tien ofwel om halfelf, hoewel er beslist werd dat de Cultuurraad in openbare vergadering zou bijeenkomen om 10.30 uur,

Ik wil meer in het bijzonder protesteren tegen het feit dat de Commissie voor onderwijs wordt samengeroepen goed wetende (*Protestgebaar van de heer De Croo, Minister van Nationale Opvoeding*) — het gaat niet om u, mijnheer de Minister, u bent er alleen het slachtoffer van — dat terzelfdertijd hier wordt vergaderd.

Dat de Commissie wordt samengeroepen is op zichzelf een goed punt. Maar, het is uiteindelijk dan toch om vast te stellen dat, in deze omstandigheden, iedereen akkoord gaat dat men niet zou vergaderen.

Mijnheer de Voorzitter, ik moet eraan toevoegen — en ik wil het in openbare vergadering nog eens herhalen — dat zelfs half en half werd verwacht en dat men bijna stil verhoopte dat de Commissie voor Onderwijs toch niet zou vergaderen. En dat na weken en weken door ons aangeklaagde inactiviteit.

Ik kan dan ook niet anders dan protest aantekenen tegen de werkwijze van vandaag. (*Instemming op de banken van de Volksunie*)

De Voorzitter: Ik wijs erop dat de Voorzitter voor veertien dagen op het einde van de openbare vergadering zeer duidelijk heeft gesteld dat vandaag, naar alle waarschijnlijkheid, zowel in de voor- als in de namiddag een openbare vergadering zou worden gehouden.

De heer E. Bouwens : De vergadering van de commissie werd niettegenstaande dat toch aangekondigd.

De Voorzitter: Ik herhaal dat voor veertien dagen op het einde van de openbare vergadering, werd meegedeeld dat zowel in de voor- als in de namiddag een openbare vergadering zou plaatshebben.

De heer E. Bouwens: Dat wist men eergisteren ook.

De heer E. De Facq : En toch werden de uitnodigingen voor de commissie verstuurd.

De Voorzitter : Ik herhaal eenvoudig wat de Voorzitter voor veertien dagen heeft medegedeeld.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nationale Opvoeding over de bevordering van de kennis van het eigen volkslied van de Nederlandse cultuurgemeenschap in het onderwijs.

De Voorzitter : Dames en Heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nationale Opvoeding over de bevordering van de kennis van het eigen volkslied van de

Nederlandse cultuurgemeenschap in het onderwijs. De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, Dames en Heren ! Meer dan twee jaar geleden heeft de Cultuurraad het decreet tot instelling van een eigen vlag, een eigen volkslied en een eigen feestdag van de Nederlandse cultuurgemeenschap aangenomen. Het decreet werd op 6 juli 1975 door de Koning ondertekend en op 12 september 1973 in het Staatsblad gepubliceerd.

Nu zijn we twee jaar verder. Men moet met spijt vaststellen dat de uitvoering van dit decreet met aarzelingen en betwistingen gebeurt.

Meer in het bijzonder willen wij aandacht vragen voor de bevordering van de kennis van het eigen volkslied bij de jeugd.

Traditioneel werd het aanleren van „De Vlaamse Leeuw” in ons onderwijs op gefronste wenkbrauwen onthaald. Inzonderheid in het rijksonderwijs werd het beschouwd als in strijd met het karakter dat dit onderwijs zou moeten hebben.

Na de goedkeuring en de publikatie van het decreet van 6 juli 1973 kan men deze argumenten niet langer als voorwendsel tegen het aanleren van het volkslied van de Vlamingen aanwenden.

Twee schooljaren later zou ik dan ook van de Minister van Nationale Opvoeding willen vernemen op welke wijze zijn departement gezorgd heeft voor de uitvoering van dit in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd decreet.

Hebben de Minister of zijn ambtsvoorganger richtlijnen gegeven om de aandacht van de instellingshoofden op dit decreet te vestigen?

Heeft de inspectie aan de muzikleraren wenken gegeven om tijdens de lessen muziek en zang „De Vlaamse Leeuw” aan te leren ? Wordt hierbij ook gewezen op de levensgeschiedenis en de persoonlijkheid van de tekstdichter en de componist van dit volkslied ?

Bovendien zou ik willen vernemen of het departement voor het aanleren van dit lied de vereiste leermiddelen heeft bezorgd ? Graag vernam ik het bedrag van de kredieten die hiervoor werden uitgetrokken. Terloops verwijs ik de Minister naar een recent verschenen grammofoonplaat met niet alleen een klassieke uitvoering van „De Vlaamse Leeuw”, maar met eveneens een meer modern aangepaste versie die van die aard is dat ze ons eigen volkslied bij de jonge Vlamingen van vandaag meer populair zou maken.

Wordt dit volkslied ook bij plechtigheden in het onderwijs uitgevoerd ?

En mocht het met de bevordering van de kennis van ons eigen volkslied in ons onderwijs nog niet zo goed gesteld zijn als alle leden van deze Cultuurraad ongetwijfeld wensen, dan zou ik van de heer Minister willen vernemen welke maatregelen hij van plan is te nemen om ertoe te komen dat

onze jonge mensen bij elke passende gelegenheid „De Vlaamse Leeuw” zingen en zich aldus meer bewust leden van onze cultuurgemeenschap zouden voelen.

De Voorzitter : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren ! Reeds in het rijksleerplan 1958 voor de lagere scholen staat „De Vlaamse Leeuw” vermeld bij de aanbevolen liederen „die in alle scholen zouden moeten gekend zijn”. In haast alle basisscholen van het Nederlandse taalgebied wordt „De Vlaamse Leeuw” aangeleerd.

Voor het secundair onderwijs bevat het programma „muzikale opvoeding” de opgave van een aantal liederen die met betrekking tot de didactiek van het vak noodzakelijkerwijze moeten worden gezongen. In deze reeks is „De Vlaamse Leeuw” niet opgenomen. Deze verplichte reeks kan evenwel door elke leerkracht aangevuld worden met een aantal liederen naar keus.

Met betrekking tot de aankoop van de vereiste leermiddelen, kan ik het geachte Lid mededelen dat de leerplancommissies en de inspectie de leermiddelen bepalen, die nodig zijn om de leerdoelen te bereiken.

De instellingshoofden van het rijksonderwijs beschikken over de nodige kredietopeningen, dit wil zeggen de financiële middelen om de vereiste aankopen van de elementaire basisuitrusting te kunnen doen. Het Bestuur Materiële en Financiële Organisatie van het departement voert regelmatig de voorstellen uit die door de instellingshoofden worden ingediend en waarover door de inspectie gunstig wordt geadviseerd.

Tenslotte wil ik er graag op wijzen, dat bij bepaalde plechtigheden in schoolverband het volkslied „De Vlaamse Leeuw” uitgevoerd wordt.

Wat de bevestiging van de openbare gebouwen met de vlag van de Nederlandse cultuurgemeenschap betreft, werden de nodige richtlijnen aan de betrokken besturen en inrichtingen van mijn departement gegeven.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

2. Vraag van de heer A. d'Alcantara tot de Minister van Middenstand over de beroepsopleiding en -volmaking in ambachten en neringen.

De Voorzitter : Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer A. d'Alcantara tot de Minister van Middenstand over de beroepsopleiding en -volmaking in Ambachten en Neringen. De heer A. d'Alcantara heeft het woord.

De heer A. d'Alcantara (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, Dames en Heren ! Einde maart keurde de Nederlandse **Cultuurraad** bijkredieten goed voor de beroepsopleiding in ambachten en neringen welke betrekking hebben op het begrotingsjaar 1974. Tot op heden werd deze beslissing nog niet uitgevoerd. Mogen wij van de heer Minister vernemen welke de redenen zijn waarom deze beslissing nog niet werd uitgevoerd ?

Naar wij vernemen is de Minister met een ontwerp van koninklijk besluit klaargekomen dat een hervorming inhoudt ten aanzien van de beroepsopleiding in de middenstand.

Alhoewel dit ontwerp van koninklijk besluit een aantal positieve aspecten bevat zoals de uitbreiding van het toepassingsgebied en de mogelijkheid tot om- en bijscholing zouden er een aantal negatieve aspecten zijn.

Terwijl reeds lang werd aangedrongen op een vereenvoudiging van bestaande structuren zou het voorstel eerder nog meer ingewikkelde structuren voorstellen, dan degene welke nu bestaan.

Verder zou de voorgestelde hervorming geen enkele waarborg inhouden dat er voldoende financiële middelen zijn voor deze hernieuwde aanpak. Terwijl men het erover eens was dat op gewestelijk vlak de vormingscentra voor zelfstandigen en ondernemers uit het kleine en middelgrote bedrijf de enige regionale structuur zouden zijn, werden de gewestelijke comités voor beroepsopleiding niet alleen behouden, maar werd hun aantal verhoogd en werden hun bevoegdheden uitgebreid.

Ook zou het ontwerp van koninklijk besluit door middel van talrijke ministeriële besluiten de poort openzetten voor administratieve willekeur terwijl alle organisaties van zelfstandigen het erover eens zijn dat de opleiding en permanente vorming in de handen dient te blijven van de erkende professionele en interprofessionele organisaties.

Uiteindelijk zou het ontwerp van koninklijk besluit geen voorstel inhouden in verband met het statuut voor de leerjongen en wordt de functie van de leersecretaris behouden zonder dat deze functie werd gehecht aan structuren die verantwoordelijk zijn voor de opleiding en permanente vorming. Mogen wij van de heer Minister vernemen wat de juiste toedracht is in verband met het gestelde probleem ?

De Voorzitter : De Minister van Nationale Opvoeding, die antwoordt namens de Minister van Middenstand, heeft het woord.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's ! Het antwoord van mijn achtbare Collega, de Minister van Middenstand.

„Ik ben het geachte Lid dankbaar voor de belangstelling die hij heeft voor de beroepsopleiding en

zal op de twee door hem gestelde vragen antwoorden.

De eerste vraag heeft betrekking op de financiële beslissingen opgenomen in onze **aanpassingskredieten** 1974.

Na de goedkeuring door de twee Cultuurraden, dienen deze maatregelen het voorwerp te zijn van een ministerieel besluit dat in het Staatsblad gepubliceerd dient te worden. Dit besluit ligt klaar, doch ik kan de parlementaire procedure niet over het hoofd zien. Evenals uzelf betreur ik deze vertraging doch ik ben hiervoor niet verantwoordelijk. De tweede vraag die door het geachte Lid werd gesteld heeft betrekking op de hervorming van de beroepsopleiding. Vooraf moet ik wijzen op het feit dat het ontwerp waarop mijn geachte interpellant zinspeelt, enkel nog maar een werkdocument is. De administratie heeft gepoogd een synthese te maken van de verschillende adviezen uitgebracht tijdens de raadplegingsvergaderingen : wij moesten over een basistekst kunnen beschikken die, in die vorm, vatbaar is voor amendering.

Indien ik mij kan verheugen over het feit dat u de positieve aspecten van mijn ontwerp erkent, dan wens ik u toch ook gerust te stellen omtrent andere punten die u anders schijnt te benaderen. Ik dank niet dat mijn voorontwerp van hervorming de complexiteit van het net nog vergroot. Inzake leerwezen bij voorbeeld schaft dit ontwerp meer dan honderd zestig **V.Z.W.'s** af, en de afschaffing van de bezoekformulieren zal het invullen van meer dan veertigduizend formulieren vermijden.

Indien sommige splitsingen van organismen werden doorgevoerd, dan gebeurde zulks op de uitdrukkelijke verzoeken die tijdens de **concertatie**-vergaderingen uitgesproken werden.

Wat de waarborg betreft dat wij over de nodige financiële middelen zullen kunnen beschikken, kan ik u zeggen dat de eerste raming die werd gemaakt buitensporig is gebleken, doch lijkt mij wel voorbarig nu reeds een aanvraag om **bijkredieten** in te dienen onder de vorm van nieuwe initiatieven, zolang het voorliggend ontwerp niet geamendeerd is geworden.

Ik denk ook niet dat men van een uitbreiding van de bevoegdheden van de gewestelijke comités mag spreken ; hun wordt integendeel de controle over de leergangen en over de activiteiten inzake beroepsvorming ontnomen ; zij behouden slechts het administratief en financieel toezicht.

Mijn ontwerp van besluit doet niet anders dan de gewestelijke comités bevestigen in de controle op het verloop van de praktische vorming in de werkplaats, controle welke zij in feite reeds uitoefenden. Ik heb zulks in het besluit willen opnemen om het belang van deze activiteit te onderstrepen die, volgens mij, een waarborg betekent voor het behoud van de beroepsopleiding in handen van de middenstand.

Het geachte Lid vreest de willekeur van de administratie. Ik wil hem geruststellen. Het organiek koninklijk besluit van 13 april 1959 bestaat uit 47 artikelen; het nieuwe bevat er 67. Wanneer de voorkeur werd gegeven om verschillende punten door middel van ministeriële besluiten op te lossen is zulks vooral met het oog op een soepele uitvoering, omdat iedere wijziging van het koninklijk besluit problemen stelt die soms moeilijker op te lossen zijn.

Ik verzeker u dat al de ontwerpen van koninklijk besluit het voorwerp van overleg zullen zijn.

Het geachte Lid had graag een volledig statuut van het leerlingenwezen willen zien vastleggen. Men kan stellen dat de huidige beschikkingen reeds een statuut vormen, dat nog verbeterd werd door de besluiten van 4 april 1974 die de loonregeling en de arbeidsduur vaststellen om een volledig statuut uit te werken zou een wet noodzakelijk zijn. Tijdens het overleg was een ruime meerderheid tot uitdrukking gekomen om een hervorming bij koninklijk besluit door te voeren.

Om te besluiten voeg ik eraan toe dat de tekst omtrent het leerlingenwezen vooral bestemd is om als kader te dienen voor een grondige bespreking bij de laatste raadplegingen.

Wat de functie van de leersecretaris betreft mag ik dit verklaren: in de Hervormingscommissie heeft men getracht subregionale instituten op te richten die het werkingsgebied van de gewestelijke comités zouden bestrijken ; het ontwerp kwam er niet door terwille van de moeilijkheden die aan de leden van bovengenoemde commissie werden medegedeeld ; één dier moeilijkheden bestond in het toewijzen van de juiste plaats van de **leersecretaris**. Onder die omstandigheden werd dan getracht de onafhankelijkheid van de leersecretaris in het voorontwerp te behouden, wat met de wens van de meerderheid onder hen overeenstemde. Die onafhankelijkheid is niet onverenigbaar met het behoud van organisaties die hem zullen patroneren maar die, wegens hun niet-officieel karakter, ten aanzien van de huidige situatie het voordeel bieden dat zij samengesteld kunnen worden, zonder enige reglementaire dwang vanwege de Minister van Middenstand.

Om te besluiten wens ik mijn wil te bevestigen dit soort type van vorming onder de uitsluitende voorgedij van de Middenstand te behouden.»

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

3. Vraag van de heer M. Vanhaegendoren tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over een aangekondigde gespecialiseerde opleiding in monumentenzorg.

De Voorzitter : Aan de orde is de vraag van de heer M. Vanhaegendoren tot de Minister van Neder-

landse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over een aangekondigde gespecialiseerde opleiding in monumentenzorg.

De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune); Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Wij vernemen uit een krantenbericht van 16 mei jongstleden, onder de titel „Regering betaalt cursus monumentenzorg”, dat de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden aankondigt dat de regering in een subsidiëring voorziet om vanaf oktober, aan meer dan 100 specialisten in het Europacollege een tweejarig programma in conservatie en restauratie van monumenten en stadslandschappen te verschaffen onder leiding van de UCL. Deze opleiding zou een postuniversitair karakter hebben.

Wij wensen desaangaande aan de geachte Minister de volgende vragen te stellen:

1. Werd de Vlaamse interuniversitaire Raad of werden andere Belgische universitaire instanties en instanties van het NUHO (architectuuronderwijs) vooraf geraadpleegd?
Werd de Commissie voor Monumenten en Landschappen om advies gevraagd ?
2. Werd nagegaan of er Belgische universiteiten bestaan waar reeds in de tweede cyclus een basis voor een postuniversitaire graad in monumentenzorg aanwezig is ? Wij menen van wel. Of er Belgische universiteiten bestaan waar reeds postuniversitair gewerkt wordt aan de afdeling architectuur? Wij menen van wel.
3. Gelet op de oprichting van een Rijksdienst voor Monumentenzorg mag worden verwacht dat de overheid voor het waarnemen van leidinggevende functies erin de voorkeur geeft aan gediplomeerden ad hoc.
Welke zal de Belgische rechtsgrond zijn van de eventuele getuigschriften afgeleverd naar aanleiding van het succesvol doorlopen van bovenvernoemd tweejarig programma ?
Welke zal de rechtsgrond zijn om op deze specialisten in het Nederlandse taalgebied een beroep te doen vermits zij dragers zullen zijn van een Frans of Engels getuigschrift?
4. Meent de Minister niet dat voor een gespecialiseerde opleiding in monumentenzorg interdisciplinaire samenwerking geboden is met een grote waaier van universitaire disciplines, bijvoorbeeld geschiedenis, kunstwetenschap, archeologie, menswetenschappen, bouwtechniek en materialenkennis, klimatologie enz. ?
5. Meent de Minister niet dat de monumentenzorg zodanig gebonden is aan de historische, architecturale en sociale omstandigheden van ieder land en aan de stedenbouwkundige politiek in ieder land dat de betekenis van een mondiaal gericht opleiding in twijfel mag worden getrokken ?

6. Meent de Minister dat bedoelde opleiding denkbaar is indien zij niet steunt op goed uitgeruste technische laboratoria?

Bestaat er desaangaande een kostenberekening ten aanzien van de aangekondigde subsidiëring?

7. De aangekondigde staatsuitgaven zouden grotendeels overbodig zijn indien er zou worden aangeleund bij wat aan de universiteiten voorhanden is.

Meent de Minister dat deze uitgaven gerechtvaardigd zijn op een ogenblik dat de kredieten aan de universiteiten derwijze besnoeid worden dat in vele gevallen het hoognodig **wetenschappelijk** onderzoek bemoeilijkt wordt ?

De Voorzitter : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden **(op de tribune);** Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren ! Tijdens de slotzitting van het internationaal colloquium over de „vernieuwing van de historische stad” hebben wij inderdaad aangekondigd dat het Ministerie van Cultuur een toelage zal verschaffen aan het Europacollege te Brugge voor een bijzondere internationale studiecyclus in monumentenzorg en **stadskernvernieuwing**.

Het krantenbericht dat de heer Vanhaegendoren tot zijn vraag inspireerde is echter onvolledig en niet geheel juist wat de cijfers betreft.

Ten eerste is het zeker niet de bedoeling honderd specialisten per jaar op te leiden; het zullen hooguit 20 à 25 studenten zijn, gerecrueteerd volgens het normale bursalensysteem van het Europacollege uit de beste reeds gediplomeerde **studenten**-architecten en ingenieurs-architecten uit de Noord-Westeuropese landen, met name de Benelux, Noord-Frankrijk, Engeland, Duitsland en de Skandinavaafse landen.

De postuniversitaire opleiding zal geen tweejarig programma hebben, maar slechts één **akademiejaar** duren. De cursus zal niet onder de leiding staan van de U.C.L., maar wel rechtstreeks van het Europacollege. De International Council for Monuments and Sites heeft deze cursus onder zijn bescherming genomen.

Deze internationale specialisatiecursus staat dus buiten ons normale Belgisch universitair **onderwijs**bestel; het geeft geen uitweg tot een in België gehomologeerd diploma.

De studenten van het Europacollege behalen een postuniversitair diploma, dat een zuiver wetenschappelijke waarde heeft. De betekenis van de bijzondere opleiding moet derhalve worden gezocht in de selectie van een hoog gekwalificeerd internationaal docentencorps en de samenwerking

in seminarievorm van studenten van verschillende nationaliteiten.

Deze internationale cursus doet geen enkele afbreuk aan de postuniversitaire cursus monumentenzorg, die reeds aan de Belgische universiteiten bestaat en uiteraard hoofdzakelijk op Belgische studenten is afgestemd.

De Rijksdienst voor Monumenten en Landschapen recruteert zoveel als mogelijk gespecialiseerde functionarissen. Voor de recrutering geldt de taal van het universitair basisdiploma. Het drager zijn van een getuigschrift van buitenlandse of internationale onderwijsinstellingen kan slechts een bijkomend, zij het belangrijk, element zijn bij de beoordeling van het curriculum vitae.

Op de andere vragen van het geachte Lid moet ik ten overvloede onderstrepen dat het hier nagestreefde doel bestaat in het oprichten van een internationaal specialisatiecentrum inzake monumentenzorg, naar analogie met wat reeds sinds jaren in Rome werkzaam is.

De cursus te Brugge zal als West Europees regionaal centrum fungeren, naast gelijkaardige specialisatiecentra in Mexico, Bagdad en over korte tijd New Delhi.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

4. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de anti-Vlaamse manifestatie ter gelegenheid van het slotconcert en de proclamatie van de Koningin-Elisabethwedstrijd.

De Voorzitter: Dames en Heren ! Aan de orde is de vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de anti-Vlaamse manifestatie ter gelegenheid van het slotconcert en de proclamatie van de Koningin-Elisabethwedstrijd.

De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Steeds opnieuw worden Vlamingen die te Brussel tweetalige culturele manifestaties bijwonen gekwetst door onbeschofte en vlaamsvijandige reacties van een deel van het aanwezige publiek.

Eens te meer is dit het geval geweest ter gelegenheid van het slotconcert en de proclamatie van de Koningin-Elisabethwedstrijd op zaterdag 31 mei laatstleden, in het Paleis voor Schone Kunsten. Toen voorzitter Marcel Poot, in de beide landstalen uiteraard, het verslag voorlas van de jury, had hij amper enkele woorden Nederlands gesproken of uit de zaal steeg gejuig op, duidelijk bedoeld als een protest tegen het gebruik van het Nederlands. Ondanks de afkeurende houding van andere aan-

wezigen bleven de fanatieke rustverstoorders een hele tijd in hun hatelijke boosheid volharden.

De heer A. Kempinaire: Dat is niet juist.

De heer M. Coppieters : Over de manier waarop de anti-Vlaamse **maffia** aldus zichzelf blameert hoeven wij ons hier niet uit te spreken. Men kan zich echter wel de vraag stellen of wij moeten blijven toekijken als dit onvaderlandse spelletje zich telkens opnieuw herhaalt en als telkens opnieuw aan de buitenwereld wordt gedemonstreerd hoe de Vlamingen ongewenst zijn in de hoofdstad van hun tweetalig land.

De Brusselse instellingen, ook de **Koningin-Elisabethwedstrijd** en het Paleis voor Schone Kunsten, zijn niet leefbaar zonder kredieten die mede worden opgebracht door de leden van de Nederlandse cultuurgemeenschap. De leden van deze cultuurgemeenschap kunnen het niet langer nemen dat zij, in de hoofdstad van hun land, in aanwezigheid van Hare Majesteit de Koningin en ten **aanschuwe** van miljoenen televisiekijkers, op zo smadelijke wijze worden beledigd.

Wij willen daarom aan mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden de vraag stellen of zij met ons en met heel veel Vlamingen eveneens van mening is dat het in dergelijke omstandigheden overweging verdient de Koningin-Elisabethwedstrijd niet langer te Brussel te laten plaatshebben, maar bij voorbeeld in Gent, Antwerpen, Luik of Namen.

De Voorzitter: De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! In antwoord op de vraag van de heer M. Coppieters kan ik met stellige zekerheid verklaren dat de organisatoren van de Koningin Elisabethwedstrijd alles in het werk hebben gesteld om in alle geschreven en mondelinge mededelingen, programma's en documenten de volstrekte tweetaligheid na te leven.

Bij de aankondiging van de programma's werden door de overigens Nederlandstalige omroepster, het Nederlands en het Frans gebruikt; om de beurt werd aan de beide landstalen voorrang verleend. Dezelfde regeling werd gevolgd bij alle officiële toespraken zowel door de voorzitter van de wedstrijd, Graaf de Lannoit, als door de voorzitter van de jury, de heer Marcel Poot.

Het is juist dat een deel van het publiek eenmaal op de langdradige administratieve tweetalige mededelingen heeft gereageerd ; die reactie volgde toen een aankondiging in het Nederlands in het Frans werd overgedaan.

Hetzelfde gebeurde toen de voorzitter van de jury om twee uur 's **nachts** de eerste laureaat aankondigde. Degenen die geregeld deze proclamatie volgen weten dat in dergelijke momenten een erg zenuwachtige sfeer heerst.

Die reactie is wellicht brutaler geweest voor **televisie-kijkers** dan voor de aanwezigen in de zaal. Rekening houdend met die omstandigheden wens ik tot bewijs van het tegendeel, deze reactie van een deel van het publiek niet onmiddellijk als een bewust vijandige daad tegenover het Nederlands te interpreteren.

Het beste bewijs om hierover zekerheid te hebben is ook bij de aankondiging van de laureaten om de beurt voorrang te geven aan de beide landstalen. Ik zal in die zin bij de organisatoren tussenkomen. (*Protest op de banken van de Volksunie*)

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

BEGROTING VAN NATIONALE OPVOEDING — NEDERLANDSTALIG REGIME VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975 — KREDIETEN DIE DOOR DE CULTUURRAAD MOETEN WORDEN AANGENOMEN (G.W. art. 59bis, §2,2°) — 4-II (1974-1975) Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

De Voorzitter : Dames en Heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1975.

Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — **4-II (1974-1975) nrs. 1 en 2.**

De algemene bespreking is geopend.
De heer A. Deneir, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. Deneir (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, Dames en Heren ! De begroting Nationale Opvoeding voor 1975 zal blijkbaar een ietwat beter lot kennen dan die voor 1974, want ze wordt vóór het reces aan de Cultuurraad voorgelegd. In de Commissie werden bij de bespreking van deze begroting een drietal problemen aangesneden. In de eerste plaats werd aan de Minister gevraagd wat hij zou doen met de opmerkingen van het Rekenhof die betrekking hebben op de wijze waarop de begroting wordt gepresenteerd. Hierop heeft de Minister geantwoord dat hij voor de onderhavige begroting niet meer in de mogelijkheid was dit te doen conform de opmerkingen, maar dat vanaf 1976 degelijk zou rekening worden gehouden met die opmerkingen. Ter zake zijn reeds instructies gegeven aan de administratie. Een tweede probleem dat werd aangesneden heeft betrekking op de interuniversitaire samenwerking.

Hierover ondervraagd meende de Minister **een** samenwerkingsdisponibiliteit bij de Nederlandstalige universiteiten vast te stellen. Hij is nochtans voorstander van een pragmatische aanpak. Twee wetsontwerpen zijn voor de samenwerking belangrijk, met name dit tot instelling van de Hoge Raad voor het Universitair Onderwijs en het, ondertussen berucht geworden, ontwerp betreffende de wijziging van de wet op de financiering van de universiteiten.

De Commissie was van oordeel dat de **Cultuurraad** in deze aangelegenheid moet worden gevaloriseerd. De Minister heeft zich ertoe verbonden, na het reces van deze valorisatie werk te maken door in de Commissie voor onderwijs meer aandacht te besteden aan het universitair onderwijs.

Een derde probleem dat werd behandeld is dat van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Ter zake heeft de Minister beklemtoond dat hij volledig achter de uitbouw van dit onderwijs staat. Hij heeft ook verwezen naar de initiatieven die ter zake werden genomen.

Op dit ogenblik had eigenlijk in de Commissie een gedachtenwisseling moeten plaatshebben over het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Gelet op de omstandigheden is dit niet mogelijk. Maar ik durf de hoop uitspreken dat, wat nu uitgesteld is, niet ten eeuwige dage zal uitgesteld zijn en dat dit zo belangrijke probleem zo vlug mogelijk in de Commissie zal kunnen worden behandeld. (*Applaus bij de leden van de meerderheidspartij*)

De Voorzitter: De heer M. Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, **Dames** en Heren ! Bij deze bespreking is het duidelijk niet meer de bedoeling de inhoud noch de technische aspecten van deze begroting te benaderen. Opmerkingen over de geringe bruikbaarheid van de begrotingen van Nationale Opvoeding heb ik ten andere bij een vorige gelegenheid reeds geformuleerd.

Ik zou willen stilstaan bij enkele politieke beschouwingen in de huidige actualiteit. Vooraf wens ik toch opnieuw vast te stellen — en dat zullen wij blijven doen zolang de Grondwet hier geschonden wordt — dat deze begroting, deze deelbegroting, slechts in tweede lijn, in tweede orde, wordt voorgebracht, terwijl het geheel van het onderwijs tot de culturele autonomie behoort, behalve de uitdrukkelijk voorbehouden gebieden. Ter zake verwijs ik naar het boek van Eerste Minister **Tindemans**.

In haar geheel behoort de onderwijsbegroting tot de Cultuurraad, behalve de uitdrukkelijk in de Grondwet voorbehouden materies. Wij doen echter nog altijd het tegenovergestelde en krijgen hier

een belachelijk vertoon van schijnmacht over onderwijsaangelegenheden.

Er zijn evenwel materies waarover geen voorbehoud bestaat omdat zij de schoolvrede niet raken en daartoe behoort het universitair onderwijs. Welnu, dit universitair onderwijs wordt niet cultureel autonoom behandeld. Het is niet exclusief hier in behandeling. Dit wordt in de huidige omstandigheden wel bijzonder pijnlijk, mijnheer de Minister, gezien de beroering aan de universiteiten.

Ik zal het debat omtrent uw financieringsontwerp, aanhangig bij de Senaat, niet vermengen met wat hier vandaag aan de orde is. Eén zaak is zeker: de universitaire expansie en de financieringswetten hebben hun werk gedaan. Thans kan daarover heel wat gezegd worden. Wellicht dringen sommige besluiten en maatregelen zich op en het overleg moet uiteraard binnen de eigen cultuurgemeenschap gebeuren.

Zo kom ik tot het overleg binnen de officieuze Vlaamse Interuniversitaire Raad en de mogelijkheid voor de Vlaamse gemeenschap om naar één universitair beleid te streven. Wat zien wij? Een drietal jaren geleden werd een eerste voorstel van decreet ingediend voor de instelling van een dergelijke Vlaamse Interuniversitaire Raad. Het werd op nogal dubieuze gronden door de heer **Calewaert**, de toenmalige Minister, afgewezen.

Rekening houdend met de grondwettelijke bezwaren, door de Minister naar vorengeschoven, zijn de beste juristen uit onze Vlaamse universiteiten opnieuw rond de tafel gaan zitten, en werd een nieuw voorstel van decreet tot stand gebracht waarin duidelijk het bewijs wordt geleverd dat een Vlaams interuniversitair overleg niet alleen mag, maar dat het Vlaams interuniversitair overleg zelfs financiële bevoegdheid zou kunnen omvatten.

Wij zien dat deze regering en deze Minister van Nationale Opvoeding daar evenmin happig naar zijn. Welnu, de Vlaamse Interuniversitaire Raad vergadert, met of zonder de instemming van de Minister van Nationale Opvoeding. De Raad heeft niet gewacht op uw financiële beschouwingen. Hij heeft zelf initiatieven genomen waardoor het bewijs geleverd wordt dat waar een wil is ook een weg is.

Mevrouw N. Maes: Maar niet voor de Regering.

De heer M. Coppieters: De Raad heeft een memorandum opgesteld — en dat is de eerste keer in de geschiedenis van dit land — waarin vrijwillig bezuinigingen worden vooropgesteld, onder meer door overleg over de specialisaties. Waar staan wij vandaag?

Ondanks alle pogingen van de regering om de begroting te drukken, heeft de **VL.I.R.** zijn werk gedaan en goed gedaan. Dat wordt evenwel niet erkend. De Vlaamse Interuniversitaire Raad heeft

begin mei een nota aan de Minister voor Nationale Opvoeding overgezonden, maar hierop zelfs geen antwoord gekregen. Zo kunnen wij niet verder gaan, mijnheer de Minister.

Het universitair onderwijs behoort volledig tot de bevoegdheid van de Cultuurraad en dus moeten wij daar exclusief en in eerste orde de begroting krijgen die pas nadien naar Kamer en Senaat gaat. Dat is de tekst van de Grondwet en dit blijkt ook uit het boek van de heer Tindemans. Aan u, mijnheer de Minister van Nationale Opvoeding, te zeggen of u dat al dan niet zal doen.

Nog een volgende opmerking: wij kunnen niet begrijpen hoe u erin slaagt voortdurende herrie te verwekken in alle geledingen van het onderwijs in het Vlaamse land. Er zijn stakingen, protesten, zowel van de rijkslagere scholen als van de andere. Mijnheer de Minister, u is, gebeten door ik weet niet welke hond, plots voor de dag gekomen met een plan tot rationalisering in de rijkslagere scholen.

Ik zal zeer duidelijk zijn.

In het verleden werden die rijkslagerscholen niet altijd efficiënt gevestigd. Ik moge dit gezelschap dat bekommerd is om onderwijs herinneren aan de merkwaardige **V.V.L.-studie** waarin destijds, met de recruiteringskringen, werd aangewezen hoeveel recruiteringskringen elkaar overlaptten.

Het is echter niet aanvaardbaar dat **rijkslagerscholen** die goed zijn gevestigd, die een normaal of zelfs een bloeiend aantal leerlingen hebben, plots, dikwijls zijdelings langs oudervergaderingen om, vernemen dat hun rijkslagerschool niet meer zelfstandig zal blijven maar zal worden samengevoegd met een andere rijkslagerschool.

Mijnheer de Minister, niet alleen het aantal kilometers telt. Het is niet alleen omdat de afstand meer dan een bepaald aantal kilometers bedraagt dat samenvoeging onaanvaardbaar is. Wanneer een school bloeit, wanneer zij werkelijk leeft en zij moet in de tweede helft van het schooljaar losjesweg vernemen dat zij waarschijnlijk zal worden samengevoegd, dan betekent dit een zodanige ingreep in het leven van directeur, leerkrachten, ouders en kinderen dat u, mijnheer de Minister, als u dit plan doorzet, **daarmede** de schoolvrede in sommige arrondissementen in gevaar brengt.

Daarenboven, mijnheer de Minister, zijn er soms ook nog nevenverschijnselen. Immers, sommige rijkslagerscholen zijn begrepen in het **V.L.O.-project**. Wanneer u met samenvoegingen zwaait, kan ook dit V.L.O.-project in gevaar komen.

Zinspelend op de slechte verhoudingen met de onderwijswereld kom ik als vanzelf bij de steeds opnieuw gehouden of aangekondigde stakingen. Deze stakingen zijn begrijpelijk van het standpunt van het onderwijzend personeel uit en ook gerechtvaardigd, maar **in se** blijven zij steeds betreurenswaardig wat hun effect betreft. Daarover zal iedereen het wel met mij eens zijn.

Ik begrijp niet, mijnheer de Minister, dat u er na zovele maanden nog niet in geslaagd is met de onderwijswereld tot een vrede, via rustig sociaal overleg te komen. Maar daar gaat het nu niet om. Ik wens. u wél in dit verband een vraag te stellen. Men zegt, mijnheer de Minister — voor mij is het een gerucht — dat de Nederlandssprekende personeelsleden die gestaakt hebben, zowel in België als in Duitsland, gesanctioneerd zouden zijn door een overigens duidelijk door u aangekondigde afhouding van de wedde. Men zegt dat dit niet het geval zou zijn voor de Franstalige personeelsleden. Ik vraag u, mijnheer de Minister, naar aanleiding van dit gerucht over deze aangelegenheid volledige klaarheid te brengen.

Zo kom ik tot mijn laatste beschouwing, namelijk de noodzaak van een Brussels luik in een nieuw Schoolpact en in ieder rationalisatieplan.

Het congres van de Brusselse Vlamingen van vorige zondag heeft een punt naar voren gebracht dat in het programma van mijn partij reeds gedrukt stond in 1969, en dat luidt als volgt : „Een Brussels luik in het nieuwe Schoolpact”.

Mijnheer de Minister, de door de regering aangekondigde verklaring die duidelijkheid moet brengen over het lot van de Vlaamse scholen te Brussel in verband met de rationalisatienormen laat nu al twee weken op zich wachten. U vindt wellicht de gelegenheid u te verantwoorden voor deze Cultuurraad en hierover de allergrootste duidelijkheid te scheppen. Immers, morgen is er vergadering van de Cultuurpactcommissie en dan kan daar vanaf het eerste ogenblik de vraag naar de bevoegdheid worden gesteld. **(Applaus op de banken van de Volksunie)**

De Voorzitter : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding **(op de tribune):** Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's ! Ik zal kort antwoorden op de heer Coppieters na het beknopt, substantieel en zeer degelijk verslag dat collega Deneir namens de commissie van deze Cultuurraad zopas heeft uitgebracht.

Naar aanleiding van uw vernieuwde opmerkingen, mijnheer Coppieters, over de bevoegdheid van de Cultuurraad zal ik eens te meer artikel 59bis van de Grondwet waar wordt gehandeld over die bevoegheden citeren : „Artikel 59bis, paragraaf 2, 2°: „de Cultuurraden regelen ieder wat hen betreft bij decreet het onderwijs, met uitsluiting van wat betrekking heeft op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstructuren, de diploma's, de toelagen, de wedden, de schoolbevolkingsnormen”.

Het is evident dat een wijziging van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universiteiten valt in de rubriek toelagen, wedden,

normen en zelfs onderwijsstructuren, en dus moet gebeuren door Kamer en Senaat.

Het is trouwens de bedoeling om de beschikkingen van deze wet aan de hedendaagse toestanden aan te passen en ze in de toekomst operationeel te houden.

U hebt ook gevraagd wat er gaat gebeuren met een voorstel van decreet betreffende de interuniversitaire samenwerking dat tot driemaal toe in deze Cultuurraad werd ingediend en telkenmale door de ontbinding van het Parlement verviel.

In de Commissie voor onderwerp van deze Cultuurraad heb ik de gelegenheid gehad gedurende ongeveer twee uur een grondige uiteenzetting te geven over dit voorstel van decreet. Ik heb er de positieve kanten, maar ook de onvolmaaktheden van onderstreept. Bij die gelegenheid werd ook de aandacht gevraagd voor het feit dat in de bevoegde Kamercommissie nog steeds een door de Senaat aangenomen ontwerp hangende is over de Hoge Raad voor Interuniversitaire Samenwerking. Er zijn, wat ik ten eerste waardeer, recent spontane samenwerkingsprocedures tot stand gekomen, zoals de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Deze Raad groepeerde de rectoren van de universitaire instellingen van Vlaanderen. Hij heeft ter gelegenheid van de lange voorbereidende besprekingen van het huidige wetsontwerp over de financiering en de controle van de universiteiten, dat thans in de Senaatscommissie wordt behandeld, een aantal opmerkingen geformuleerd waarmee wij in zekere mate rekening hebben gehouden. Ik citeer, bij voorbeeld, de tien uur voor de deeltijdse opdrachten aan de universiteiten en de 40% van de vast benoemden van het geheel van assistenten en wetenschappelijk personeel. Daarenboven heb ik sedert het opnemen van mijn ambt als Minister een tiental vergaderingen kunnen beleggen met alle rectoren van het land in het kader van de vaste commissie van de rectoren. Daar hebben wij een grondige studie gemaakt van de sedert jaren op het getouw staande wetswijziging op de academische graden. Voor enkele weken zijn de besprekingen tot een goed einde gebracht. Er werd met de rectoren ettelijke malen van gedachten gewisseld over problemen, zoals numerus clausus en numerus fixus. Daarenboven werd geregeld contact opgenomen én met de rectoren, én met de regeringscommissarissen bij de universiteiten én met de inspecteurs van Financiën ter voorbereiding van de wetswijziging die thans bij de Senaat aanhangig is gemaakt.

Ten slotte hebben we soms met een zekere vertraging brieven van de Vlaamse interuniversitaire raad ontvangen en ook beantwoord. De jongste brief dateert van 2 juni en werd door rector De Somer namens die raad geschreven. Hij bereikte ons op 9 juni jongstleden en werd de volgende dag reeds beantwoord.

U hebt gezegd dat dit niet aan de orde is na uw

principesverklaring dat dit wel tot de bevoegdheid van de Cultuurraad zou moeten behoren.

Mijnheer Coppieters, u hebt ook het onderwerp van de rijkslagerescholen aangesneden en de reorganisatie van sommige van deze. Ik weet dat dit enige deining heeft veroorzaakt.

Mag ik u, als een kort intermezzo, iets verklappen? Ik heb inlichtingen ingewonnen over het aantal stakingsdagen ten tijde van mijn geachte voorgangers, de heren Calewaert, Claes en Vermeylen. Ik moet u zeggen dat het aantal stakingsdagen nu lager is dan dit onder mijn geachte voorgangers. Maar nu ter zake. Wij hebben beslist dat een reorganisatie van het rijkslager onderwijs in Vlaanderen nodig was. Wij hebben dit gedaan op basis van pedagogische overwegingen. Een aantal rijkslagerescholen zullen derwijze worden georganiseerd dat zij in vele gevallen de normen zouden bereiken om een directeur zonder klas te mogen hebben.

Ik moet u zeggen, mijnheer Coppieters, u die in onderwijsaangelegenheden bevoegd zijt, dat een directeur zonder klas, zelfs indien de schoolgebouwen over twee geografisch gespreide vestigingen zijn verdeeld een enorme winst is voor de school die vroeger over geen voltijdse directeur, zonder klas kon beschikken. De nu van de zorg van een klas vrijgemaakte directeur wordt bijgestaan, zoals u weet, door een rekenplichtige die het administratief werk van de voorbereidende afdelingen verricht. Wij hebben de voorbereidende afdelingen grotendeels losgemaakt van de secundaire onderwijsinstellingen. Dit grotendeels met dezelfde gevolgen.

Wij menen dat dit alles een voordeel vormt voor het onderwijs, des te meer omdat de scholen niet verhuizen en de leerlingen blijven schoollopen waar zij vroeger gingen.

Mevrouw N. Maes: Dat hoopt u.

Minister H. De Croo: De schooleenheden blijven waar ze zijn. Zij zullen trouwens het ophalen van de leerlingen beter kunnen organiseren. Zij zullen echter in vele gevallen kunnen beschikken, ik herhaal het wat zij vroeger niet konden, over een voltijdse directeur, zonder klas, bijgestaan door een administratieve hulp. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een voordeel is voor het onderwijs.

Wat het personeel en de onrust die onder hen heerst betreft, heb ik reeds aan de heer Swaelen voor drie weken, in het Kamer debat over de begroting, kunnen antwoorden. Er werd gevraagd wat er gebeurt met de verworven rechten qua pensioenen daar waar de eenheidswet voorschreef dat degenen die in het onderwijs vast benoemd waren voor 1 januari 1960 op een gunstiger pensioenregeling konden aanspraak maken, namelijk op 55-jarige leeftijd met een loopbaan van 30 jaar op rust gaan.

Ik heb op deze tribune reeds geantwoord dat dit

met het oog op individuele gevallen ingevoerd systeem behouden moet blijven, maar dat wij overwegen of dit bij koninklijk besluit of bij wetsverwijzing moet gebeuren. Wij hebben reeds een ontwerp ter zake voorbereid. Wij zoeken met onze collega van Begroting, tot wiens bevoegdheid de pensioenregeling behoort, en met onze collega van Financiën naar de beste oplossing. Hetzelfde probleem rijst trouwens voor het V.S.O. waar ook de pensioenregeling moet worden aangepast. Niemand van degenen die rechthebbend waren zoveel jaren geleden, nog door een interne reorganisatie van dit recht worden beroofd. Dat is een van de geruststellingen die ik reeds drie weken geleden in de Kamer heb gegeven. Ik wenste ze hier te herhalen.

U heeft ook gezegd, mijnheer Coppieters, dat er hier en daar in het onderwijs onrust was. U hebt de gewoonte vaderlijk tegen mij op te treden. Ik dank u daarvoor. Tijdens de bespreking van de begroting in de Senaat hebt u trouwens ook zo'n vaderlijke vinger naar mij uitgestoken.

Ik zou u misschien een zin kunnen aanhalen van Kardinaal Mercier die destijds heeft gezegd — in het Frans, dat was voor hem niet verwonderlijk — „Ceux qui ne font jamais rien, ne font jamais de bêtises, mais toute leur vie en est une”.

Degenen die nooit iets doen, kunnen nooit fouten begaan, maar heel hun leven blijkt er een te zijn. Wanneer men in het onderwijs ageert heeft men natuurlijk reacties. Ik heb u reeds gezegd dat ons cijfer van stakinsuren, als ik het zo mag zeggen, lager ligt dan dit van al onze geachte voorgangers. Dat is geen indicatie, alleen maar dat wij moeilijkheden ondervinden met de vakbondsvertegenwoordigers wat de onderhandelingen en de uitvoering betreft, — u hebt daarop gealludeerd — van een op 5 december 1973 door mijn voorgangers ondertekend portokol. Wij hebben dat ter uitvoering moeten leggen en verder bespreken. Er werden meer dan 43 vergaderingen aan gewijd. Wij hebben nog zeer onlangs, ik meen verleden vrijdag, in een lange duidelijke uitvoerige nota aan de vertegenwoordigers van de vakbondsorganisaties het standpunt van de regering kenbaar gemaakt. Dat onderhandelingspakket is niet gemakkelijk, ik weet het, maar onze deur staat altijd open voor verdere onderhandelingen op voorwaarde dat ook de vakbonden hun plaats zouden innemen in al de organen die ze nu tijdelijk hebben verlaten en die een verlamming soms ten gronde, van een gedeelte van onze administratie met zich brengt. Ik kom dan op één van uw vragen: of de woorden van administratieve ongehoorzaamheid zouden worden ingetrokken. Het is zo, en ik heb het reeds gezegd voor de staking die afwisselend per provincie werd gehouden in de maand maart 1975 en een nationale stakingsdag werd in de maand mei, dat zoals dat bij elke vakbondsactie het geval pleegt te zijn, de stakende **personeelsle-**

den een weddeafhouding zouden ondergaan. Ik heb dat dan ook gedaan, mijnheer Coppieters, toen de dag vóór 1 mei jongstleden, in tegenstelling met de onderrichtingen, sommige personeelsleden van de administratie, een „staking” van 15 uur tot 17 uur hadden ingeluid. Wij hebben twee uur wedde van deze personeelsleden afgehouden. U verwijt mij nu dat onze administratie onder ons impuls eventueel efficiënt deze opdrachten ook voor de leerkrachten zou hebben uitgevoerd. Een opdracht is een opdracht. Wanneer ik een opdracht heb gegeven kom ik daar niet op terug. Of nu de Franstalige administratie of de Franstalige collega's nu minder vlug en minder efficiënt hebben gewerkt inzake deze afhouding weet ik niet. Ik denk dat ook daar opdracht daartoe werd gegeven. Ik kan ook niet oordelen in welke mate zij werd uitgevoerd. Dat de weddeafhoudingen in het Nederlandse taalgebied aan het gebeuren zijn of groten-deels reeds zijn geschied is juist. Ik heb alleen maar gedaan wat ik in de circulaire had aangekondigd te doen indien er stakingen zouden zijn. Ik had mij derhalve gesteund op de circulaire van de heren Callewaert, Claes en Vermeylen die dit reeds vroeger deden.

Tenslotte, mijnheer Coppieters, maak ik nog een algemene beschouwing omdat ik u wens te danken voor uw betoog dat gij zoals steeds houdt met een zekere strijd lust die u siert, maar ook met een zekere glimlach die alles in uw ogen relativeert. Het onderwijs is een zeer moeilijke zaak. Ik wil besluiten en zeg dat men nooit zo lang over onderwijs in deze Cultuurraad heeft gedebatteerd als in de jonste maanden. Mag ik u herinneren aan het mooie debat — u knikt ja en ik dank u ervoor — dat wij hier hadden over het vernieuwd secundair onderwijs. Het was een debat dat trouwens echo's heeft gehad ver buiten de muren van deze zaal. Het bewijs daarvan is de vraag naar tientallen, honderdtallen exemplaren van het rapport zelf dat de weg heeft gevonden naar vele belangstellenden. Het debat was een mooi debat en verschillende leden hier aanwezig hebben daartoe bijgedragen. Er is een tweede punt, mijnheer Coppieters. Er werd van onzentwege in deze Cultuurraad voor de eerste maal een verslag over de studiebeurzen en de studieleningen ingediend. En op onze vraag werd het in de Commissie door zovele Collega's van de Kamer ondertekende voorstel van wet veranderd in een voorstel van decreet, omdat wij de overtuiging waren toegedaan dat op dat gebied de Cultuurraad bevoegd was.

Leden van uw fractie hebben, op onze suggestie, hier een voorstel van decreet ingediend in plaats van een voorstel van wet, omdat een wijziging van de wet op de studieleningen en de studiebeurzen ons **insziens** tot de bevoegdheid van de Cultuurraad behoort. Daarenboven dienden wij een verslag in bij de Commissie voor onderwijs van de Cultuurraad.

Derde punt, mijnheer Coppieters, voor de eerste maal werd van onzentwege — het moest vanochtend besproken worden, maar er waren moeilijkheden op organisatorisch gebied — een uitvoerig verslag opgesteld en gericht aan de voorzitter van de Commissie voor onderwijs van de Cultuurraad over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Het wil aan al de leden van deze Cultuurraad een juist inzicht geven over de problemen van het Nederlandstalige onderwijs te Brussel. De bespreking van dit document staat op de dagorde van onze commissie. Tot nu toe werd nog nooit concreet vanwege de regering enig document ter discussie in deze Cultuurraad voorgelegd. Ik moet hier nogmaals, tot vervelens toe, en opdat men het goed zou begrijpen, herhalen dat de wijziging van het koninklijk besluit van 9 mei 1971 dat in de bijzondere normen voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel voorziet en dat in zijn artikel 4 voorschrijft dat het voor wijziging vatbaar blijft tot 1 september 1976 en dat de wijziging van dit koninklijk besluit tot de uitsluitende verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht behoort. Ik heb verklaard hier, tot besluit van het Kamerdebat aangaande de begroting en meer speciaal naar aanleiding van een onderbreking van de heer Schiltz, dat ik sprak namens heel de regering. Ik vind dus dat de zaken klaar en duidelijk zijn, maar klare zaken moeten in dit land, en ook in deze Cultuurraad, ettelijke malen onderstreept worden om begrepen en bekend te worden.

Een laatste opmerking, Dames en Heren. Van bij mijn ambtsaanvaarding heb ik gevraagd — ik ben bereid daarover een debat te houden eerst in de Commissie en daarna in de Cultuurraad — om eindelijk aan artikel 59bis, paragraaf 2, 2°, verder vorm te geven. Het zal een moeilijk debat worden. Ik heb reeds gezegd in de commissie ter gelegenheid van de bespreking van andere onderwerpen dat wij eindelijk eens klaar moeten zien over wat qua onderwijs behoort enerzijds uitsluitend tot de Cultuurraad en anderzijds uitsluitend tot het nationale parlement. In dit domein bestaat er immers een grote overlapping tussen de wederzijdse bevoegdheden.

Ik wil nog uw aandacht vragen voor de volgende bedenking. Zou het niet de moeite lonen te overwegen dat deze omvangrijke begroting van nationale opvoeding — de heer Kuijpers, die niet uitblinkt door zijn rekenkunde, heeft ze geraamd op 200 miljard, hetgeen een beetje aan de hoge kant ligt — en waarin nu ondermeer de schoolgebouwen zijn ingeschakeld, in de toekomst — ook mijn collega, de heer Humblet, denkt in die zin — gesplitst zou kunnen worden voor de beide landsgedeelten. Ik meen dat dit ook aan Franstalige zijde zou kunnen worden geapprecieerd. In het geheel van het universitair gebeuren bij voorbeeld zou dit systeem de zaken vergemakkelijken.

In een debat over deze materie mag niet worden

geïmproviseerd; men moet volledig klaar zien om te vermijden dat tussen de twee taalgebieden aan opbod wordt gedaan wat betreft leerplicht, onderwijsstructuren, diploma's, toelagen, wedden en schoolbevolkingsnormen.

Ik geef -hiervan maar een klein voorbeeld. Toen ik op het departement kwam, was het aantal vakantiedagen in het rijksonderwijs, als een gevolg van de twee circulaires, verschillend voor vak-, meester- en dienstpersoneel naarmate het de Franstalige of de Nederlandstalige sector betrof. Dergelijke situatie is onaanvaardbaar omdat zo onder andere door de vakbonden aan opbod kan worden gedaan. De vakbonden, wel bewust van het gevaar, hebben ons gevraagd het aantal vakantiedagen gelijk te schakelen naar het hoogste aantal toe. De gelijk-schakeling is gebeurd, hoewel niet altijd zoals de vakbonden dat wensten.

Dit is een teken aan de wand en een bewijs dat men niet mag improviseren maar zeer voorzichtig moet zien wat tot wiens bevoegdheid behoort.

Ik heb reeds aan de Commissie beloofd dat ik zal rekening houden met de opmerkingen uitgebracht door het Rekenhof op de twee vorige begrotingen, om aan de exclusieve bevoegdheid van de Cultuurraad te laten wat reeds in de begroting hiertoe wordt gerekend.

Ik nodig de Cultuurraad uit grondig met ons na te denken over een zo juist mogelijke definiëring van de bevoegdheidsgebieden respectievelijk van de nationale wetgever en van de Cultuurraad. Ik wens in deze richting voort te gaan en ik twijfel er niet aan dat u deze bedoeling *au sérieux* zult nemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer De Bondt heeft het woord.

De heer F. De Bondt (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte Collega's! Ik was en beetje verast toen de Minister onmiddellijk na de heer Coppieters het woord nam. Ik had gedacht dat nog andere sprekers waren ingeschreven.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Verontschuldigd me, mijnheer De Bondt, ik dacht dat alleen de heer Coppieters was ingeschreven.

De Voorzitter: Er was inderdaad maar één spreker ingeschreven in dit debat.

De heer F. De Bondt: Ik neem het woord bij de behandeling van de begroting van Nationale Opvoeding met een zekere schroom, omdat, ook naar mijn opvatting, de grondwetgever aan de cultuurautonomie een veel rijkere inhoud had toegedacht als degene die wij op dit ogenblik hebben kunnen uitbouwen. Deze aangelegenheid betreft de goede werking van de instellingen en op ter-

mijn is het voor een systeem niet gunstig wanneer de principes die aan dit systeem ten grondslag liggen in de feiten niet worden nageleefd.

Ik heb met aandacht geluisterd naar de thesis van de heer Coppieters die hij trouwens, bij herhaling heeft ontwikkeld. Wij hebben onlangs in de **Senaatscommissie** bij de behandeling van het ontwerp tot financiering van de universiteiten een thesis horen verdedigen die parallel loopt aan wat de heer Coppieters thans heeft naar voren gebracht.

Wij zullen ons verder moeten inspannen en de Minister is op de goede weg, zoals duidelijk wordt geïllustreerd door zijn antwoord aan de heer Coppieters. Deze trapsgewijze vooruitgang van het naar zich toetrekken van door de grondwetgever aan de Cultuurraad toegewezen bevoegdheden, vormt een te langzaam proces, dat uiteindelijk geen macht geeft aan de Cultuurraad.

Tijdens het debat waarbij de Regering het vertrouwen heeft gekregen van beide Kamers, hebben wij gehoord dat het in de bedoeling ligt van de Eerste Minister opnieuw een gesprek aan de gang te brengen tussen de gemeenschappen.

Wanneer dit gesprek tussen de gemeenschappen aan de gang wordt gebracht zullen ongetwijfeld verschillende elementen leiden tot het inzicht dat de cultuurautonomie — zoals deze thans is verworven — nog niet haar voltooiing heeft verkregen, niet alleen in de toepassing van wat inderdaad in de Grondwet staat ingeschreven, omwille van de gebreken die bij deze inschrijving aanwezig zijn, maar ook in de uitvoering van wat reeds is verworven, maar dat deze cultuurautonomie wordt vertraagd en bemoeilijkt.

Ik verklaar mij nader. Hoe goed de Minister van Nationale Opvoeding en de Minister van Nederlandse Cultuur, inzake onderwijs en nationale opvoeding actief zouden willen zijn in de Cultuurraad, zij bekomen in deze Raad nooit een politieke sanctie.

Ons parlementair systeem wordt alleen op cruciale ogenblikken gedetermineerd door politieke sancties.

Indien deze vergadering, in de loop van de jaren, niet kan worden omgevormd zodanig dat politieke sancties kunnen worden getroffen tegenover de titularissen van de uitvoerende macht, dan is de cultuurautonomie geen volledige werkelijkheid.

Ik kom tot een ander punt. De Minister doet praktische suggesties in die richting, zodanig dat op het stuk van de uitvoerende macht voor het geheel of voor een gedeelte van de begroting van Nationale Opvoeding beide ministers elkaar zouden verstaan om het pakket in twee delen te verdelen volgens objectieve criteria, en dat het aan de Cultuurraad zou toekomen om met deze middelen een eigen reglementering uit te bouwen. Ik denk dat dit een uitstekende gedachte is maar die kan in de grond niet operationeel worden gemaakt voor een groot

gedeelte van de begroting van Nationale Opvoeding.

Wanneer men een eigen decreterende macht heeft maar men kan niet zelf de financiële verantwoordelijkheid dragen, dan is dit, volgens mijn mening, maar half werk.

Wanneer ik nadacht over hetgeen hier zou kunnen worden gezegd, heb ik mij zorgen gemaakt over het lot dat de decreten, die hier worden aangenomen, ondergaan. Op het stuk van Nationale Opvoeding zijn er nog geen aangenomen maar er zouden decreten kunnen worden goedgekeurd op het stuk van de studietoelagen en de leningen. De besprekingen in de Commissie voor onderwijs hebben reeds in die richting gewezen.

Maar wat is de politieke controle of de politieke sanctie op de uitvoering van de decreten die reeds zijn goedgekeurd? Deze politieke sanctie bestaat in deze vergadering nog niet.

U begrijpt dat ik een zekere schroom ondervind om in de bespreking van de begroting van Nationale Opvoeding het woord te voeren omdat, naar mijn bescheiden mening, opvoeding en onderwijs — in welk land dan ook, maar nog meer in ons land, omwille van de ingewikkeldheid — zaken zijn die, per definitie, tot de cultuur behoren. Het aandeel hiervan is gering in onze Cultuurraad.

Op welke bank wij ons ook mogen bevinden — want dit is tenslotte wisselvallig — is de bekommerning voor de werking van onze instellingen gemeenschappelijk. Wij hebben voorlopig geen andere weg dan langs de weg van de geleidelijkheid de belangstelling en nadien de macht naar de Cultuurraad over te brengen. Het is vanzelfsprekend een grote opgave, dat voelen wij allemaal aan. Het heeft meegebracht dat het proces schuchter en langzaam verloopt. Zullen wij erin slagen in **deze** Vergadering voor de aangelegenheden van **filosofische** en religieuze aard, die aan de basis moeten liggen van een weloverwogen politiek, begrip op te brengen? Dit is de opgave, gezien de aarzeling die er bestaat wanneer men beweert dat deze materie aan de bevoegdheid van de **Cultuurraad** moet worden overgedragen.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou nog een woord willen zeggen in verband met de suggesties van het Vlaams Onderwijscentrum waarvan hier de echo gekomen is.

Het Vlaams Onderwijscentrum suggereert een Brussels luik in het nieuwe Schoolpact.

Ik heb mij eens te meer verheugd in de reactie van de Minister ter zake. Het is een standpunt van de regering dat wij geheel onderschrijven. Wij steunen de regering 100%. Wij hopen ook en zijn overtuigd dat zij in staat zal zijn dit standpunt in de feiten door te drukken.

Inzake de suggestie een Brussels luik in het nieuwe schoolpact te brengen durf ik de vraag stellen of dit wel goed is. Moeten we niet voorzichtiger zijn met de dialoog die de jongste tijd aan de gang

is gekomen met betrekking tot de taak van de nationale Schoolpactcommissie? Die dialoog wil opnieuw de zending, de taak, de betekenis van de Nationale Schoolpactcommissie scherp stellen, niet met de bedoeling ze uit te hollen, maar integendeel ze te valoriseren en alles terug te brengen tot de kern van de zaak. Met andere woorden, deze Commissie moet een commissie worden die zich tot eervolle taak moet stellen ervoor te zorgen dat de schoolvrede in dit land wordt gehandhaafd en dat alle andere materies in verband met onderwijs en opvoeding op het publieke forum moeten worden ontwikkeld.

Het verschaffen van voldoende gelegenheid aan de Nederlandstalige kinderen tot schoollopen in Brussel is niet een aangelegenheid die in eerste instantie de schoolvrede zal bedreigen. Het is een aangelegenheid die een onderdeel is van het ingewikkelde en broze proces van evenwicht tussen onze twee Cultuurgemeenschappen in het hoofdstedelijke gebied. Het is trouwens de regeling waarnaar de Minister heeft verwezen in het koninklijk besluit van 5 mei 1971 en dat voor herziening vatbaar is vanaf 1 september 1976. Die regeling is tot stand gekomen als een onderdeel van wat wij een communautair pact hebben genoemd. Indien aanleiding bestaat om dit communautair evenwicht opnieuw te laten onderzoeken tijdens een dialoog tussen de gemeenschappen dan kan eventueel, als de noodzaak daartoe bestaat, daarover worden gesproken.

Ik wil de kringen en de personen die hebben gesuggereerd een Brussels luik in het Schoolpact in te lassen, de vraag stellen over deze suggestie goed na te denken en na te gaan of dit wel de beste weg is.

Mijnheer de Minister, ten slotte enkele praktische vragen.

Aan de orde staat vandaag een vraag om uitleg van de heer Diegenant inzake de organisatie van het Nederlandstalig onderwijs in het buitenland. Hij heeft daaromtrent voor de Commissie van Ontwikkelingssamenwerking en Culturele Zaken een uitvoerig rapport opgesteld. Ik heb dat rapport mogen inzien.

Ik ben in het bezit van de statistieken van de Belgische en van de vreemde studenten aan onze universiteiten. Grosso modo zijn er meer dan 12% vreemdelingen aan onze universiteiten en dat aantal loopt zelfs op tot 20% aan de Franstalige universiteiten.

Ik begrijp niet goed welke inhoud de culturele autonomie kan hebben als wij er niet in gelukken vanuit deze vergadering te beslissen dat ook de Nederlandstalige kinderen van landgenoten in het buitenland een voldoende peil van verzorging inzake onderwijs en opvoeding kunnen genieten. Als voorbeeld stel ik de kinderen van onze Nederlandstalige landgenoten die nabij Parijs te Saint-Gervais-en-Laye een Nederlandstalig onderwijs

hebben genoten, maar sinds een jaar daarvan beroofd werden. Ik heb geprobeerd met alle midelen die een parlamentslid ter beschikking staan in die kwestie tussen te komen. De geachte heer Vanhaegendoren heeft hetzelfde gedaan.

Het is voor ons onbegrijpelijk dat een dergelijke situatie zich voordoet als we miljarden over hebben om in ons eigen land vreemde studenten op te nemen. Waarom kunnen wij het peulschilletje van enkele honderdduizenden frank niet beschikbaar stellen voor onze eigen Nederlandstalige kinderen, daar waar zij voldoende in aantal zijn, om hen een Nederlandstalig onderwijs te bezorgen. Het lijkt mij dat de reden te vinden is in het feit dat de Ministers die daarvoor verantwoordelijk zijn niet tot een akkoord kunnen komen.

Die vraag zal vandaag hier uitvoerig door de heer Diegenant worden gesteld. Vermits zijn vraag om uitleg beperkt is tot onze Nederlandse kinderen in de voormalige kolonies en mandaatgebieden, heb ik mij veroorloofd ter gelegenheid van de bespreking van de begroting op het punt van *Saint-Gervais-en-Laye* te wijzen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord?

Ik verklaar de algemene bespreking voor gesloten. De artikelsgewijze bespreking ervan en de stemming zullen straks, zoals aangekondigd, worden gehouden.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 4.

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur.

De algemene bespreking is geopend.

De heer O. De **Mey**, verslaggever van de Commissie voor culturele promotie en het cultureel **patri-monium**, heeft het woord.

De heer O. De Mey (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, geachte Collega's! Ik had de eer in verband met deze begroting verslag te mogen uitbrengen namens de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium.

Onze Commissie besprak de artikelen van de begroting die tot haar bevoegdheid behoren.

Vooraf werd gevraagd of bij de subsidiering voor de openbare bibliotheken reeds rekening werd gehouden met het reeds in de Commissie aange-

nomen ontwerp van decreet in verband met het bibliotheekwezen.

Gezien dit ontwerp van decreet nog niet door de openbare vergadering werd aangenomen, werd de te verwachten financieringsweerslag niet in de begroting opgenomen. De stijging van het bedrag dat in de begroting voor de uitrusting van de openbare bibliotheken voorkomt, is het normaal gevolg van de expansie van de bibliotheken.

Vervolgens werden de artikelen toegelicht over de muziekcultuur en het orkestwezen, de lyrische kunst en dans en ook deze betreffende de monumentenzorg en de oudheidkunde.

Hieromtrent werd de vrees geopperd betreffende het feit dat de neiging bestaat de thans in geheel het land aan de gang zijnde inventarisatie van de monumenten te ruim op te vatten.

De Minister deelde hieromtrent mede dat onderscheid dient te worden gemaakt tussen het opstellen van een inventaris voor de monumenten, die voorlopig geen kracht van wet heeft, en de werkelijke bij koninklijk besluit, op advies van de Koninklijke Commissie voor de Monumenten en Landschappen, te beschermen gebouwen.

Daarna behandelde onze commissie de artikelen betreffende de beeldende kunsten, de film, de gemengde culturele activiteiten en de internationale culturele betrekkingen.

In het verslag werd hierover uitvoerig uitgeweid, zodat ik mij tot een loutere opsomming kan beperken.

Ik meen dat het kan volstaan en durf aan de Cultuurraad vragen deze begroting goed te keuren. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De Voorzitter: Mevrouw De Meester-De Meyer, verslaggever van de Commissie voor het **jeugdbeleid**, de permanente vorming en de sport, heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer, verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte Collega's! Ik wens in het verslag van de commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport enkele details en wellicht enkele belangrijke punten te onderstrepen.

In deze sector bedraagt het groeipercentage van de uitgaven 25%. Belangrijk is te vermelden dat de meeruitgaven door het decreet op het vormingswerk vooral gebaseerd zijn op het feit dat het vormingswerk enorm veel meer kredieten zal krijgen, en wel 25% van het totaal.

Het is ook belangrijk te vermelden dat de commissie zich heeft afgevraagd of het evenwicht tussen „cultuur” en „vormingswerk” wel goed is. De cultuur moet in de toekomst zeker nog meer gericht worden op grotere lagen van de bevolking. Deze opmerkingen werden gemaakt naar aanlei-

ding van het feit dat veel kredieten worden besteed aan het theater- en het operaleven.

De Minister wees er op dat, wanneer men de uitbouw in deze richting niet verder laat evolueren, er een aantal tewerkstellingsproblemen in het gedrang zouden kunnen komen.

De commissie heeft gepleit voor het oprichten van meer kleinere culturele centra in plaats van de zeer grote en de té dure, omdat men op die wijze veel meer personen kan bereiken.

Het overige kunt u in het verslag van de commissie lezen. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer J. Belmans, verslaggever van de commissie voor taalwetgeving en taalbescherming heeft het woord.

De heer J. Belmans, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter: Mevrouw G. Craeybeckx-Orij, verslaggever, van de commissie voor onderwijs heeft het woord.

Mevrouw G. Craeybeckx-Orij, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter: De heer J. Daems, verslaggever van de commissie voor radio en T.V., heeft het woord.

De heer J. Daems, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter: De heer W. Verleysen, algemeen verslaggever van de commissie voor de begroting, heeft het woord.

De heer W. Verleysen, algemeen verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte Collega's! Uw commissie voor de begroting heeft zich dit jaar beperkt tot het onderzoeken van de technische problemen en van de verhoudingen en de groei van de algemene begroting in vergelijking met de vorige jaren, alsook van de gegrondheid van het regeringsamendement dat werd ingediend.

De commissie heeft tot deze houding besloten omdat zij van oordeel was dat de grondige bespreking die in de onderscheiden commissies heeft plaatsgehad voor de hen toegewezen onderdelen aan de begroting, veel beter door de verslaggevers in deze openbare vergadering kon worden toegelicht en door de leden van deze vergadering kon worden besproken.

Wat de begroting zelf betreft is er inzake de lopende uitgaven een stijging van 21% in vergelijking met de aangepaste begroting 1974.

Twee redenen liggen hiervan aan de basis.

Ten eerste, het feit dat de dotatie voor de Nederlandse Commissie voor de Cultuur te Brussel ten bedrage van 75 miljoen frank, die het vorig jaar in de begroting van de culturele dotaties geboekt stond, dit jaar ingeschreven wordt in de begroting van de Nederlandse cultuur.

De tweede en belangrijkste reden is met name de expansie, wij zouden zelfs durven zeggen de explosie van het kunstonderwijs en de kunstzinnige initiatie in Vlaanderen. Op dit vlak bedraagt de stijging van de uitgaven 56%. Maar, als wij dan overwegen dat het aantal studenten op 3 jaar tijd verdrievoudigd, dan begrijpen wij onmiddellijk de noodzaak van deze belangrijke stijging van de uitgaven die hoofdzakelijk personeelsuitgaven betreffen.

Maar ook in de sector van de permanente vorming noteren wij een stijging van 30%. Ook hier hebben wij nu de eerste resultaten van de decreten die wij hebben aangenomen in verband met het jeugdwerk, het vormingswerk en de permanente vorming.

Tenslotte voor de andere culturele uitgaven noteren wij een stijging van 26%, hoofdzakelijk te wijten aan de aanpassing van de lonen aan de levensduurte, en de verhoging van de subsidiëringen. Inzake de kapitaalsverrichtingen noteren wij een stijging van 36%. Dit is opnieuw verantwoord door de verdere uitbouw van de culturele infrastructuur in het Vlaamse land.

De regering heeft ter zake een belangrijk amendement ingediend om bij artikel 74 in de sectie II een krediet van 50 900 000 frank, bestemd voor de bouw van culturele centra, uit deze sectie over te hevelen naar de sectie voor de andere culturele uitgaven en daar een krediet van 42 400 000 frank ter beschikking te stellen, voor de uitbouw van deze centra.

De overblijvende 8 500 000 frank vervallen niet. Integendeel, zij worden overgeheveld om het kunstpatrimonium te verrijken, 3 miljoen voor de aankoop van kunstwerken in onze musea en 5,5 miljoen om de aankoop mogelijk te maken van werken van oude meesters, kunstwerken die op dit ogenblik niet in ons patrimonium aanwezig zijn. Wij geloven dan ook dat deze uitgaven de volledige instemming van de Raad zullen meedragen. Wanneer uw Commissie voor de begroting de evolutie van de investeringsuitgaven heeft nagegaan, werd vastgesteld dat, in vergelijking met 1972, een bestendige groei te noteren valt. In 1972 bedroeg dit 30 miljoen; in 1973: 42 miljoen; in 1974: 60 miljoen en thans bereiken wij 91 miljoen. Dit is een belangrijk bewijs van het dynamisme dat het Vlaamse culturele leven kent sinds de culturele autonomie in ons land werd ingevoerd, niet alleen op het gebied van de investeringsuitgaven en de uitbouw maar eveneens in de andere culturele sectoren. Denken wij nog even aan iets wat vaak wordt vergeten. Inzake de wetenschappelijke acti-

viteiten bedraagt de groei van de kredieten van 1,6 miljoen over 2,7 miljoen over 8,3 miljoen naar 12,5 miljoen.

Hier zien wij dus een vertienvoudiging van de inspanningen die ter zake werden gedaan.

Ik meen dat het de moeite loont terug te blikken op deze vier jaar, om te zien op welke wijze de inspanningen die wij gezamenlijk doen, en de decreten die hier doorgaans met algemeenheid van stemmen worden goedgekeurd, de basis leggen van de culturele ontvoogding en de culturele groei van ons Vlaamse volk.

Uw Commissie heeft dan ook eenparig, bij 4 onthoudingen, deze begroting goedgekeurd en wij nodigen u dan ook namens de Commissie uit, hetzelfde te doen. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Boel heeft het woord.

De heer R. Boel (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren! De bespreking en de aanneming van de jaarlijkse begroting sector Nederlandse Cultuur in commissie en in openbare vergadering is de gelegenheid bij uitstek om het regeringsbeleid aan een diepgaand onderzoek te onderwerpen.

In de commissie geschiedt dit uiteraard grondig, te meer daar het onderzoek van uw begroting opgesplitst wordt in deelbegrotingen die naar de respectieve bevoegde commissies verzonden worden.

In deze commissies worden vragen gesteld door de leden. Deze vragen geven aanleiding tot:

- a) een rechtstreeks antwoord van de Minister;
- b) de toezegging om de informatie naderhand aan de betrokkenen te verstrekken;
- c) de belofte om in de toekomst rekening te houden met de gemaakte opmerkingen.

Al naargelang van het geval beschikt de Minister over een van deze drie mogelijkheden om bepaalde verduidelijkingen te verstrekken betreffende de begroting en het hiermede gepaard gaande cultuurbeleid.

Indien evenwel achteraf blijkt dat aan bepaalde vragen of opmerkingen niet het passende gevolg wordt gegeven dan betekent dit dat het controle-recht van de wetgevende macht, in casu de Cultuurraad, niet wordt geëerbiedigd, met als gevolg dat de bespreking van de begroting zinloos dreigt te worden.

Ter zake zou ik in het bijzonder de aandacht van mevrouw de Minister willen vestigen op de bespreking in de commissie van de artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor radio en TV behoren.

Het is inderdaad een feit dat in deze commissie belangrijke vragen werden gesteld betreffende het beleid en de werking van de BRT.

Voor zover deze vragen betrekking hadden op louter technische aspecten van de omslag van de jaar-

lijkse dotatie over de verschillende artikelen, werden door de BRT-ambtenaren preciese antwoorden en inlichtingen verstrekt.

Van zodra echter gepeild werd naar het interne beleid van de BRT moest de commissie doorgaans vrede nemen met ontwijkende antwoorden en vage geruststellingen door zogenaamde onderzoeken die zouden plaatsgrijpen ten einde bij een volgende gelegenheid de commissie met kennis van zaken te kunnen inlichten.

Die volgende gelegenheid is er intussen na verloop van 1 jaar gekomen maar blijkbaar houdt de BRT er een aparte tijdrekening op na derwijze dat op dezelfde vragen steeds geantwoord wordt met dezelfde ontwijkende antwoorden en dezelfde beloften naar een onderzoek dat dan moet toelaten dezelfde commissie bij eenzelfde volgende gelegenheid in te lichten.

Waarover gaat het hier concreet?

In het verslag namens de commissie voor radio en TV uitgebracht door de heer Joseph Daems naar aanleiding van de bespreking van de begroting BRT 1974, lezen wij op pagina's 10 en 11, en ik citeer:

„In verband met de medewerking van bepaalde BRT-ambtenaren aan tijdschriften gespecialiseerd in TV- en radioprogramma's, antwoordde de Minister dat het om zeven of acht gevallen gaat. De BRT-personeelsleden hebben hiertoe een toelating van de Raad van Beheer gevraagd en bekomen. Deze toestand verschaft geen bijzondere voordelen aan de betrokken weekbladen.

Het lid meende echter dat deze weekbladen hierdoor over inside-information beschikken, waarvan de andere bladen verstoken blijven. Hij achtte deze toestand ongezonder.

De Minister zegde dat de andere bladen ook alle gewenste inlichtingen kunnen bekomen. De zaak zal verder het voorwerp zijn van de waakzaamheid van de Raad van Beheer en van de Directeur-Generaal.”

„Een lid wierp het probleem op van de uitgaven van boeken die aansluiten op radio- of TV-uitzendingen. De uitgave van deze boeken bezorgt extra-winsten aan de uitgeverijen, vermits voor deze boeken een soort van reclame door de radio en TV werd gemaakt.”

Wat lezen wij nu op pagina's 6 en 7 van het verslag van dezelfde heer Joseph Daems over de bespreking in dezelfde commissie van de begroting BRT 1975?

Ik citeer: „Een lid beklemtoond dat verleden jaar reeds preciese vragen werden gesteld in verband met de al dan niet verdoken relaties die bepaalde TV-personeelsleden onderhouden met bepaalde weekbladen die hierdoor uiteraard ten zeerste bevoordeligd worden., Hij vraagt met aandrang geïnformeerd te worden over de politiek die ter zake door de BRT wordt gevoerd.

Hierbij aansluitend wijst een ander lid erop dat

reeds herhaalde malen kon worden vastgesteld dat bepaalde uitgeverijen winstgevendende zaken doen met het op het gepast ogenblik op de markt brengen van boeken of andere drukwerken die nauw aansluiten bij een of ander televisieprogramma."

„De Directeur-Generaal kan desbetreffende geen onmiddellijke inlichtingen verstrekken. Hij zal evenwel niet nalaten deze problemen aan de Raad van Beheer voor te leggen."

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, een paar voorbeelden — naast zovele andere — die illustratief zijn voor de wijze waarop de **topambtenaren** van de BRT, de Directeur-Generaal op kop, de commissieleden voorlichten over het beleid in de BRT.

Ik laat het aan uw eigen oordeel over of u dit beleefd misprijzen voor de parlementaire controle waardeert of afkeurt.

Ik weet ook dat men zich eventueel zou kunnen verschuilen achter het zogenaamde bij wet gewaarborgd autonoom beheer van de BRT. Immers, in het voormelde verslag van de BRT-begroting 1974 verklaarde de Minister desaangaande het volgende:

„Mijn voorgangers hebben de goede gewoonte aangenomen het dotatiebedrag voor de Omroep aan de Cultuurraad toe te lichten in de vorm van een omstandige functionele begroting.

Ik ben evenwel verplicht erop te wijzen dat deze functionele classificatie van de uitgaven aan de commissie ter informatie en niet ter goedkeuring wordt voorgelegd. De BRT heeft als parastatale instelling een bij wet gewaarborgd autonoom beheer."

Tot daar uw citaat, mevrouw de Minister!

Het ligt niet in mijn bedoeling de juridische juistheid van deze verklaring ter discussie te stellen.

Maar indien dit zogenaamd autonoom beheer als dekmantel moet fungeren voor betwistbare aspecten van het BRT-beleid, indien men zich hierop beroept om informatie te weigeren aan een commissie die een deelbegroting bespreekt, dan heeft deze commissie geen reden van bestaan en dan zijn haar werkzaamheden zuiver formalistisch en dus tijdverlies.

De heer W. Geldolf: Zeer juist!

De heer H. Boel: Men vergete hierbij vooral niet dat de gemeenschap dit jaar een dotatie van 2 miljard 41 miljoen frank aan de BRT toekent. Dit impliceert het elementaire recht om ondubbelzinnig geïnformeerd te worden over alle aspecten van het beleid dat door de gedoteerde instelling gevoerd wordt. Zich beroepen op een juridische kwalificatie van de instelling om de gemandateerden van de gemeenschap bepaalde informatie te weigeren, is een **houding** die niet bepaald als schoolvoorbeeld kan gelden van respect voor de democratische grondbeginselen waarop een maatschappij stoelt.

Ik moge terloops reeds wijzen op het verslag dat in

oktober eerstkomend door de NCC aan de **Cultuurraad** voorgelegd moet worden in uitvoering van het decreet van collega Van Elewyck betreffende de bescherming van de filosofische en ideologische minderheden in Brussel-Hoofdstad.

Wij zullen met meer dan bijzondere belangstelling nagaan hoe de 75 miljoen frank dotatie door deze instelling besteed worden en meteen onderzoeken in hoeverre in deze instelling rekening wordt gehouden met artikel 20 van het **Cultuurpactdecreet**.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, de **Cultuurraad** voor de Nederlandse **Cultuurgemeenschap** is enkel gediend met een cultuurbeleid dat in al zijn aspecten een open beleid is en dat in het bijzonder ernaar streeft het pluralisme te eerbiedigen, niet alleen in woorden, maar ook in daden. (*Applaus bij de leden van de B.S.P.*)

De Voorzitter: De heer V. Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren! Vóór enkele jaren stuurde de heer Burgemeester van Antwerpen de kreet in de Belgische ruimte: „Antwerpen laat Brussel niet los!“. Deze leuze werd gedurende de opeenvolgende jaren stelselmatig overgenomen door heel Vlaanderen en men zei: „Vlaanderen laat Brussel niet los!“.

De heer J. Van Elewyck: Dat is nog altijd zo.

De heer W. Geldolf: Antwerpen laat Brussel nog altijd niet los.

De heer V. Anciaux: Mijnheer de Voorzitter, mijn uiteenzetting zal hoofdzakelijk daarover gaan.

De Brusselse agglomeratie maakt administratief één geheel uit. In ieder geval mag de Vlaamse gemeenschap in Brussel als één stad worden beschouwd. Dan bedoel ik een stad met meer dan 300 000 inwoners. Meteen heb ik gezegd dat het de grootste Vlaamse stad is. Ik ken inderdaad geen enkele andere Vlaamse stad met 300 000 inwoners. Brussel heeft daarenboven een Europese en een internationale zending, zegt men, en dat is belangrijk voor de Vlaamse cultuur. Brussel is inderdaad een stad met een enorm Vlaams cultureel patrimonium en is bijzonder geschikt om de Nederlandse cultuur over Europa en de wereld uit te laten stralen. Wellicht heeft geen enkele andere stad zovele mogelijkheden.

Brussel is de hoofdstad van de Nederlandse **cultuurgemeenschap** en heeft dus een bijzondere opdracht te vervullen voor de Nederlandse gemeenschap. Om al deze redenen is de Nederlandse **cultuurgemeenschap** in Brussel bijzonder belangrijk en moet de aandacht krijgen van de Cultuurraad en van de Minister van Nederlandse cultuur.

Ik wil er de nadruk op leggen dat ik niet zozeer de internationale en Europese functie van Brussel beoog, maar wel denk aan de 300 000 mensen die er leven. Wij kunnen ons de vraag stellen in welke omstandigheden de Vlamingen in Brussel leven.

De jongste 10 jaar, en dan vooral sinds de jaren zestig, is er een wijziging gekomen wat betreft de infrastructuur van de Vlaamse **cultuurgemeen-**schap in Brussel. Wij hebben de ontwikkeling gekend van de culturele centra; culturele verenigingen hebben zich beter en degelijker georganiseerd. Er zijn Culturele raden **ontstaan**. De Nederlandse Commissie voor de Cultuur werd bij wet opgericht en functioneert sedert enkele jaren. Ook het Kijk heeft enkele inspanningen gedaan inzake oprichting van muziekacademies, scholen voor beeldende kunsten en peuterscholen.

Wij kunnen echter zeggen dat maar 20% van de Vlaamse bevolking in Brussel door al deze organisaties wordt bereikt. Dat blijkt uit een studie die niet zolang geleden werd gedaan, waarvan de resultaten nog niet zijn gepubliceerd maar waarvan wij reeds kennis hebben gekregen. Deze 20% van de Vlaamse bevolking in Brussel is wellicht veilig gesteld omdat zij zelf de inspanning hebben gedaan om deze organisaties te vinden. Het zijn de meer bewuste Vlamingen.

Er is 80% van de Vlaamse bevolking niet bereikt. Op geen enkele wijze is er contact tussen de organisaties of Vlaamse verenigingen en zelfs niet de Nederlandse cultuurcommissie en 80% van de in Brussel wonende Vlamingen.

De grote taak in Brussel is dan ook het bereiken van die 80% Brusselse Vlamingen. Dit is niet alleen de taak van de mensen die in Brussel werken maar het is ook de taak — en daarom spreek ik er hier over — van de hele Nederlandse Cultuurgemeenschap, dus eveneens van deze Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

Mevrouw de Minister, deze 80 % Brusselse Vlamingen hebben geen contact met de Nederlandse Cultuur, zij voelen zich volkomen geïsoleerd, zij voelen verbondenheid noch met elkaar, noch met de hele cultuurgemeenschap. Er bestaat geen solidariteit onder hen en zij hebben dan ook geen solidariteitsgevoel. Zij voelen zich verlaten, zij hebben geen toevluchtsoord. De voedingsbodem om deze mensen te laten denationaliseren of aculturaliseren, is volkomen ontwikkeld. Het is goed te begrijpen en ik kan het hen zelfs niet verwijten dat zij zich laten verfransen of althans deze verfransing wensen voor hun kinderen. Het gaat vooral om de kleine man in Brussel, Jan-met-de-pet, de minstbedeelden, de zwakken. Uit de aard van hun zwakheid en van hun minstbedeeldheid bieden zij nog veel minder weerstand tegenover deze psychologische, culturele, sociaal-economische druk die op hen wordt uitgeoefend.

Voor de cultuur wordt er in de begroting van de culturele dotaties 294 miljoen ingeschreven voor de

ontplooiing van de Nederlandse Cultuur in Hoofdstad Brussel op een dotatie van 4 miljard 595 miljoen 200 000 frank, over de bestemming waarvan deze Cultuurraad vandaag moet beslissen.

Ik weet wel dat er van uit Vlaanderen nog heel wat andere steun gaat naar Vlaamse instellingen in Brussel, ook op het gebied van het onderwijs. Maar aan bijna alle gemeenschappelijke instellingen, waar Vlaanderen ook een aandeel in heeft, daaraan heeft de Brusselse Vlaming weinig of niets.

Ik zei reeds dat het overgrote deel van deze **minder-**bedeelden — en dan bedoel ik dit niet pejoratief — mensen zijn uit de lagere sociale klasse. Deze mensen hebben om zo te zeggen niets aan het grote aandeel van Vlaanderen in de Muntscouwburg of in het Paleis voor Schone Kunsten. De 294 miljoen van onze culturele dotatie die besteed wordt aan de ontplooiing van de Nederlandse Cultuur in Brussel is ontegensprekelijk een veel te klein bedrag. In de eerste plaats is dat veel te weinig in vergelijking met de hulp voor de ontwikkeling van de Franse cultuur in Brussel waarvoor in de dotatie van de Franse Cultuurraad 609 miljoen frank is ingeschreven. Maar daarenboven wordt door de 19 gemeenten ongeveer 1 miljard 300 miljoen besteed aan de ontwikkeling van de Franse cultuur. Ik zeg wel degelijk voor de Franse cultuur, want zeer weinig, slechts één druppel in de zee van deze 1 miljard 300 miljoen gaat van de 19 gemeenten naar de ontplooiing van de Nederlandse Cultuur.

294 miljoen is ongetwijfeld ook veel te weinig in vergelijking met de behoeften in Brussel. Het deel van onze cultuurgemeenschap dat in Brussel leeft, woont en werkt, is in nood. Het gevaar voor culturele verdrukking is groot. Het gaat daarenboven om de sociaal minstbedeelden. Ik zeg het zeer eerlijk en zonder enige agressiviteit dat onze Nederlandse cultuurgemeenschap en de Cultuurraad veel te weinig doen voor deze mensen in nood.

Als in dit verband budgettaire moeilijkheden worden opgeworpen, rijst meteen de vraag van de prioriteiten.

Wij moeten als sociaal-progressieve, **cultureel-**bewuste mensen die bezorgd zijn voor de hele culturele gemeenschap en vooral voor degenen in nood, in geval van budgettaire moeilijkheden prioriteiten vastleggen.

Wat nu specifiek de dotatie voor de Nederlandse Commissie voor Cultuur aangaat is in uw begroting 75 miljoen ingeschreven. In april 1974 werd de begroting van de N.C.C. van Hoofdstad-Brussel opgemaakt, goedgekeurd en aan de Minister voor Nederlandse Cultuur meegedeeld. Deze door de N.C.C. opgemaakte begroting bedroeg 101 miljoen. De Minister heeft 40 dagen tijd om een antwoord te geven op deze begroting. Deze periode verstreek zonder enige reactie. Deze begroting bleek dus aanvaard. Toch wordt er op de begroting nu maar 75 miljoen ingeschreven zonder enige dialoog met de personen van de Nederlandse Cultuurcommissie.

Zonder enige verwittiging moet worden vastgesteld dat er van de begroting 26 miljoen wordt afgetrokken. Daardoor staat men inzake de uitwerking van een programma voor een zeer moeilijke toestand. Er kan moeilijk worden geschrapt zonder het beleid aan te tasten. Misschien kan er voor ongeveer 5 miljoen worden geschrapt. Men zal verplicht worden tot het aangaan van leningen, met alle gevolgen van dien. Er kan in de overdrachten worden geschrapt, maar ook dit heeft nadelige gevolgen.

De verenigingen waarover ik daarnet sprak en die reeds tot een bepaalde ontwikkeling zijn gekomen, kunnen niet verder zonder de subsidiëringen. Heel de culturele infrastructuur komt in het gedrang. Zeker kan er niet worden geschrapt wat betreft de overdrachten, daar waar er vrijgestelden worden betaald. Zij zijn aangesteld en moeten worden betaald.

Evenmin kan worden geschrapt in de toelagen voor de agglomeratieverbonden, kringen en groeperingen, zoals het Davids-, het Willems- en het Vermeylenfonds, het algemeen plaatselijk sociaal-cultureel werk, het Vlaamse Comité, enz. Zij kunnen voor hun werking niet voort zonder de subsidiëring. Sommige posten kunnen worden uitgesteld. Er kan, bij voorbeeld, worden gewacht met het huren van een zaal voor sportorganisaties, met de Nederlandse Atletiek Club Brussel, met een bioscoopzaal, maar niet met een theaterzaal in verband waarmee door uw decreet vereisten worden opgelegd. Te Brussel zijn er allerhande comités opgericht zoals voor de Breugelwijk, de Marollen. Daarbij gaat het in zeer grote mate om activiteiten bestemd voor eenvoudige mensen, Vlaamse Brusselaars of Brusselse Vlamingen. Als het N.C.C. over onvoldoende middelen beschikt, dan vallen al deze comités volledig in handen van de Franstaligen. Voor de Breugelwijk heeft de Franstalige Commissie voor Cultuur onmiddellijk 250 000 frank over. De N.C.C. kan daar, bij gebrek aan geld, niet optreden. Het initiatief valt dus volledig in handen van de Franstaligen. De Franstalige Commissie gooit met geld. Zij heeft geen zorg om een aantal verenigingen en sociaal-culturele raden te subsidiëren, want deze subsidiëring gebeurt langs de gemeenten om; daarvoor moet de Commissie voor de cultuur niet instaan. De personeelsformatie van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur (N.C.C.) werd door het Rijk goedgekeurd. Het grootste deel van de uitgaven van de N.C.C. zijn personeelsuitgaven. Het is een personeelsformatie die nodig blijkt te zijn vermits zij door het Rijk werd goedgekeurd. Daarenboven zijn er nog een aantal personen buiten deze formatie die moeten worden betaald door de N.C.C. In elke sociaal-culturele raad is er een vrijgestelde maatschappelijk werker. Er zijn 22 sociaal-culturele raden. Het Rijk zorgt wel, in akkoord met de N.C.C. en de Agglomeratieraad voor het Plaatselijk Sociaal-Cultureel Werk (A.P.S.K.W.) voor de huur, de aanbouw of de aankoop van culturele centra, maar de

N.C.C. moet instaan voor de personeels- en de werkingskosten. De N.C.C. kan die verbintenis niet naleven wanneer haar begroting, zoals dit nu het geval is, wordt verminderd.

Er is ook het probleem van het personeel van de kinderdagverblijven. Wie betaalt daarvoor? Er is een post van 450 miljoen die van Volksgezondheid werd overgedragen. Maar die 450 miljoen zijn voor het grootste deel in een bank geplaatst.

Alleen de oprichting en de werking van de kinderdagverblijven of van die peuterspeelplaatsen zouden met deze 450 miljoen worden betaald. Maar het personeel moet door de N.C.C. worden betaald. Over de Agglomeratieraad voor de Nederlandstalige Brusselse jeugd, die in zijn zeer uitzonderlijke structuur goed werk verricht, is niets vermeld in uw begroting van Nederlandse Cultuur. 4 270 000 frank voor deze agglomeratieraad vallen ten laste van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur.

Het A.P.S.K.W. valt volledig ten laste van de N.C.C. Daarvoor is niets specifiek ingeschreven in uw begroting. 1 800 000 frank zijn nodig voor dit A.P.S.K.W., die een autonome begroting mag opmaken.

Het gaat hier dus om allerhande akkoorden waarbij het Ministerie van Nederlandse Cultuur betrokken was.

Komt daarbij nog dat ik ongerust ben over een passus die ik kon lezen, niet in een document van de Cultuurraad, maar van de Kamer, namelijk in het aanvullend verslag van de heer Evers over de begroting van de Culturele Dotaties. Daarin is sprake van de Verenigde commissies voor de cultuur die op dit ogenblik nog geen enkele werkzaamheid hebben, bij gebrek aan financiële middelen. Daar lees ik dat de Minister van Franse Cultuur bevestigt dat de werkingskredieten voor de verenigde cultuurcommissies van de Brusselse agglomeratie vooraf zullen worden afgenomen op de hierboven vermelde dotaties. Die dotaties zijn de dotaties aan de Nederlandse sector en de dotaties aan de Franse sector. Daaruit kan ik afleiden dat ze zullen worden afgenomen van de dotaties voor de N.C.C., maar als de N.C.C. ook nog moet betalen voor de Verenigde commissies is het ver gekomen.

U weet waarom de Verenigde commissies geen financiële middelen hebben.

Het is omdat de Franse cultuurcommissie weigert mede te beslissen dat een taxatie aan de 19 gemeenten zou worden opgelegd, zoals dit trouwens in de wet is bepaald.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Er is een overeenkomst tussen mijn Collega van Franse Cultuur en mijzelf dat het niet zou worden afgenomen van de dotaties van de commissies, maar dat wel de werkingskosten, zijnde anderhalf miljoen aan elke zijde van de begroting zullen wor-

den afgenomen. Dat geldt dus alleen voor de werkkosten.

De heer V. Anciaux: Ik lees hier een passus voor van de Minister van Franse Cultuur.

Mevrouw R. De Backer, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Onder tusschen is er een overeenkomst bereikt.

De heer V. Anciaux: Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Ik meen hier toch in het algemeen te hebben aangetoond, niet alleen wat de N.C.C. betreft, dat het Brussels deel van onze cultuurgemeenschap prioritair zou moeten worden behandeld en dat de kredieten voor de ontplooiing van de Nederlandse cultuurgemeenschap in Brussel te gering zijn. Trouwens het probleem rijst nog veel scherper wanneer we de toestand en de noden van de Brusselse Vlaming in het algemeen beschouwen.

Het gaat namelijk over de sociale behoeften van de Vlaamse inwoners van Brussel: de sociale behoeften op het gebied van huisvesting, op gebied van gezinshulp, de bejaardenzorg, de gezondheidszorg, de zorg voor zieken en gehandicapten, sociale behoeften op het gebied van gemeenschappelijk vervoer, van sportieve recreatie, sociale behoeften in verband met consultaties voor mensen met psychologische moeilijkheden, de ongehuwde moeders, de verwaarloosden, de verlatenen en andere marginalen. Bijna, steeds in verband met al deze sociale behoeften botsen al deze marginalen die hulp nodig hebben op Franstalige instellingen of op zogenaamd tweetalige instellingen waar dan alleen maar Franstalige hulpverleners te hunner beschikking staan.

Mevrouw, Dames en Heren! Ik weet dat het een aantal punten betreft die niet behoren tot de begroting Nederlandse Cultuur wanneer ik over sociale behoeften spreek, zelfs niet behoren tot de bevoegdheid van onze Cultuurraad. Maar ik wens ze hier toch even aan te halen omdat dit in het gehele kader een belangrijk aspect is en omdat bij deze gelegenheid hier het gevaar van de regionalisatie met drie kan worden belicht. Wanneer er dan met veel luister en triomfkreten wordt gesproken over een Vlaams budget dat een gunstig advies heeft gekregen in de Vlaamse voorlopige gewestraad en dat goedgekeurd moet worden in het Parlement, zeg ik dat dit Vlaams budget, waar eventueel wel sprake zou kunnen zijn of sprake is over alle mogelijke sociale voorzieningen, niets te maken heeft met de Brusselse Vlamingen. In het Brussels budget, Dames en Heren, waar er ook sprake kan zijn van sociale voorzieningen in het Brusselse gewest is er ook specifiek niets voorzien voor de noden van de Brusselse Vlamingen. En waar staan dan die Brusselse Vlamingen? Zij worden aan hun lot overgelaten en staan in de kou. Het is nodig, ik denk dat dit

toch **zeer** belangrijk is, dit hier te zeggen in de **Cultuurraad** voor de Nederlandse **Cultuurgemeenschap**. Deze zaken moeten hoognodig en dringend worden herzien. Alles wat personaliseerbaar is moet naar een Vlaamse instantie gaan, willen wij dit deel van onze cultuurgemeenschap dat in Brussel woont niet aan zijn lot overlaten. Deze Vlaamse instanties kunnen zijn de Cultuurraad, de uitbreiding van de bevoegdheid waarvoor andere grondwetwijzigingen nodig zijn, uitbreiding ook, aangaande de uitvoering op het agglomeratievlak, van de bevoegdheden van het N.C.C. Onze Cultuurraad zou in grote mate reeds aan uitbreiding van de **N.C.C.-bevoegdheden** kunnen werken.

Mevrouw, Dames en Heren! Ik heb geen amendementen ingediend ondanks het feit dat ik dat had kunnen doen. Het zou inderdaad een illustratie geweest zijn van mijn toespraak, maar ik weet toch dat dergelijke amendementen niets uithalen. Ik weet dat deze amendementen toch meerderheid tegen minderheid gaan verworpen worden. Ik heb het hier niet zo op het partijpolitieke vlak willen leggen. Ik heb willen spreken uit mijn hart, met de kennis die ik ervan heb, met kennis van de feiten en met kennis van de cijfers uit de begroting. Ik wil dus spreken als Brusselse Vlaming tot heel de Nederlandse Cultuurgemeenschap. Ik geloof dat dit alles over de partijen heen de hele cultuurgemeenschap aangaat. Misschien heb ik hier een alarmkreet laten horen maar in ieder geval heb ik toch de aandacht van de gehele Nederlandse cultuurgemeenschap willen trekken. Brussel, Dames en Heren, is een stuk van ons lichaam. De Brusselse Vlamingen maken een integrerend deel uit van heel onze gemeenschap. Wanneer wij daarvoor niet een **prioritaire** zorg hebben, dan snijden wij een stuk weg van ons eigen lichaam.

De vraag moet nu worden gesteld en daarop zou ik misschien niet alleen een antwoord van de Minister, maar een reactie van heel de cultuurgemeenschap willen krijgen: is Vlaanderen bereid in 1975-1976 een moderne Guldensporenslag te leveren met als inzet Vlaams Brussel? (**Applaus**)

De Voorzitter: De heer Lahaye heeft het woord.

De heer H. Lahaye (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's! De regering en de meerderheidspartijen hebben reeds herhaalde malen betoogd, en terecht, dat wij een zeer moeilijke periode doormaken.

Iedereen dringt aan op matiging op alle **gebied**, of het nu om lonen en prijzen, dan wel om overheidsuitgaven gaat. De P.V.V. heeft trouwens reeds meer dan eens gesteld dat de overheid zelf het voorbeeld moet geven, wanneer besparingen grondig doorgevoerd moeten worden.

In dat verband, en op het gevaar af voor een **a-cultureel** iemand te worden verweten, zou ik toch durven stellen dat het cultureel domein een der weinige

is waarin het gemakkelijkste kan afgeremd worden, vermits het hier toch nooit om werkelijk essentiële noden gaat.

Mevrouw de Minister, wanneer ik moet vaststellen dat de dotatie aan de BRT-instituten voor 1975 liefst 300 miljoen, hetzij bijna 28% hoger ligt dan in 1974 en bijna 43% hoger dan in 1973, dan sta ik **perpleks**. Inderdaad, deze cijfers liggen immers duidelijk hoger dan de gemiddelde stijging van de rest der overheidsuitgaven, zodat de BRT blijkbaar niet mag klagen. Gelden de normen voor besparing en beperking der uitgaven dan niet voor dit heilig huisje?

Wat mij irriteert is dat de nieuwsdienst van de radio alleen al 7 miljoen méér krijgt.

Is dat om nog wat meer reporters naar het buitenland te kunnen zenden en linkse „putschen” te gaan bekijken ter plaatse?

Bij de TV is het nog erger, vermits daar liefst 22 miljoen in één klap wordt bijgevoegd, hetzij liefst 36%. Is dat om diegenen te belonen die alle TV-kijkers grondig vervelen met eindeloze reportages en eenzijdige commentaren over buitenlandse problemen die geen 10% van onze bevolking interesseren.

De BRT is dus een instelling die blijkbaar de Belgische belastingbetalers steeds meer geld mag kosten, of vergeet men misschien dat het kijk- en luistergeld werd geïndexeerd?

En wat krijgt men ervoor in ruil? Uitzendingen waar niemand naar kijkt. Journalisten die ten onrechte menen dat zij, en zij alleen, in ons land de openbare opinie vertegenwoordigen en die van oordeel zijn dat zij ook „opinie-makers” moeten spelen.

Journalisten die hun kritiek niet sparen op onze instellingen, en misschien niet altijd ten onrechte, maar die systematisch vergeten in eigen boezem te kijken. In welke richting gaat die kritiek? Steeds dezelfde kant uit. Dit is wel enigszins te kras uitgedrukt vermits sommige journalisten nog altijd plichtbewust en objectief hun taak vervullen, maar dit zijn meestal de oudere, meer bezadigde elementen. De jongere aanwinsten — zo men van aanwinsten mag spreken — kunnen blijkbaar hun eigen opinie nooit op zak steken. Zij **eigenen** zich het recht toe om anderen — dat zijn de kijkers en luisteraars — hun opvattingen op te dringen. Zij geven daarbij blijk van een agressiviteit die men bij staatsambtenaren als volkomen ongepast en zelfs enigszins **verwonderlijk** kan bestempelen.

Dat zij zich ook beschouwen als „vedetten” weet ook iedereen, en dat zij, dank zij hun optreden voor de beeldbuis, veelvuldig gevraagd én betaald worden om als moderator op te treden is ook een publiek geheim. Alleen vraag ik mij af of hier altijd van „modereren” gesproken mag worden: Is die stand van zaken eigenlijk wel verenigbaar met het statuut van een rijksambtenaar, want dat zijn zij in feite toch? Is dit geen discriminatie ten opzichte van andere ambtenaren die worden gestraft wanneer zij

in het publiek stellingen innemen zonder eerst de toestemming van hun Minister te vragen?

Het moet mij van het hart dat wij hoe langer hoe meer een ongenietbare radio en televisie krijgen door een systematische verpolitieking in één enkele richting.

Men zou de linkse pers horen huilen wanneer morgen iemand „rechtse” opvattingen zou gaan verkondigen in dezelfde mate als dit nu blijkbaar aan „**links**” toegelaten is. Zij zouden in de eerste plaats niet eens de kans krijgen, maar zo dit toch zou lukken, hoor ik nu al de adjectieven die men reeds voor de oorlog hoorde.

Eerlijk gezegd begrijp ik niet dat vele mensen, die alleen op onze nationale zenders aangewezen zijn, kijk- en luistergeld blijven betalen. Zij die dit kunnen, kijken zelden naar de BRT en gelukkig brengt de teledistributie hier vaak een oplossing.

Een ander belangrijk punt is dat van de mededinging met de geschreven pers. Het is geen geheim dat vele kranten er niet schitterend voor staan, en dan doet het des te pijnlijker aan dat de BRT zo gemakkelijk met het geld kan omspringen. Dit laatste kan men immers dagelijks vaststellen aan de vele reizen die naar vele en verre landen worden ondernomen en uit de reportages die wij voorgeschiedteld krijgen.

Ik zou u enkele voorbeelden willen aanhalen.

Enkele weken voor de inneming van Saïgon door de communistische troepen uit Noord-Vietnam, moesten nog vlug een paar BRT-mensen naar ginder, namelijk één radio- en één TV-reporter. Was dit tweetal nodig en had één man niet volstaan?

Ander voorbeeld: de val van het regime in Portugal werd bijna hysterisch **toegejuicht** als een „overwinning van de democratie”.

Wat echter gezegd van een democratie die de pers aan banden legt, sommige politieke partijen gewoon verbiedt en zelfs een socialistische krant het zwijgen oplegt. Is het een overwinning van de democratie wanneer de leiders van de Beweging van de Strijdkrachten” verklaren dat de partijen niet rijp zijn om het bewind over te nemen?

Zo er een overwinning van de democratie begroet mocht worden, is het wel in Griekenland, maar zodra de verkiezingen daar voorbij waren, wordt dit land als het ware doodgezwegen tenzij om het conflict met Cyprus op te rakelen. Was dat misschien omdat die verkiezingsuitslag niet overeenstemde met de stille hoop van de BRT-journalist van de nieuwsdienst?

Ik zou zo uren kunnen doorgaan, maar ik wil u niet langer ophouden, in de wetenschap dat mijn betoog op de BRT toch geen weerklank zal vinden, omdat sommige waarheden de heren mishagen.

Mevrouw de Minister, ik zou u willen waarschuwen en tegelijk feliciteren.

Ik zou u willen waarschuwen tegen mensen uit uw omgeving die er blijkbaar voor zorgen dat op parlementaire vragen naar de objectiviteit van sommige

uitzendingen, niet of zeer laattijdig wordt geantwoord, hiermee aan de verantwoordelijke instanties de tijd latend de opnamen te „verbeteren”. Wij zijn echter niet doof en blind en sommige dingen hebben wij duidelijk gezien en gehoord, alle latere officiële ontkenningen ten spijt. En dan is de BRT nog een brave zaak, vergeleken met de Franstalige kollega's.

Ik zou u toch in enige mate willen toejuichen. Inderdaad, wanneer ik in de pers kennis krijg van uw ontwerp van decreet voor de BRT, waarin blijkbaar getracht wordt om die zo moeilijk te bepalen objectiviteit uit te breiden tot meer programma's, hierbij aan de politieke partijen de zorg overlatend

het passend commentaar te verzorgen, dan ben ik niet ontevreden. Blijkbaar heeft u dus ook ingezien dat het scheef loopt en dat de weg, door **P.V.V.**-voorzitter Grootjans aangewezen, de enige is om te proberen uit de dubbelzinnigheid te geraken.

Wij wachten met spanning op dit ontwerp van decreet dat wellicht eindelijk het bestaan van deze Cultuurraad beter kan verantwoorden. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

De Voorzitter: Ik stel voor de ochtendvergadering hier te sluiten.

— *De vergadering wordt gesloten om 13 uur.*

Nr. 17

MIDDAGVERGADERING

VOORZITTER:
De heer J. BASCOUR

De heren **B. Van Hoorick** en **D. Coens**, Secretarissen nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur.

De Voorzitter: Dames en Heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De Voorzitter: Berichten van verhindering zijn ingekomen van de leden:

P. Van Grembergen, J. Vandemeulebroucke, Luc Vansteenkiste, gezondheidsredenen;

P. De Keersmaeker, M. Vandewiele (Europees Parlement);

A. De Rore (IAB);

J. Van Eynde, E. Vansteenkiste, buitenslands;

L. Cantillon, B. Cools, W. Martens, Rik Vandeckerckhove, J. Wyninckx, ambtsverplichtingen.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1(1974-1975) - Nrs. 1 tot 4.

Voortzetting van de algemene bespreking

De Voorzitter: Dames en Heren! Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurge-

meenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren Collega's! In tegenstelling tot de heer Lahaye verheugden wij ons over de stijging met 33,36% van de begroting die wij vandaag behandelen. Toch is deze vreugde niet zonder voorbehoud, want wij beseffen dat dit geen netto-toename betekent van de cultuur-autonomie. De begrotingen van de gemeenschappelijke sectoren stegen eveneens en dit met 17%. Daarenboven weten wij zeer goed dat de stijging grotendeels het gevolg is van de toegenomen personeelskosten en niet zozeer het resultaat van de afbraak van de gemeenschappelijke sector.

Een tweede opmerking vooraf: naar onze mening is deze regering nog steeds niet in orde met de Grondwet zolang zij de wet op de objectieve criteria, bepaald bij artikel 59bis, niet uitvoert. De tot op heden gebruikte criteria zijn arbitrair en nadelig voor de Vlaamse gemeenschap. Het aanhouden van de pariteit inzake infrastructuur vormt hiervan het manifest bewijs. De huidige handelwijze van de regering zouden wij ook, veeleer dan ze als culturele autonomie te bestempelen, willen beschrijven als culturele decentralisatie, waarop trouwens de heer De Bondt in zijn uiteenzetting deze morgen gewezen heeft. Het betreft nog steeds het afhaken van unitaire wagonnetjes die aan de trein van de culturele autonomie worden bijgehaakt. Een supplementaire reden waarom wij geen vertrouwen hebben in het cultuurbeleid van deze regering is dat zij de driedigheids te allen prijze wil installeren en daartoe de culturele autonomie uitholt. In dit verband verwijs ik naar het overbrengen van materies die, volgens het Rekenhof, behoren tot de culturele bevoegdheden, naar zogenaamde

geregionaliseerde materies die in feite blijven behoren tot de bevoegdheid van de unitaire regering omdat de Gewestraad alleen maar adviserend optreedt.

Dat zijn een paar algemene opmerkingen die wij tot in den treure zullen herhalen, tot de regering uiteindelijk het voornemen heeft de Grondwet ernstig te nemen, liever dan haar toevlucht te zoeken in beloften van gesprekken van gemeenschap tot gemeenschap.

Wat de begroting betreft wensen wij een paar opmerkingen te formuleren over enkele hoofdstukken. Betreffende het muziek- en het kunstonderwijs zal ik zeer kort zijn. Wij verheugen ons over de toenemende deelneming van jonge mensen die in het kader van het traditioneel, al dan niet vernieuwd, onderwijs zeer weinig contact hebben met bepaalde kunstvormen en dit op die wijze compenseren.

Aan de andere kant vragen wij ons af of voldoende gewezen wordt op de grote beroepskansen, bij voorbeeld in het kader van het muziekonderwijs.

Met betrekking tot de sector permanente vorming kan ik niet zo kort zijn. Eerst moet ik wijzen op de leemten in de bestaande decreten: het decreet in verband met de instellingen dat, naar ik verneem, in voorbereiding zou zijn, het decreet omtrent de koepelorganisaties, het decreet omtrent de amateuristische beoefening van de kunst enz. Dat geeft ons de gelegenheid de strekking van uw beleid na te gaan.

Een eerste fundamentele opmerking van onze fractie is dat u de gevestigde culturele machten het eerst en het best bedient.

Dat geldt met name voor het decreet dat hier vandaag nog ter sprake komt betreffende het vormingswerk in verenigingsverband.

Wij merken hierbij op dat aan het jeugdwerk hogere eisen in het decreet worden gesteld dan dat dit het geval is aan de culturele volwassenenverenigingen.

Wij stellen anderzijds vast dat het ontwerp betreffende de instellingen nog veel meer strenge criteria bevat dan in het jeugdwerkdecreet het geval was. Wij hebben het niet tegen deze strengheid, maar wij hebben het veeleer tegen het feit dat in bepaalde materies deze strengheid niet gehandhaafd wordt. Wij zullen nu reeds zeggen dat wij het er niet mee eens zijn dat in het decreet betreffende de instellingen gepoogd wordt, door de eisen die worden gesteld, de natuurlijke basis voor het vormingswerk vanuit de instellingen van meetaf aan te beperken door het bijna onmogelijk te maken dat studenten en anderzijds ook de arbeiders aan dit vormingswerk deelnemen. Ik kom op dit probleem straks terug.

Nu kom ik tot een opmerking over het werk in intemaatsverband. Dit wordt op dit ogenblik niet als waardevol erkend.

De teloorgang van de Volkshogeschool „De Blan-

kaart” in deze dagen van stijgende cultuurbegrotingen is een symptoom van de ziekte van ons cultuurbeleid. Hoe zal het dan andere nieuwe initiatieven vergaan wanneer een volkshogeschool, die reeds zolang kop boven water heeft gehouden, niet in staat is geweest haar werking verder te zetten?

Uw beleid is niet alleen teveel „establishment-gericht” maar werkt tevens de verzuiling in de hand.

Wij hadden de gelegenheid hierop terug te komen naar aanleiding van het decreet op de verenigingen. Wij zouden in dit verband eveneens willen verwijzen naar de toeneming van de verzuiling die is ingebouwd in het nieuwe bibliotheekontwerp, daar waar men van een oorspronkelijk veel zuiverder bedoeling vertrokken was.

Wij vragen ons af welke de kansen zullen zijn voor de nieuwe initiatieven. Want, wij stellen vast dat er ter zake eigenlijk geen planning is. Wel wordt straks de oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw in deze vergadering goedgekeurd, maar de systematische uitbouw van het buurtwerk in cultuurarme buurten, waarop wij reeds lang aandringen, laat nog steeds op zich wachten. Wij weten dat dit werk per essentie een professionele aanpak vergt. Wij zien nog geen enkele poging van de regering in die richting. Wij zouden derhalve willen zeggen dat het beleid van de Minister van Cultuur, hoezeer die daar ook zelf met woord en hart anders over zou willen spreken, willens nillens een elitair beleid is. Want, zolang dit cultuurbeleid geen geheel vormt, zolang bij voorbeeld de Minister van Arbeid en Tewerkstelling weigert de tientallen miljoenen voor vorming uit zijn begroting naar de Cultuurraden te laten overhevelen verhindert hij deze Cultuurraad zijn decreterende bevoegdheid uit te oefenen en tegelijkertijd een samenhangend en democratisch beleid te voeren.

Wij weten dat alles zal worden gedaan om te verhinderen dat bij voorbeeld andere dan de gevestigde syndicale machten initiatieven zouden kunnen nemen om vorming te verstreken in de sector waarover de vakbonden op dit ogenblik het monopolie hebben. Dit brengt mij tot de sector van de jeugdvorming.

Wij willen u bij deze gelegenheid preciese inlichtingen vragen over wat genoemd wordt de toelagen aan het gespecialiseerd jeugdwerk.

Wij menen dit gevraagd te hebben naar aanleiding van de adviserende commissievergadering „Jeugd, Permanente Opvoeding en Sport”. Ondanks de beloften hebben wij dit niet in het verslag teruggevonden. Maar hierin zitten zovele nieuwe en verschillende initiatieven samen. Zowel de jeugdtehuizen, de jeugdcentra voor zwak-maatschappelijke groepen, de jongerencentra voor maatschappijvernieuwing, de advies- en informatiecentra samen zijn goed voor 44 miljoen, wat welhaast een verdubbeling betekent.

We zouden graag weten welke initiatieven er

gesubsidieerd worden en voor hoeveel. Want dat zou ons de gelegenheid geven om meer concreet uw beleid voor morgen te beoordelen.

Zonder op alle aspecten van deze deelbegroting in te gaan zou ik dit jaar de bespreking niet willen beëindigen zonder te kijken naar de financiële middelen voor de monumentenzorg. We zijn tenslotte in het Monumentenjaar.

Ik stel vast dat de lopende uitgaven in deze sector verminderd werden van 3 240 miljoen naar 3 045 miljoen. U zult zeggen dat het is tengevolge van besparingen en ik wil dat graag aannemen. Als ik dan zie dat de herstelling voor particuliere monumenten amper geklommen is van 26 naar 30 miljoen en dat anderzijds de toelage voor restauratie van als beschermd erkende monumenten en gebouwen slechts 80 miljoen bedraagt, kan u mij erop wijzen dat het meer dan een verdubbeling is van de 36 miljoen van het vorige jaar. Maar daartegenover wil ik u erop wijzen dat een overbodige tunnel te Sint-Niklaas 75 miljoen kost. Wij zijn nochtans niet in het jaar van de tunnels want het blijkt nog steeds het jaar van de monumenten te zijn, hoewel in de begroting zulks niet tot uiting komt.

De heer B. Van Hoeylandt: Het is geen monument, maar een kemel.

Mevrouw Nelly Maes: Ik ben het met u eens, geachte Collega, en ik ben er zeker van dat die kemel nooit beschermd zal worden.

Wat de infrastructuur betreft worden er ieder jaar lovenswaardige woorden gesproken over de culturele centra en de voorkeur die zou moeten gegeven worden aan de kleine centra.

Ik had de eer lang voor de tijd dat ik deel uitmaakte van het Parlement en de Cultuurraad, in de allereerste adviescommissie betreffende de culturele centra te zetelen. Ik kan deze vergadering geruststellen. Wanneer in dit halfjaar ieder jaar telkens weer stemmen opgaan om veeleer de kleine centra, de wijkcentra en de dorpscentra te bevoordelen, dan is dat in eenklank met wat van bij het begin de visie is geweest van de meerderheid van de leden van de adviescommissie. Maar vóór de commissie aan haar adviestaak begon, werden we verplicht vier grote culturele centra goed te keuren omdat die reeds waren toegezegd. Intussen stel ik vast dat diezelfde vier centra voor het allergrootste deel met de tot nog toe bestede subsidies, voor culturele centra gingen lopen.

Ik heb als gewezen lid van deze commissie geprobeerd min of meer op de hoogte te blijven over de centen die aan die culturele centra worden besteed en de gedachte ingang te doen vinden dat aan de kleine centra voorrang moet worden gegeven. Het heeft mij herhaald aandringen gekost en tenslotte heb ik in het Bulletin van Vragen en Antwoorden van de Cultuurraad alleen een lijst gekregen waarbij geen bedragen vermeld staan.

Op zichzelf is deze lijst al interessant genoeg. In de

provincie Antwerpen zijn een vijftal centra in gebruik, waarvan moet worden gezegd dat niet alle centra volledig nieuwbouw zijn. In de provincie Brabant zijn er drie. In de provincie Limburg zijn er een achtal. In de provincie West-Vlaanderen zijn er twee en in de provincie Oost-Vlaanderen nog steeds geen, zegge en schrijve nul. Ook de centra in de afwerkingsfase veranderen niets aan deze situatie. Wanneer we naar de vorige lijst kijken, van de centra in de ruwbouwfase dan prijkt daar nog steeds bij het cultureel centrum van Aalst, dat al van bij het begin der culturele centra mee was goedgekeurd.

Ik wil daar verder niet over uitweiden, maar u opnieuw de vraag stellen of u de culturele voorzieningen in de provincie Oost-Vlaanderen werkelijk zo uitnemend vindt, dat daar geen behoefte bestaat aan culturele centra?

Kom mij dan niet zeggen dat er toch een aantal centra in voorontwerp zijn. Als centrum in voorbereiding noemt u onder andere Sint-Niklaas. Als lid van de gemeenteraad van Sint-Niklaas kan ik u verzekeren dat het nog veel jaren zal duren alvorens daar ooit een cultureel centrum zal gebouwd worden.

Mijn vraag is dus niet alleen een pleidooi opdat de culturele infrastructuur beter zou worden gespreid over de verschillende provincies maar ook opdat aan een planning zou worden gewerkt voor deze infrastructuur, zowel wat de kleinere als wat de grotere centra betreft. Wij zullen dit blijven herhalen. Wij voelen ons wel gelukkig dat meer en meer mensen zich afwenden van het idee van de cultuurpaleizen om te onderstrepen dat onze gemeenschap behoefte heeft aan echte buurthuizen, aan echte gemeenschapscentra waar diverse methodieken uit het vormingswerk gemakkelijk kunnen bedreven worden, samen met de sportactiviteiten en ontspanningsactiviteiten die het gemeenschapsleven kenmerken.

De heer H. Boel: Zeer juist.

Mevrouw N. Maes: Mevrouw de Minister, wij menen dat u niet anders zult kunnen dan meer uit te kijken en meer te plannen in de culturele sector. Wij pleiten ervoor dat een begin zou worden gemaakt met het afbakenen van de culturele noodgebieden waarvoor wij hier nog gepleit hebben op deze tribune, waarbij zou worden aangeduid in welke stedelijke centra bij voorkeur het buurtwerk moet opgericht en uitgebouwd worden, voor welke gemeenschappen er bij voorkeur aan bouwprojecten moet gewerkt worden.

Wij hopen dat wij u wat de gebieden in Vlaanderen betreft, geen suggesties moeten doen. U weet dat bepaalde delen van het Vlaamse land uitwijkingsgebieden zijn waar de creativiteit wegeeft samen met de jonge mensen. Wij menen dat hier dringend iets moet gedaan worden. Het gaat niet op, zoals de heer Verroken hier reeds herhaaldelijk op deze tribune heeft gezegd, bepaalde gebieden „mooi groen” te verklaren om ze voor de rest te laten verkommeren.

Wij menen dat ook in deze sector de herverdelende rechtvaardigheid zal moeten werken.

Tenslotte moet ik **hier** even terugkomen op de delen van de gemeenschappelijke begroting Kamer en Senaat die ons als Vlaamse Cultuurraad sterk interesseren. Ik weet dat wij vorige week in de Kamer de gelegenheid hadden daarover te spreken maar ik meen dat een gemeenschappelijke bezinning van ons allen zou moeten gaan over twee punten.

Een eerste punt betreft de gemeenschappelijke instellingen van Hoofdstad-Brussel. De heer **An-ciaux** heeft hier deze morgen nog eens ten **overvloede** bewezen hoe weinig de Vlaamse gemeenschap in Brussel deel heeft aan deze nochtans zeer dure instellingen die met 28 van de begrotingen Nederlandstalige en Franstalige cultuur van België gaan lopen.

Ik zou namens onze fractie in deze Cultuurraad de vraag willen stellen of de Vlaamse gemeenschap nog langer akkoord gaat om instellingen voor 50% te betalen wanneer duidelijk bewezen is dat de Vlaamse gemeenschap daar niet behoorlijk kan participeren.

Hoe kunnen wij aanvaarden dat 80% van de Vlamingen in Brussel aan dit zogenaamd cultureel leven van de hoofdstad niet kan deelnemen als Vlamingen terwijl wij anderzijds miljarden storten in diezelfde gemeenschappelijke begroting?

Wanneer de gemeenschappelijke instellingen in Brussel het niet nodig achten de Vlaamse gemeenschap, als gemeenschap, en de Vlaamse mensen van welke groep ook te betrekken bij hun werking, vragen wij ons af of wij ze nog langer moeten betalen.

Wat betreft de culturele fondsen wil ik toch vragen of de regering zal doorgaan met deze in de bijlagen van onze deelbegrotingen af te drukken terwijl het duidelijk tot de bevoegdheid van de Cultuurraad zou moeten behoren om deze fondsen te besteden en dit volgens volkomen eigen decreterende bevoegdheid met de uitvoerende machten weliswaar, van de unitaire Belgische Staat. Het is duidelijk dat er geen discussie kan bestaan over het feit of de culturele betrekkingen tot de culturele materies behoren. Dan moeten wij ook duidelijk onze bevoegdheid ter zake opeisen en aan de regering vragen dat wij deze ten volle zouden kunnen uitoefenen. Daarvoor zijn, volgens mij, geen gesprekken van gemeenschap tot gemeenschap nodig. Het is alleen maar het uitvoeren van de genomen beslissingen.

Mevrouw de Minister, om al deze redenen kunnen wij de begroting die uw beleid moet mogelijk maken niet goedkeuren. (*Applaus bij de leden van de Volksunie*)

De Voorzitter: De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune): Mijnheer de

Voorzitter, mevrouw de Minister, waarde Collega's! Ik vraag u mij te willen verontschuldigen om op de eerste oproep van de Voorzitter niet te hebben kunnen antwoorden. Ik ben inderdaad wat laat gekomen. Het geachte Lid dat als eerste spreker van deze middag was aangekondigd en dat tamelijk lang het woord zou hebben gevoerd, heeft blijkbaar „haagschool" gehouden. Ik dank u dan ook, mijnheer de Voorzitter, dat u mij het woord hebt verleend als tweede spreker.

Mevrouw de Minister, alvorens uw aandacht voor een binnenlandse problematiek te vragen, had ik graag even gewezen op een problematiek van onze Vlaamse gemeenschap in het buitenland, met name de lectuurvoorziening voor degenen waarvan wij vorig jaar meer dan eens konden zeggen dat zij in de diaspora leefden, zonder over het nodige contact te beschikken met hun gemeenschap ten huize. Onlangs hebben wij kunnen constateren hoezeer de Vlamingen in het buitenland op het contact met hun gemeenschap gesteld zijn, hoezeer zelfs degenen die een vreemde nationaliteit hebben aangenomen toch nog Vlaming blijven en dan ook hunkeren naar cultuurvoedsel van eigen bodem. In verband met uw begroting, met name de post die handelt over de lectuurvoorziening, zou ik graag uw aandacht vragen voor het volgende probleem.

Is het niet mogelijk dat wij de lectuurvoorziening van onze Vlaamse gemeenschappen in het buitenland langsheen onze verschillende ambassades en gezantschappen zouden verzorgen?

Het blijkt immers, dat wie niet hier tussen ons woont, meer afgestemd is op boeken, op lectuur, om dit contact met de eigen gemeenschap te bewaren. Ik vraag u dan — misschien zelfs alvorens de commissariaten voor buitenlandse culturele betrekkingen operationeel worden — de mogelijkheid te onderzoeken om onze ambassades tot een soort bibliotheek, een uitzendbibliotheek te laten uitgroeien.

Een tweede probleem, mevrouw de Minister, waarvoor wij even uw aandacht willen vragen, is dat van de sportvoorzieningen, en nog wel in het arrondissement dat ons naar hier heeft gestuurd, met name Halle-Vilvoorde en iets meer in het algemeen Vlaams-Brabant.

Wij stellen inderdaad vast dat Vlaams-Brabant de enige provincie is waar op dit ogenblik geen afzonderlijke inspecteur vanwege uw Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevens, voor dit gedeelte van het Vlaamse land opereert. Inderdaad, Halle-Vilvoorde werd geplaatst onder de bevoegdheden van een inspecteur voor Oost-Vlaanderen. Het arrondissement Leuven sluit aan bij Limburg. Niet dat wij de bekwaamheid of de toewijding van deze personen enigszins in het gedrang zouden willen brengen, maar wij zijn de mening toegedaan dat dit gebied op zichzelf voldoende activiteiten wenst aan de

dag te leggen om de begeleiding van een inspecteur te rechtvaardigen.

Inzake Sport-Plus-activiteiten, constateren wij dat de begeleiding vanwege uw departement in dit gedeelte van Vlaanderen onderbezet is geraakt.

Een tweede punt waarop ik uw aandacht wou vestigen betreft eveneens Vlaams Brabant en in het bijzonder het rijkssportcentrum.

Het is inderdaad zo dat reeds enkele jaren terug een maquette werd tentoongesteld voor de oprichting en de uitbouw van een rijkssportcentrum te Dilbeek.

Dit centrum, zoals wij er kennen in andere Vlaamse provincies, was aangekondigd en zou zeker aan een bestaande nood hebben beantwoord. Het was een centrum bestemd om de massasport te bevorderen, om de competitiesport te begeleiden, het was een centrum dat ook bedoeld was om de **materiaaluitlening efficiënt** te laten verlopen. Het centrum was ook voorzien om de kadervorming, iets waar wij toch allen de nadruk op leggen, te kunnen uitbouwen, dit niet alleen in Vlaams-Brabant, maar ook andere gedeeltes van het Vlaamse land.

Mevrouw de Minister, wij hadden graag van u vernomen hoever het staat met de uitbouw van dit initiatief, voor wanneer de aanvang, de mogelijke voltooiing van de eerste gedeeltes van dit voorziene rijksportcentrum verwacht mag worden.

Terloops wensen wij uw aandacht te vragen voor de post in uw begroting waar voor de lichamelijke opvoeding en de sport de aankoop met een subsidiëring van 50% voor het sportmateriaal wordt uitgetrokken.

Wij hopen dat deze post zeker geen inkrimping zal kennen, omdat vooral dank zij de promotie voor de massasport, een gedeelte ' van de bevolking gesensibiliseerd werd en zich dan ook van de nodige uitrusting heeft willen voorzien, ten einde haar activiteiten een permanent karakter te geven. In de commissie reeds hebben wij u gezegd hoezeer wij ons verheugen over de verhoging van de toelagen die aan sportfederaties en vooral aan sportclubs worden toegestaan. Wij hebben ook gezegd hoezeer wij ons verheugen over de toeneming van de kredieten waarin u in de jeugdsector hebt voorzien en dat deze verhogingen zeker uw sportbeleid zouden ondersteunen, evenals zij uw bekommerning voor de jeugd en het jeugdbeleid onderstrepen. Wij hebben nochtans moeten vaststellen dat op de sector „infrastructuur”, waar vorig jaar 200 miljoen was uitgetrokken voor subsidiëring van initiatieven van ondergeschikte besturen, dit bedrag voor de huidige begroting werd teruggebracht op 160 miljoen.. Dit is niet alleen een vermindering van 40 miljoen op een bedrag van 200 miljoen, dus circa 20 vermindering, maar wanneer men dan nog rekening zou houden met de inflatie, valt deze daling nog meer op, terwijl wij in de publicaties van uw eigen departement lezen dat de infrastructuur voor sportbeoefening, niettegenstaande zij de jongste tijd vooruitging en

opmerkelijk uitbreiding nam, toch nog in vergelijking met hetgeen ons in de omringende landen geboden wordt, een achterstand kent.

Ik vraag me werkelijk af wat er zou gebeuren als zovele Vlamingen de raad van hun geneesheren volgen en eenmaal per week wat aan sport doen of aan intense lichaamsbeweging. Waar zouden deze mensen moeten terechtkomen? De objectieve nood is zeker nog veel groter dan de subjectieve nood, maar toch menen wij uw aandacht te moeten vragen, mevrouw de Minister, voor een vermindering van de post subsidiëring aan ondergeschikte besturen, terwijl wij toch vaststellen dat praktisch al deze besturen op dit ogenblik hun inspanningen in deze sector sport en cultuur ten eerste aan het opdrijven zijn.

Wij hebben vastgesteld, mevrouw de Minister, dat in het Jaar van de Monumenten, aan deze **monumentensector** een uitzonderlijk belang werd gehecht en wij steunen u daarin 100% ! Daar waar het ons mogelijk was, hebben wij reeds bewezen dat wij onze monumenten een goed hart toedragen en dat wij ons verleden een bijzonder fraaie toekomst wensen. Maar ook degenen die nu leven, wensen wij voor de toekomst het geluk te bieden dat zij kunnen vinden in de infrastructuur, die hen de mogelijkheid moet bieden de activiteiten te ontplooiën die hen fysiek, maar ook' mentaal en moreel, in staat moeten stellen de toekomst op gelukkige wijze aan te vatten.

Een vierde punt waarvoor wij graag even uw aandacht wilden vragen — en dit is een vraag die in de commissie reeds naar voren kwam — is dat in het vervolg bij de begroting ook een lijst zou toegevoegd worden van de kredieten die werden vastgelegd het jaar te voren, precies voor de uitbouw van de verschillende culturele en ook **sportinfrastructuurrealisaties** die op het getouw staan of die afgewerkt werden.

Niettegenstaande wij deze cijfers in de publikaties van uw departement kunnen lezen hadden wij u toch graag om een lijst verzocht. Ik geloof dat een bijlage bij de begroting, met vermelding van de cijfers, het inzicht van de parlementsleden in de werking van uw departement zou kunnen verhogen en tevens hun inspraak zou aanmoedigen. Een bijlage met een lijst van de toegestane subsidies aan de verschillende organisaties die zich met de sportbeoefening bezighouden zou in ieder geval de inspraak in het beleid van het departement ten goede komen. Deze lijst, mevrouw de Minister, hopen wij dan ook bij de volgende begroting als addendum te zien voorkomen.

Aan diegenen, tenslotte, die menen dat voor de sportbeoefening reeds zeer veel inspanningen werden gedaan en die zich afvragen of het op de duur niet teveel wordt, stel ik nogmaals de vraag wat het zou worden mocht ieder Vlaming eens per week een uurtje sport beoefenen. Diegenen die zich bewust werden van de noodzaak van de **sport-**

beoefening en ook van de vreugde die door de sportbeoefening kan ontstaan wil ik attent maken op hetgeen gebeurt in de sector van het vrijetijds-onderwijs, in de sector van het kunstonderwijs. Wij pleiten niet voor een eventuele vermindering van de inspanningen in die sector, maar wij geven alleen het voorbeeld ter vergelijking. De sector van het vrijetijdskunstonderwijs betreft ongeveer honderdduizend jongeren — wat zeker veel minder is dan het aantal deelnemers in de sportsector — en daar wordt een bedrag toegekend van één miljard, gespreid over vijfduizend leerkrachten, onder meer omdat deze sector gekoppeld is aan het Schoolpact. Wij stellen vast dat de sportbeoefening tot heel wat uitgaven -voor begeleiding in infrastructuur leidt en dat deze sector inzake de inspanningen vanwege de Overheid, ter begeleiding en herberging van de sportbeoefenaar achterop is gebleven. Zonder te willen stellen dat elke sportbeoefening gratis zou moeten zijn, hebben wij het voorbeeld van het vrijetijds-kunstonderwijs aangehaald om, mevrouw de Minister, u erop te wijzen dat wij niet ten onrechte voor de sector van de sport blijven pleiten. Wij danken u dan ook bij voorbaat voor uw voortgezette inspanningen. (*Applaus bij de leden van de meerderheidspartijen*)

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren! Het kenmerk van de begroting voor Nederlandse Cultuur 1975 is, naar ons oordeel, dat de verkeerde politiek op de verkeerde wijze ten uitvoer wordt gelegd.

De heer A. Diegenant: De verkeerde politiek op de verkeerde wijze kan misschien goed uitvallen!

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer Diegenant, ik had u willen feliciteren met uw betoog en met de vraag die u gesteld heeft in verband met de toelagen die aan de sportcentra zouden moeten worden verleend, en in verband met de publikatie van de lijst van gesubsidieerde groepen. U weet misschien niet hoezeer u gelijk heeft. Om die publikatie te bekomen kan u zich heel eenvoudig op de Cultuurpactwet beroepen. Ik had u willen feliciteren omdat ik op diezelfde Cultuurpactwet een beroep zou willen doen. Dat beroep en uw betoog illustreren dus dat de verkeerde politiek wordt gevolgd en dat die politiek op de verkeerde wijze ten uitvoer wordt gelegd.

Indien u toelaat zou ik willen zeggen waarom. De Cultuurpactwet bepaalt in artikel 10 het volgende: „De regels inzake erkenning en subsidiëring in geld of natura van geregelde culturele activiteiten — daar valt de sport onder, collega Diegenant — mogen, naargelang het geval, slechts worden vastgesteld krachtens een wet, een decreet of een

beraadslaging van de vertegenwoordigende vergadering van de overheid. ”

En dan komt het — tweede alinea — „bij ontstentenis van dergelijke regels moeten alle toelagen en voordelen het voorwerp zijn van speciale begrotingsposten op naam.”

Mevrouw de Minister, u was mede-verslaggever van de Cultuurpactwet en het Cultuurpactdecreet. U kent deze wet en dit decreet zeer goed. Waarom past u deze niet toe? Er staat „bij ontstentenis van dergelijke regels moeten alle toelagen en voordelen het voorwerp zijn van speciale begrotingsposten op naam.” Dat is niet gebeurd. Ware dit wel het geval, dan zou onder meer de vraag gesteld door collega Diegenant overbodig zijn geweest.

Met hem moeten wij vaststellen dat u de wet niet eerbiedigt. Waarom niet? Wij stellen zelfs een achteruitgang vast in vergelijking met het vorige jaar. Inderdaad, vorig jaar kwamen op de functionele begroting nog de sommen voor die voor elk van de culturele centra aan toelagen werden uitgetrokken. Dit jaar is dat niet meer het geval. Wij vinden ze niet terug onder dezelfde classificatie, maar op het ander gedeelte van de functionele begroting, en dan nog als globale post. Waarom? Waarom is er afgevoerd van de bepalingen die de Cultuurpactwet voorschrijft? Waarom past u artikel 10 niet toe? Waarom mag de volksvertegenwoordiging niet weten wat u, ingevolge de bepalingen van de Cultuurpactwet, verplicht is haar mede te delen?

Wij dringen bij u aan, mijnheer de Voorzitter, opdat erover gewaakt wordt dat ook de Minister voor Nederlandse Cultuur de Cultuurpactwet zou naleven. In afwachting dat de Cultuurpactcommissie functioneert is zij de bewaarder van de uitvoering van de Cultuurpactwet. Het is bijzonder erg te moeten vaststellen dat de verplichtingen, door de wet aan de Minister opgelegd, niet worden nageleefd. Wij sluiten ons dus bijzonder graag aan bij de vraag van de heer Diegenant om de lijst te bekomen van de verenigingen die toelagen en voordelen genieten. Deze wet moet voor elke sector worden toegepast en wij zouden dus graag alle verenigingen en organisaties kennen waarvoor het decreet nog niet is uitgevoerd of waarvoor nog geen decreet van toepassing is.

Om even bij de Cultuurpactwet te blijven, willen wij aanstippen, mevrouw de Minister, dat u de Cultuurpactcommissie heeft geïnstalleerd. Vanaf dat ogenblik functioneert ze of beter gezegd, zou zij moeten kunnen functioneren. Zij beschikt echter nog altijd niet over een administratie noch over een infrastructuur. Nochtans is het een verplichting door de wet aan de regering opgelegd om deze infrastructuur ter beschikking te stellen.

Vorig jaar hebben wij in deze Cultuurraad een uitvoerig debat moeten houden om te bekomen dat wetten en decreten werden gepubliceerd. Ook de heer Kempinaire en anderen van zijn groep zijn tussenbeide gekomen om te eisen dat de Cultuur-

pactwet en het Cultuurpactdecreet niet alleen zouden worden gepubliceerd maar bovendien ook uitgevoerd.

Het decreet werd na dat debat gepubliceerd. De commissie is nu geïnstalleerd. De regering echter is haar verplichtingen nog niet nagekomen, zodat de Cultuurpactcommissie niet behoorlijk kan werken. Moeten wij daarover een nieuw debat uitlokken? Is het nodig de regering opnieuw op haar verplichtingen te wijzen? Waarom doet zij niet waar-toe zij zich heeft verbonden?

Wij begrijpen dat niet en wij zouden daarover graag een verklaring van u krijgen.

Daarenboven vervallen op dit ogenblik **onzes** inziens klachten die bij de Cultuurpactcommissie werden ingediend en waarvoor de termijn van twee maanden geldt, de maanden juli en augustus niet meegerekend. De Commissie bestaat immers, zij is geïnstalleerd. Wij moeten dus degenen die klachten hebben ingediend signaleren dat zij hun klachten opnieuw zullen moeten indienen wanneer u eindelijk de nodige administratie en de vereiste infrastructuur ter beschikking van deze Commissie zal hebben gesteld.

Op 2 juli 1974, mevrouw de Minister, heeft u in deze Cultuurraad met betrekking tot de Cultuurpactwet het volgende verklaard. Ik citeer dit uit de Handelingen: „Voor de samenstelling van de adviesorganen volgens de clausules van het Cultuurpact, heb ik het advies gevraagd van de Raad van State”. Wij veronderstellen dat sedert juli 1974 de Raad van State dit advies heeft uitgebracht. Wij zouden graag vernemen hoe dit advies luidt en op welke wijze u denkt daaraan gevolg te geven, Mevrouw de Minister. Dat is belangrijk omdat u op datzelfde ogenblik hebt gezegd: „De organieke besluiten die bepaalde hoge raden en commissies oprichten, maken de toepassing van de letter en van de geest van het Cultuurpact niet steeds eenvoudiger”. Dat begrijpen wij, maar ‘wij ontkomen niet aan de indruk dat u aardig op weg is om te komen tot het systeem van de parallelle democratie. Inderdaad, om te antwoorden op een parlementaire vraag van 22 januari 1975 met betrekking tot de werking en de wijze van functioneren van alle raden en commissies bij uw departement en bij de semi-officiële instellingen en andere organisaties die van uw departement afhangen, heeft u maar liefst 4 maanden nodig gehad. U weet blijkbaar zelf niet meer duidelijk welke commissies en organen zijn opgericht om u te adviseren. Wij hebben toen een antwoord gekregen waarin een stuk of twintig commissies en raden voorkomen. Hoewel dit slechts een gedeeltelijk antwoord is, kan het toch zeer revele- rend worden genoemd. Er blijkt namelijk uit dat verschillende van deze commissies, onder meer het Comité voor de Toonkunst, de Hoge Raad voor de Nederlandse filmcultuur, de Commissie voor Buurt- en Opbouwwerk, lam liggen ofwel

omdat de mandaten niet hernieuwd werden ofwel omdat de leden van deze Commissies het gevoel hadden dat de Minister toch geen rekening houdt met hun adviezen en zij zich niet verder moe wisten te maken om zulke adviezen uit te brengen. Het is echter wel erg, mevrouw de Minister, dat u slechts voor een deel heeft geantwoord op onze vraag. Wij hadden u gevraagd naar de samenstelling van de commissies en de bestuursinstanties ook van alle semi-officiële instellingen en andere organismen, die afhangen van uw departement. Wij kennen er enkele van die wij niet hebben teruggevonden in uw antwoord. Ik noem onder meer de B.R.T., de rijksmusea waar twee soorten bestuurscommissies bestaan, het Internationaal Cultureel Centrum, het Centrum-Frans Masereel, de rijksjeugdcentra. Er zijn er nog andere.

De vraag is dan ook zeer duidelijk waarom u, mevrouw de Minister, slechts zeer onvolledig en bijzonder laatijdig heeft geantwoord op een parlementaire vraag die betrekking heeft op de **adviesorganen**, de bestuursorganen, die u en de instellingen die tot uw bevoegdheid behoren, moeten bijstaan. Ofwel gaan wij ervan uit dat de parlementsleden recht hebben op informatie. Ofwel gaan wij er van uit dat de parlementsleden een controlerende functie te vervullen hebben, en dan moeten zij ook de informatie krijgen om het hen mogelijk te maken deze opdracht te vervullen.

Anders moet u maar meteen zeggen dat u zich van de Cultuurraad niet veel aantrekt, en er aan toevoegen: het Keglement van de Cultuurraad leg ik naast mij neer, ik antwoord wanneer het mij zint, ik geef alleen de informatie die ik kwijt wil; op de andere informatie kunnen de parlementsleden geen aanspraak maken.

U moet dat dan ook duidelijk verklaren.

Mevrouw de Minister, op 21 mei 1974 is in deze Cultuurraad uw beleidsnota voor vorig jaar te sprake gekomen. Daarin hebt u over de culturele centra het volgende gezegd: „Bijzonder dringend lijkt ten slotte de uitvoering van het decreet van 11 juli 1973 betreffende de toekenning van wedde-toelagen aan cultuurfunctionarissen werkzaam in erkende culturele centra die het culturele leven in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen.”

Wij zijn nu in de tweede helft van juni 1975 en nog steeds is het decreet dat door deze Cultuurraad werd aangenomen in 1973, niet ten uitvoer gelegd. Nochtans staat in dit decreet zeer duidelijk dat het van kracht wordt op 1 januari 1974. Mevrouw de Minister, wij vragen u, verwijzend naar uw woorden van meer dan een jaar geleden, of de uitvoering thans niet meer bijzonder dringend is. Waarom legt u een door deze Cultuurraad aangenomen decreet naast u neer, waarom voert u het niet uit? Dit wijst op een bepaalde mentaliteit en een bepaalde geestesgesteldheid.

Op 4 juni 1974 heeft u in een van uw antwoorden ter gelegenheid van de bespreking van deze **begro-**

ting herhaaldelijk verwezen naar de nakende oprichting van een Fonds voor de Volksopleiding. Hoever staat het daarmee? Wat is daarvan gerealiseerd?

Wij hebben daarvan nog niets gezien en nochtans behoorde dit vroeger tot de fundamenteën van wat u uw politiek beleid noemde. Velen hebben u op dat ogenblik enig krediet gegeven, gezien de plannen die u toen ontwikkelde en waarvoor u aankondigde dat zij onmiddellijk ten uitvoer zouden worden gelegd. Een jaar is echter verstreken en van de uitvoering van die plannen hebben wij niets gezien. Van dat Fonds voor de Volksopleiding is er gewoonweg geen sprake meer.

Nu wij het toch over fondsen, toelagen en gelden hebben, wil ik de Collega's even wijzen op een addendum bij een verslag van een ontwerp van decreet dat zo dadelijk ter sprake zal komen. Ik bedoel de subsidies aan het buurtwerk die vermeld worden in het document 119, nr. 2 addendum B. Men moet de lijst van die subsidies eens bekijken. Zij bedragen voor een totaal aan 100%, 5,4 miljoen en voor een totaal aan 60%, 3,2 miljoen.

Ik daag iedereen in deze Cultuurraad uit om in deze subsidies aan buurtwerk, één buurtwerk aan te wijzen dat niet duidelijk katholiek gericht is. Wij vragen: Wat doet u hier met de Cultuurpactwet? Waarom is dat allemaal eenzijdig gericht? Waarom is de subsidiëring gericht naar één enkele ideologische groep en hoe verantwoordt u dat?

De heer Renaat Peeters: U weet dat wat u zegt niet juist is. Ik vraag u een bestaand werk op te noemen dat niet wordt gesubsidieerd.

De heer J. Van Elewyck: Mag ik u verwijzen naar het addendum op bladzijde 9 van het verslag. Mag ik u vragen één buurtwerk aan te wijzen dat niet tot de katholieke ideologische richting behoort? Indien u zegt dat er geen aanvraag werd gedaan kan ik opwerpen dat het gemakkelijk zou zijn geweest een koninklijk besluit, een ministerieel besluit of een omzendbrief op te stellen en daar slechts in bepaalde milieus publiciteit aan te geven. Daarvan zijn voorbeelden. Dat is ook een systeem. Het wordt tijd dat men erop wijst dat al deze subsidies eenzijdig zijn gericht. Het wordt tijd dat men aantoonst dat sommige richtingen het Cultuurpact alleen maar gebruiken als zij daaruit nut kunnen halen en het naast zich leggen als zij menen dat er geld uit te halen is voor één bepaalde ideologische richting. Dat is wat hier gebeurt.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer: Geef ons voorbeelden van aanvragen die niet in aanmerking werden genomen.

De heer J. Van Elewyck: Ik geef u het voorbeeld van deze lijst.

Bij de bespreking van uw begroting, mevrouw de Minister, zijn er nog andere opmerkingen te maken.

Ik wil enkele bedenkingen maken bij één van de rijkscentra waarvoor u de politieke verantwoordelijkheid draagt, namelijk het Internationaal Cultureel Centrum te Antwerpen.

Het gaat er niet om dat daar een dame in naakt bovenlijf is opgetreden. Het gaat er niet om dat zij in naakt bovenlijf fluit heeft gespeeld, maar wel dat zij slecht fluit heeft gespeeld. Dat is natuurlijk veel erger.

Mevrouw N. Maes: Dat vind ik flauw.

De heer J. Van Elewyck: Het gaat erom dat sommige manifestaties die daar worden georganiseerd getuigen van een doorslechte smaak, dat sommige manifestaties daar worden georganiseerd zonder toestemming en zelfs zonder enige voorkennis van de bestuurscommissie, hoewel deze bestuurscommissie, wat de programmatie betreft, over alle macht beschikt.

Ik wil opnieuw teruggrijpen naar de Handelingen. Uw geachte voorganger heeft, op 22 mei 1973, van op deze tribune verklaard dat het zijn bedoeling was de bestuurscommissie van het I.C.C. te Antwerpen bijeen te roepen. Twee jaar later is dat onder het voorzitterschap van de Minister nog altijd niet gebeurd, zoals uw voorganger voor twee jaar toch had beloofd.

Uzelf hebt bijna een jaar geleden, namelijk op 2 juli 1974, hier gezegd dat het I.C.C. in elk geval „een dynamisch en creatief centrum moet blijven”. Daarover zijn wij het natuurlijk eens. „Creatief en dynamisch”, wil dat zeggen dat men een gebouw, opgericht naar het plan-Van Burscheit, moet laten vervuilen en achteruitgaan? „Creatief” wil dat zeggen dat de directie van dit centrum mag knoeien met allerlei V.Z.W.'s die rond dit centrum zijn opgericht, dat de bestuurscommissie die, ingevolge een koninklijk besluit over alle macht beschikt om over de programmatie te beslissen, voortdurend voor een voldongen feit wordt geplaatst?

Dat daar V.Z.W.'s worden ter hulp geroepen, die eigenlijk niet bestaan, waarvoor wijzigingen aan de raden van beheer worden aangebracht zonder de algemene vergadering bijeen te roepen, zelfs zonder dat dezen, die als beheerder worden aangesteld, er iets van weten; dat die publikaties in het staatsblad gebeuren in het wilde weg. Vindt u het creatief als met de veiligheid een loopje wordt genomen, als er in het Internationaal Cultureel Centrum geprobeerd wordt om vele tientallen verenigingen daar praktisch op mekaar gestapeld binnen te brengen, op zulke wijze dat de brandweer en de veiligheidsdiensten de grootste schrik hebben voor de gevolgen als er zich op dat ogenblik een ramp zou voordoen?

Vindt u dat allemaal dingen, mevrouw de Minister, die te verantwoorden zijn? Vindt u het te verantwoorden dat men iemand 30 000 of 40 000

frank betaald om water te klieven? Vindt u dat artistieke creativiteit?

Water klieven is een activiteit die er in bestaat dat iemand een glas of een potje water neerzet en daar met een pen doorgaat. Dat is water klieven en daarvoor wordt 30 000 of 40 000 frank betaald. Dat is iets waarvoor de Minister de verantwoordelijkheid draagt. Het is iets waarvoor de **bestuurscommissie** gezegd heeft: dat in geen geval!

Mevrouw Nelly Maes: Zij kunnen niet allemaal haar klieven.

De heer J. Van Elewyck: Ja daarmee ga ik volledig akkoord, maar dat ziet men dan nog, en dat wordt trouwens ook niet als een artistieke prestatie voorgesteld.

De heer H. Schiltz: Maar wel als een politieke!

De heer J. Van Elewyck: In ieder geval hebben wij niets tegen een I.C.C. dat probeert avantgardistisch te zijn, maar wij geloven dat het ongebruikte gebouw daar niet voor geschikt is, wij menen dat die directie daarvoor niet geschikt is, en wij geloven dat de bestuursstructuur van dit I.C.C. dringend moet worden gewijzigd.

In verband met deze toestanden, mevrouw de Minister, hebben wij een amendement ingediend waarin wij aan de Cultuurraad vragen om de **werkingsuitgaven** — wedden niet inbegrepen — voor dit Internationaal Cultureel Centrum te Antwerpen, en die 7 510 000 frank belopen, — dat is geen kleinigheid meer, — over te hevelen naar het Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim te Antwerpen. Mevrouw de Minister heeft zich daarover verleden zaterdag nog in zeer lovende bewoordingen uitgesproken. Zij kan getuigen dat de moderne beeldhouwkunst daar alleszins aan bod komt. Die 7 000 000 frank moeten ons insziens kunnen worden gebruikt om het Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim te Antwerpen toe te laten werken van hedendaagse beeldhouwers aan te kopen.

Laten we nu even spreken over het Festival van Vlaanderen.

Op donderdag 27 februari van dit jaar is in uw kabinet en onder uw voorzitterschap, mevrouw de Minister, een vergadering gehouden waarop vertegenwoordigers van alle steden die deelnemen aan het festival van Vlaanderen aanwezig waren. Voor dit festival van Vlaanderen staan er in de begroting voor de Nederlandse cultuur talrijke posten ingeschreven. Een rechtstreekse toelage aan de V.Z.W., — en ik druk op het woordje V.Z.W. —, festival van Vlaanderen 9 000 000 frank; en via de BRT-begroting nog eens 5 000 000 frank en nog eens op elk van de regionale zenders 300 000, 500 000, 1,5 miljoen enz... Het gaat hier om een belangrijke totale som aan toelagen.

Op deze vergadering van 27 februari 1975 was over het één blijven van het Festival van Vlaanderen — dat een zeer prestigieus festival is geworden dat tot ver buiten onze grenzen bekendheid heeft verworven — een akkoord bereikt. Wat gebeurt er echter? Wel zoals met de Cultuurpactwet, zoals met de culturele centra en zoals met zovele zaken — er gebeurt nadien niets meer. Aan dat akkoord is niet de uitvoering gegeven die op dat ogenblik voorzien was. In elk geval vragen wij dat het akkoord van 27 februari 1975 zou worden geconcretiseerd door daden. Wij vragen vooral aan de Minister om in geen geval een soort scheurfestival te willen erkennen. Wij wijzen er met nadruk op dat in uw begroting een subsidie voorzien is niet voor een of ander deelfestival, maar wel aan het Festival van Vlaanderen in zijn geheel.

Het komt me voor, mevrouw de Minister, dat het niet naleven van gedane beloften een specialiteit is van uw departement. Ik zal hiervan **een** voorbeeld geven. In oktober 1966 heeft het toenmalig Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur, Bestuur Lichamelijke Opvoeding, aan het stadsbestuur van Antwerpen voorgesteld een regionaal **rijkssportcentrum** op te richten op het Half Maantje. Ingevolge het voorstel van dit departement werd op 1 december 1967 een contract afgesloten tussen de Staat, Ministerie van Nederlandse Cultuur en B.L.O.S.O., en de stad Antwerpen waarbij door de stad Antwerpen aan B.L.O.S.O. en het Ministerie van Nederlandse Cultuur een gedeelte van de gronden aan het stedelijk sportcentrum Half Maantje in vergunning worden gegeven voor 99 jaar. De Staat heeft zich door dit protocol ertoe verbonden om op deze terreinen een rijkssportcentrum op te richten. Sederdien is er bij herhaling aan het Ministerie van Nederlandse Cultuur een aan B.L.O.S.O. gevraagd wanneer dit rijkssportcentrum Half Maantje, waarvoor een overeenkomst bestaat tussen Stad en Staat waardoor de Staat gratis over de gronden kan beschikken, want de huur bedraagt één frank per jaar voor 99 jaar, tot stand zal komen. Op 3 juni 1971 heeft de Minister geantwoord dat er gelet op de toen al beperkte budgettaire middelen tot oprichting kan overgegaan worden vermoedelijk in 1973. Wij zijn nu 1975 en wij vragen u, mevrouw de Minister, wanneer de Staat dit protocol, dat op zijn verzoek werd afgesloten, ten uitvoer zal leggen. Hoelang moet het nog duren alvorens het Rijk de verplichtingen zal nakomen dit het vrijwillig en uit eigen beweging heeft aangegaan.

Wij zouden nog kunnen terugkomen op de begroting zelf, waar verschillende posten in de functionele begroting staan onder hoofdstukken waar zij helemaal niet thuishoren. Wij hebben dat gedaan bij de bespreking van de begroting in de bevoegde Commissie. U hebt dat daar toegegeven. Wij vragen ons af waarom die poespas nodig is, waarom de vergelijking met vorige jaren wordt bemoeilijkt door het overplaatsen van posten van de ene **afde-**

ling naar de andere en van het ene hoofdstuk naar het andere hoofdstuk.

Wij kunnen vermoeden wat de redenen zijn maar wij zouden daarover toch graag **vanop** deze tribune een duidelijke verklaring horen.

Intussen menen wij dat we de begroting moeten beoordelen voor wat ze is, dat we deze politiek moeten beoordelen voor wat ze is: „luister naar mijn woorden maar kijk niet naar mijn daden! ” (**Applaus op de banken van de socialistische partij**)

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte Collega's, mij aansluitend bij de Bijbelse taal van collega Van Elewyck wens ik een korte uiteenzetting te houden niet in verband met de begroting maar, zoals de heer Van Elewyck het deed, in verband met het concrete beleid van de Minister zelf.

Wij willen mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur waarschuwen dat wij scherp het oog gericht houden op de uitvoering van het Cultuurpact inzake de evenwichtigheid en de representativiteit van alle geestesstromingen in Vlaanderen bij de benoemingen. Wij stellen vast dat de Minister bij benoemingen, wat de Vlaams-nationale ideologie betreft, niet trouw is aan de lessen en de geest van het Cultuurpact.

De heer J. Van Elewyck: Ge zijt niet alleen!

De heer M. Coppieters: Ik wil mevrouw de Minister daar zeer ernstig voor waarschuwen.

Het is niet door uw vriendelijk woorden over onze begrijpende houding inzake onze afwezigheid in de B.R.T. dat wij ons in slaap zullen laten wiegen.

Mevrouw de Minister, wij bemerken meer en meer dat u zich bij de benoemingen niets van dit **Cultuurpact** aantrekt. Maar, we hebben nog andere ervaringen namelijk, dat mensen in Vlaanderen die zich na **jarenlange „Club van drie”** benoemingen eindelijk in geweten hebben durven bekennen tot wat zij altijd waren en zijn, **Vlaams-nationalisten**, veront-rust worden in hun carrière of bestaan. Dat begint met een van uw hoogste ambtenaren. Ik moet u zeggen dat mensen die zich bekend hebben tot de Vlaams-nationale stroming en aldus bij voorbeeld lid geworden zijn van een of andere hoge raad, last hebben met het verkrijgen van documenten.

Ik zeg u van op deze tribune dat wij dit dossier aanleggen en dat, indien dit voortgaat, wij dit dossier ook in de openbaarheid zullen brengen. (**Applaus op de banken van de Volksunie en van de Socialistische partij**)

De Voorzitter: De heer Verleysen heeft het woord.

De heer W. Verleysen (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de

Minister, geachte collega's! Tijdens dit debat werd de aandacht gevestigd op enkele problemen die in deze begroting aan bod gekomen zijn.

Onze collega de heer Diegenant heeft vooral gesproken over de uitstraling van de Nederlandse cultuur zowel in binnen- als buitenland en over de infrastructuur zowel op het gebied van de culturele verzorging als op het gebied van de sportuitrusting.

Mij werd gevraagd even te blijven stilstaan bij de uitbouw van de centra voor de werkende jongeren. Het is inderdaad zo dat wij nog steeds in het experimenteel stadium zijn voor wat betreft deze vorm van jeugdwerk.

Mevrouw N. Maes: Dat duurt zo al een tiental jaren.

De heer W. Verleysen: Deze vorm, mevrouw Maes, bestaat nog geen tien jaren. Het is de voortzetting van de levensscholen die vóór twintig jaar gestart zijn. Er is een evolutie en een nieuwe vorm. De Christelijke Volkspartij zou graag zien dat de lessen worden getrokken uit de centra die momenteel te Herentals en te Brussel bestaan.

Wij moeten momenteel met de opgedane ervaring en met de evaluatierapporten die daarover gemaakt zijn in staat zijn conclusies te trekken over de wijze waarop in het overige gedeelte van het Vlaamse land over kan worden gegaan tot het oprichten van deze centra.

Principieel kunnen wij er ons mee akkoord verklaren dat men zich in de startperiode beperkt tot één centrum per provincie. Dat geldt echter klaar en duidelijk voor de startperiode, want het probleem van de vormingskansen voor werkende jongeren wordt niet opgelost door één centrum, zij het dan in een grote agglomeratie, per provincie.

Deze jonge mensen dienen vooral te worden geholpen tijdens hun vrije tijd, in hoofdzaak dus 's avonds en in het weekend. Op het ogenblik dat de jeugdwerkloosheid zeer groot is, is het noodzakelijk dat via deze centra bijkomende inspanningen worden gedaan voor de culturele vorming en voor de bijscholing van deze jonge mensen.

Wij vragen dat het Ministerie van Nederlandse Cultuur, rekening houdend met de nood van deze jonge mensen, een voorkeurbehandeling geeft aan dit probleem.

Het tweede punt dat ik wens te behandelen, betreft het als beschermd erkennen van landschappen en gebouwen. Op dit ogenblik wordt zeer veel aandacht besteed aan de zorg voor het leefmilieu, en iedereen verheugt zich hierover. Handige en invloedrijke personen maken nochtans van deze gesteldheid misbruik om zich bepaalde voorrechten toe te **eigenen** en om belangrijke kredieten te bekomen van de Staat.

Ik zal een belangrijk en schrijnend geval aanhalen waaraan ieder die bekommerd is om leefmilieu en ruimtelijke ordening, zich grenzeloos heeft **geër-**

gerd. Het betreft het geval waarin iemand een oude hoeve opkocht voor een klein bedrag, hieraan een historische titel gaf en dan belangrijke gelden bekam voor restauratie. Dat is verkeerd.

Erger nog is er gebeurd toen iemand een oude molen opkocht, afbrak en op zijn eigen gebied terug opbouwde om dit landschap dan te laten erkennen als beschermd, ook als dit in strijd is met alle planologie.

Dergelijke misbruiken kunnen wij alleen maar afkeuren.

Wij beseffen dat wanneer men veel nieuwe initiatieven neemt het gevaar bestaat af en toe een bok te schieten. Dat nemen wij niemand kwalijk, integendeel waarderen wij dat men iets nieuws aandurft. Zijn de ervaringen soms ongelukkig, laat ons dan wijs en verstandig genoeg zijn niet op deze weg voort te gaan, en recht te zetten wat verkeerd was. Wij hopen dat deze twee aangelegenheden die in het brandpunt van de actualiteit staan, uw speciale aandacht zullen krijgen. Wij veronderstellen dat deze gevallen u bekend zijn en hopen dat u de passende maatregelen zult treffen. **(Applaus op de banken van de meerderheid)**

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden **(op de tribune):** Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Ik stel er prijs op eerst de verslaggevers, mevrouw Demeester-De Meyer, de heer De Mey, de heer Belmans en de heer Verleysen die het eindverslag heeft gemaakt, te bedanken voor hun uitstekend verslag wat mij in de mogelijkheid stelt aan enkele details van de begroting stilzwijgend te kunnen voorbijgaan.

De begroting Nederlandse Cultuur voor het begrotingsjaar 1975 die u thans wordt voorgelegd, vertoont een belangrijke verhoging. Voor de lopende uitgaven bedraagt deze 33 of 21% , naargelang men vergelijkt met de initiële of de aangepaste kredieten 1974.

De redenen voor deze forse verhoging zijn meervoudig. Zo wordt in sectie III hoofdstuk IV — **Inkomensoverdrachten binnen de Sector — Overheid** — een dotatie van 75 miljoen ingeschreven voor de Nederlandstalige Commissie voor de Cultuur in de Brusselse agglomeratie.

Een gelijkaardig krediet was vorig jaar uitgetrokken onder de Sector Dotaties van de Culturele Dotaties. Deze verhoging houdt dus slechts een overdracht van kredieten in.

De Regering meent dat door de inschrijving van dit krediet op de begroting van Nederlandse Cultuur de voogdij meer doeltreffend kan worden uitgeoefend. Als tweede oorzaak van dit belangrijke groeiritmie dient de enorme expansie van het kunstonderwijs

in Vlaanderen vermeld, en waarbij het aantal studenten sedert het schooljaar 1964-1965 verdrievoudigd is.

Verdere belangrijke stijgingen zijn te noteren in de sector permanente vorming, bij de dramatische en lyrische kunsten, het Ballet van Vlaanderen, de film, enzovoort.

Voor de kapitaalverrichtingen bedraagt de verhoging 5 1,44 % of 36,43 % , al naargelang men de vergelijking maakt met de initiële of aangepaste kredieten van 1974. Het gaat hier om de niet-gesplitste kredieten, zoals de uitrustingsstoelagen en aankopen van roerende vermogensgoederen die in 1974 nog ingeschreven waren onder de Gewone Uitgaven, Titel 1.

Door de toepassing van de Eenheidsbegroting horen zij vanaf dit jaar thuis onder de Kapitaaluitgaven.

De vergelijking met 1974 is daardoor tijdens dit overgangsjaar ietwat moeilijker.

Hier werd door de Regering een amendement ingediend ertoe strekkend het krediet van artikel 74.01 van de Sectie II te verminderen met 50,9 miljoen, maar gecompenseerd door de verhoging van artikel 74.01 en 74.81 op de Sectie III, met respectievelijk 42,4 en 3 miljoen en van artikel 74.80 van de Sectie IV met 5,5 miljoen. Dit amendement is noodzakelijk om de kredieten, die in de begroting van de culturele dotaties verdeeld waren volgens het akkoord Van Mechelen-Parisis, opnieuw aan te passen aan de reële behoeften.

Het betreft dus enkel een begrotingstechnische bewerking, die het bestemmingsrecht van de Cultuurraad, hem verleend door de Grondwet, meer en meer in evidentie stelt.

Bij de gesplitste kredieten of infrastructuurkredieten, is de groeivoet eerder gering. De reden hiervoor dient te worden gezocht in het kader van de anti-inflatoire maatregelen van de Regering bij het opmaken van de begrotingsontwerpen voor 1975. Toch mag hier worden aangestipt dat, in het kader van de relancemaatregelen, het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie op 12 mei jongstleden besliste het investeringsprogramma voor de Nederlandse Cultuur met 150 miljoen te verhogen, hetgeen geregulariseerd zal worden door middel van het Bijblad.

Tijdens de besprekingen van de deelbegrotingen in de verschillende Commissies werden heel wat vragen gesteld, waarvoor de antwoorden in de respectieve verslagen te vinden zijn en waarvoor ik dus hier uw tijd niet verder wil benemen.

Er werden een aantal vragen gesteld door verschillende intervenanten. Eerst en vooral zou ik willen antwoorden op hetgeen door de heer Boel is gezegd over de B.R.T.-begroting en op de vragen die in de Commissie werden gesteld. Men heeft dus inderdaad vrij lang moeten wachten op de antwoorden. Hij heeft zelf het antwoord gegeven vermits het inderdaad een autonome instelling is.

De vragen die dienaangaande werden gesteld zouden waarschijnlijk sneller worden behandeld en beantwoord wanneer deze Commissie méér vergadert dan zij tot hiertoe gedaan heeft. Ik zou willen aandringen opdat deze Commissie in de toekomst méér zou vergaderen. Dit zou zeker het gesprek en de dialoog over deze zaken ten goede komen.

De heer H. Boel: Mevrouw de Minister, mag ik u even onderbreken? U hebt een jaar tijd gehad om op de vragen te antwoorden. Na één jaar is er nog steeds geen antwoord gekomen. In de Commissie werden dezelfde vragen gesteld als één jaar geleden en ook hetzelfde antwoord wordt gegeven: „Wij zullen achteraf hierop een antwoord geven”. Dit antwoord komt echter niet.

Of die Commissie nu tien keer per jaar vergadert of slechts één keer per jaar bijeenkomt, dan blijft dit hetzelfde. Er komt toch geen antwoord.

De B.R.T. is autonoom. Zij moet ons geen antwoord geven. Dit is toch waarop uw antwoord neerkomt. De B.R.T. doet wat zij wil, zij heeft aan ons geen enkele verantwoording te geven. Dat is uw antwoord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Neen, mijnheer Boel, uw conclusies zijn niet deze die men daaruit kan trekken. Zij is niet verplicht, maar zij zal het waarschijnlijk doen wanneer dit haar wordt gevraagd.

Ik zou toch willen aanraden in het vervolg meer te vergaderen. Dan kunnen er meer contacten worden gelegd en kan een duidelijker antwoord worden gegeven op de gestelde vragen.

Thans zou ik willen antwoorden op de vragen die door de heer Anciaux werden gesteld inzake Brussel.

We maken ons inderdaad allen bezorgd over de toestand van de Vlamingen te Brussel. Nochtans wil ik wijzen op de grote inspanningen die dienaangaande worden gedaan. Zoals u kunt lezen in het verslag werd voor de Agglomeratieraad van de Nederlandstalige Brusselse Jeugd een inspanning gedaan in de vorm van 2,5 miljoen bijkredieten, terwijl eveneens 4 miljoen bijkredieten werden uitgetrokken voor de speelpleinen.

Het is juist dat de begroting van 100 miljoen tot 75 miljoen werd herleid, niet alleen omwille van budgettaire redenen, maar ook omdat in het begrotingsproject een aantal uitgaven werden ingeschreven die in de huidige omstandigheden niet tot de absolute prioriteiten behoren. Zo moeten we vaststellen dat de speelpleinen wel zwaar gesubsidieerd werden door de N.C.C., meer bepaald inzake hogere vergoedingen voor de monitoren. Hieruit resulteren echter moeilijkheden met de monitoren van de speelpleinen in het Vlaamse land die minder vergoed worden.

Tenslotte moet ook worden gewezen op het onloo-

chenbare feit dat de Brusselse Vlamingen — die ten opzichte van de Vlamingen van het gehele land 4% uitmaken — in de begroting van de Nederlandse Cultuur toch kunnen beschikken over 15 % . Dat is niet zulk een slechte verhouding. Wij betreuren dat niet, integendeel. Wij verheugen ons daarover, juist omdat we vinden dat een extra inspanning moet worden gedaan voor de Vlamingen te Brussel.

Alles bij mekaar zeggen we en kunnen we bewijzen dat voor de Brusselse Vlamingen ongeveer driemaal meer wordt uitgegeven op cultureel vlak dan voor een Vlaming in het Nederlandse taalgebied.

Tenslotte wens ik erop te wijzen dat ook de voor Cultuur gevraagde kredieten steeds veel hoger liggen dan de toegekende kredieten. Dit is niet alleen het geval voor de cultuurkredieten, maar voor alle andere kredieten die worden aangevraagd. Het oorspronkelijk aangevraagde ligt steeds veel hoger dan datgene wat men uiteindelijk krijgt. Wij kunnen dat betreuren. Dit is zo voor de kredieten van de N.C.C., maar dit is eveneens zo voor onze eigen kredieten van de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de kredieten van de verschillende andere sectoren van de Rijksbegrotingen.

Mevrouw Maes heeft zeer reële vragen gesteld op zeer verschillende terreinen.

Op wat ze heeft verklaard over de wet op de objectieve criteria die er nog steeds niet is, kan ik antwoorden dat daaraan wordt gewerkt. Dat is reeds meegedeeld bij de bespreking van andere begrotingen. We zijn er absoluut van overtuigd dat in een vrij korte tijd dat werk tot een goed einde zal worden gebracht. Maar dat de criteria die tot nu toe gelden — dus de criteria die voortvloeiden uit de overeenkomst Van Mechelen-Parisis — arbitrair en nadelig voor de Vlaamse gemeenschap zouden zijn, durf ik niet beamen.

Wat u heeft gezegd over de culturalisatie en de regionalisatie hoort hier in de grond niet thuis, omdat uit onze begroting geen posten werden gelicht...

Mevrouw Nelly Maes: Nu niet speciaal uit deze begroting, maar ook uit andere deelbegrotingen werden posten gelicht. U zal het met mij eens zijn dat posten die reeds in de Cultuurraad werden besproken, uit deelbegrotingen gelicht werden en nadien niet meer onder onze bevoegdheid vielen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Dat is alleen het geval voor andere **deelbegrotingen**.

We kunnen ons niet anders dan verheugen over het feit dat mevrouw Maes zich gelukkig voelt met de evolutie van het kunstonderwijs. Wij plukken thans de vruchten van datgene wat door onze voorgangers met veel inspanningen werd gepresteerd. Wat de beroepskansen betreft moeten wij een

onderscheid maken tussen het onderwijs in de beeldende kunsten en het muziekonderwijs.

Inzake de muziek zijn er geen problemen. Niet alleen in ons beroepsonderwijs, maar vooral in ons kunstonderwijs zijn er professionele leerkrachten te weinig.

Ik denk niet dat wij daar last zullen hebben niettegenstaande de sociale status van de musici er voortreffelijk op verbeterd is.

Mevrouw N. Maes: Mevrouw de Minister, ik heb niet het tegendeel willen beweren maar ik geloof dat — namens onze fractie heb ik dit willen **onderstrepen** — bij de jongeren te weinig bekend is dat daar nog toekomstmogelijkheden zijn.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ik kan dit bijtreden. Wij doen ons best dit nog meer te verspreiden.

Wat de gediplomeerden in de plastische kunsten betreft zijn de toekomstmogelijkheden inderdaad iets minder vast omlijnd. Beeldende kunstenaars die uitsluitend van hun werk leven zijn niet talrijk. De beste uitweg is het kunstonderwijs en in mindere mate de kunstambachtelijke nijverheid.

Wat monumentenzorg betreft zal ik zeker niet juichend antwoorden dat wij in 1975 de kredieten voor monumentenzorg hebben kunnen verdubbelen. Een bedrag van 80 miljoen blijft een peulschil tegenover de miljarden die nodig zijn om een eeuwenlange verwaarlozing van ons bouwkundig erfgoed in korte tijd in te halen.

Ik kan aan mevrouw Maes meedelen dat de Regering het gehele financieringsmechanisme van monumentenzorg wenst te herzien. De eenzijdige weg van subsidieuitkeringen laat niet toe een **accurate** politiek te voeren. Wij denken ook aan **rente**-fondsen en aanmoedigingspremies in het kader van de stadsrenovatie. Wij geloven immers dat de monumentenzorg van vandaag **méér** is dan een restauratie van individuele monumenten maar een geheel moet uitmaken met de politiek van historische stadskernvernieuwing.

Ik wou ook nog een woord zeggen over het vormingswerk. De bekommernissen van mevrouw Maes ten overstaan van het decreet van het verenigingsleven werden uitvoerig behandeld bij de bespreking van dit decreet. Maar ik deel geenszins de mening dat dit decreet de verzuiling van het culturele werk in de hand zou werken. Ik zal hierop terugkomen wanneer ik zal antwoorden op de verschillende sprekers die bij dit decreet opmerkingen hebben gemaakt.

Wij kunnen ook zeker niet beamen dat enkel de grote culturele organisaties zouden bevoordeeld worden. Het decreet op het verenigingsleven bevat verscheidene gunstige bepalingen ten voordele van de kleine beginnende organisaties.

Wat het voorontwerp nu betreft van het decreet op

de instellingen wijzen wij naar de open procedure die inspraak en overleg bij de behandeling van dit decreet mogelijk maakt.

Het voorontwerp is voor een eerste advies gestuurd naar de erkende organisaties en wordt weldra voor een officieel advies, naar de Hoge Raad van de Volksopleiding gezonden.

De tekst waarop mevrouw Maes allusie maakt is een werkdocument dat als discussienota voor de adviesprocedure en voor overleg moet worden verstuurd naar de verschillende instanties. Het zal dus de bespreking aan de gang brengen.

Het zal voor het culturele werk zelf van de Hoge Raad en van de vormingsinstellingen, voor een groot stuk afhangen in welke mate het nieuwe decreet kan tegemoetkomen aan de rechtmatige verzuchtingen van de vormingsinstellingen. Ieder zal de kans krijgen om er zich over te beraden om er inspraak in te hebben en om zo de uiteindelijke tekst op te stellen.

In dit decreet zullen specifieke maatregelen worden uitgebouwd om het vormingswerk in **internaatverband** alle mogelijke ontplooiingskansen te geven. Ik zou willen duidelijk stellen dat in de sector van de permanente vorming en de samenlevingsopbouw er veel zorgenkinderen zijn. Al deze zorgenkinderen zijn ons even dierbaar maar wij kunnen niet alles op een dag verwezenlijken.

U zult willen aannemen dat niet alles tegelijk kan. Dit is ook de reden waarom wij met het buurtwerk nog niet verder staan.

Mijn diensten hebben een decreet uitgewerkt betreffende de samenlevingsopbouw en zijn nu bezig met een decreet betreffende het buurtwerk dat aan de Hoge Raad voor de samenlevingsopbouw voorgelegd zal worden.

De oprichting van deze Hoge Raad getuigt van onze inspanningen om het buurt- en opbouwwerk te stimuleren en uit te bouwen in deze buurten, die tot hiertoe zeer vele sociale-culturele noden hadden en die eigenlijk op dit vlak niet aan bod kwamen.

Ook mevrouw Maes sprak over Brussel. De inspanningen voor Brussel, ten belope van **28,4 %** gelden de drie begrotingen, met name de gemeenschappelijke, de Nederlandse en de Franse cultuur, doch zonder rekening te houden met B.R.T., R.T.B., het gemeenschappelijk instituut, de Muntscouwburg en het Nationaal Orkest.

Voor de beide autonome culturele begrotingen werd uiteraard rekening gehouden met de voor Brussel ingeschreven kredieten in de begroting van de culturele dotaties en met inbegrip van de dotaties aan de N.C.C. en de F.C.C. Deze **28,4 %** komen dus ook ten goede aan de Vlaamse Brusselaars en wel voor ongeveer 48 %, namelijk de helft van de kredieten van de gemeenschappelijke culturele zaken en de 284 miljoen op de begroting van Nederlandse Cultuur.

Mevrouw Maes sprak ook over de **toegangsmogelijkheden** of het genot voor de Brusselse Vlamingen

van deze infrastructuur die inderdaad voor de helft door ons worden gesubsidieerd. Ik heb het reeds gezegd, wanneer we het hadden over de gemeenschappelijke begroting, dat we uitermate zorgvuldig toekijken en waar we kunnen, een zekere druk uitoefenen opdat de mogelijkheden zouden worden geboden evenzeer aan de Brusselse Vlamingen als aan de Franstalige om op dezelfde manier van deze installaties te kunnen genieten.

De heer Diegenant sprak vooreerst over de **lectuur**-voorzieningen voor Vlamingen in het buitenland, met name via de ambassades en andere diplomatieke posten. Daarop meen ik te moeten antwoorden dat het probleem van de lectuurvoorziening voor Vlamingen in het buitenland mij even nauw aan het hart ligt. Maar het werken langs de diplomatieke bibliotheken heeft in de praktijk niet al te vele goede kanten voor de Vlamingen in het buitenland opgeleverd. Nochtans lijken de lectoraten Nederlands wel de goede instrumenten te zijn om de kennis van de Nederlandse letteren te bevorderen in het buitenland. Deze lectoraten krijgen dan ook ruimschoots onze belangstelling.

De heer A. Diegenant: Er zijn er minder dan bibliotheken.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ja, maar ze werken beter.

De heer Diegenant sprak eveneens over de sport. Ik dank hem om zijn waardering voor de volgehouden inspanningen in de sportsector. Bewust van de noodzakelijkheid de sportbeoefening, de lichamelijke opvoeding en het openluchtlevens te kunnen bevorderen, hebben we de kredieten voor de sportverenigingen verdubbeld. Het zal eveneens onze zorg zijn de kredieten voor de subsidiëring voor aankoop van sportmateriaal in voldoende mate uit te breiden. Wij wensen belangrijke bijdragen uit te trekken voor de bevordering van de sportbeoefening.

Ik deel uw bekommerning om in de regio **Halle-Vilvoorde** voldoende werkkrachten in te zetten voor de sportbegeleiding. Het is echter ook mijn zorg voor het gehele Nederlandse taalgebied voldoende werkkrachten te kunnen inzetten.

Het mag niet zo zijn dat de door ons geleverde inspanningen voor de bevordering van de sportbeoefening niet gevolgd worden door de middelen die ons ter beschikking worden gesteld voor de noodzakelijke personeelsbezetting. Ik zal uw suggestie nochtans met de nodige aandacht bestuderen en nagaan of voor de regio Halle-Vilvoorde bijkomende inspanningen zouden kunnen worden geleverd.

Inzake uw vraag omtrent het rijkssportcentrum van Dilbeek zal ik bij mijn diensten aandringen opdat deze realisatie vlug tot een goed einde zou worden gebracht.

U weet dat de hoge vlucht van de **sportinfrastructuur**, met de verantwoordelijkheid die aan ons departement werd toegewezen in verband met de sportinfrastructuur, het onze diensten niet gemakkelijk heeft gemaakt. U weet dat dit nog zeer kortstondig is, met name van 1 januari 1974 en dat wij extra inspanningen moeten leveren om deze zaken bij te benen. U weet ook dat onze administratie bezig is met het onderzoek ter zake en een studie over de mogelijkheden wil bespoedigen. Ik zal de gelegenheid hebben om elders nog te antwoorden op uw verzoek de lijsten te publiceren van de uitgekeerde subsidies. Ik wens er nu reeds op te wijzen dat onze diensten uitvoerig en regelmatig de lijsten van de gesubsidieerde sportverenigingen in het eigen tijdschrift „**Sport**” publiceren en dat dus iedereen deze kan inzien. Ik geef echter toe dat u recht heeft op de publikatie van die lijsten langs meer officiële weg. Het is geenszins de bedoeling het Parlement de zeer noodzakelijke informatie te ontnemen, wel integendeel.

Tenslotte, wat de vermindering van de kredieten betreffende de sportinfrastructuur aangaat, wilde ik nog het volgende zeggen: de vermindering van het krediet voor sportinfrastructuur van 200 miljoen tot 160 miljoen is te wijten aan bepaalde andere verhogingen. Nochtans kan ik er nu reeds op wijzen dat de 150 miljoen, die door het Ministercomité werd toegezegd, voor een groot deel zal tegemoetkomen aan de noden in de sportinfrastructuur en in die zin zal dit een compensatie kunnen inhouden.

Dan kom ik tot het betoog van de heer **Van Elewyck**.

Ik moet zeggen dat de heer Van Elewyck mij enigszins verrast heeft, want tenslotte wijst hij op een aantal zaken die nog niet tot een goed einde zijn gebracht. Hij heeft gelijk, er is het fonds voor **volks**opleiding. Dat hebben wij beloofd. Aan dat fonds hebben onze diensten bijzonder hard gewerkt. Er is langs verscheidene kanten een **informatie**campagne geweest om te zien hoe wij dat het best zouden opstellen en wij zijn ongeveer tot een goed einde gekomen.

De heer J. Van Elewyck: U hebt dat vorig jaar ook aangekondigd voor het buurtwerk.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Inderdaad, mijnheer Van Elewyck, laat me eventjes zeggen waarom uw betoog mij heeft verwonderd. Hetzelfde geldt inderdaad voor buurtwerk, hetzelfde geldt inderdaad voor bepaalde andere sectoren, maar u weet evengoed als ik, gezien wij samenwerken in een bepaalde Commissie van de Cultuurraad, die onverpoosd gewerkt heeft, die tot tweemaal per week vergaderd heeft, gedurende de hele periode, wij er nochtans niet in geslaagd zijn meer decreten goed te keuren dan degene die goedgekeurd werden.

De heer J. Van Elewyck: Mevrouw de Minister, ik heb geen kritiek uitgebracht op de werking van de commissies van deze Cultuurraad. Vorig jaar hebt u uw strijddros gemaakt van het fonds voor de volksopleiding. Er is nog steeds geen tekst bekend. U zegt nu zelf dat de commissies van de Cultuurraad niet zo snel werken. Dat klopt, maar het fonds voor de volksopleiding en zijn problematiek staat daar los van. Van uw strijddros van vorig jaar blijft niets meer over, niemand heeft er nog iets van gezien.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Wel, mijnheer Van Elewyck, laat ons zeggen dat het strijddros niet begraven is geweest, dat wij er bijzonder hard aan gewerkt hebben.

De heer J. Van Elewyck: U hebt het opgegeten.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Wanneer deze Cultuurraad opnieuw zal vergaderen, kunt u in het bezit zijn van een tekst voor het fonds van de volksopleiding. Maar dat wij intussen geslapen hebben, wat dit betreft, zowel als wat betreft de andere activiteiten, kunnen wij ons moeilijk indenken dat u dat zoudt geloven. Hetzelfde dus wat bij voorbeeld betreft de **Cultuurpactcommissie**.

Het is inderdaad zo, dat wij volop aan het werken zijn aan het instandstellen van een administratie en een infrastructuur.

Maar al deze zaken gebeuren niet van vandaag op morgen.

De heer J. Van Elewyck: In oktober 1973 werd die wet gepubliceerd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Die wet werd toen niet gepubliceerd.

De heer J. Van Elewyck: Ik heb hier het Staatsblad van 16 oktober 1973 waarin de wet is gepubliceerd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Wel, over de **preciese** datum waarop de wet is gepubliceerd wil ik niet redetwisten, maar in ieder geval is het een feit dat wij in dit verband met alle partijen hard werken aan het tot stand brengen van een administratie en een infrastructuur.

De heer Van Elewyck heeft ook gezegd dat wij de Cultuurpactwet niet naleven. Wij hebben er steeds over gewaakt dat de Cultuurpactwet zou worden nageleefd en dat alle opgestelde decreten volledig zouden worden toegepast.

Wat nu de subsidiëringen betreft is het inderdaad zo dat elke subsidiëring per decreet moet worden geregeld. Ik herhaal evenwel dat wij allen samen ons

best doen om deze decreten zo snel mogelijk tot stand te laten komen.

De heer J. Van Elewyck: Mevrouw de Minister, ik herlees de tweede alinea van artikel 10 van de Cultuurpactwet: „Bij ontstentenis van dergelijke regels moeten alle toelagen en voordelen het voorwerp zijn van een speciale begrotingspost op naam”. Welnu, mevrouw de Minister, wanneer u nu zegt dat u de Cultuurpactwet toepast, vraag ik u, in uw begroting, alle toelagen en voordelen in speciale begrotingsposten op naam aan te wijzen. Wat dat betreft, zijn wij achteruitgegaan ten opzichte van vorig jaar. Inderdaad, in de functionele begroting van vorig jaar stonden de culturele centra op naam vermeld met de bedragen. Dat is nu niet meer het geval.

Het decreet inzake de weddesubsidiëring van de functionarissen van culturele centra wordt nog altijd niet toegepast. Zoals ik u met een eenvoudig voorbeeld bewijs, past u de Cultuurpactwet nog altijd niet toe en laat u de tweede alinea van artikel 10 van de Cultuurpactwet gewoon naast u liggen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer Van Elewyck, wat de culturele centra betreft moet ik zeggen dat de subsidiëringen voor de werking van de culturele centra in 1975 niet meer nominatim moesten worden ingeschreven, gezien het reglementeringsdecreet, dat die werking regelt, ondertussen werd aangenomen.

De heer J. Van Elewyck: Maar niet uitvoerbaar is ! Dat is de truc: het decreet laten goedkeuren, het publiceren en dan geen uitvoeringsbesluit nemen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: De uitvoering blijft dringend. De moeilijkheden om de zaak ten uitvoer te brengen, kent u, mijnheer Van Elewyck. Er werd reeds heel wat verwezenlijkt, maar er moesten helaas, nog enkele **proceduremoeilijkheden** worden overwonnen. Nog worden uitgewerkt moesten de adviesprocedure, de vernieuwing van de Hoge Raad voor de Bibliotheken en van de Hoge Raad voor de Volksopleiding, de vernieuwing van de Nationale Jeugdraad. Het koninklijk besluit betreffende de samenstelling en de installatie van het in het decreet bedoelde college van advies diende eerst afgewerkt. Vervolgens diende het decreet op de gemeentelijke culturele raden te worden goedgekeurd, vervolgens bij koninklijk besluit uitgevoerd, terwijl thans de ontwerpen van het huishoudelijk reglement en van de statuten moeten worden uitgewerkt. Nu heeft de Hoge Raad voor Volksopleiding reeds advies gegeven over de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten van het decreet die door mijn diensten intern werden

uitgewerkt. De Hoge Raad voor Volksopvoeding en het College van Advies gaven reeds hun mening te kennen omtrent deze ontwerpen. Deze ontwerpen liggen thans ter consultatie bij mijn collega's van Begroting, Openbaar Ambt en Binnenlandse Zaken.

Er is dus de procedure die in het decreet zelf is ingeschreven en die wij ook vrij omslachtig vinden. Wij hopen de verbeteringen tot een goed einde te brengen aangezien deze bijna het eindstadium hebben bereikt.

De heer L. Rombaut : Het klinkt niet overtuigend.

De heer J. Van Elewyck: En wie wordt gesubsidieerd? En hoe?

De heer F. De Bondt : Allen die werken !

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: De subsidiëring van het buurtwerk steunt nog steeds op het organisch reglement en de toelagen worden toegekend aan diegenen die een aanvraag indienen. Alle aanvragen worden onderzocht. Wij werken op dit ogenblik een nieuwe reglementering uit. Voor het ogenblik gebeurt het nog op basis van koninklijke besluiten.

De heer J. Van Elewyck: En alleen de katholieke buurtwerken worden gesubsidieerd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : De lijst van de buurtwerken is dan ook geen overtreding van de Cultuurpactwet omdat deze zaken nog niet bij decreet zijn vastgelegd. Het is niet onze bedoeling, hoe dan ook, discriminatoir op te treden. Ik denk dat u er ook van overtuigd is dat wij niet wensen te discrimineren.

De heer J. Van Elewyck: De feiten spreken u volledig tegen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Ik geloof dat u zich ter zake vergist.

Wat betreft het Festival van Vlaanderen delen wij volledig uw bekommernis. Voor alles zouden wij willen zeggen dat wij de grootste achting en waardering hebben voor alle afdelingen die door het Festival zijn uitgebouwd, tot een Festival met wereldfaam.

Wij komen dan tot de kern van het probleem. Zoals het u bekend is, mijnheer Van Elewyck, heeft men van bij de oprichting geopteerd voor een spreiding van de activiteiten over het gehele Vlaamse land. Men heeft ook geopteerd voor een diversifiëring van de activiteiten in het kader van het Festival. Zo heeft men bijvoorbeeld aan verschillende afdelingen ook verschillende opdrachten toegewezen.

Men mag het zich niet verhelelen dat met deze **twee-**voudige doelstelling voor het Festival, men niet de eenvoudigste weg heeft gekozen. Er zijn nu en dan spanningen ontstaan. Deze spanningen hebben vorig jaar een hoogtepunt bereikt. Op dat ogenblik hebben een drietal afdelingen, met name Gent, **Brussel-Leuven**, Brugge, de wens uitgesproken op een nauwere basis te gaan samenwerken, omdat deze afdelingen eenzelfde taakinstelling hadden en alle manifestaties binnen een beperkte periode plaatsvonden.

In november van vorig jaar werd er door deze drie afdelingen een nieuwe vereniging zonder **winstoog-**merk opgericht die men „Festival van Vlaanderen – Zomer” heeft genoemd.

Omdat er nochtans bij de oprichting van deze zomerkoepel geen volledige samenspraak met alle afdelingen is geweest, is er in februari van dit jaar, op mijn initiatief, een vergadering geweest van de zeven afdelingen van het Festival. Tijdens die vergadering is men het eens geworden over een **vijf-**punten-conventie, waardoor de samenwerking binnen de zeven afdelingen wordt geregeld. Voor de uitvoering van deze conventie diende een wijziging van het statuut van het Festival van Vlaanderen te worden doorgevoerd. Tijdens deze vergadering werd ook overeengekomen dat de voorzitter van het Festival deze wijziging zou uitwerken.

Ik heb contacten gehad met de voorzitter die mij heeft gezegd een vergadering van de vertegenwoordigers van de zeven afdelingen te willen uitlokken. Inmiddels is het bestuur van de zogenaamde „Zomerkoepel” niet meer samengekomen en heeft geen beslissingen meer getroffen omdat zij hun medewerking willen verlenen in samenwerking met alle afdelingen van het Festival van Vlaanderen.

Wat mij betreft, als Minister van Nederlandse Cultuur blijft voor mij de overeenkomst van kracht afgesloten op de vergadering die in februari jongstleden op mijn initiatief plaats had. Er zijn mij op het ogenblik geen feiten bekend die mij zouden moeten doen besluiten dat een van de zeven afdelingen zich niet aan deze overeenkomst wenst te houden.

De heer J. Van Elewyck: Het rijkssportcentrum Half Maantje waarvoor in 1967 al een conventie werd afgesloten en waarvan uw voorganger heeft aangekondigd dat het vanaf 1973 zou worden gerealiseerd is een sprekend voorbeeld, mevrouw de Minister.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Dat is op het ogenblik inderdaad nog niet gebeurd, mijnheer Van Elewyck, en dat is één van de aangelegenheden waar ik zou kunnen naar verwijzen wanneer ik gezegd heb dat alles niet in één dag kan worden gebouwd.

De heer J. Van Elewyck: Maar het wordt gerealiseerd?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Dat heb ik niet gezegd. Ik heb verklaard dat wij altijd de overeenkomsten nakomen die werden afgesloten.

De heer J. Van Elewyck: Dus ook de overeenkomst dat het zal worden gerealiseerd.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Eén van de eerste dossiers waarop bij mijn dienstaanvaarding in het bijzonder mijn aandacht werd gevestigd, was het dossier van het **Internationaal Cultureel Centrum** van Antwerpen. Het geachte Lid, tevens lid van de bestuurscommissie van het I.C.C. zijnde, zal het met mij eens zijn dat het niet een van de eenvoudigste dossiers is. Mijs inziens heeft men ook hier bij het oprichtingsbesluit de moeilijkheden ingebouwd. Artikel 7 van het koninklijk besluit waarbij het I.C.C. werd opgericht behandelt de bevoegdheid van de **bestuurscommissie**. Ik citeer: „De bestuurscommissie is bevoegd in alle zaken die tot de organieke opdracht van het centrum behoren. Het spreekt zich uit over het programma van de culturele en artistieke activiteiten voor het komen jaar.”

Dit is een zeer ruime bevoegdheid. U zal het met mij eens zijn dat het bijna onmogelijk is voor de verschillende leden van de bestuurscommissie om even competent te zijn in elk van de taken die haar worden toevertrouwd.

De heer J. Van Elewyck: Akkoord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: In de tweede plaats voeg ik eraan toe dat men ook in het oprichtingsbesluit van het I.C.C. niet voldoende middelen ter beschikking van dit centrum heeft gesteld. Sta mij toe slechts één voorbeeld te geven. Het I.C.C. geniet geen rechtspersoonlijkheid. Ik geloof dat wil men de situatie in het I.C.C. niet grondig laten verzieken — dit zou uiteraard in het nadeel van de taak en de opdracht van het I.C.C. zelf uitvallen — men op het ogenblik niet anders kan dan het statuut van het I.C.C. zelf wijzigen.

De heer J. Van Elewyck: En het gebouw laten vervuilen enz. !

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Er zijn overeenkomsten met openbare werken en u weet ook dat reeds met de werken begonnen is en dat dit tot een goed einde zal worden gebracht.

Ik wijs erop dat ik de bestuurscommissie zal raadplegen over de maatregelen waar ik op het ogenblik aan denk. In grote lijnen overweeg ik de volgende oplossing.

1. Ik wens dat aan het I.C.C. rechtspersoonlijkheid wordt verleend. Dit zou een veelvoud van kleine, soms praktische moeilijkheden, oplossen.

2. Uit dit verlenen van rechtspersoonlijkheid vloeit voort dat een commissie tot beheer van het eigen vermogen wordt opgericht. Deze commissie is uiteraard wat de samenstelling betreft beperkter dan de huidige bestuurscommissie, wat de werkwijze — en het geacht Lid zal het met mij eens zijn — zeker zal vergemakkelijken.

3. Naast deze commissie tot beheer van het eigen vermogen is het mijn wens dat een **adviescommissie** van deskundigen wordt opgericht om de overheid bij te staan in verband met de organisatie van culturele en artistieke activiteiten in het I.C.C.

Ik ben het met het geachte Lid eens dat de werking van het I.C.C. niet altijd geweest is wat men er bij de oprichting van verwachtte. Nochtans is dit in mijn ogen onvermijdelijk in een centrum, dat naast het optreden als ontvangstcentrum voor **kunsttentoonstellingen** in het kader van de internationale culturele betrekkingen, ook als opdracht kreeg culturele manifestaties te organiseren, aansluitend op de internationale en nationale culturele actualiteit, en dat deze, zich spiegelen aan soortgelijke manifestaties in het buitenland, die — mild uitgedrukt — soms „extravagant” kunnen worden genoemd.

Ik blijf er nochtans van overtuigd dat het mogelijk moet zijn een statuut uit te werken van het I.C.C., dat het mogelijk moet maken voor het Centrum om deze taken naar behoren te vervullen. Het departement van Cultuur beschikt op dit ogenblik slechts over één centrum dat precies de opdracht heeft aan te sluiten bij de culturele actualiteit. Dit betekent niet dat ik van mening ben dat wij meer financiële steun zouden moeten kunnen verlenen aan een initiatief als het Openluchtmuseum Middelheim, waarvoor ik de grootste waardering heb. Ik heb dit overigens reeds verscheidene malen in het openbaar verklaard.

Ik had graag het amendement van de heer **Van Elewyck** in overweging willen nemen, zo het niet zo gedesinteresseerd ware geweest.

De heer J. Van Elewyck: Dat is mij niet erg duidelijk.

De Voorzitter: Mijnheer Van Elewyck, u kunt straks nog het woord krijgen, zo u erom verzoekt.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Er werd om meer gegevens gevraagd over de verstrekke toelagen.

Wat de publikatie van toelagen betreft, weet het geachte Lid zeer goed dat het onmogelijk is deze in

de begroting gedetailleerd weer te geven wanneer het werkingsjaar nog niet is afgesloten. Op dat punt is het Cultuurpact om technische redenen niet uitvoerbaar gebleken. Dat zal in de toekomst wel het geval zijn. Zeker naarmate de decreten meer en meer werkelijkheid zullen worden. De Cultuurraad kan onmogelijk in enkele maanden over de tientallen decreten stemmen die nodig zijn om het Cultuurpact naar de letter uit te voeren. Ik kan met stelligheid verklaren dat het Cultuurpact wel naar de geest wordt uitgevoerd, wat de heren Van Elewyck en Coppieters er ook mogen over denken. Wanneer wij ervan worden beschuldigd bepaalde leden van de Cultuurraad zekere informatie te onthouden om sommige personen uit de administratie het leven onmogelijk te maken, verzetten wij ons met klem tegen deze aantijging.

Ik heb vroeger gezegd dat een Cultuurpact een mentaliteitswijziging inhoudt, maar ik weiger te aanvaarden dat degene die geen gelijk heeft gekregen een alibi zoekt achter de verkrachting door de overheid. Ik kan mij niet lenen tot deze goedkope vorm van demagogie. Wie deze beschuldigingen aanvoert, moet ze concreet aantonen, opdat wij in staat zouden zijn te onderzoeken waar de waarheid ligt van deze beschuldiging.

De heer M. Coppieters: Ik zal een dossier samenstellen en het u voorleggen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : De heer Verleysen heeft gesproken over de centra voor werkende jongeren.

Ik dank de heer Verleysen voor de aandacht die hij schenkt aan de vorming van werkende jongeren. De vormingsproblematiek is in die mate belangrijk en delicaat dat wij in samenwerking met de werknemersorganisaties en de door hen erkende jeugdorganisaties een bijzondere werkcommissie werd opgericht die gedurende een heel jaar de inhoud en de vorm van de op te richten centra heeft uitgewerkt. Ik zal in de gelegenheid zijn in de maand september een beleidscommissie op te richten die mij zal adviseren inzake de planning en de uitbouw van de centra voor werkende jongeren.

Over de BRT werd gesproken door de heren Boel en Lahaye. De heer Boel heb ik reeds een antwoord verstrekt.

Wij zijn het ermee eens dat de commissie radio en T.V. de gelegenheid moet krijgen om fundamentele beleidskwesties van de omroep te bespreken.

Ik kan het de hoge ambtenaar van de BRT niet kwalijk nemen, wanneer hij op sommige beleidsvragen die tot de verantwoordelijkheid van de Raad van Beheer behoren, niet volledig kan antwoorden. In de toekomst zal het verkieslijk zijn dat ook de Voorzitter van de Raad van Beheer de commissie rechtstreeks over bepaalde beleidsvragen kan inlichten. In elk geval zal ik de commissie nauwkeurig inlichten

over de gestelde vragen, hetzij op de eerstvolgende vergadering, hetzij schriftelijk.

Door de heer Boel werd een vraag gesteld in verband met de cumulatie door BRT-journalisten in weekbladen. In dit verband verwijs ik naar het personeelsstatuut waarvoor elke cumulatie wordt toegestaan door de Raad van Bestuur. Elke toegeving wordt onderzocht en nagegaan.

Er wordt onderzocht of het in overeenstemming is met artikel 58bis van het statuut van het personeel, inzonderheid inzake de materiële en morele onverenigbaarheden.

Wat de concrete gevallen betreft zal ik de vragen aan de Raad van Beheer voorleggen. Ik kan u de verzekering geven dat, wat deze cumulatievragen aangaat, men de regels van het statuut van het personeel moet in acht nemen.

De heer Verleysen heeft mij vragen gesteld in verband met het als beschermd erkennen van landschappen. Hij weet dat er moeilijkheden zijn omdat in het verleden monumentenzorg en landschapszorg onder eenzelfde reglementering vielen. Wij hebben dan ook een splitsing teweeggebracht wat betreft het decreet voor de monumenten en de landschappen. Hierdoor wordt een andere wettelijke reglementering voor de landschappen uitgewerkt opdat het ons in de toekomst mogelijk zou zijn op een adequate manier landschappen te klasseren. Aldus zullen deze landschappen niet ten onder gaan juist door de gevolgen van de erkenning.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk aldus te hebben geantwoord op al de vragen die mij werden gesteld.

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, tijdens haar antwoord heeft mevrouw de Minister een uitdrukking gebruikt, — het betrof een deel van het antwoord op de vragen van de heer Coppieters en van mezelf —, waarvoor ik haar opheldering had willen vragen. Ik heb dat niet willen doen in een onderbreking, omdat u, mijnheer de Voorzitter, daar niet schijnt van te houden.

Mevrouw de Minister heeft gezegd : „als men aan — zij heeft een bijvoeglijk naamwoord gebruikt — demagogie wil doen”. Ik weet niet of wij die uitdrukking kunnen aanvaarden. Ik zou graag weten dat mevrouw de Minister hier verklaart wat zij daarmee bedoelt en op welk deel van de uiteenzetting, hetzij van collega Coppieters het zij van mezelf, als een deel van ons betoog zo wordt betiteld, te weten welk deel daarmee wordt bedoeld.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden :

heden: Mijnheer de Voorzitter, het is geenszins mijn bedoeling geweest een van de geachte Leden te verwijten dat hij aan demagogie zou doen. Ik heb integendeel een zeer algemene uitdrukking gebruikt die zeker niet op één van de leden slaat. Ik heb gezegd dat, wanneer men aantijgingen doet, het beter is te zeggen over welk geval men het in concreto heeft, zodat wij kunnen onderzoeken of deze aantijgingen inderdaad juist zijn en of wij er iets kunnen aan doen.

De heer J. Van Elewyck: Mevrouw de Minister, dat geeft mij de gelegenheid erop te wijzen dat er in mijn betoog aantijgingen waren waarop u niet hebt geantwoord, namelijk toen ik het had over de vormen van parallelle democratie waarvan u zo schijnt te houden. Ik heb gezegd dat het vier maanden duurde alvorens u kan antwoorden op een parlementaire vraag over het aantal adviesraden, bestuurscommissies en andere commissies die bij uw departement zijn ingericht en bij semi-officiële instellingen die onder uw bevoegdheid vallen. Ik heb erop gewezen dat verscheidene van deze commissies al jaren niet meer kunnen vergaderen, omdat ze gewoon zijn lamgelegd. Ik heb u toen ook gezegd dat uw antwoord onvolledig was. Ik heb dat met voorbeelden gestaafd. Ik heb gevraagd of het in uw bedoeling lag de volksvertegenwoordigers onvolledig voor te lichten. U heeft daar met geen woord op gerepliceerd. Het was naar mijn gevoelen toch wel een zeer duidelijke vraag.

Wij betwisten tenslotte uw bewering dat een deel van de Cultuurpactwet niet zou kunnen worden toegepast. De Cultuurpactwet moet in haar geheel worden toegepast. Wij vragen met nadruk dat het tweede alinea van artikel 10 waarin wordt bepaald dat alle toelagen waarvoor geen decreet bestaat in de begrotingsposten moeten worden ingeschreven zou worden toegepast.

Wij begrijpen wel dat niet alle decreten tegelijk kunnen worden aangenomen. Maar in afwachting dat die decreten worden ingediend en aangenomen, wensen wij dat dit artikel 10 van de Cultuurpactwet, zoals alle andere artikelen van de Cultuurpactwet, volledig toegepast worden. Wij geloven dat dit de opinie is die door iedereen in deze Raad zal worden gedeeld. Want, zodra wij afstappen van een deel van de Cultuurpactwet, is er geen enkele reden waarom wij andere delen van de Cultuurpactwet wel zouden handhaven.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Wat de parallelle democratie betreft, mijnheer Van Elewyck, is het zeer duidelijk dat het nooit onze bedoeling kan zijn geweest om bepaalde gegevens aan de vergadering te onthouden. Dat wij

moeilijkheden ondervinden bij het samenstellen van bepaalde Hoge Raden en van bepaalde bestuurscommissies is juist omdat wij er zeer zorgvuldig willen over waken dat de Cultuurpactwet zeer goed en juist zou worden nageleefd. Dit vergt inderdaad een zekere tijd omdat u zo goed als ik weet, dat, wanneer men het evenwicht wil krijgen tussen de verschillende vertegenwoordigers die moeten aangewezen worden door de verschillende instanties, dit zeker besprekingen zijn die soms vrij moeilijk zijn.

Het laattijdig beantwoorden door onze diensten van sommige vragen betreurt ik en ik zal erover waken dat in de toekomst die antwoorden sneller worden verstrekt.

Ten slotte wat de toepassing van de Cultuurpactwet betreft, is het duidelijk dat wij naar de geest in ieder geval de Cultuurpactwet naleven.

Wat nu de verschillende teksten betreft zitten wij inderdaad met verschillende decreten die nog niet zijn aangenomen. Dit zou meebrengen dat, wanneer wij alles in de begroting zouden inschrijven wij boekdelen zouden krijgen. Wanneer u dat echter wenst dan zullen wij tegen de volgende begroting die boekdelen bezorgen.

De Voorzitter: De heer Lahaye heeft het woord.

De heer H. Lahaye : Dames en Heren ! Ik had deze morgen een zeer korte en bondige uiteenzetting gegeven in het inleidend debat en heb toen aan de Minister een paar vragen gesteld. Op twee vragen daarvan had ik toch graag een antwoord gekregen en ik kreeg die niet.

Een van die vragen was waarom in onze dotatie 7 miljoen meer wordt ingeschreven om de nieuwsdienst voor de radio en waarom in deze dotatie 20 miljoen meer voor de T.V. is ingeschreven dan verleden jaar. Ik kreeg daarop geen antwoord en dat betreurt ik, u hebt evenmin geantwoord op de opmerkingen die ik heb gemaakt betreffende de objectiviteit van de nieuwsdienst bij radio en T.V. Ik heb gezegd dat het de T.V.-kijkers en de radioluisteraars toch tegen de borst stuit steeds diezelfde commentaren, liefst pro-communistische, te horen over de buitenlandse problemen. Ik had graag daarop uw antwoord vernomen. U hebt mij gezegd dat radio en T.V. een autonoom lichaam zijn, een autonoom orgaan. Zeer goed, maar het is een autonoom orgaan dat door ons werd gesticht en ook door ons wordt gespijsd. Door „ons” verstaan wij al de T.V.-kijkers en radioluisteraars in het land. Als u nu de dagelijkse pers leest, de weinige dagbladen die er nog overschieten, dan zult u niet tussen de regels, maar zwart op wit kunnen lezen dat er in ons land een grote misnoegdheid bestaat omtrent de nieuwsdiensten zoals die worden verzorgd bij radio en T.V., waar de meesten van de journalisten **gauchisten** zijn. Ik moet eraan toevoegen dat het de laatste keer zal zijn, en wel precies omdat ik deel uit-

maak van de meerderheid, dat ik bij de stemming een ja-stem zal uitbrengen indien er in de toekomst niet meer objectiviteit kan worden verwacht vanwege mensen die door iedereen worden betaald bij radio en T.V. en die daar carrière kunnen maken.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ik zou willen antwoorden aan de heer Lahaye, dat het maken van fouten in verband met de objectiviteit verboden wordt door de erecode van de journalisten en dat zij aldus kunnen ter verantwoording worden geroepen. Nog in verband met de objectiviteit bij de berichtgeving kan ik mededelen dat het nieuwe decreet dat daarover in de maak is daaraan speciale zorg zal besteden en dit niet alleen wat betreft de berichtgeving maar ook wat betreft de informatie.

De Voorzitter: Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

De artikelsgewijze bespreking en de naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zullen straks worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN HOGE RAAD VOOR DE SAMENLEVINGSOPBOUW

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw — 119 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 3.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester -De Meyer, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte Collega's! Uw Commissie heeft in één vergadering het decreet houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw besproken en eenparig goedgekeurd. De besprekingen hebben uitgewezen dat samenlevingsopbouw een vrij nieuw begrip is in Vlaanderen. Vele Commissieleden waren nog niet helemaal vertrouwd met de inhoud van het buurt- en opbouwwerk. Daarom werd op vraag van verschillende leden het verslag uitgebreid met verschillende bijlagen, waarvoor ik mevrouw de Minister dank. Het decreet heeft tot doel een Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw te installeren ter vervanging van twee commissies van advies omtrent het buurtwerk en het opbouwwerk. De twee vroegere raden zullen door dit decreet worden vervangen door één, omdat het verschil tussen het opbouwwerk en het

buurtwerk enkel een schaalverschil is. Om te vermijden dat te veel hoge raden zouden ontstaan en tevens op vraag van de buurt- en opbouwwerkers zelf, werd beslist slechts één Hoge Raad te creëren. Anderzijds moeten wij erop wijzen dat dit ook een besparing en een rationalisatie inhoudt. Ik geloof dat het goed is dat de Cultuurraad poogt te vereenvoudigen en te bezuinigen.

Men kan zich de vraag stellen waarom deze Hoge Raad moet worden opgericht bij decreet en niet bij koninklijk besluit. Speciaal voor de heer Van Elewyck zou ik willen zeggen dat dit juist is om tegemoet te komen aan de inhoud van het Cultuurpact want hij vreest altijd dat wij daar geen rekening mee houden, maar wij doen dat wel.

De installatie van deze Hoge Raad is belangrijk omdat het noodzakelijk en dringend is dat hij een advies kan uitbrengen over de decreten ter erkenning en ter subsidiëring van deze samenlevingsopbouw. Immers, de samenlevingsopbouw moet kunnen worden uitgebouwd en de mensen die erin werken moeten worden aangemoedigd. Vermits zij in moeilijke omstandigheden werken, is het noodzakelijk dat zij worden gesteund. Daarom vraag ik aan de Minister, en het is ook een vraag van de Commissie, of zij spoedig dit decreet ter erkenning en ter subsidiëring zou kunnen indienen.

Vlaanderen heeft nood aan de uitbouw van het buurt- en opbouwwerk. Dit decreet, ter oprichting van de Raad, is de aanvang tot een goede uitbouw van de samenlevingsopbouw. Het eerste buurtwerk dateert van 1952. Het eerste opbouwwerk dateert van 1966. Het is tijd dat er decreterend werk gebeurt ook in uitvoering van het Cultuurpact.

De Voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord. *(Commentaar terwijl Mevrouw Maes zich naar de tribune begeeft)*

Mevrouw N. Maes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's, mevrouw de Minister! Wil u mij vooreerst verontschuldigen maar ik heb de heren gerust gesteld dat, zolang de vrouwen nog maar over cultuur en over buurtwerk mogen spreken, zij nog een tijd gerust kunnen zijn. *(Applaus en gelach op sommige banken)*

We moeten vandaag een decreet over samenlevingsopbouw bespreken. Ik heb sommige collega's van de Kamer bij het horen van dit woord het hoofd zien fronsen. Wij verwijzen naar artikel 2. De tekst van het decreet geeft een definitie. Mocht dit u troost en leedwezen verschaffen!

De Minister heeft beklemtoond dat dit ontwerp enkel de bedoeling heeft een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw te installeren en niet om ten gronde over het inhoudelijk beleid van de samenlevingsopbouw te discussiëren.

Toch kunnen wij er niet onderuit over dit beleid te spreken aangezien de oprichting van deze Raad daar

juist een begin van is. Wij juichen deze oprichting toe. Wij betreuren nochtans dat de regering het werkterrein zo slecht heeft voorbereid dat inderdaad de vrees bestaat dat het een onderonsje wordt van gegadigden.

De vertegenwoordigers van het buurtwerk en van sommige vormen van opbouwwerk hebben trouwens al zolang met karige middelen moeten werken, hebben al zolang langs de straten moeten schooien dat het normaal is dat ze eerst aan hun eigen noden en behoeften zullen denken.

Ik heb onlangs voor de zoveelste maal een kadertje gekocht ten voordele van het buurtwerk „De Grijze Kat”. Ik vroeg mij daarbij af hoeveel kadertjes ik nog zal moeten ophangen en of zij niet beter meer lawaai zouden maken om beter te worden gesubsidieerd.

Hier werd de bezorgdheid uitgedrukt door de socialistische fractie bij monde van de heer Van Elewyck nopens de eenzijdigheid in filosofisch opzicht van de vereniging zonder winstoogmerk voor buurtwerk. We kunnen dit met hem vaststellen maar wij wensen er niet dezelfde conclusies uit te trekken. Ziehier onze mening daarover.

Wij beschuldigen de Minister samen met haar voorgangers in de eerste plaats van nalatigheid veeleer dan van eenzijdigheid.

De behoefte aan buurtwerk in zwak maatschappelijke buurten werd onvoldoende door de opeenvolgende regeringen onderkend. De overheid is in gebreke gebleven bij het subsidiëren ervan. Ondanks dat hebben sommigen zich ingezet vanuit hun overtuiging. Ik kan hen dat niet kwalijk nemen. Ik vind het onheus dat sommigen in de Cultuurraad dit zouden doen.

Het is echter dringend noodzakelijk dat ruimte en middelen worden geschapen opdat allen die hun idealisme aan het buurtwerk zouden willen wijden, dat zouden kunnen doen in betere omstandigheden dan de pioniers en vanzelfsprekend zonder discriminaties.

In het kader van het Plan 1975-1980 zouden de voorzieningen voor vorming en welzijn moeten worden ingeschreven, zo onder meer voor wat betreft de zwakkere gebieden en zwakkere buurten in onze steden. Het verslag wijst er terecht op dat juist in deze zwakke gebieden zoals Aarschot, Tienen, Zuid-Limburg en op eigen houtje voeg ik ook het Oostvlaamse Oudenaarde en Geraardsbergen bij, nog geen opbouwwerk bestaat.

Met des te meer klem verwijzen wij naar onze vroegere vragen over de afbakening van deze gebieden en zwakke buurten. Er zullen dus prioriteiten moeten worden vastgelegd, anders zal het geld opgebruikt zijn alvorens het aan de zwaksten is toegekend.

De huidige toestand stelt ons niet helemaal gerust, in het bijzonder voor wat de kredieten opbouwwerk betreft.

We staan vol bewondering voor de volgehouden

inspanning van het Opbouwwerk Heuvelland dat met 50 000 frank subsidies in het jaar 1967 is begonnen.

Minder enthousiast zijn wij over het opbouwwerk dat in het kader van de bestaande intercommunales van gemeenten wordt verricht.

Het is van groot belang dat het dynamisch proces waarbij de bevolking zelf tot bewustzijn komt en oplossingen voor de vragen formuleert, op begrip en openheid van de overheid kan rekenen.

Dat proces wordt echter vervalst wanneer het ingekapseld wordt door een overheidsorganisme dat bij voorbaat niet is gebrand op een kritisch opbouworgaan.

Zo kan ik u zeggen dat het opbouwwerk Waasland, dat meer dan 1 miljoen subsidies kreeg in 1974, op verre na niet dezelfde betekenis heeft in het Waasland als het opbouwwerk Heuvelland. Van het opbouwwerk Waasland wordt trouwens beweerd dat het moest dienen om de zwarte vlaggen binnen te halen in de Polder. Daarin is het dan toch geslaagd, maar de verdienste gaat niet veel verder. Het ware te betreuren dat de Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw morgen hoofdzakelijk zou worden bevolkt door min of meer verlapte vertegenwoordigers van intercommunales. Dan zou de spontaan gegroeide filosofische eenzijdigheid in het buurtwerk kunnen omslaan in een duidelijke politieke eenzijdigheid.

Wij pleiten voor een samenstelling die strookt zowel met de eisen van het Cultuurpact als met de behoeften van opbouw- en buurtwerk zelf. Wij hopen derhalve dat zowel rechtstreekse vertegenwoordigers als deskundigen uit de andragogische sector hierbij zullen worden betrokken.

Wij weten dat u de volledige vrijheid werd gelaten in de samenstelling van deze Raad. Wij zullen het amendement van de heer Boey steunen dat ertoe strekt deze vrijheid enigszins aan banden te leggen. Wij zijn ervan overtuigd, gezien uw verklaringen op verscheidene tijdstippen, dat het uw bedoeling is de Cultuurpactwet in dit verband te respecteren.

Wij hopen dat deze hele Cultuurraad, samen met de indieners, niet alleen het amendement zal goedkeuren maar ook het ontwerp dat wij vandaag behandelen. (*Applaus op de banken van de Volksunie*)

De Voorzitter: De heer E. Leemans heeft het woord.

De heer E. Leemans (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Het is op vraag van de leden zelf van de beide adviescommissies voor buurt- en opbouwwerk dat dit ontwerp van decreet betreffende een Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw werd ingediend. De oprichting van deze Hoge Raad kan dan ook geen problemen stellen. Wij stellen er prijs op, mevrouw de Minister, u te feliciteren voor het feit dat u prompt bereid werd gevonden deze ontwikkeling metterdaad ook op de voet te volgen.

Zoals u terecht opmerkte tijdens de gedachtenwisseling in de Commissie, is niet direct de inhoud van het opbouwwerk zelf hier aan de orde. Mag ik niettemin toch enkele kanttekeningen maken rond het komende functioneren van deze Hoge Raad.

Opbouwwerk wordt vaak beschouwd als een methodiek in het sociaal-cultureel werk, in het bredere welzijnswerk. Dat is ook juist. Maar men kan een methodiek niet institutionaliseren. Het bewustwordingsproces dat wordt beoogd, heeft immers steeds een bepaald doel of een bepaalde inhoud en als zodanig is dus elke werksoort in dit domein van het opbouwwerk steeds een bezigzijn met mensen met het oog op een bepaald vooropgezet plan.

Ik kan er wel mee instemmen dat men een onderscheid maakt tussen territoriale en categoriale werksoorten in het opbouwwerk. De Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw zal zich niettemin waarschijnlijk in hoofdzaak moeten bezighouden met de territoriale vormen van opbouwwerk.

In de mate dat categoriaal opbouwwerk een reden van bestaan heeft en ook werkelijk bestaat, zal men echter merken dat veel meer het methodologisch karakter wordt beklemtoond van die werksoorten die wij aantreffen binnen vele andere vormen van sociaal-cultureel werk en die dan ook, inhoudelijk gezien, meestal tot de taak en de bevoegdheid behoren van andere structuren, organisaties en zelfs decreten in de sector van het sociaal-cultureel werk.

Daarvan uitgaande, namelijk dat hier in hoofdzaak de territoriale vormen van opbouwwerk bedoeld worden is het inderdaad gewettigd buurt- en opbouwwerk in één orgaan samen te bundelen omdat het vooral een kwestie is van verschil in schaaldimensie.

Wij weten dat buurtwerk zich vooralsnog in hoofdzaak beperkt tot de kansarme buurten, daar waar opbouwwerk bredere territoria betreft die niet noodzakelijk kansarm hoeven te zijn.

Overigens heeft onze gefunctionaliseerde samenleving evenzeer behoefte aan buurtwerk in elke wijk waar de mensen wonen die qua welvaart en qua cultuur niet als kansarm worden beschouwd.

Mag ik de aandacht vestigen op het feit dat het bewustwordingsproces, nagestreefd door de samenlevingsopbouw en de herstructurering van de menselijke relaties, die ermee gepaard gaat, qua werkvorm duidelijk te rekenen is tot sociaal-cultureel werk, maar dat er tevens in deze buurten of regio's op deze wijze een probleemformulering naar boven komt die misschien inhoudelijk gezien niet altijd nog tot de bevoegdheid van deze Cultuurraad of tot het sociaal-cultureel werk in strikte zin behoort.

Elke vorm van buurt- en opbouwwerk stoot op een totaliteit van menselijke en sociale problemen die inhoudelijk gezien dus vaak de bevoegdheid van deze Cultuurraad zullen overtreffen. Dit is geen bezwaar, integendeel, maar men moet zich daarvan bewust zijn.

Ik durf dus te hopen dat de Hoge Raad de projecten niet zal selecteren op hun inhoud, maar wel op hun werkingsvorm : bewustwording van eigen situatie, op welke territoriale dimensie dit ook moge gebeuren.

Zo gezien blijft elk opbouwwerk een dienst: één keer de problemen meer bewust beleefd en geformuleerd komt het meestal aan andere instellingen toe om ze op te lossen. Men mag als opbouworgaan niet in de plaats treden van wat ik **gemakkelijks** halve de probleemoplossers zal noemen. Dit is geen fictief of theoretisch probleem. Wij hebben in Nederland medegemaakt dat opbouworganen meenden te moeten in de plaats treden van gemeenteraden of van andere beleidsinstanties, en zelfs van reeds bestaande voorzieningen en sociale organisaties.

Opbouwwerk is dus enerzijds geen zuiver methodologische zaak maar mag en kan anderzijds ook niet de pretentie hebben inhoudelijk in de plaats te treden van reeds bestaande voorzieningen. Vandaar het belang van de territoriale dimensie om dit preciaire evenwicht te realiseren. Het is in de buurt of de bredere regio's dat de mens uiteindelijk leeft met al zijn vreugden en problemen. Dit beleven en richten is de hoofdplicht. Dat binnen grotere regionale verbanden ook de bewustwording van beleidsverantwoordelijke personen met betrekking tot bepaalde sociale en culturele problemen wordt nagestreefd en samenwerking tussen hen bevorderd wordt, is dan met het voorgaande niet in tegenspraak.

Ik verwijs in dit verband, bij wijze van voorbeeld, naar hetgeen op dit stuk reeds werd gepresteerd door de Limburgse Vereniging voor Samenlevingsopbouw en door Opbouwwerk Heuvelland, zoals hier reeds werd gezegd.

Buurtwerk is inderdaad iets anders dan een provinciaal opbouworgaan, juist omdat personen en problemen zo verschillend liggen.

Een duidelijke typologie lijkt ons dan ook een onontbeerlijke voorwaarde voor een constructief beleid.

Opbouwwerk, zoals het ons is overgekomen uit de Angelsaksische landen en ook uit Nederland, huldigt reeds lang de principes die in ons Cultuurpact ingeschreven staan. De verdere uitbouw van de vele vormen van samenlevingsopbouw zal dan ook zeer concreet gestalte geven aan dit Cultuurpact. Wij zullen dus snel moeten ervaren dat de huidige 8,5 miljoen niet kunnen blijven volstaan. Al te zeer moet het huidige buurt- en opbouwwerk nog drijven op de vrijwillige inspanning van vele mensen. Dit is echter niet meer houdbaar en geeft aan sommigen de indruk dat de huidige vormen van buurtwerk van een bepaalde signatuur zouden zijn.

Al wie het ernstig meent met deze samenlevingsopbouw en onder meer de komende samenvoegingen van de gemeenten zullen ons daartoe wel dwingen,

dient resoluut deze sociaal-culturele werkvorm te stimuleren, te erkennen en ook te subsidiëren. Democratie is in dit midden wel het begrip waar naar het meest van al wordt gerefereerd. De **definities** ervan zijn ook in dit midden niet steeds even eensluidend, maar niemand kan betwisten dat het bewustwordingsproces dat door het buurt- en opbouwwerk wordt nagestreefd wel degelijk een grote bijdrage kan en zal zijn tot een meer menselijke democratie.

Wij hopen dat de Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw in deze zin zijn adviserende taak zal mogen waarnemen.

De Voorzitter : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Vooreerst wil ik mevrouw De Meester danken voor haar uitstekende verslag, alsmede de heer **Leemans** voor zijn hartversterkende tussenkomst wat het belang van het opbouwwerk betreft.

De Hoge Raad van de Samenlevingsopbouw is inderdaad een eerste stap voor een dynamisch beleid. Wij zullen zo vlug mogelijk decreten uitwerken om de uitbouw van de samenlevingsopbouw tot een goed einde te brengen. De bekommering van mevrouw Maes is reëel. Er moet dringend een aangepast beleid inzake buurtwerk worden gevoerd. Vandaag zetten wij hiervoor een eerste stap.

Wij zullen nu aan de nieuwe Hoge Raad uitdrukkelijk vragen een planning uit te werken en prioritaire aandacht te besteden aan de culturele **ontwikkelingsgewesten**. Het is duidelijk dat Oost-Vlaanderen hier niet uitgesloten mag worden. Dat heeft trouwens nooit in mijn bedoeling gelegen.

Met uw vragen omtrent de samenstelling van de Hoge Raad gaan wij akkoord. Wij moeten inderdaad rekening houden met het Cultuurpact en er moeten afgevaardigden uit de culturele werken zelf zetelen naast die van de **intercommunales**.

Wat het amendement van de heer Boel betreft wens ik er op te wijzen dat wij oorspronkelijk deze omschrijving in het decreet hadden opgenomen. Maar de Raad van State vond dit een overbodige toevoeging, omdat hij oordeelde dat alle bepalingen van het Cultuurpactdecreet steeds geldig zijn, indien zij niet uitdrukkelijk worden opgeheven, wat hier niet het geval is. Dus, zelfs zonder het amendement van de heer Boel, moet de Hoge Raad **worden** samengesteld overeenkomstig de bepalingen van het Cultuurpactdecreet.

Het is duidelijk dat ik niets tegen het amendement heb en bereid ben het te aanvaarden. Omdat het voor sommigen een grotere geruststelling betekent verzoek ik de vergadering dit amendement te willen aanvaarden. (**Applaus bij alle leden**)

De Voorzitter: Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

We zullen straks overgaan tot de artikelsgewijze bespreking en de naamstemming over het geheel van het ontwerp.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Vanhaegendoren C.S. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — 112 (1974-1975) - Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het voorstel van decreet houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.

De algemene bespreking is geopend.

De heer H. Boel, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Boel, verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Het voorstel van decreet van de heer M. Vanhaegendoren werd op 2 juli 1974 bij de Cultuurraad ingediend en in de bevoegde commissie besproken.

Op 2 juli 1974 werd eenparig een gewijzigde tekst van het voorstel door de commissie aangenomen die vervolgens op 16 juli 1974 aan de openbare vergadering ter goedkeuring werd voorgelegd.

Ingevolge het indienen van een **regeringsamendement** werd het voorstel terug naar de commissie verzonden.

Intussen had de Minister de Raad van State verzocht advies uit te brengen over het voorstel van decreet en de bijhorende amendementen.

In zijn advies uitgebracht op 8 augustus 1974 oordeelde de Raad van State dat het voorstel :

- a) overbodig was omdat de eisen inzake taalkennis van „leden van het administratief personeel” van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn en van de door het werk gesubsidieerde openbare diensten, reeds geregeld zijn door de gecoördineerde wetten op het taalgebruik in bestuurszaken ;
- b) ongrondwettelijk was, voor wat betreft het opleggen van een taalregeling aan vrije instellingen

De Minister wenste zich persoonlijk niet volledig aan te sluiten bij het advies. Volgens hem is er een andere appreciatie van de feiten **mogelijk** die uiteraard leidt tot een andere conclusie.

Hij meende dan ook dat een pragmatische aanpak van het probleem aangewezen was.

Uit de gedachtenwisseling die hierop volgde was de commissie eenparig van oordeel dat:

- het N.W.K. als openbare dienst van de Staat onderworpen is aan de taalwetten die voor andere openbare diensten gelden ;

— dat dienvolgens de plaatselijke medewerkers van het N.W.K. onderworpen zijn aan de wettelijke bepalingen omtrent de taalkennis.

Men zou hierbij kunnen opmerken dat deze medewerkers geen ambtenaren zijn in de strikte betekenis van het woord.

Daartegenover staat dat artikel 1, 2, **2b**, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken echter als enig criterium tot onderwerping aan de wet stelt „**een** taak vervullen die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaan en die de wet aan de openbare diensten hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen.”

Uiteindelijk werd besloten een subcommissie op te richten die een nieuwe ontwerp-tekst zou opstellen die zou rekening houden met de bezwaren opgeworpen door de Raad van State.

Deze nieuwe tekst werd eenparig aangenomen door de commissie en wordt heden aan de goedkeuring van de Cultuurraad voorgelegd.

Ik wens hierbij nog te beklemtonen dat in artikel 3 de grondige kennis van het Nederlands wordt vereist van alle personen die een opdracht vervullen in erkende of gesubsidieerde inrichtingen van het N.W.K.

In het verslag wordt evenwel gepreciseerd dat alleen voor personen die een opdracht vervullen de twee voorwaarden zijn vereist :

1. in contact komen met het publiek;
2. de opdracht moet gebeuren in het kader van het maatschappelijk doel van het N.W.K.

Deze laatste voorwaarde is onontbeerlijk, **zoniet** treedt de Cultuurraad buiten zijn bevoegdheid.

Tot slot wens ik de indiener te feliciteren met zijn initiatief. Inderdaad is het zo dat het voorstel van decreet tegemoetkomt aan sociale bekommelingen. Het moet inderdaad worden vermeden dat de zwangere vrouwen en moeders die een beroep doen op de diensten van het N.W.K. eventueel zouden zijn aangewezen op personeelsleden die hun taal niet of slechts gedeeltelijk begrijpen.

Samen met het septemberdecreet is dit voorstel dan ook een belangrijke bijdrage van de Cultuurraad in het normaliseren van de sociale betrekkingen op taalgebied.

Wij kunnen er ons enkel in verheugen dat de werkzaamheden van de Cultuurraad zoals die in bepaalde decreten tot uiting komen onder meer ook een weerspiegeling zijn van sociale bekommelingen.

De Voorzitter : De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte **Collega's**, over het principe van dit decreet bestond er op geen enkel ogenblik in de commissie **enig menigverschil**.

Na het uitstekende verslag van collega **Boel** en aan

de hand van de stukken die u ter hand zijn gesteld, kan ik mij ervan ontslagen achten het voorstel nog nader toe te lichten.

Zoals collega **Boel** het heeft beklemtoond is de ratio legis van het decreet te verhinderen dat zwangere vrouwen of moeders, wanneer zij zich tot consultaties van het N.W.K. richten, niet in het Nederlands zouden begrepen of te worden gestaan worden.

Ik mag deze gelegenheid niet laten voorbijgaan zonder de solidariteit in deze Cultuurraad over alle fracties heen te onderstrepen. Tenslotte werd het oorspronkelijke voorstel door verschillende leden zodanig geamendeerd en aldus uiteindelijk tot één geheel gebracht, dat het niet meer het voorstel van uw dienaar alleen is maar het voorstel van alle fracties.

Hieromtrent wens ik sommige collega's in het bijzonder te danken en vraag bij voorbaat excuus indien ik er vergeet.

Mevrouw **Adriaensens** bracht in de Commissie een aantal wantoestanden aan het licht. Collega **Lindemans** heeft een belangrijke bijdrage geleverd bij de nieuwe formulering van artikel 1. Collega **Claes** zorgde voor een betere formulering van de sancties. Collega's **Rombaut** en **Vandezande** leverden hun bijdrage bij de juridische verduidelijking en collega **Laridon** bracht zijn kennis inzake de kinderkolonies naar voren. Daarbij vergeet ik niet de reële medewerking van de heer Minister en van zijn medewerkers.

Ik hoop dan ook, dat na het grondig onderzoek en de eenparige goedkeuring in de Commissie, de Raad dit voorstel eenparig zal goedkeuren. (**Applaus op alle banken**)

De Voorzitter : Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer (op de tribune):

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Het voorstel van decreet van de heer Vanhaegendoren houdt in hoofdzaak in dat moeders in het N.W.K. in eigen taal moeten worden onthaald. Met andere woorden, al degenen die in contact komen met het publiek moeten ten minste in het Nederlandse taalgebied, Nederlands spreken.

Onze fractie zal dit voorstel van decreet goedkeuren omdat wij het normaal en vanzelfsprekend vinden dat elkeen in zijn eigen taal zou worden onthaald. Nochtans wensen wij er bij op te merken dat wij het jammer vinden dat, om dit te bekomen, wij moeten legifereren of in dit geval decreteren. Verder moeten wij opmerken dat hier een decreet wordt uitgevaardigd dat voor een zeer beperkt aantal mensen van toepassing zal zijn. Inderdaad, het zijn grote uitzonderingen. Wij kennen ze zeer sporadisch. Volgens de statistieken beperken zij zich tot minder dan 1%.

Ik wou dit hier in het midden brengen omdat het

jammer is dat wij voor dergelijke zaak een decreet moeten uitvaardigen. Wij legifereren voor zeer kleine uitzonderingen.

Verder wensen wij naar voren te brengen dat dit decreet school maakt binnen het kader van de Cultuurraad, omdat het volgens de opdracht van deze Raad de taal binnen zijn gebied specificiert. De Cultuurraad mag de taalwetten niet wijzigen maar wel specificeren. Misschien kan de Cultuurraad wel verder gaan in andere sectoren waar dit misschien wel belangrijker is.

Mag ik van de gelegenheid gebruik maken — en ik ben er mij van bewust dat dit niet hoort tot de Cultuurraad maar wel tot het Nationaal Parlement — om u te vragen, mevrouw de Minister, aan Minister De Saeger mede te delen dat er zich nog heel wat fundamentele problemen stellen in verband met het N.W.K. Dit is belangrijk en ik zou graag hebben dat u bij de Minister zou aandringen om de wet van 1919 te hervormen.

Mevrouw N. Maes : Vraagt u de splitsing ?

Mevrouw W. Demeester-De Meyer: Ik vraag onder meer een splitsing. Er werd een ontwerp van wet ingediend bij het Comité voor Institutionele Hervormingen. Daar stellen zich inderdaad nog verschillende problemen. Graag zou ik daar oplossingen voor zien, ten einde de culturalisering of de regionalisering te kunnen doorhakken.

De heer W. Kuipers : Er was ter zake een voorstel van senator Vandezande en het werd verworpen.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Akkoord, maar ik vraag het hier in de Cultuurraad, aan Minister De Saeger, via mevrouw de Backer. Het N.W.K. functioneert op dit ogenblik zodanig autonoom dat een herziening dringend noodzakelijk is. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De BackerVan Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : Mijnheer de Voorzitter, ik zal natuurlijk aan de Minister van Volksgezondheid de wensen door mevrouw De Meester geuit, overmaken. Voor het overige heeft de heer Minister mij gelast te zeggen dat hij geen bijkomende opmerkingen had bij dit decreet.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (1veen)
Dan verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

De artikelsgewijze bespreking en de naamstemming zullen straks plaatshebben.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband — 109 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 9.

Voortzetting en sluiting van de algemene bespreking

De Voorzitter: Dames en Heren! Aan de orde is de voortzetting en sluiting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband.

Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De BackerVan Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, tijdens het debat en de redevoeringen in de openbare vergadering van 3 juni 1975 over het decreet tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband, mocht ik verscheidene lovende bedenkingen op het decreet noteren. Ik dank vooral mejuffrouw Smitt, mevrouw Demeester, de heren Peeters en Buchmann, voor deze aanmoediging. Ik wil ook de Collega's, zowel van oppositie als van meerderheid, danken voor deze kritische reflexies, omdat zij getuigen van de ernst waarmee de Cultuurraad dit decreet behandelt. Alvorens echter uitvoerig stil te staan bij deze kritische bedenkingen, wil ik vooraf de verslaggeefster, juffrouw Steyaert, danken voor haar voortreffelijke rapportering. Bij deze dank wil ik evenzo graag de voorzitter als al de Collega's in de Commissie betrekken voor de prettige en vlotte samenwerking bij de bespreking van dit decreet. Wij danken ook het personeel van de Commissie en de taalraadsman, die ons menige keren op het goede Nederlandse pad hielp. De besprekingen in de Commissie waren open en instructief. Ik spreek voor deze medewerking mijn grote waardering uit. Een eerste discussiepunt betreft de optie om voor het vormings- en ontwikkelingswerk in Vlaanderen verscheidene decreten uit te werken. Naar gelang van de aard van de werksoort als daar zijn: verenigingen, instellingen van cursuswerk, amateuristische kunstbeoefening, koepelorganisaties, vormingsdiensten, zijn er decreten nodig. Mevrouw Demeester verwijst naar het decreet op het landelijk georganiseerd jeugdwerk. Mevrouw Maes verwijst naar onze eigen programmarede van verleden jaar in de Cultuurraad, toen wij spraken van een klaverblad van drie decreten. Zij zegt dat we thans slechts staan voor een eerste blaadje van het klaverblad van drie.

De heer Vanhaegendoren spreekt over een „salami-politiek” en bedoelt hiermee dat de regering verschillende schijfjes na elkaar afsnijdt van de salami in plaats van het geheel als geheel te bekijken. Veroorlooft u mij op deze beeldrijke taal met een andere beeldspraak te antwoorden. Wanneer iemand met een reuzehonger binnengaat in een overvol restaurant, dan zegt men hem, wanneer hij een volledig diner wenst, dat hij moet wachten ofwel dat hij reeds het hors-d'œuvre kan hebben. In de meeste gevallen zal deze hongerige de hors-d'œuvre kiezen.

De heer Van Elewyck: U laat ons op de honger, mevrouw de Minister.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ik heb herhaaldelijk duidelijk gesteld dat ik deze drie decreten, zijnde het vormingswerk in verenigingsverband, het vormingswerk in instellingen voor cursuswerk en de koepelorganisaties, als een niet te scheiden geheel aanzie. Ik wens tussen haakjes ook het belang te onderstrepen van een decreet op de samenlevingsopbouw en van een decreet op de amateuristische kunstbeoefening. Ook de Hoge Raad voor de Volksopleiding wenst de drie eerstgenoemde decreten als een geheel aan te zien. De Hoge Raad en ikzelf zijn **overeengekomen** dat wij de decreten aaneensluitend zullen behandelen.

Wat is dan de feitelijke toestand op dit ogenblik? Het decreet op het vormingswerk in **verenigingsverband** is nu hier ter behandeling. Het tweede decreet, namelijk dit op de koepelorganisaties, is twee weken geleden door de Ministerraad aangevaard. Ik heb met spoed het vereiste advies gevraagd van de Raad van State. Zodra dit advies ons bereikt, dienen wij meteen een ontwerp in bij de Cultuurraad. Het voorontwerp van het derde decreet, namelijk dit op het vormingswerk in instellingen voor cursuswerk, is door mijn kabinet reeds uitgewerkt en werd dan voor een eerste consultatie verstuurd naar de betrokken kringen.

Nog deze zomer — en wij zijn nu al 17 juni — gaat het ontwerp voor een officieel advies naar de Hoge Raad voor de Volksopleiding. Ook hier is dus reeds **een** eerste stap gezet voor de realisering van dit decreet.

Dergelijke handelwijze heeft ook het enorme voordeel dat iedere werksoort grondig kan worden uitgediept en aangepakt. De praktijk toont nu reeds duidelijk aan dat bij de opmaak en de bespreking van een nieuw decreet ten volle kan worden gesteund op discussies, interpretaties, verduidelijkingen en formuleringen van voorgaande ontwerpen. Dit kan de uitbouw van het vormings- en ontwikkelingswerk in Vlaanderen alleen maar ten goede komen. Rome werd tenslotte niet op één dag gebouwd.

De heer M. Vanhaegendoren: Mevrouw de Minister, bent u bereid in deze Cultuurraad de verklaring af te leggen dat de decreten over de verschillende werksoorten op één zelfde datum in werking zullen treden? Dan wil ik mijn uitdrukking „salami-politiek” intrekken. Indien deze decreten niet op een zelfde datum in werking treden dan beweer ik dat u een discriminatie pleegt die in wezen ook een aanslag op het Cultuurpact inhoudt.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer Vanhaegendoren, ik zou u bijzonder graag genoegen doen. Maar u moet begrijpen dat, wanneer dit decreet thans wordt goedgekeurd en dus op een bepaalde datum in werking treedt en wij door allerlei onvoorziene omstandigheden nog niet zouden gekomen zijn tot het goedkeuren van de andere decreten, wij dit deel van het vormingswerk wat de wettelijke regeling betreft, niet „op zijn honger” kunnen laten. Wij zullen dus zeker ons best doen om zo snel mogelijk de twee andere decreten hier te laten behandelen en goedkeuren. Maar nu officieel zeggen dat wij de inwerkingtreding van dit decreet zullen uitstellen tot de inwerkingtreding van de twee andere decreten is iets wat wij niet kunnen. Wij kunnen enkel zeggen dat wij ons best zullen doen opdat, door een spoedige behandeling en stemming, de ene datum van de inwerkingtreding zo dicht mogelijk bij de andere zou liggen.

Mevrouw Demeester stelt in haar vergelijking met het jeugddecreet dat dit decreet niet enkel handelt over de landelijke organisaties, maar ook over de streekorganisaties, terwijl mevrouw Smitt betreurt dat de toelagen voor de streekorganisaties veel lager liggen dan die voor de landelijke organisaties. Wij zijn de mening toegedaan — en ik volg hierin het beleid van mijn geachte voorgangers — dat de regering zich vooral moet inlaten met nationale culturele problemen; het provinciebestuur met streekproblemen, hetzij van provinciale of **arrondissementele** aard, en dat de gemeente zich moet inlaten met lokale culturele problemen. Dit is de reden waarom wij ons vooral bezighielden met de uitbouw van de landelijke organisaties, omdat wij hiervoor de volle verantwoordelijkheid dragen. Wij zijn dus minder verantwoordelijk voor de uitbouw van de streekorganisaties, waarbij toch de gedecentraliseerde besturen aan bod moeten komen. Toch wilden wij ook hier een inspanning doen omdat op de eerste plaats niet alle **streekorganisaties** af te bakenen zijn in éénzelfde provincie en de werking van een streekorganisatie niet steeds ophoudt aan de grenzen van een zelfde provincie.

Anderzijds konden wij ons niet volledig ontdoen van onze verantwoordelijkheid ten opzichte van de streekorganisaties. Immers, de provinciale **bestu-**

ren hebben geen enkele wettelijke plicht tot subsidiëring van de streekorganisaties. De provincies, de ene al wat beter dan de andere, doen reeds belangrijke inspanningen voor de streekorganisaties, maar de subsidiëring bevat niet de minste rechtszekerheid.

Wij zullen dan ook een beroep doen op de medewerking van de provinciebesturen om samen te komen tot eenzelfde subsidiëring als voor de landelijke organisaties. Indien de provincies zich laten inspireren door het decreet en een zelfde toelagerегeling uitwerken als deze die in het decreet is voorzien voor de streekorganisaties, is het toelageprobleem van deze opgelost. Ten aanzien van de streekorganisaties heeft de regering het goede voorbeeld gegeven en zij hoopt de besprekingen met de provincies hieromtrent te kunnen intensifiëren.

Het is evident dat het vormingswerk in het algemeen en de vormingswerkers in het bijzonder, in de streekorganisaties evenzeer recht hebben op de erkenning en substantiële subsidiëring vanwege de overheid. Ik denk dat de nationale en provinciale overheden in dit verband nauw moeten samenwerken.

Het decreet voorziet niet in toelagen voor de lokale werking omdat wij van oordeel zijn dat de aanpak van het lokale culturele werk door de gemeenten moet gebeuren. Ook hier moeten wij het gesprek met de steden en gemeenten op gang brengen om tot een goede regeling te komen. Er blijft voor de afdelingen en de lokale culturele groepen een probleem omdat er nog onvoldoende waarborgen zijn voor de subsidiëring door de gemeenten.

Immers, de gemeentebesturen hebben geen verplichting door de wet opgelegd om het lokale culturele werk te organiseren of te subsidiëren en dit schept natuurlijk moeilijkheden.

De heer M. Van Haegendoren: Dat de regering het advies van de Raad van Staat volg!

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mevrouw Maes en de heer Van Haegendoren hebben dit decreet omschreven als een establishment-decreet. Mevrouw Maes sprak daarbij haar bekommernis uit voor de ontoereikendheid van 's lands middelen.

Dit is inderdaad een ernstig probleem en ik deel dus volkomen deze bekommerning. Hoe kunnen wij het aantal verenigingen beperken? Dit is ook de bekommerning van mevrouw Smitt die onderstreept dat vele verenigingen zich gaan beroepen op een beroep te doen op het decreet. Zij stelt dat het decreet te weinig inhoudelijke criteria bevat om een onderscheid te kunnen maken tussen verenigingen van sociaal-cultureel vormingswerk en verenigingen van ruimer ontwikkelingswerk.

Dit is echt een moeilijkheid, omdat het onderscheid tussen vormingswerk en ontwikkelingswerk in theorie en in de vakliteratuur, wel gemakkelijk kan worden gemaakt, maar in de praktijk niet, omdat vele mengvormen voorkomen.

Ook het onderscheid tussen ontwikkelingswerk en amateuristische kunstbeoefening en verder recreatieve vrijetijdsbesteding, kan op papier wel worden gemaakt, maar in het concrete verenigingsleven valt het onderscheid niet zo licht te maken. Deze moeilijkheid is derhalve inherent aan de praktijk van het vormings- en ontwikkelingswerk, zowel in verenigingsverband als in instellingen voor cursuswerk.

Het onderhavige decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband heeft de algemene definitie van sociaal-cultureel vormingswerk overgenomen uit het koninklijk besluit van 22 december 1971, ter aanvulling van het koninklijk besluit van 24 maart 1967, op het volksontwikkelingswerk. De Hoge Raad voor de Volksopvoeding maakt in zijn advies van 25 januari 1975 geen probleem over deze formulering, terwijl ook de vorige Hoge Raad voor de Volksopvoeding een formulering voorstond die aanleunt bij deze van het voorliggend decreet, zoals blijkt op pagina 171 van het verslag van de Hoge Raad voor de Volksopvoeding over de voorbije periode 1969-1973.

Wij zullen nochtans de Hoge Raad vragen ons van advies te dienen omtrent een nadere specificering van het begrip, zo dit in de toekomst nodig mocht blijken.

Wij zullen alleszins de hand houden aan een strikte toepassing van de definitie van het decreet. Dit inhoudelijk probleem brengt me meteen bij de opmerking van mevrouw Maes die zegt dat de minimale eis van zes activiteiten voor de leden — te organiseren door de afdeling of de lokale groep — niet ernstig genoeg is en dat het woord „activiteiten” dient te worden gespecificeerd als een vormingsactiviteit.

Ik meen de bekommerning van mevrouw Maes ten volle te moeten delen. Immers, het gaat in dit decreet heel duidelijk — en ik wil het nogmaals onderstrepen — om sociaal-cultureel vormingswerk en niet om de organisatie van wielervedstrijden, bals of Vlaamse kermis, hoe eerbaar deze activiteiten op zichzelf ook mogen zijn. Daar gaat het decreet niet over. Het decreet spreekt van „activiteiten van afdelingen in het raam van een algemene regeling van het sociaal-cultureel vormingswerk.”

De hier bedoelde activiteiten kunnen derhalve niets anders betekenen dan vormingsactiviteiten. Ik zou een ietwat komische vergelijking willen maken.

Als een vishandelaar spreekt over de producten van zijn winkel, dan heeft hij het meestal niet over schoenen of auto's. Het is echter niet zo eenvoudig want het begrip vormingsactiviteit is ook weer een

ruim begrip. Dit kan een gespreksavond zijn, een excursie, een informatievergadering, een open debat enz... Ik kan als Minister niet ex cathedra specificeren wat onder vormingswerk of andere activiteiten in het kader van dit decreet tot in alle details nauwkeurig moet worden begrepen. Ook hier zullen wij aan de Hoge Raad voor Volksopleiding vragen, zo dit in de toekomst nodig mocht blijken, het begrip „activiteit” in het kader van het decreet verder te bepalen en verder te specificeren. Het bepalen van minimale vereisten voor de duur van vormingsactiviteiten en voor de aanwezigheid, zoals mevrouw Maes gevraagd heeft, lijken mij voorwaarden die niet in het decreet moeten worden opgenomen. Een decreet kan toch niet in alle details voorzien. Ook hier zullen wij de Hoge Raad voor de Volksopleiding vragen ons een advies te geven omtrent een **stricte** toepassing en een nadere specificering van de vormvereisten van de activiteiten, zowel voor de leden als voor de bestuursleden. Dergelijke bepalingen opnemen in een **decreet** is overigens niet zonder gevaar, omdat ik bijvoorbeeld niet durf te stellen dat er tenminste 20 aanwezigen moeten zijn op een vormingsactiviteit. Voor sommige activiteiten is deze eis te hoog.

Ik wil ook even stellen dat de eis die aan de afdelingen of lokale groepen is gesteld met betrekking tot de goedkeuring van een jaarlijkse programmering door de leden, naar de vorm toe, niet verder is gespecificeerd. De formule die mevrouw Maes voorstelt, is weliswaar de meest gangbare. In de praktijk immers zal deze goedkeuring meestal gebeuren op een open algemene ledenvergadering, maar andere vormen mogen evenwel niet worden uitgesloten.

Het decreet wil vooral waarborgen dat de leden bij de programmering worden betrokken. De afdeling of lokale groep zal dan ook moeten kunnen aantonen dat alle leden werden uitgenodigd en dat zij de gelegenheid hebben gehad om het programma goed te keuren. Dit is essentieel.

Kritische toehoorders zullen opmerken dat wij enerzijds niet alle modaliteiten kunnen opnemen in het decreet, maar anderzijds toch de actieve werking van de afdeling of lokale groep willen specificeren door te spreken van minimale aantallen.

De heer Adriaensens diende overigens een amendement in om deze bepalingen te laten wegvallen. In het oorspronkelijke ontwerp dat de commissie ter behandeling kreeg, werd inderdaad de werking van de afdeling niet verder toegelicht omdat de Koning nader zou bepalen wat behoort tot de actieve werking van de afdelingen of lokale groepen. De commissie volgde evenwel het advies van de Raad van State dat zegt dat krachtens de artikelen 10 en 11 van het Cultuурpactdecreet de regels inzake erkenning en subsidiëring alsook de voorwaarden en procedure van erkenning worden vastgelegd krachtens en bij decreet.

Vermits de subsidiëring van het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband steunt op het aantal actieve afdelingen of lokale groepen, was het bepalen van deze minimale activiteiten geen loutere uitvoering meer van het decreet, maar wel een essentiële regeling van subsidiëring en diende deze bepaling derhalve te worden voorbehouden aan de Cultuurrad.

Vermits de werking van de lokale afdelingen, het vormingswerk aan de basis, het fundament is van het hele decreet, dienen deze voorwaarden inzake activiteiten — nu in het decreet en aanvankelijk bedoeld in het koninklijk besluit — gesteld te blijven, omdat men zonder deze voorwaarden niet eens meer activiteiten moet vervullen om gesubsidieerd te worden, wat een negatie van het decreet zou zijn en wat dus niet kan worden aanvaard.

De werking van de lokale afdelingen of groepen is juist het resultaat van de werking van de landelijke organisaties of streekorganisaties. De toelagen voor personeel en voor de werking, met andere woorden de investering in het vormingswerk in verenigingsverband, moet juist leiden tot een grotere produktiviteit of, anders gezegd, tot een grotere en betere vormingsactiviteit in de lokale basisgroepen.

Mevrouw Smitt betreurt dat het lidmaatschap niet werd opgenomen als criterium voor erkenning en subsidiëring naast het criterium dat wel werd uitgewerkt, namelijk dit van de afdelingen of lokale groepen.

Mevrouw Maes werpt het probleem op van de financiële inbreng van de leden in de vereniging. Dit probleem is belangrijk omdat de financiële inbreng van de leden aannemelijk moet maken dat de vereniging naast de overheidstoelagen beschikt over de nodige financiële middelen om het gestelde doel te verwezenlijken. Er wordt geargumenteed dat het lidmaatschap moet kunnen steunen op een individuele, financiële ledenbijdrage en niet, zoals in het decreet ook is bepaald, op een collectieve bijdrage. Wij menen nochtans de mogelijkheid van een collectieve betaling van het lidmaatschap te moeten behouden.

Het ontwerp van decreet is het resultaat van jarenlange besprekingen en contacten tussen de overheid, de administratie, de Hoge Raad voor de Volksopleiding, de koepelorganisaties en de culturele verenigingen. De Hoge Raad kwam uiteindelijk op 25 januari 1975 tot een moeizaam verworven compromis met betrekking tot de voorwaarden inzake het lidmaatschap. De regering oordeelde het noodzakelijk het advies van de Hoge Raad met betrekking tot het lidmaatschap te aanvaarden en nam het voorstel van tekstwijziging op artikel 2, § 2 aan.

Vandaar dat de aansluiting van de leden persoonlijk en vrijwillig moet gebeuren, met een beperkte individuele of collectieve financiële inbreng.

De regering is van oordeel dat het decreet de his-

torische ontwikkeling van de organisaties, die geleid heeft tot uiteenlopende vormen van structurering — dat is de realiteit — moet eerbiedigen. De historische gegroeide structuur van de ene organisatie mag niet als norm voor andere organisaties worden gehanteerd. Vandaar dat de financiële inbreng van de leden in de vereniging zowel op een persoonlijke als op een collectieve bijdrage kan steunen. In deze context heeft het ook weinig zin te spreken van een bepaald bedrag voor de individuele bijdrage.

Ik wil nog even stilstaan bij de bewering van mevrouw Maes als zou dit decreet zich enkel richten naar de grotere gevestigde organisaties en onvoldoende aandacht hebben besteed aan de kleinere en beginnende verenigingen.

In deze discussie betrek ik geen enkele appreciatie omtrent de vernieuwingskracht van de verenigingen. Beweren dat de kleinere of beginnende organisaties — ik zou bijna zeggen per definitie — een grotere vernieuwingsdrang vertonen (wat men sloganmatig met progressief aanduidt), dan de grotere organisaties, is een beetje verregaand.

Ik heb als historicus ook aandacht voor wat thans gebeurt in het vormingswerk en het ontwikkelingswerk in Vlaanderen en kan ook deze etikettering niet delen.

Wat nu, dit toch wel reële spanningsveld betreft, in de aanpak van grotere en kleinere organisaties, bij de uitbouw van dit decreet, wil ik onderlijnen dat uw Commissie steeds de grootste zorg aan de dag heeft gelegd voor de ontplooiingskansen van de kleinere organisaties en dat meermaals de besprekingen werden opgebouwd vanuit de bekommerning voor beginnende en nieuwe organisaties.

Verscheidene bepalingen in het decreet, waarbij de erkenningsvoorwaarden en de subsidiëeringsnormen werkelijk gunstiger uitvallen voor de kleinere organisaties, concretiseren deze bekommernis. Zelfs in de mate dat het ontwerp van decreet de reactie van mevrouw Smitt en mevrouw De Meester heeft uitgelokt als zouden de grotere organisaties minder aan hun trekken komen in het decreet. Ik meen dan ook dat dit decreet de gulden middenweg bewandelt.

Wij hebben een goed decreet willen maken voor de organisaties van sociaal-cultureel vormingswerk. Voor de kleine organisaties zijn wij zeer mild geweest om hun de kans te geven tot verdere ontplooiing te komen, zonder evenwel de ontwikkeling van de grote organisaties af te remmen.

Wij wensen, zoals de heer Buchmann ook onderlijnt, een substantiële subsidiëring te waarborgen voor de erkende organisaties die activiteiten uitoefenen, gericht op een gehele cultuurgemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van artikel 11 van het Cultuurpactdecreet. Overigens voorziet dit artikel in een gelijktijdige tegemoetkoming van de overheid van een basistoelage, van werkingstoela-

gen en van een subsidiëring van een personeelskern, waarbij het woord kern toch wel wijst op minstens 2 personeelsleden.

Wij kunnen niet zeggen dat de grote organisaties werden gediscrimineerd. Zij hebben het vormingswerk gestalte gegeven. Zij zijn de voorlopers van het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband, dank zij de hard jarenlange inzet van vele onbezoldigde vrijwilligers, van enthousiaste beroepskrachten, maar ook dank zij vaak belangrijke lidmaatschapsbijdragen en jammerlijk lage salarissen van de beroepskrachten. En ik breng aan deze inzet dan ook uitdrukkelijk hulde. De kleinere organisaties halen nu in zekere zin voordeel uit deze pioniersarbeid en ik ben ervan overtuigd dat dit goed is.

Ik wil tot slot nog even terugkomen op het systeem van subsidiëring dat in dit ontwerp van decreet is uitgewerkt. Mevrouw De Meester vergelijkt dit decreet met het jeugdwerkdecreet.

Het decreet tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de jeugdgroeperingen bevat grotendeels een andere benadering, ofschoon zich vele gelijkenissen voordoen. Beide decreten kennen een drievoudige subsidiëring, namelijk een basistoelage, een personeelstoelage en een werkingstoelage.

De basistoelage is identiek. De personeelstoelage is als systeem dezelfde, zij het dat de percentages een weinig verschillen, maar de spanning tussen de verschillende percentages onderling, is in beide decreten omzeggens dezelfde. Het decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk voorziet wel in ruimere mogelijkheden voor de personeelsbezetting, omdat er geen maximale personeelsbezetting werd bepaald. Wij meenden het aantal subsidieerbare personeelsleden in dit decreet niet te kunnen beperken tot een forfaitair aantal, maar wel te laten afhangen van de werking en van de activiteiten van de lokale basisgroepen. Deze werkwijze heeft te maken met de duidelijke optie van het decreet, voor een verdere professionalisering van het vormingswerk en voor een uitgesproken kwaliteitsverhoging van het sociaal-cultureel vormingswerk aan de basis.

Er is echter een fundamenteel verschil met het jeugdwerkdecreet wat de werkingstoelagen betreft. Dit verschil heeft onder meer te maken met de eigen voorgeschiedenis van het voorliggend decreet en met het feit dat ook andere adviesorganen werden geconsulteerd.

In het jeugdwerkdecreet bedraagt de werkingstoelage 75 van de goedgekeurde werkingskosten. Bij het vormingswerk is de werkingstoelage een vast bedrag per personeelslid.

Het is immers zo dat ieder personeelslid moet worden gehuisvest, algemene vaste kosten heeft als telefoonkosten, reiskosten, secretariaatskosten enz. Dus het toekennen van een vast bedrag per personeelslid steunt op deze feitelijke realiteit.

Overigens hebben de administraties van de Inspectie van Financiën, van Begroting, en van het Rekenhof herhaaldelijk gewezen op mogelijke gevaren van automatische stijging van de kosten, waarbij het Rijk zich zonder meer moet aanpassen aan de ingediende begrotingen en afrekeningen van de organisaties zelf. Zij wijzen op moeilijke controleerbare uitgaven en op omslachtige procedures voor de berekening van de toelagen. Wij meenden dan ook voor dit uitgebreide veld van het vormingswerk in verenigingsverband — en straks in instellingen — de adviezen van die verschillende administraties te moeten opvolgen. Wij voorzien in het decreet op het vormingswerk ook niet in aparte toelagen voor de kaderopleiding.

Wij eisen een ruim pakket activiteiten van kaderopleiding als algemene voorwaarde voor erkenning en subsidiëring, wat in feite op hetzelfde neerkomt als de regeling in het jeugddecree. In het vormingswerk wordt de kaderopleiding echter als voorafgaande voorwaarde gesteld. Als dan de vereniging erkend en gesubsidieerd wordt en ze organiseert de verplichte kaderopleiding, hoeft ze hiervoor niet meer apart gesubsidieerd te worden omdat ze dan maar doet hetgeen tot haar normale werking behoort.

Hiermee antwoord ik ook reeds gedeeltelijk op de bekommerning van de heer Vanhaegendoren die vreest dat de toelagenregeling geenszins zou steunen op activiteiten. Voor zover hier nog enig misverstand zou kunnen blijven bestaan, wil ik onderstrepen dat juist het tegendeel waar is.

Ten eerste, de activiteiten van het begeleidingsapparaat — hier de landelijke organisaties of streekorganisaties — worden als voorafgaande voorwaarden gesteld voor de subsidiëring van de vereniging. Ten tweede, steunt het aantal personeelsleden op het aantal lokale afdelingen. Immers, hoe meer actieve afdelingen of groepen een vereniging heeft, hoe meer personeelsleden in aanmerking komen voor subsidiëring. Uitbreiding van subsidieerbaar personeel is maar mogelijk indien het aantal actieve afdelingen toeneemt. Er bestaat derhalve een rechtstreeks verband tussen het aantal actieve afdelingen en het aantal subsidieerbare personeelsleden.

Vermits iedere afdeling, om in aanmerking te komen voor de berekening van het vereiste aantal afdelingen per subsidieerbare beroepskracht, een nauwkeurig bepaald activiteitenpakket moet kunnen voorleggen, houdt dit meteen in dat het subsidieerbaar personeelsbestand rechtstreeks steunt op het globale activiteitenpakket van al de in aanmerking komende basisgroepen samen en derhalve steunt op de activiteiten. Vermits de toelagen hoofdzakelijk personeelstoelagen zijn en de andere toelagen worden berekend naargelang van het aantal subsidieerbare personeelsleden, kan worden geconcludeerd dat de toelagen wel degelijk

rechtstreeks steunen op de activiteiten. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's! Indien u het mij toestaat zou ik even willen ingaan op één aspect van uw repliek waarin u gesproken heeft over de mildheid van dit ontwerp van decreet ten opzichte van kleinere organisaties. Ik meen inderdaad dat dergelijke mildheid een feitelijk onontbeerlijke voorwaarde is opdat het decreet werkelijk zou beantwoorden niet alleen aan de letter maar ook aan de geest van het Cultuurpact, gezien dit laatste vereist dat de sociaal-culturele organisaties van alle strekkingen voordeel uit dit decreet zouden kunnen halen.

Ik zou dan ook uw bewering ter zake enigszins willen relativeren, omdat, naar mijn mening, — ik heb dat trouwens ook gezegd in de commissie waarvan ik de werkzaamheden slechts gedeeltelijk heb kunnen volgen — de kwantitatieve erkenningscriteria zoals ze zijn vastgesteld in artikel 2, paragraaf 3, een eerder hoge drempel zijn voor deze organisaties welke behoren tot in Vlaanderen minder sterk vertegenwoordigde strekkingen.

Ik erken weliswaar dat bepaalde afwijkingen worden mogelijk gemaakt, onder meer door paragraaf 4 van artikel 2 dat handelt over de voorlopige erkenning. Niettemin zou ik enkele vragen willen stellen, die nauw verband houden met de amendementen welke ik heb ingediend om de kwantitatieve drempel te verlagen voor definitieve erkenning in paragraaf 3.

Ik zou ten eerste willen vragen, of ik de draagwijdte van de tekst wel goed heb begrepen wanneer ik besluit dat de daarin vermelde lokale afdelingen niet noodzakelijk kerwijze op gemeentelijk maar ook op subgemeentelijk vlak kunnen in aanmerking komen. Dit kan een groot verschil uitmaken. Wanneer er in een grote gemeente werkelijk een activiteit bestaat in verschillende wijken, zouden er dus wel degelijk verschillende afdelingen kunnen worden erkend?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Ja, dat kan.

De heer Peeters: Er wordt alleen gesproken van groepen en afdelingen.

De heer L. Van Geyt: Dat kan dus. Ik dacht wel dat het zo was, maar ik hoorde het graag bevestigen. Ik veronderstel dat mevrouw de Minister de zaken nog zal preciseren maar dit punt lijkt mij belangrijk om te bepalen in welke mate de door haar vernoemde mildheid in feite van toepassing zou kunnen zijn. Een ander zeer belangrijk punt is het feit dat, wat betreft onder meer de afwijkingen bedoeld in para-

graaf4 van artikel 2, de Hoge Raad voor Vnl ksopleiding een grote rol heeft te spelen, onder meer bij het uitwerken van de criteria met het oog waarop in bijzondere omstandigheden de voorlopige erkenning zal worden toegestaan. Ik zou dan ook de volgende vraag willen stellen: is mevrouw de Minister niet van mening dat dit mede inhoudt, steeds in de geest van het Cultuurpact, dat **noodzakerlijkerwijze** al de strekkingen die in onze Cultuurraad vertegenwoordigd zijn op de ene of andere manier ook in bedoelde Hoge Raad zouden moeten aanwezig zijn, en wel opdat hij ten volle zijn pluralistische inspraak-rol zou kunnen spelen. Dit lijkt des te belangrijker, rekening houdend met de bepalingen van dit ontwerp van decreet.

Nog een laatste bemerking. Wanneer ik spreek over kleinere organisaties denk ik natuurlijk in de eerste plaats aan deze welke zich beroepen op strekkingen met een minder talrijke vertegenwoordiging, met inbegrip van de strekking welke ik tot nog toe alleen vertegenwoordig in onze Raad. Maar ik denk niet alleen daaraan. Ik ben immers ook één van die Nederlandstalige Brusselaars, of als men wil Brusselse Vlamingen over wie de jongste tijd een en ander is gezegd en geschreven geworden. Ik wil erop wijzen dat wat betreft het Nederlandstalige sociaal-culturele leven in de hoofdstad er ook bepaalde specifiek hoofdstedelijke Nederlandstalige organisaties bestaan en dat voor die verenigingen het vereiste minimum van 20 lokale afdelingen een wel zeer hoog cijfer vertegenwoordigt. Ook daaraan moet worden gedacht. Dit veronderstelt wel degelijk een soepele en geleidelijke invoering van de modaliteiten van dit decreet, temeer daar artikel 2 tevens bepaalt dat, om in aanmerking te komen als streekorganisatie, elke groepering moet aanwezig zijn in ten minste twee derde van de bestuurlijke arrondissementen van die provincie. Dit is uiteraard niet het geval voor deze organisaties waarvan de werking zich specifiek beperkt tot het Nederlandstalige cultuurleven in de hoofdstad.

Ik zou dus willen aandringen op een soepele en geleidelijke toepassing van de kwantitatieve criteria van het decreet, niet alleen ten bate van numeriek minder sterke strekkingen maar ten bate van de specifiek hoofdstedelijke sociaal-culturele organisaties en groeperingen.

De Voorzitter: De heer Adriaensens heeft het woord.

De heer H. Adriaensens (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte Collega's! Gezien het gevorderde uur zal ik mij tot een viertal opmerkingen beperken. In de eerste plaats wens ik te zeggen dat dit ontwerp van decreet aan de socialistische fractie voldoening schenkt. Wij zeggen niet dat dit het summum is, maar het schenkt ons voldoening. Het blijft voor

verbeteringen vatbaar en het vertoont enkele zwakke punten.

Ik zal mijn opmerkingen kort samenvatten, eerst in verband met de professionalisering. Wij onderschrijven volledig het doel van dit decreet, namelijk de kwaliteitsverhoging van het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband. Daarom opteert het ontwerp voor een verdere professionalisering van het vormingswerk. Wij moeten steunen op mensen die beroepshalve in het vormingswerk staan. Dit zou de indruk kunnen wekken dat wij geen aandacht hebben voor de honderden vrijwilligers die medewerkers. Wij hebben voor deze vrijwillige medewerkers de grootste bewondering; wij hebben ze nodig op alle niveaus, zowel op het nationale vlak voor de **experten** die belangeloos aan programmering doen als op het plaatselijke vlak waar honderden medewerkers het werk dragen en die door het departement van cultuur onvoldoende worden gewaardeerd. Ik kom daar straks nog even op terug. Tweede doel van dit decreet: rechtszekerheid en de duidelijkheid van de toelagen, met andere woorden de mogelijkheid geven aan de nationale sociaal-culturele verenigingen om zowel de activiteiten op voorhand te plannen als een duidelijk personeelsbeleid te voeren. Zal dat nu mogelijk zijn? Wij betwijfelen het, want alles hangt af van de kredieten die de Minister wil ter beschikking stellen. Of de subsidiëring nu geregeld is bij decreet bij koninklijk besluit of bij reglement, als het krediet niet voldoende is, worden de bedoelde tegemoetkomingen proportioneel verminderd. Wij kunnen daarvan vele voorbeelden geven. In de sector van het **jeugdhuiswerk** bedragen de subsidies nog 1/3 van vroeger; bij de middelbare bibliotheken, waar het reglement bepaalt dat er een tegemoetkoming is van 50 %, wordt nu nog slechts 25 % toelage gegeven.

Een personeelsbeleid is alleen mogelijk als men absolute zekerheid heeft inzake de bedoelde subsidies. Daarom hebben wij in de commissie voorgesteld om de wedden prioritair te subsidiëren maar wij werden daarin niet gevolgd.

Mijn derde opmerking gaat over de trimestriële voorschotten. Dat is zeer positief. In het verleden hebben vele verenigingen door het laattijdige uitbetalen van de toelagen bij banken of andere **financiële** instellingen kredietopeningen moeten aanvragen, wat hen veel geld heeft gekost. Sommigen hebben daardoor uiterst belangrijke moeilijkheden gekend.

Het in dit decreet vervatte systeem van de voorschotten vervat is dus zeer positief. Wij rekenen erop dat de Minister dit stipt zal uitvoeren.

Ik wens alleen op te merken dat dit een belangrijke weerslag moet hebben op uw begroting van 1976. Inderdaad, u zult dan de toelagen voor het **werkingsjaar** 1975 en de voorschotten voor 1976 op één begrotingsjaar moeten betalen. Dit betekent vooral, mevrouw de Minister, dat indien u in 1976 geen krediet uittrekt dat het dubbel is van dit van 1975,

u uw verbintenissen naar onze mening niet kunt naleven. Het is in feite het omgekeerde van wat de Minister van Financiën heeft gedaan die op één jaar sommige belastingen van 2 dienstjaren heeft ingevorderd. Voor Minister De Clercq was het een koud kunstje, maar voor u zal het moeilijker zijn. Het Vlaamse spreekwoord zegt echter: „Belofte maakt schuld”.

Ik wens nog een laatste opmerking te maken. Op bladzijde 4 van het rapport schrijft men: heel de filosofie van het ontwerp van decreet steunt op de werking van de lokale basisgroepen. Hier wordt het werk van de plaatselijke vrijwilligers opnieuw in de verf gezet. Naar onze mening echter te veel met woorden en te weinig met daden. Wij menen dat, zolang men nationaal aan de gemeentebesturen niet de verplichting kan opleggen om plaatselijke organisaties te subsidiëren, men nationale kredieten moet uittrekken en dat de politiek van vermindering van kredieten inzake het plaatselijk sociaal-cultureel werk in de verkeerde richting gaat. Het is daarom ook dat wij moeilijkheden hebben om op plaatselijk vlak de verantwoordelijke medewerkers te bewegen verslagen in te dienen die ingevolge het belachelijk worden van de fameuze waarde van het „punt” moeten worden opgesteld en om administratieve medewerking te verkrijgen.

We hebben er in de Commissie op gewezen dat wij naar het waterhoofd zouden kunnen gaan, namelijk de nationale organisatie die goed gestoffeerd is met bestendige medewerkers en kredieten terwijl er op plaatselijk vlak in te weinig kredieten is voorzien. Tot slot wens ik enkele woorden te zeggen over onze amendementen. Wij pleiten voor het weglaten van alinea e bij artikel 2, paragraaf 6, 4. Dit houdt verband met de erkenningsvoorwaarden. Er werd bijgevoegd: „per afdeling of lokale groep 6 maal per jaar activiteiten organiseren, jaarlijks programmeren en drie bestuursvergaderingen”.

Wij zijn ertegen omdat wij al de moeite van de wereld hebben de plaatselijke organisaties te bewegen de dossiers inzake het bekomen van subsidies te doen indienen. We menen ook dat die administratieve formaliteiten de vrijwilligers nog meer belasten. Dit alles zou moeten gepaard gaan met strenge controle evenals met een mededeling vooraf aan de diensten van de administratie van de Nederlandse Cultuur.

Het belangrijkste argument ertegen is naar onze mening dat, indien men bij de **erkenningsvoorwaarden**, onrechtstreeks de subsidiëeringsvoorwaarden inlast, men als resultaat zou hebben dat de nationale secretariaten de plaatselijke afdelingen gaan opleggen de zes activiteiten te realiseren. Of de nationaal geplande activiteiten nu passen in elke stad, gemeente of dorp, laat ik aan uw wijsheid over. Ik meen echter dat het onmogelijk is een programma te plannen dat overal kan **worden** uitgevoerd. Dit zou leiden tot vervlakking.

In bepaalde afdelingen gaat men de **gemakkelijk-**

heidsoplossing zoeken; het nationaal programma uitvoeren en minder eigen initiatieven die aangepast zijn aan het plaatselijk publiek uitvoeren. Daarom pleiten wij voor het weglaten van die paragraaf.

Laat mij tot slot nog zeggen dat wij het voorstel van de regering volgen, want zij had paragraaf 1 niet opgenomen ook al was de Minister op de hoogte van het advies van de Raad van State.

Wij dachten dat het beter was achteraf in de uitvoeringsbesluiten de voorwaarden vast te leggen hoe de afdelingen moeten werken, omdat de werking dan kan worden aangepast aan de grootte van de gemeenten en aan het belang van een stad.

Nog een woord over het laatste amendement bij artikel 4 waar wij voorstellen de subsidiëring te wijzigen.

Men voorziet momenteel in een jaarlijkse **basistoelag**e van 100 000 frank en een werkingstoelage van 250 000 frank per personeelslid. Wij pleiten in ons amendement voor de verhoging van de basistoelage tot 300 000 frank. Ons doel is daar de kleinere organisaties nog meer te helpen dan nu in het decreet is bedoeld.

Door het huidige systeem worden de grotere organisaties bevoordeeld. Het zijn de organisaties die zich tot een meer ontwikkeld publiek richten en het in hun werking gemakkelijker hebben. Het zijn ook die organisaties die steunen op grote sociale organisaties waar ze belangrijke steun van krijgen.

Wij zouden hen kunnen noemen „de rijken in het sociaal-cultureel vormingswerk”. Voor deze organisaties stelt een investering in personeel geen problemen. Zij hebben de nodige financiële middelen. Bovendien, hoe meer personeel zij aanwerven, des te meer toelagen zij verwerven.

De kleinere organisaties echter, die zich richten tot de maatschappelijk zwakken, maar in zake cultureel vormingswerk aan pioniersarbeid doen, komen niet voldoende aan hun trekken. Deze moeten worden geholpen. Daarom vragen wij u de toelage van honderdduizend tot driehonderdduizend frank op te voeren.

Ik hoop, mevrouw de Minister, dat het u **mogelijk** zal zijn op dit verzoek in te gaan. (*Applaus bij de socialisten*)

De Voorzitter: De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, eerst zal ik antwoorden op de opmerkingen van de heer Van Geyt.

Wij zullen niet ingaan op een eventueel verzwakken van deze bepalingen, omdat van deze bepalingen kan worden afgeweken indien blijkt dat speciale sociaal-culturele omstandigheden, bepaald bij

koninklijk besluit, de ontwikkeling van een vereniging hebben afgeremd. Deze maatregel is bedoeld als een tegemoetkoming aan die organisaties die, omwille van een aantal factoren, een achterstand hebben opgelopen. Deze factoren kunnen van historische of sociologische aard zijn. Wij denken bij voorbeeld aan de filosofische **minderheidsgroepen**. Deze maatregel beantwoordt dus wel aan de geest van het Cultuurpact.

Wij denken in dit verband ook aan de Vlamingen te Brussel waar sociologische remmingen kunnen optreden in de ontwikkeling van een organisatie. De speciale omstandigheden die kunnen worden ingeroepen, dienen nauwkeurig te worden vastgelegd bij koninklijk besluit. Wij zullen hierover advies vragen aan de Hoge Raad voor **Volksopleiding**.

De heer Van Geyt heeft ook een vraag gesteld over de samenstelling van deze Raad. Deze Raad is samengesteld volgens de bepalingen van de Cultuurpactwet, dus volgens de verdeling in deze Cultuurraad. Voor inspraak van levensbeschouwelijke richtingen die op die manier niet aan bod komen, kunnen de modaliteiten worden bepaald.

Wij hopen dat de heer Adriaenssens ons er niet van verdenkt de vrijwilligers onvoldoende te appreciëren, dit hebben wij meermaals bewezen, zowel in het verleden als in het heden.

De kredieten, bepaald in het decreet zijn afhankelijk van de begroting. Aangezien de Cultuurraad zowel het decreet als de begroting aanneemt, is een overeenstemming noodzakelijk ten einde niet in moeilijkheden te komen.

Daarom sta ik ook afwijzend tegenover een prioriteit van werkingstoelagen, basistoelagen of personeelstoelagen. Alle drie zijn vermeld in de Cultuurpactwet, alle drie dienen gelijktijdig te worden gehonoreerd. Voor 1976 zijn de nodige kredieten ingeschreven vermits dit decreet zal worden goedgekeurd.

Wij kunnen niet aanvaarden dat de eisen inzake activiteiten wegvallen. Ik ben hier bij mijn vorige uiteenzetting uitvoerig op ingegaan. Deze eisen waren aanvankelijk opgenomen in het koninklijk besluit, nu in het decreet. Als wij de amendementen van de heer Adriaenssens aannemen, blijven deze eisen niet meer behouden, noch bij koninklijk besluit noch bij decreet. Dat is niet mogelijk.

Zoals ik reeds uitvoerig heb uiteengezet, steunen de toelagen op de activiteiten. Mocht deze eis wegvallen, dan zou men toelagen kunnen krijgen zonder iets te moeten presteren, noch te bewijzen.

De werking van de afdelingen is het resultaat van werking van de landelijke organisaties en **streekorganisaties**, en is dus het resultaat van de **overheidsinvestering** in het vormingswerk. Waarom investeren, als niet eens een bewijs kan worden aangetoond van het resultaat?

Verder werd een verhoging gesuggereerd van de forfaitaire basistoelage van honderdduizend tot

driehonderdduizend frank voor de landelijke organisaties, en van vijftigduizend tot honderdduizend frank voor de streekorganisaties. Om budgettaire redenen kunnen wij ons niet permitteren deze basistoelagen te verhogen. U zou zich kunnen voorstellen dat compensaties worden gevonden. Indien men de basistoelagen verhoogt, zou dit gebeuren ten koste van andere toelagen. Wanneer de basistoelage verhoogt, verminderen de andere toelagen, en wordt het hele subsidiëringssysteem in het gedrang gebracht. Hierover bestaat nu een consensus in het betrokken vormingswerk en in de Hoge Raad van de volksopleiding.

Ook de regering wenst het toelagesysteem niet te wijzigen. Zij houdt zich aan de onderlinge verhouding van de drie toelagen tegenover mekaar, zoals zij in het decreet gesteld is. Ook voor de kleinere organisaties hoeft het niet.

De kleine organisaties hebben heden een heel wat gunstigere subsidiëring op het gebied van de personeels- en werkingstoelagen. Wij denken dus dat dit amendement moet worden verworpen en wij pleiten voor het behoud van de tekst, goedgekeurd in de Commissie.

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Daar niemand meer het woord vraagt wordt de algemene bespreking gesloten. De artikelsgewijze bespreking en de naamstemming zal onmiddellijk plaats hebben.

BEGROTING van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1975 — Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — 4-II (1974-1975) — nrs 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling

De Voorzitter: Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1975 — Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen.

KREDIETEN VOOR DE LOPENDE UITGAVEN (TITEL I) EN DE KAPITAALUITGAVEN (TITEL II)

Artikel 1*

De bestemming van de kredieten, geopend op de begroting van Nationale Opvoeding — Neder-

(*) De bij de begroting gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

landstalig regime — voor het begrotingsjaar 1975 en ten belope van:

(in miljoenen franken)				
	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten		
		Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten	
Lopende uitgaven (Titel 1)	1	808,8	—	—
— waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(23,4)	(—)	(—)	
Kapitaaluitgaven (Titel II)	32,7	—	—	
Totaal	1 841,5	—	—	

wordt vastgesteld overeenkomstig Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— **Artikel 1 wordt samen met de overeenkomstige titels van de tabel aangenomen.**

TITEL IV

Afzonderlijke sectie

Art. 2

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 1 715 842 000 frank voor de ontvangsten en op 1 705 842 000 frank voor de uitgaven.

— **Aangenomen.**

Art. 3

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

— **Artikel 3 wordt samen met de overeenkomstige titel van de tabel aangenomen.**

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet

De **Voorzitter**: Wij gaan over tot de naamstemming.

Ziehier de uitslag van de stemming:

145 Leden namen deel aan de stemming.
96 Leden hebben geantwoord: JA.
44 Leden hebben geantwoord: NEEN.
5 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Bascour J.	Henckens J.
Bertels L.	Hulpiau R.
Bode M.	Kelchtermans L.
Bogaert Albert	Kempinaire A.
Bonnell R.	Keuleers J.
Bourgeois A.	Lagae A.
Buchmann J.	Lahaye H.
Claes Albert	Lavens A.
Claeys Dries	Lenssens J.
Claeys Walter	Leynen H.
Coens D.	Lindemans L.
Colla F.	Mesotten W.
Cooreman E.	Monard G.
Coucke M.	Nauwelaers L.
Craeybeckx-	Olivier M.
Orij G. (Mw.)	Otte R.
Daems Jean	Peeters Renaat
d'Alcantara A.	Poortmans P.
De Backer-	Rolin Jaquemyns R.
Van Ocken H. (Mw.)	Rutten M.
De Bondt F.	Smeers T.
De Clercq Constant	Smitt C. (Mej.)
Declercq Tjil	Sprockeels G.
De Croo H.	Staels-
Degrève L.	Dompas N. (Mw.)
Demeester-	Suykerbuyk H.
De Meyer W. (Mw.)	Swaelen F.
Demey O.	Tanghe F.
Deneir A.	Tindemans L.
De Seranno J.	Uyttendaele R.
De Vidts P.	Vanackere L.
De Vlies P.	Van Canneyt J.
Devos G. (Mej.)	Vandamme F.
Dewulf Maurice	Vandenabeele A.
D'haeseleer L.	Vandenbergh G.
D'Haeyer R.	Van der Aa M.
D'Hondt-Van	Vanderborcht F.
Opdenbosch P. (Mw.)	Vanderpoorten H.
Dhoore L.	Vangeel J.
Diegenant A.	Van Herreweghe M.
Dupont A.	Vankeirsbilck E.
Dupré J.	Vannieuwenhuyze R.
Flamant E.	Van Rompaey R.
Geens G.	van Waterschoot J.
Gerits J.	Verberckmoes F.
Gheysen R.	Verbist A.
Gijs R.	Verhaegen Guido
Grootjans F.	Verhaegen Joris

Verlackt-
Gevaert M. (Mw.)
Verroken J.

Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

NEEN hebben geantwoord:

Adriaensens H.
Baert F.
Belmans J.
Boeykens G.
Bogaerts August
Bouwens E.
Breyne G.
Carpels O.
Claes Lode
Coppens E.
Coppeters M.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Facq E.
De Kegel G. (Mw.)
Delepierre L. (Mw.)
De Wulf Roger
Jorissen W.
Julliams Y. (Mw.)
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes Nelly (Mw.)

Maes Robert
Mattheyssens R.
Olaerts J.
Peeters Paul
Persyn W.
Raskin E.
Schiltz H.
Sels L.
Temmerman G.
Van Daele D.
Van den Eynden J.
Vandenhove M.
Vandezande R.
Van Elewyck J.
Van Geyt L.
Vanhaegendoren M.
Van Hoeylandt B.
Van Hoorick A.
Van Leemputten R.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Vernimmen W.

Zich ONTHOUDEN hebben:

Adriaensens J.
Rombaut L.
Daems Joseph

Smets A.
Verleysen W.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

Mevrouw J. Adriaensens: Ik heb afgesproken.

De heer Joseph Daems: Ik heb afgesproken.

De heer L. Rombaut: Ik heb afgesproken.

De heer A. Smets: Ik heb afgesproken.

De heer W. Verleysen: Ik heb afgesproken.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-I (1974-1975) — nrs 1 tot 4.

Artikelsgewijze behandeling

Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel 1) en de Kapitaal uitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven betreffende de Sector Nederlandse Cultuur van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 worden kredieten bestemd ten bedrage van:

(in miljoenen franken)			
	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	3 745,9	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	127,3	630,0	550,0
Totaal	3 873,2	630,0	550,0

Die kredieten worden opgesomd onder Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel. .
Bij artikel 1 zijn er amendementen voorgesteld door de heer Van Elewyck. Deze luiden als volgt:

TABEL

TITEL 1

LOPENDE UITGAVEN

Deel III

Andere culturele uitgaven

Sectie III — Kredieten voor culturele activiteiten

HOOFDSTUK 1

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN

Lopende uitgaven voor goederen en diensten

\$2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten (Bladzijde 10)

Art. 12.02. — Water, stoom, gas en elektriciteit, enz.

(*) De bij de begroting gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Het krediet van „ 1400 000 F” brengen op „950 000 F”.
(Vermindering met 450 000 F).

Art. 12.03. — Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, enz.

Het krediet van „ 23 600 000 F” brengen op „22 300 000 F”.
(Vermindering met 1300 000 F).

Art. 12.04. — Vaste en vloeibare brandstoffen, enz.

Het krediet van „ 300 000 F” brengen op „60 000 F”.
(Vermindering met 240 000 F).

Art. 12.07. — Kleding enz.

Het krediet van „ 200 000 F” brengen op „110 000 F”.
(Vermindering met 90 000 F).

Art. 12.12. — Andere kleine bestuursuitgaven.

Het krediet van „ 100 000 F” brengen op „80 000 F”.
(Vermindering met 20 000 F).

Art. 12.52. — Inrichting van tentoonstellingen in België.

Het krediet van „ 6 800 000 F” brengen op „3 300 000 F”.
(Vermindering met 3 500 000 F).

TITEL II

KAPITAALUITGAVEN

Deel III

Andere culturele uitgaven

Sectie III — Kredieten voor de culturele uitgaven

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIEL)

Aankoop van duurzame roerende goederen (Bladzijde 20)

Art. 74.01. — Aankoop van machines, meubilair enz.

Het krediet van „ 44 400 000 F” brengen op „42 550 000 F”.
(Vermindering met 1850 000 F).

TITEL 1

LOPENDE UITGAVEN

Sectie IV — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen (Bladzijde 17)

Art. 43.32 (nieuw).

Een artikel 43.32 (nieuw) invoegen dat luidt als volgt:

Toelage aan Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim: 7 510 000 F.
(Verhoging met 7 510 000 F).

De Voorzitter: Mijnheer Van Elewyck, gaat u ermede akkoord dat dit één amendement vormt?

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, dit vormt inderdaad één amendement.

Mevrouw de Minister heeft tijdens haar antwoord bevestigd dat het Internationaal Cultureel Centrum te Antwerpen moet geherstructureerd worden. Zij heeft tevens bevestigd hoeveel achting en ontzag zij heeft voor het openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst „Middelheim” te Antwerpen. Om dit museum in de mogelijkheid te stellen werken van hedendaagse beeldhouwers aan te kopen verzoek ik de Cultuurraad mijn amendement te aanvaarden.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, ik heb inderdaad verklaard dat bij het I.C.C. een herstructurering moet gebeuren. Wij zijn ervan overtuigd dat het behoud van deze instelling een groot nut heeft om de hedendaagse kunst tot de bevolking te brengen. Wij hebben het allergrootste respect voor het openluchtmuseum en wij zouden graag veel meer geld geven aan dat museum. Wij zullen ons uiterste best doen om langs andere wegen meer kredieten ter beschikking te stellen.

De Voorzitter: Wordt de naamstemming gevraagd? *(Twaalf leden staan op)*

Wij gaan over tot de naamstemming over dit amendement van de heer Van Elewyck.

Uitslag van de stemming:

145 Leden namen deel aan de stemming.

17 Leden antwoordden JA.

123 Leden antwoordden NEEN.

5 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

De Voorzitter: Het amendement is niet aangenomen.

JA hebben geantwoord*

.Adriaensens H.
Bogaerts August
Breyne G.
Carpels O.
Coppens E.
Delepierre L. (Mw.)
De Wulf Roger
Julliams Y. (Mw.)
Laridon A.

Temmerman G.
Van Daele D.
Van den Eynden J.
Van Elewyck J.
Van Geyt L.
Van Hoeylandt B.
Van Nooten E.
Vemimmen W.

NEEN hebben geantwoord:

Baert F.
Bascour J.
Belmans J.
Bertels L.
Bode M.
Boel H.
Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.
Bouwens E.
Buchmann J.
Claes Albert
Claes Lode
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Cooreman E.
Coppeters M.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
d'Alcantara A.
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Beul A.
De Bondt F.
de Bruyne H.
De Clercq Constant
Declercq Tjijl
De Croo H.
De Facq E.
Degrève L.
De Kegel G. (Mw.)
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.

De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Jorissen W.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Kuijpers W.
Lagae A.
Lahaye H.
Lavens A.
Leemans E.
Lenssens J.
Leynen H.
Lindemans L.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert
Mattheyssens R.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olaerts J.

Olivier M.
Otte R.
Peeters Paul
Peeters Renaat
Persyn W.
Poortmans P.
Raskin E.
Rolin Jaequemyns R.
Rutten M.
Schiltz H.
Sels L.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Sprockeels G.
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandenabeele A.

Zich onthouden hebben:

Adriaensens J.
Boeykens G.
Daems Joseph

Vandenbergh G.
Van der Aa M.
Vanderborcht F.
Vanderpoorten H.
Vandezande R.
Vangeel J.
Vanhaegendoren M.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Leemputten R.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlact-
Gevaert M. (Mw.)
Verleysen W.
Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

Rombaut L.
Van Hoorick B.

De Voorzitter: De leden die zich hebben onthouden worden verzocht de reden van hun onthouding kenbaar te maken.

Mevrouw J. Adriaensens: Zelfde reden.

De heer G. Boeykens: Zelfde reden.

De heer Joseph Daems: Zelfde reden.

De heer L. Rombaut: Zelfde reden.

De heer B. Van Hoorick: Ik heb afgesproken met de heer Van Mechelen.

De Voorzitter: Artikel 1 wordt samen met de overeenkomstige titels van de tabel aangenomen.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2"

Het provisioneel krediet ingeschreven onder het artikel 01.07 van sectie VI van Titel 1 van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikelen van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit.

(*) De bij de begroting gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Artikel 2 wordt samen met de overeenkomstige titel van de tabel aangenomen

TITEL IV
Afzonderlijke sectie.

Art. 3"

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 6 250 000 frank voor de ontvangsten en op 7 900 000 frank voor de uitgaven.

— **Aangenomen**

Art. 4*

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— **Artikel 4 wordt samen met de overeenkomstige titel van de tabel aangenomen.**

Wij gaan thans over tot de naamstemming over het geheel van het ontwerp van decreet.

Naamstemming over het gehele ontwerpdecreet

De Voorzitter: Aan de orde is de naamstemming over het ontwerp van decreet houdende de Begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1975 — Sector Nederlandse Cultuur. Wij gaan over tot de naamstemming.

Ziehier de uitslag van de stemming:

141 Leden namen deel aan de stemming.

93 Leden hebben geantwoord JA.

38 Leden hebben geantwoord NEEN.

7 Leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Bascour J.	Claeys Walter
Bertels L.	Coens D.
Bode M.	Colla F.
Bogaert Albert	Cooreman E.
Bonnel R.	Coucke M.
Bourgeois A.	Craeybeckx-
Claes Albert	Orij G. (Mw.)
Claeys Dries	Daems Jean

(*1 De bij de begroting gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

d'Alcantara A.
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Bondt F.
De Clercq Constant
Declercq Tijn
De Croo H.
Degrève L.
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Lahaye H.
Lavens A.
Leemans E.
Leynen H.
Lindemans L.
Mesotten W.

Monard G.
Nauwelaers L.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Renaat
Poortmans P.
Rolin Jaquemyns R.
Rutten M.
Smeers T.
Smitt C. (Mej.)
Sprockeels G.
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.
Van der Aa M.
Vanderborcht F.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangeel J.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlackt-
'Gevaert M. (Mw.)
Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

NEEN hebben geantwoord:

Adriaensens H.	Delepierre L. (Mw.)
Baert F.	De Wulf Roger
Belmans J.	Jorissen W.
Bogaerts August	Kuijpers W.
Bouwens E.	Laridon A.
Breyne G.	Maes Nelly (Mw.)
Carpels O.	Maes Robert
Claes Lode	Mattheyssens R.
Coppens E.	Olaerts J.
Coppieters M.	Peeters Paul
De Beul A.	Persyn W.
de Bruyne H.	Schiltz H.
De Facq E.	Sels L.
De Kegel G. (Mw.)	Temmerman G.

Van Daele D.
Van den Eynden J.
Vandezande R.
Van Elewyck J.
Van Geyt L.

Vanhaegendoren M.
Van Hoeylandt B.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Vernimmen W.

Zich ONTHOUDEN hebben:

Adriaensens J.
Boeykens G.
Daems Joseph
Rombaut L.

Smets A.
Van Hoorick B.
Verleysen W.

De Voorzitter: Dezelfde reden voor de onthoudingen? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw — 119 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 3.

Artikelsgewijze behandeling.

De Voorzitter: Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Bij de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, wordt een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw opgericht, hierna te noemen de Raad.

— **Aangenomen**

Art. 2

Onder samenlevingsopbouw wordt voor de toepassing van dit decreet verstaan: het op methodische en intentionele wijze met en door de bevolking bevorderen van het op het sociaal-cultureel welzijn gerichte functioneren van de samenleving als zodanig door het scheppen van omstandigheden, structuren en relaties die bijdragen tot een grotere participatie aan en integratie in het maatschappelijk gebeuren.

— **Aangenomen**

Art. 3

De Raad heeft tot taak de Minister hetzij op diens verzoek, hetzij uit eigen beweging, te adviseren over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de bevordering van de samenlevingsopbouw. De ontwerpen van decreet, besluit en reglement inzake samenlevingsopbouw worden hem door de Minister voorgelegd. In dat geval zal de Raad zijn advies

moeten uitbrengen binnen drie maanden. Bij gebrek daaraan wordt aan de raadplegingsvereiste voorbijgegaan.

— **Aangenomen**

Art. 4

De Koning bepaalt de samenstelling en regelt de werkwijze van de Raad.

Op artikel 4 is er een amendement van de heer H. Boel C.S. dat luidt als volgt:

In fine van dit artikel toevoegen wat volgt: „overeenkomstig de bepaling van het Cultuurpactdecreet.”

De heer A. Laridon: Mevrouw de Minister heeft verklaard dat zij het amendement aanvaardt.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, om de redenen zojuist aangehaald tijdens mijn uiteenzetting vraag ik de vergadering dit amendement aan te nemen.

De Voorzitter: Artikel 4 luidt dus „De Koning bepaalt de samenstelling en regelt de werkwijze van de Raad overeenkomstig de bepalingen van het Cultuurpactdecreet.”

— **Aangenomen**

Art. 5

Het koninklijk besluit van 30 april 1970, houdende oprichting van een Commissie van Advies inzake bijzondere Volksontwikkeling voor Buurtwerk en het koninklijk besluit van 30 april 1970, houdende oprichting van een Commissie van Advies inzake methodisch Opbouwwerk, worden opgeheven.

— **Aangenomen**

Art. 6

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 1975.

— **Aangenomen**

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet.

De Voorzitter: Aan de orde is de naamstemming over het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw. Wij gaan over tot de naamstemming.

Ziehier de uitslag van de stemming:

143 Leden namen deel aan de stemming.

143 Leden hebben geantwoord JA.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van

decreet aan: het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.	D'Hondt-Van
Adriaensens J. (Mw.)	Opdenbosch P. (Mw.)
Baert F.	Dhoore L.
Bascour J.	Diegenant A.
Belmans J.	Dupont A.
Bertels L.	Dupré J.
Bode M.	Flamant E.
Boeykens G.	Geens G.
Bogaert Albert	Gerits J.
Bogaerts August	Gheysen R.
Bonnel R.	Gijs R.
Bourgeois A.	Grootjans F.
Bouwens E.	Henckens J.
Breyne G.	Hulpiau R.
Buchmann J.	Jorissen W.
Carpels O.	Kelchtermans L.
Claes Albert	Kempinaire A.
Claes Lode	Keuleers J.
Claeys Dries	Kuijpers W.
Claeys Walter	Lagae A.
Coens D.	Lahaye H.
Colla F.	Laridon A.
Cooreman E.	Lavens A.
Coppens E.	Leemans E.
Coppieters M.	Leynen H.
Coucke M.	Lindemans L.
Craeybeckx-	Maes Nelly (Mw.)
Orij G. (Mw.)	Maes Robert
Daems Jean	Mattheyssens R.
Daems Joseph	Mesotten W.
d'Alcantara A.	Monard G.
De Backer-	Nauwelaers L.
Van Ocken H. (Mw.)	Olaerts J.
De Beul A.	Olivier M.
De Bondt F.	Otte R.
de Bruyne H.	Peeters Paul
De Clercq Constant	Peeters Renaat
Declercq Tj1	Persyn W.
De Croo H.	Poortmans P.
De Facq E.	Rolin Jaequemyns R.
Degrevé L.	Rombaut L.
De Kegel G. (Mw.)	Rutten M.
Delepierre L. (Mw.)	Schiltz H.
Demeester-	Sels L.
De Meyer W. (Mw.)	Smeers T.
Demey O.	Smets A.
Deneir A.	Smitt C. (Mej.)
De Seranno J.	Sprockeels G.
De Vidts P.	Staels-
De Vlies P.	Dompas N. (Mw.)
Devos G. (Mej.)	Suykerbuyk H.
Dewulf Maurice	Swaelen F.
De Wulf Roger	Tanghe F.
D'haeseleer L.	Temmerman G.
D'Haeyer R.	Tindemans L.

Uyttendaele R.	Vankeirsbilck E.
Vanackere L.	Van Leemputten R.
Van Canneyt J.	Vannieuwenhuyze R.
Van Daele D.	Van Nooten E.
Vandamme F.	Van Ooteghem O.
Vandenabeele A.	Van Rompaey R.
Vandenberghe G.	van Waterschoot J.
Van den Eynden J.	Verberckmoes F.
Van der Aa M.	Verbist A.
Vanderborgh F.	Verhaegen Guido
Vanderpoorten H.	Verhaegen Joris
Vandersmissen E.	Verlackt-
Vandezande R.	Gevaert M. (Mw.)
Van Elewyck J.	Verleysen W.
Vangeel J.	Vemimmen W.
Van Geyt L.	Verroken J.
Vanhaegendoren M.	Vlerick A.
Van Herreweghe M.	Wijnen F.
Van Hoeylandt B.	Willems G.
Van Hoorick A.	

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Vanhaegendoren c.s. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn — 112 (1974-1975) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling.

Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer M. **Vanhaegendoren c.s. houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn**. De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

De plaatselijk of regionaal door het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn opgerichte, erkende of gesubsidieerde inrichtingen zijn belast met een taak, die hun in het belang van het algemeen door de wet of de openbare machten is toevertrouwd, zoals bedoeld in artikel 1, §1, 2°, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

— Aangenomen

Art. 2

Van alle personen die in dienst zijn van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn of die in het kader van zijn maatschappelijk doel een opdracht vervullen en in contact komen met het publiek in inrichtingen, die door het Nationaal Werk erkend of gesubsidieerd zijn, wordt de grondige kennis van het Nederlands vereist. Deze kennis blijkt uit het diploma of **studiegetuigschrift** van het genoten onderwijs. Bij ontstentenis van diploma of getuigschrift zal de

grondige kennis bewezen worden door het examen zoals bepaald in artikel 53 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

— **Aangenomen**

Art. 3

De bepalingen van artikel 2 van dit decreet zijn niet van toepassing op:

1° de geneesheren die houder zijn van een vóór 31 december 1967 aan de Université Libre de Bruxelles en vóór 31 december 1940 aan de overige universiteiten behaald Franstalig diploma van doctor in de genees-, heel- en verloskunde en die gedurende ten minste vijftien jaar hebben medegewerkt aan de activiteiten van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn in het Nederlandse taalgebied;

2° het personeel van de klassen bedoeld in artikel 7 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs;

3° het personeel van vakantiekolonies ingericht ten behoeve van niet-Nederlandstalige kinderen die niet uit het Nederlandse taalgebied afkomstig zijn.

— **Aangenomen**

Art. 4

Het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, de Vaste Commissie voor Taaltoezicht of de Minister tot wiens bevoegdheid het Werk behoort delen de door hen vastgestelde overtredingen mee aan de overtreder. In het eerste en in het tweede geval wordt de overtreding eveneens medegedeeld aan de voornoemde Minister.

Op diens voorstel worden de sancties toegepast, vastgesteld in artikel 57 van de in artikel 1 van dit decreet bedoelde wetten.

Bovendien kunnen alle door de overheid verleende subsidies of tegemoetkomingen tijdelijk of definitief worden geschorst.

— **Aangenomen**

Naamstemming over het gehele voorstel van decreet.

De Voorzitter: Aan de orde is de naamstemming over het voorstel van decreet van de heer M. Vanhaegendoren houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.
Wij gaan over tot de naamstemming.

Ziehier de uitslag van de stemming:

139 Leden namen deel aan de stemming.
139 Leden hebben geantwoord JA.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.
Adriaensens J. (Mw.)
Baert F.
Bascour J.
Belmans J.
Bertels L.
Bode M.
Boeykens G.
Bogaert Albert
Bogaerts August
Bourgeois A.
Bouwens E.
Breyne G.
Buchmann J.
Carpels O.
Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coppieeters M.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Beul A.
De Bondt F.
de Bruyne H.
De Clercq Constant
Declercq Tijn
De Croo H.
De Facq E.
Degrevé L.
De Kegel G. (Mw.)
Delepierre L. (Mw.)
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
De Wulf Roger
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.

Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Jorissen W.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Lahaye H.
Laridon A.
Lavens A.
Leemans E.
Leynen H.
Lindemans L.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert
Mattheyssens R.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olaerts J.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Paul
Peeters 'Renaat
Persyn W.
Poortmans P.
Rolin Jaequemyns R.
Rombaut L.
Rutten M.
Schiltz H.
Sels L.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Sprockeels G.
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Temmerman G.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Van Daele D.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.
Van den Eynden J.
Van der Aa M.
Vanderborcht F.

Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Vandezande R.
 Van Elewyck J.
Vangeel J.
 Van Geyt L.
 Vanhaegendoren M.
 Van Herreweghe M.
 Van Hoeylandt B.
 Van Hoorick A.
 Vankeirsbilck E.
 Van Leemputten R.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Nooten E.
 Van Ooteghem O.

Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
Verlackt-
     Gevaert M. (Mw.)
 Verleysen W.
 Vermimmen W.
 Verroken J.
 Vlerick A.
 Wijnen F.
 Willems G.

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband — 109 (1974-1975) — Nrs. 1 tot 9.

Artikelsgewijze behandeling.

De Voorzitter: Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot regeling van de geldelijke tussenkomst van het Rijk in het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband, waarvan het door de Commissie gewijzigd opschrift als volgt luidt: „Ontwerp van decreet houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband”. De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking aangenomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Binnen de grenzen van de culturele dotaties verleent de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, onder de bij of krachtens dit decreet bepaalde voorwaarden, rijkstoelagen aan de in artikel 2 bedoelde erkende Nederlandstalige organisaties die onder hun beheer het sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband organiseren.

— Aangenomen

HOOFDSTUK II

Erkenning

Art. 2

§ 1. Onder sociaal-cultureel vormingswerk voor

volwassenen wordt verstaan: het bieden van vormingsmogelijkheden die erop gericht zijn de veelzijdige persoonsontwikkeling van volwassenen met het oog op een beter begrip van zichzelf en van hun situatie in de maatschappij en hun volwaardige participatie aan het maatschappelijk gebeuren te bevorderen.

§2. Onder vereniging wordt verstaan: het georganiseerd samenkomen en samenwerken van personen tot een bepaald doel, waarbij de aansluiting persoonlijk en vrijwillig gebeurt met een beperkte en individuele of collectieve financiële inbreng om aannemelijk te maken dat de benodigde middelen ter beschikking staan om het gestelde doel te verwezenlijken.

§3. Om als organisatie voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband erkend te worden en het te blijven, moeten de organisaties uitsluitend opgericht zijn met het doel Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen te bedrijven en het bewijs leveren hun werking zelfstandig te ontplooien.

Zij moeten:

1. dit sociaal-cultureel vormingswerk organiseren op basis van lokale groepsactiviteiten en met medezeggenschap van hun leden;

2. landelijke organisaties of streekorganisaties zijn. Onder landelijke organisatie wordt verstaan de organisatie waarvan de werkingssfeer ten minste vier provincies van het Nederlandse taalgebied omvat.

Onder streekorganisatie wordt verstaan de organisatie waarvan de werkingssfeer ten minste twee derde van de bestuurlijke arrondissementen van een provincie van het Nederlandse taalgebied omvat of een derde van de bestuurlijke arrondissementen van twee of drie provincies.

Voor de toepassing van dit decreet wordt met een provincie gelijkgesteld het geheel van de bestuurlijke arrondissementen Halle-Vilvoorde, Leuven en Brussel-Hoofdstad.

3. om als landelijke organisatie erkend te worden bovendien een actieve werking ontplooien:

a) onder het centraal beleid van ten minste twee daartoe bijzonder bevoegde bezoldigde personeelsleden met volledige dagtaak;

b) in ten minste 80 lokale afdelingen of groepen, met dien verstande dat er binnen elke provincie ten minste 1 streekorganisatie is met ten minste 20 lokale actieve afdelingen of groepen die gespreid zijn over ten minste twee derde van de bestuurlijke arrondissementen.

4. om als streekorganisatie erkend te worden bovendien een actieve werking ontplooien:

a) onder het beleid van ten minste een halftijdig bijzonder bevoegd bezoldigd personeelslid;

b) in ten minste 20 lokale afdelingen of groepen. Met streekorganisaties kunnen worden gelijkge-

steld, hetzij de provinciale geledingen, hetzij de geledingen van een of meer arrondissementen van de erkende landelijke organisatie of **streekorganisaties**, met dien verstande dat binnen de provinciale of arrondissementale geleding ten minste 20 lokale afdelingen of groepen werkzaam zijn.

Van éézelfde landelijke organisatie of **streekorganisatie** kan slechts een soort geleding bestaan binnen éézelfde provincie, namelijk de provinciale of de arrondissementale geleding.

De Koning bepaalt nader, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de regeling voor de erkenning van de landelijke organisaties of **streekorganisaties**.

§4. Van de bepalingen onder **§3**, lid 3 en lid 4, kan worden afgeweken indien blijkt, dat bijzondere sociaal-culturele omstandigheden de ontwikkeling van de vereniging hebben afgeremd. In dit geval kan tot voorlopige erkenning worden overgegaan. De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de bijzondere sociaal-culturele omstandigheden krachtens welke iedere vereniging aanspraak kan maken op voorlopige erkenning.

Indien na de twee op de voorlopige erkenning volgende jaren niet is voldaan aan de bij **§3**, 3 en 4, bepaalde voorwaarden, is de erkenning opgeheven.

§5. Nieuwe organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in **verenigingsverband** kunnen onder de bij artikel 2 bepaalde voorwaarden worden erkend voor een proefperiode van twee jaar. Indien zij na deze erkenning aan de gestelde voorwaarden blijven voldoen, wordt hun erkenning bekrachtigd.

§6. Daarenboven moeten de organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband aan de volgende vereisten voldoen:

1. opgericht zijn op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk;
2. hun zetel hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige arrondissement **Brussel-Hoofdstad**;
3. geleid worden door een bestuurslichaam, dat ten minste uit vijf leden bestaat;
4. uitsluitend tot doel hebben Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband door middel van ieder van de volgende activiteiten:
  - a) aan hun provinciale of arrondissementale geledingen en lokale afdelingen of groepen **vormingsprogramma's** en -projecten, documentatie, hulp- en leermiddelen aanbieden;
  - b) hun plaatselijke vormingsinitiatieven stelselmatig begeleiden en stimuleren;
  - c) een tijdschrift uitgeven dat ten minste viermaal per jaar verschijnt;
  - d) vormingscursussen organiseren ter opleiding

van in het sociaal-cultureel vormingswerk verantwoordelijke medewerkers. De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, het minimum aantal deelnemers en de minimumduur van deze cursussen;

e) per afdeling of lokale groep ten minste zesmaal per jaar een activiteit organiseren voor de leden of voor een ruimer publiek, een jaarlijkse programmering door de leden laten goedkeuren en jaarlijks ten minste drie bestuursvergaderingen houden; De organisaties moeten deze activiteiten hebben georganiseerd gedurende ten minste één jaar voor de indiening van de aanvraag tot erkenning;

5. een boekhouding bezitten en deze zodanig organiseren dat de financiële controle in verband met de aanwending van de rijkstoelagen mogelijk is. De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, kan een boekhoudkundig plan en bijzondere regelen betreffende de boekhouding opleggen;

6. jaarlijks een begroting, waaruit ten minste het evenwicht van ontvangsten en uitgaven blijkt en de rekeningen van het vorige jaar met de nodige verantwoordingsstukken **voorleggen**;

7. aanvaarden dat de aangestelde inspecteurs en verificateurs de werking en de boekhouding, zo nodig ter plaatse, onderzoeken.

De Voorzitter: Op dit artikel worden er verscheidene amendementen voorgesteld.

A. Op dit artikel 2 zijn zes amendementen voorgesteld door mevrouw Maes, luidend als volgt:

A. — Op de vierde regel van **§2** van dit artikel na het woord

„individuele”

de woorden

„of collectieve”

weglaten.

B. — Op de vijfde regel van **§2** van dit artikel na het woord

„inbreng”

de woorden

„van ten minste 50 frank”

invoeegen.

C. — Op de tweede regel van **§6, e)**, van dit artikel het woord

„activiteit”

vervangen door de woorden

„vormingsactiviteiten die ten minste 2.30 uur duren”.

D. — Op de derde regel van **§6, e)**, van dit artikel na het woord

„publiek”

de woorden

„met ten minste 20 aanwezigen”

invoeegen.

E. — **Op de vierde regel van § 6, e), van dit artikel na het woord „goedkeuren” de woorden „op een openbare algemene ledenvergadering” invoegen.**

F. — **Op de vijfde regel van § 6, e), van dit artikel na het woord „bestuursvergaderingen” de woorden „met ten minste 5 aanwezigen” invoegen.**

De Voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren Ministers, geachte Vergadering! Ik hoop dat mijn herhaald en tevergeefs bestijgen van deze tribune er u desondanks niet zal van weerhouden ons amendement op artikel 2 goed te keuren.

Door dit amendement geven wij u de gelegenheid een op dit ogenblik bijna gedane historische fout, ongedaan te maken.

Bij vorige gelegenheden hebben wij zware kritiek geleverd op het feit dat in dit decreet de mogelijkheid wordt geschapen lid te worden van een culturele vereniging door een individuele toetreding maar door een collectieve betaling van het lidmaatschap. Daardoor is het mogelijk dat verenigingen worden opgericht op basis van bestaande struiken, als nieuwe loten van een oude stam, maar zonder dat er in de samenleving een duidelijke behoefte bestaat. Dit zouden schimverenigingen kunnen zijn die met zeer veel geld uit de staatskas gaan lopen. Daarentegen is de kans voor het vrije initiatief — dat inderdaad kansen krijgt — veel minder dan voor de verenigingen die uit de bestaande socio-culturele holdings ontspruiten.

Vandaar onze vraag: laten wij ons goed bezinnen over dit collectief betaald lidmaatschap. Laten wij dit er uit weglaten. Wij hebben er toevallig het bedrag van 50 frank op gezet. Voor mij kunt u het even goed aan het indexcijfer aanpassen. Het gaat om het principe dat wij dit collectief betaald lidmaatschap niet wensen te aanvaarden. Voor ons is dit zo een principiële zaak dat wij daaraan het al dan niet goedkeuren van dit decreet vasthechten. Daar er bij artikel 2 nog een amendement is, mijnheer de Voorzitter — zij het dan op een andere paragraaf — zal ik dit eveneens toelichten.

Wij zijn verheugd dat op verzoek van de heer Peeters bepaalde eisen in het decreet werden ingeschreven. Deze eisen zijn minimaal. Daarvan geven wij ons rekenschap. Anderzijds menen wij toch dat zij voldoende duidelijk moeten worden geconcretiseerd, ten einde een efficiënte controle mogelijk te maken.

Het voorlopig ontwerp, komende van dezelfde

tafel en van de Cultuur, in verband met de instellingen, stelt de volgende eisen. Ik lees: „De sociaal-culturele vorming en/of ontwikkelingsprogramma's moeten beantwoorden aan de volgende voorwaarden: ten eerste, gevolgd worden door een deelnemersgroep die steeds ten minste vijftien personen omvat, als het gaat om een sociaal-cultureel vormingsprogramma, en ten minste twintig personen als het gaat om een ontwikkelingsprogramma.”

In andere paragrafen wordt de duur gespecificeerd. Ik wil u waarschuwen dat wij hier een decreet gaan aannemen dat ons in de morele onmogelijkheid zal stellen aan andere vormen van vormingswerk strengere eisen op te leggen.

In het decreet op de instellingen, dat zich in zijn voorstadium bevindt, is bepaald dat zeer strenge normen zullen worden uitgevaardigd. Daarom vragen wij konsekvent te zijn en deze zeer geringe normen voor verenigingen die leven en bestaan, toch zouden goedkeuren. Het gaat hier immers om degene die in aanmerking komen voor subsidiëring. Het gaat er geenszins om — zoals mevrouw de Minister meende te moeten suggereren — de vormende waarde van activiteiten die met minder dan twintig deelnemers geschieden te ontkennen. Wij menen dat wanneer het gaat om het statutair noodzakelijk aantal leden en activiteiten, wij daar werkelijk moeten kunnen steunen op de bestaande verenigingen. Indien deze levende verenigingen er niet in slagen zesmaal per jaar twintig mensen voor een vormingsactiviteit bijeen te krijgen, dan vraag ik mij af waarom dergelijke verenigingen moeten worden gesubsidieerd. **(Applaus bij de leden van de Volksunie)**

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Ik stel voor het eerste amendement van mevrouw Maes niet te aanvaarden. De regering volgde het advies van de Hoge Raad die beide mogelijkheden voorstelde, met name de individuele en de collectieve bijdrage. Waarom deed de Hoge Raad dit? Wel, dit heeft te maken met de historische groei van de organisaties die tot verschillende structuurvormen in die organisaties leidde.

De regering is van oordeel dat de ene organisatie-structuur, die cultuur-historisch te verklaren is., niet als norm mag gelden voor alle organisaties. Vandaar dat beide mogelijkheden werden overgehouden inzake financiële inbreng van de leden, met name de individuele of de collectieve.

Ik denk dat het tweede amendement van mevrouw Maes eigenlijk wegvalt wanneer deze

vergadering ertoe zal besluiten het eerste amendement niet aan te nemen. Inderdaad, dit tweede amendement heeft geen zin, gezien in het decreet in beide mogelijkheden is voorzien. Het amendement heeft slechts betekenis indien men enkel de individuele bijdrage aanvaardt.

Wat nu betreft de eisen voor activiteiten van de afdelingen. Ik heb hierover breedvoerig uitgeweid ter gelegenheid van mijn uiteenzetting. Wij vragen dit niet te aanvaarden omdat alle details niet in het decreet kunnen worden ingeschreven.

Activiteiten in het kader van een decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk, zijn uiteraard vormingsactiviteiten. Dat kan niet anders en ik heb dit zeer duidelijk gesteld. Zo nodig kan aan de Hoge Raad gevraagd worden te specificeren welke activiteiten in aanmerking komen. Vermits het vormingsactiviteiten betreft, dient -een ruimere betekenis aan het woord vormingsactiviteiten te worden gegeven en zal de Hoge Raad dit ook verder moeten specificeren.

Wat betreft het aantal aanwezigen, stel ik u voor dit amendement eveneens niet te aanvaarden omdat alle details niet in het decreet hoeven. Er zijn inderdaad andere activiteiten mogelijk die beter met een kleiner aantal aanwezigen kunnen georganiseerd worden. Wanneer men 20 stelt, waarom dan geen 30, of geen 15?

Wat de vraag betreft om het programma te laten goedkeuren op een openbare algemene ledenvergadering, ook hier zou ik vragen dit amendement niet te aanvaarden om dezelfde reden: alle details kunnen niet in het decreet worden opgenomen. Essentieel is dat het programma door de leden wordt goedgekeurd. Dit is bepaald. Hoe dit gebeurt, moet niet in het decreet. Het zal meestal, veronderstel ik, wel op een ledenvergadering plaatshebben, zonder dat daaraan een algemene norm moet worden gegeven. Wie het verenigingsleven kent, weet dat dit meestal gebeurt op een algemene ledenvergadering.

Ook het amendement dat vraagt dat op de bestuursvergadering ten minste vijf aanwezige leden zouden zijn, wensen wij om dezelfde reden niet te aanvaarden.

De Voorzitter: Mevrouw Maes, vraagt u een stemming over elk van deze amendementen?

Mevrouw N. Maes: Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter: Wordt de naamstemming gevraagd?(Twaalfleden staan op)

Mevrouw N. Maes: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag één stemming over het collectieve lidmaatschap en één stemming over de concrete eisen.

De heer W. Kuijpers: Het is een historisch cultuurterrein.

De Voorzitter: Wij gaan over tot de naamstemming over het eerste amendement van mevrouw Maes namelijk het collectieve lidmaatschap.

Uitslag van de stemming:

135 Leden namen deel aan de stemming.

22 Leden hebben geantwoord: JA.

107 Leden hebben geantwoord: NEEN.

6 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Bijgevolg is het eerste amendement verworpen en wordt het door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Baert F.
Bouwens E.
Coppieters M.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Facq E.
De Kegel G. (Mw.)
Jorissen W.
Kuijpers W.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert

Mattheyssens R.
Olaerts J.
Peeters Paul
Persyn W.
Schiltz H.
Sels L.
Vandezande R.
Vanhaegendoren M.
Van Leemputten R.
Van Ooteghem O.
Vlerick A.

NEEN hebben geantwoord:

Adriaensens H.
Bascour J.
Bertels L.
Bode M.
Bogaert Albert
Bogaerts August
Bonnell R.
Bourgeois A.
Breyne G.
Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coucke M.
Craeybeckx-Orij G. (Mw.)
Daems Jean
De Backer-Van Ocken H. (Mw.)
De Bondt F.
De Clercq Constant
Declercq Tjil
De Croo H.
Degréve L.
Delepierre L. (Mw.)
Demeester-De Meyer W. (Mw.)
Demey O.

Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
De Wulf Roger
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Laridon A.
Lavens A.
Leemans E.

Leynen H.
 Lindemans L.
 Mesotten W.
 Monard G.
 Nauwelaers L.
 Olivier M.
 Otte R.
 Peeters Renaat
 Poortmans P.
Rolin Jaequemyns R.
Rutten M.
 Smeers T.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
   Dompas N. (Mw.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tanghe F.
 Temmerman G.
 Tindemans L.
 Uyttendaele R.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Van Daele D.
 Vandamme F.
 Vandenabeele A.
 Vandenbergh G.

Van den Eynden J.
 Van der Aa M.
 Vanderborcht F.
 Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Van Elewyck J.
 Vangeel J.
 Van Geyt L.
 Van Herreweghe M.
 Van Hoeylandt B.
 Van Hoorick A.
 Vankeirsbilck E.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Nooten E.
 Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verlact-
   Gevaert M. (Mw.)
 Vemimmen W.
 Verroken J.
 Wijnen F.
 Willems G.

Schiltz H.
 Sels L.
 Vandezande R.

Vanhaegendoren M.
 Van Leemputten R.
 Van Ooteghem O.

NEEN hebben geantwoord:

Adriaenssens H.
 Bascour J.
 Bertels L.
 Bode M.
 Bogaert Albert
 Bogaerts August
 Bonnel R.
 Bourgeois A.
 Breyné G.
 Claes Albert
 Claes Dries
 Claes Walter
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Coucke M.
 Craeybeckx-
   Orij G. (Mw.)
 Daems Jean
 De Backer-
   Van Ocken H. (Mw.)
 De Bondt F.
 De Clercq Constant
Declercq Tijl
De Croo H.
 Degève L.
 Delépierre L. (Mw.)
 Demeester-
   De Meyer W. (Mw.)
 Demey O.
 Deneir A.
 De Seranno J.
 De Vidts P.
 De Vlies P.
 Dewulf Maurice
 De Wulf Roger
 D'haeseleer L.
 D'Haeyer R.
 D'Hondt-Van
   Opdenbosch P. (Mw.)
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupont A.
 Dupré J.
 Flamant E.
 Geens G.
 Gerits J.
 Gheysen R.
 Gijs R.
 Grootjans F.
 Henckens J.
 Hulpiau R.
 Kelchtermans L.
 Kempinaire A.

Keuleers J.
 Lagae A.
 Laridon A.
 Lavens A.
 Leemans E.
 Leynen H.
 Lindemans L.
 Mesotten W.
 Monard G.
 Nauwelaers L.
 Olivier M.
 Otte R.
 Peeters Renaat
 Poortmans P.
 Rolin Jaequemyns R.
 Rutten M.
 Smeers T.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
   Dompas N. (Mw.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tanghe F.
 Temmerman G.
 Tindemans L.
 Uyttendaele R.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Van Daele D.
 Vandamme F.
 Vandenabeele A.
 Vandenbergh G.
 Van den Eynden J.
 Van der Aa M.
 Vanderborcht F.
 Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Van Elewyck J.
 Vangeel J.
 Van Geyt L.
 Van Herreweghe M.
 Van Hoeylandt B.
 Van Hoorick A.
 Vankeirsbilck E.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Nooten E.
 Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verlact-
   Gevaert M. (Mw.)

ONTHOUDEN hebben zich:

Adriaenssens J.   Rombaut L.
 Boeykens G.   Smets A.
 Daems Joseph   Verleysen W.

De Voorzitter: Dezelfde reden van onthouding?
(Instemming)

De Voorzitter: Wij houden nu één naamstemming
 over de vijf volgende amendementen van
 mevrouw Maes namelijk de concrete eisen.

Uitslag van de stemming:

134 Leden namen deel aan de stemming.
 20 Leden hebben geantwoord: JA.
 107 Leden hebben geantwoord: NEEN.
 7 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Bijgevolg zijn de vijf amendementen verworpen en
 worden ze door de Cultuurraad voor de Neder-
 landse cultuurgemeenschap niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Bouwens E.
Coppieters M.
De Beul A.
 de Bruyne H.
 De Facq E.
 De Kegel G. (Mw.)
 Jorissen W.

Kuijpers W.
 Maes Nelly (Mw.)
 Maes Robert
 Mattheyssens R.
 Olaerts J.
 Peeters Paul
 Persyn W.

Vemimmen W.
Verroken J.
Vlerick A.

Wijnen F.
Willems G.

ONTHOUDEN hebben zich:

Adriaensens J.	Rombaut L.
Baert F.	Smets A.
Boeykens G.	Verleysen W.
Daems Joseph	

De Voorzitter: Dezelfde reden van onthouding?
(*Instemming*)

De heer F. Baert: Ik heb afgesproken met mejuf-
rouw Steyaert.

De Voorzitter: Er is ook een amendement voorge-
steld door de heer Adriaensens.
Het amendement luidt als volgt:
„Uit §6, nummer 4, van dit artikel littera e) weg-
laten”.
Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en
van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van
Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangele-
genheden: Mijnheer de Voorzitter, de heer Adria-
ensens heeft zopas uitgebreid zijn amendement
toegelicht. Ik heb daar reeds op geantwoord. Ik zou
vragen dit amendement te verwerpen.

De Voorzitter: Wordt de naamstemming
gevraagd? (*Twaalf leden staan op*)
Wij gaan over tot de naamstemming over dit
amendement van de heer H. Adriaensens.

Uitslag van de stemming:

135 Leden namen deel aan de stemming.
14 Leden hebben geantwoord: JA.
116 Leden hebben geantwoord: NEEN.
5 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Het amendement is niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.	Van Daele D.
Bogaerts August	Van den Eynden J.
Breyne G.	Van Elewyck J.
Delepierre L. (Mw.)	Van Geyt L.
De Wulf Roger	Van Hoeylandt B.
Laridon A.	Van Nooten E.
Temmerman G.	Vemimmen W.

NEEN hebben geantwoord:

Baert F.	Bertels L.
Bascour J.	Bode M.

Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.
Bouwens E.
Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coppieters M.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Beul A.
De Bondt F.
Je Bruyne H.
De Clercq Constant
Declercq Tijn
De Croo H.
De Facq E.
Degrève L.
De Kegel G. (Mw.)
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Jorissen W.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Kuijpers W.
Lagae A.
Lavens A.
Leemans E.

Lenssens J.
Leynen H.
Lindemans L.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert
Mattheyssens R.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olaerts J.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Paul
Peeters Renaat
Persyn W.
Rolin Jaquemyns R.
Rutten M.
Schiltz H.
Sels L.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Staels
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenbergh G.
Van der Aa M.
Vanderborght F.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vandezande R.
Vangeel J.
Vanhaegendoren M.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Leemputten R.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlackt-
Gevaert M. (Mw.)
Verleysen W.
Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

ONTHOUDEN hebben zich:

Adriaensens J. Rombaut L.
Boeykens G. Van Hoorick B.
Daems Joseph

De Voorzitter: Dezelfde reden voor de onthoudingen? (*Instemming*)

De Voorzitter: De heer L. Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt: Mijnheer de Voorzitter, bij artikel 2 heb ook ik een amendement voorgesteld. Dit amendement is verschenen in het document Nr. 109 (1974-1975)-6.

De Voorzitter: Ik zou mij willen richten tot de verslaggever. Naar het schijnt is dit amendement in de Commissie behandeld geworden, mijnheer Van Geyt.

De heer L. Van Geyt: Neen, mijnheer de Voorzitter, het werd niet behandeld in de Commissie. Het was inderdaad net te laat ingediend.

De heer J. Henckens: Mijnheer de Voorzitter, het artikel waarop het amendement betrekking had was reeds goedgekeurd bij het indienen van dat amendement.

De Voorzitter: Mijnheer Van Geyt, ligt het in uw bedoeling het amendement opnieuw in te dienen?

De heer L. Van Geyt: Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter: Het amendement van de heer Van Geyt luidt als volgt:

Art. 2

A. -In § 3,2. derde lid, van dit artikel de woorden „twee derde” vervangen door de woorden „de helft”.

B. -In § 3, 3, a), van dit artikel het woord „twee” vervangen door het woord „een”.

C. — In § 3, 3, b), van dit artikel de getallen „8”, „20” en de woorden „twee derde” respectievelijk vervangen door de getallen „25”, „5” en de woorden „de helft”.

D. — In § 3, 4, b), van dit artikel het getal „20” vervangen door het getal „10”.

E. — In § 3,4, tweede lid, van dit artikel het getal „20” vervangen door het getal „5”.

De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt: Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn amendement opnieuw ingediend hoewel ik met veel belangstelling heb geluisterd naar de

uitleg van mevrouw de Minister over de voorwaarden van de voorlopige erkenning die vervat zijn in paragraaf 4 van artikel 2. Er blijft namelijk het feit dat, wat de definitieve erkenning betreft, de kwantitatieve drempel zoals voorzien in paragraaf 3 mij nog steeds als te hoog voorkomt.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, hoe soepel wij ook kunnen zijn voor de voorlopige erkenning toch denken wij dat wij voor de definitieve erkenning onze normen moeten behouden.

De Voorzitter: Wordt de naamstemming gevraagd? (*Twaalf leden staan op*)
Wij gaan over tot de naamstemming over het amendement van de heer Van Geyt.

Uitslag van de stemming:

133 Leden namen deel aan de stemming.

35 Leden hebben geantwoord: JA.

91 Leden hebben geantwoord: NEEN.

7 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Het amendement is niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.
Baert F.
Bogaerts August
Bouwens E.
Breyne G.
Coppieters M.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Facq E.
De Kegel G. (Mw.)
Delepierre L. (Mw.)
De Wulf Roger
Jorissen W.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes Nelly (Mw.)
Maes Robert
Mattheyssens R.

Olaerts J.
Peeters Paul
Persyn W.
Schiltz H.
Sels L.
Temmerman G.
Van Daele D.
Van den Eynden J.
Vandezande R.
Van Elewycck J.
Van Geyt L.
Vanhaegendoren M.
Van Hoeylandt B.
Van Leemputten R.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Vernimmen W.

NEEN hebben geantwoord:

Bascour J.
Bertels L.
Bode M.
Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.

Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.

Coucke M.
 Craeybeckx-
 Orij G. (Mw.)
 Daems Jean
 De Backer-
 Van Ocken H. (Mw.)
 De Bondt F.
 De Clercq Constant
 Declercq Tijn
 De Croo H.
 Degréve L.
 Demeester-
 De Meyer W. (Mw.)
 Demey O.
 Deneir A.
 De Seranno J.
 De Vidts P.
 De Vlies P.
 Devos G. (Mej.)
 Dewulf Maurice
 D'haeseleer L.
 D'Haeyer R.
 D'Hondt-Van
 Opdenbosch P. (Mw.)
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupont A.
 Dupré J.
 Flamant E.
 Geens G.
 Gerits J.
 Gheysen R.
 Gijs R.
 Grootjans F.
 Henckens J.
 Hulpiau R.
 Kelchtermans L.
 Kempinaire A.
 Keuleers J.
 Lagae A.
 Lavens A.
 Leemans E.
 Leynen H.

Lindemans L.
 Mesotten W.
 Monard G.
 Nauwelaers L.
 Olivier M.
 Otte R.
 Peeters Renaat
 Rolin Jaequemyns R.
 Rutten M.
 Smeers T.
 i;zs C. (Mej.)

Dompas N. (Mw.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tanghe F.
 Tindemans L.
 Uyttendaele R.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Vandamme F.
 Vandenabeele A.
 Vandenbergh G.
 Van der Aa M.
 Vanderborcht F.
 Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Vangeel J.
 Van Herreweghe M.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verlact-
 Gevaert M. (Mw.)
 Verroken J.
 Vlerick A.
 Wijnen F.
 Willems G.

ONTHOUDEN hebben zich:

Adriaensens J.
 Boeykens G.
 Daems Joseph
 Rombaut L.

Smets A.
 Van Hoorick B.
 Verleysen W.

De Voorzitter: Dezelfde reden van onthouding?
(Instemming)

De Voorzitter: Geen opmerkingen meer? *(neen)*
 Dan is artikel 2 aangenomen.

Art. 3

De Koning bepaalt nader, de Hoge Raad voor de

Volksopleiding gehoord, de formaliteiten voor het verlenen, het handhaven en het opheffen van de erkenning.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, verleent de erkenning en heft deze op, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Toelageregeling

Art. 4

§ 1. De rijkstoelage bestaat uit een toelage voor personeelskosten, een vaste basistoelage en een toelage voor de werking.

§ 2. 1) Als gesubsidieerde personeelskosten worden beschouwd: het brutobedrag van de wedde en van het vakantiegeld van de personeelsleden met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid en van de administratieve personeelsleden en de bijdragen die de werkgever dient te storten in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen.

2) Voor de berekening van de toelagen bepaalt de Koning, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de schalen en de daaraan gekoppelde voorwaarden. Het in aanmerking te nemen **bruto** bedrag van de wedde mag enerzijds voor de personeelsleden met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid niet lager zijn dan de beginwedde van geaggregeerd leraar algemene vakken in het secundair onderwijs van de lagere graad en niet hoger dan de eindwedde van een geaggregeerd leraar algemene vakken in het secundair onderwijs van de hogere graad in het Rijksonderwijs, anderzijds voor de administratieve personeelsleden niet lager dan de beginwedde van klerk en niet hoger dan de eindwedde van bestuurssecretaris in de Rijksadministratie.

Deze weddeschalen worden gekoppeld aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen.

3) De weddetoelagen worden slechts toegekend indien de uitgekeerde brutosalarissen voor de personeelsleden met beleids- en educatieve **verantwoordelijkheid** respectievelijk de administratieve personeelsleden ten minste overeenstemmen met de hiervoor bedoelde weddeschalen.

De verenigingen moeten toestaan dat hun belastingaangifte daaromtrent wordt nagezien.

4) De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, de aard van de diploma's of andere bekwaamheidsbewijzen waarvan de personeelsleden naar gelang van hun functie houder moeten zijn, of de bewijzen van beroepservaring

die zij dienen over te leggen opdat de verenigingen uit hoofde van deze documenten toelagen zouden kunnen ontvangen.

§3. Voor een landelijke organisatie met twee tot vijf gesubsidieerde personeelsleden met algemene beleids- en educatieve verantwoordelijkheid, komen slechts drie administratieve personeelsleden voor subsidiëring in aanmerking.

In alle andere gevallen is bij de gesubsidieerde personeelsleden de verhouding van twee personeelsleden met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid tot één administratief personeelslid.

§4. Voor de erkende landelijke organisaties omvat de rijkstoelage:

1° 95% van de in §2 bedoelde personeelskosten voor:

a) twee personeelsleden als bedoeld sub 3 van artikel 2, §3;

b) één administratief personeelslid;

2° 80% van de in §2 bedoelde personeelskosten voor:

a) ten hoogste tien bijkomende personeelsleden met algemene beleids- en educatieve verantwoordelijkheid;

b) ten hoogste vijf bijkomende administratieve personeelsleden;

3° 60% van de in §2 bedoelde personeelskosten voor de overige bijkomende personeelsleden, met inachtneming van het in §3 bepaalde;

4° een vaste jaarlijkse basistoelage van 100 000 frank voor de werking;

5° een jaarlijkse werkingstoelage van 250 000 frank per personeelslid als bedoeld in artikel 2, §3, 3, a), en van 100 000 frank per bijkomend personeelslid met algemene beleids- en educatieve verantwoordelijkheid.

§5. Voor de erkende streekorganisaties omvat de rijkstoelage:

1° 45% van de in §2 bedoelde personeelskosten voor één personeelslid met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid en voor één administratief personeelslid;

2° 30% van de in §2 bedoelde personeelskosten voor de overige personeelsleden met inachtneming van het in §3, tweede lid, bepaalde;

3° een vaste jaarlijkse basistoelage van 50 000 frank;

4° een jaarlijkse werkingstoelage van 50 000 frank per personeelslid met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid.

§6. De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, past de in §4, 4° en 5°, en §5, 3° en 4°, van dit artikel bedoelde bedragen aan aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. De hierboven opgegeven maximumbedragen komen overeen met het algemeen indexcijfer van

de consumptieprijzen op 1 december 1975. Dit cijfer wordt gelijkgesteld met 100. De bedoelde maximumbedragen worden verhoogd of verlaagd met 5 procent per volledige tranche van 5 punten boven of onder het cijfer van 1 december 1975, gelijkgesteld met 100.

Het in aanmerking te nemen indexcijfer is het op 1 december van het voorafgaande begrotingsjaar vastgestelde cijfer.

§7. Onder het voorbehoud dat de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort de afrekening van het vorige jaar en de begroting van het lopende jaar heeft goedgekeurd, wordt de subsidie uitgekeerd in de vorm van drie-maandelijke, per trimester van het begrotingsjaar waarvan zij werden ingeschreven en goedgekeurd, te betalen voorschotten ten bedrage van één vierde van de in het vorige jaar toegekende subsidie.

Het nog resterende gedeelte van de subsidie wordt uitgekeerd, na de goedkeuring door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, van de in het voorbije jaar gedane uitgaven en de voorgelegde betalingsbewijzen, vóór 1 maart van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde activiteitsjaar.

§8. De Koning bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksopvoeding gehoord, de nadere regeling van de uitkering van de verschillende subsidies.

De Voorzitter: Dames en Heren, op artikel 4 is er een eerste amendement van de heer H. Adriaenssens C.S. dat luidt als volgt:

In §4, 4°, van dit artikel het bedrag „100 000 frank” vervangen door het bedrag „300 000 frank”.

Op artikel 4 is er een tweede amendement van de heer Adriaenssens C.S. dat luidt als volgt:

In §5, 4°, van dit artikel het bedrag „50 000 frank” vervangen door het bedrag „100 000 frank”.

Wenst de heer Adriaenssens het woord?

De heer H. Adriaenssens: De toelichting heb ik reeds gegeven, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter: Kunnen wij ons in één stemming over deze amendementen uitspreken? (*Instemming*)

Wordt de naamstemming gevraagd? (*Twaalf leden staan op*)

Wij gaan dus over tot de naamstemming over de amendementen van de heer Adriaenssens.

Uitslag van de stemming:

133 Leden namen deel aan de stemming.

33 Leden hebben geantwoord: JA.

92 Leden hebben geantwoord: NEEN.

8 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

De amendementen zijn dus niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.
Baert F.
Bouwens E.
Breyne G.
Coppeliers M.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Facq E.
De Kegel G. (Mw.)
Delepierre L. (Mw.)
De Wulf Roger
Jorissen W.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes Robert
Mattheyssens R.
Olaerts J.

Peeters Paul
Persyn W.
Schiltz H.
Sels L.
Temmerman G.
Van Daele D.
Van den Eynden J.
Vandezande R.
Van Elewyck J.
Van Geyt L.
Vanhaegendoren M.
Van Hoeylandt B.
Van Leemputten R.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Vemimmen W.

NEEN hebben geantwoord:

Bascour J.
Bertels L.
Bode M.
Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.
Claes Albert
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.)
De Bondt F.
De Clercq Constant
Declercq Tjil
De Croo H.
Degrève L.
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.

Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Lavens A.
Leemans E.
Leynen H.
Lindemans L.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Renaat
Rolin Jaequemyns R.
Rutten M.
Smeers T.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.

Van der Aa M.
Vanderborcht F.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangeel J.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.

Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlackt-
Gevaert M. (Mw.)
Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willemss G.

Hebben zich ONTHOUDEN:

Adriaensens J.
Boeykens G.
Daems Joseph
Maes N.

Rombaut L.
Smets A.
Van Hoorick B.
Verleysen W.

De Voorzitter : Dezelfde reden van onthouding ?
(*Instemming*)

Mevrouw N. Maes: Ik heb afgesproken met mejuf-
vrouw Steyaert.

De Voorzitter: Aangezien er geen opmerkingen
meer zijn wordt artikel 4 aangenomen.

Art. 5

§ 1. Het aantal gesubsidieerde personeelsleden wordt begrensd door het aantal lokale afdelingen of groepen die een actieve werking hebben, zoals bepaald in artikel 2, §6, 4, waarbij, wat betreft enerzijds de landelijke organisaties, voor de eerste 80 lokale afdelingen of groepen 2 personeelsleden met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid met volledige dagtaak subsidieerbaar zijn en 1 gelijkaardig personeelslid per bijkomende 100 lokale afdelingen of groepen, en waarbij, wat anderzijds de streekorganisaties of hiermee gelijkgestelden betreft, voor de eerste 20 lokale afdelingen of groepen 1 personeelslid met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid met volledige dagtaak subsidieerbaar is en 1 gelijkaardig personeelslid per bijkomende 20 lokale afdelingen of groepen, met inachtneming van wat in artikel 4, §3, is bepaald met betrekking tot de administratieve personeelsleden.

Het vereiste aantal lokale afdelingen of groepen wordt gedeeld door twee per personeelslid met halftijdse dagtaak.

§2. Wanneer in landelijke organisaties of streekorganisaties gedurende twee achtereenvolgende jaren de evolutie van het aantal afdelingen of groepen met een actieve werking, zoals bepaald in artikel 2, §6, 4, zulks wettigt, staat de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, overeenkomstig de in §1 bepaalde alge-

mene criteria een uitbreiding van de gesubsidieerde personeelsformatie toe.

Deze uitbreiding kan per jaar echter ten hoogste één personeelslid met beleids- en educatieve verantwoordelijkheid omvatten.

93. Wanneer in landelijke organisaties of streekorganisaties gedurende twee achtereenvolgende jaren de evolutie van het aantal afdelingen of groepen met een actieve werking, zoals bepaald in artikel 2, §6, 4, zulks wettigt, past de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, overeenkomstig de in §1 bepaalde algemene criteria, een vermindering toe van de gesubsidieerde personeelsformatie.

94. De organisaties moeten jaarlijks vóór 1 april opgave doen van het aantal personeelsleden die in aanmerking komen voor de berekening van de in het volgende begrotingsjaar subsidieerbare personeelskosten.

— **Aangenomen**

Art. 6

Voor nieuwe experimentele initiatieven kunnen starttoelagen worden verleend. De Koning bepaalt, het met redenen omkleed advies van de Hoge Raad voor de Volksopleiding gehoord, het bedrag van deze starttoelagen en de regelen volgens welke zij worden toegekend. De starttoelagen kunnen worden verleend voor een periode van maximum drie jaar.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Overgangs- en slotbepalingen

Art. 7

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1976. De organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband worden onttrokken aan het toepassingsgebied van het koninklijk besluit van 24 maart 1967 tot subsidiëring van de activiteit van nationale en regionale organisaties ten bate van de Nederlandstalige Volksontwikkeling, gewijzigd bij koninklijk besluit van 22 december 1971.

Evenwel blijven verenigingen, die met toepassing van het voormelde koninklijk besluit als organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband erkend zijn, de daaraan verbonden subsidiëring genieten tot de datum van hun erkenning overeenkomstig het tegenwoordige decreet en uiterlijk tot 1 januari 1977.

Tijdens de eerste twee jaren volgend op de erkenning overeenkomstig dit decreet, is het aantal sub-

sidieerbare personeelsleden van die verenigingen niet hoger dan het aantal op 1 januari 1975 werkelijk in dienst zijnde gesubsidieerde personeelsleden, met dien verstande evenwel dat het in artikel 2, §3, 3, a), bepaald aantal personeelsleden mag worden bereikt.

Voor de verenigingen, waarvan het aantal op 1 januari 1975 werkelijk in dienst zijnde gesubsidieerde personeelsleden hoger is dan de maximale subsidieerbare personeelsbezetting overeenkomstig de in artikel 5, § 1, bepaalde algemene criteria, stemt de gesubsidieerde personeelsformatie overeen met het aantal op 1 januari 1975 werkelijk in dienst zijnde gesubsidieerde personeelsleden.

Een uitbreiding van de gesubsidieerde personeelsformatie is voor deze verenigingen slechts mogelijk vanaf 1 januari volgend op het jaar waarin het aantal op 1 januari 1975 werkelijk in dienst zijnde gesubsidieerde personeelsleden, als gevolg van de uitbreiding van het aantal actieve afdelingen of groepen, overeenstemt met de subsidieerbare personeelsformatie overeenkomstig de in artikel 5, § 1, bepaalde algemene criteria.

Een vermindering van de gesubsidieerde personeelsformatie wordt voor deze verenigingen toegekend wanneer, als gevolg van de vermindering van het aantal actieve afdelingen of groepen, het aantal op 1 januari 1975 werkelijk in dienst zijnde gesubsidieerde personeelsleden, in diezelfde mate moet verminderen, overeenkomstig de in artikel 5, §1 bepaalde algemene criteria.

Organisaties voor sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband die op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geen vol jaar actief waren, kunnen onder de bij artikel 2 bepaalde voorwaarden worden erkend voor een proefperiode van twee jaar. Indien zij na deze periode aan de gestelde voorwaarden blijven voldoen, wordt hun erkenning bekrachtigd.

De Voorzitter: Dames en heren, op dit artikel is er een amendement van mevrouw Maes, dat luidt als volgt:

In fine van het eerste lid van dit artikel de woorden „op voorwaarde dat ook het decreet op de koepelorganisaties en instellingen in werking kan treden” toevoegen.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes: Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Cultuurraad vragen dit amendement te steunen omdat het de wens is van mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur dat de decreten samen in voege zouden treden opdat er geen discriminatie zou ontstaan.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat ik op een vraag van de heer Vanhaegendoren had gezegd dat het mijn wens is zo snel mogelijk de decreten in toepassing te brengen. Men moet mij niet proberen te laten zeggen wat men wenst dat ik zou hebben gezegd. Het is zeker niet mijn bedoeling de inwerkingtreding van dit decreet te laten wachten tot de andere decreten zijn gestemd.

De Voorzitter: Wordt de naamstemming gevraagd? (*Twaalf leden staan op*)

De Voorzitter: Dames en Heren, wij gaan over tot de naamstemming over het amendement van Mevrouw Maes.

Uitslag van de stemming:

132 Leden namen deel aan de stemming.
20 Leden hebben geantwoord: JA.
104 Leden hebben geantwoord: NEEN.
8 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Het amendement is dus niet aangenomen.

JA hebben geantwoord:

Baert F.	Mattheyssens R.
Bouwens E.	Olaerts J.
Coppieters M.	Peeters Paul
De Beul A.	Persyn W.
de Bruyne H.	Schiltz H.
De Facq E.	Sels L.
De Kegel G. (Mw.)	Vandezande R.
Jorissen W.	Vanhaegendoren M.
Kuijpers W.	Van Leemputten R.
Maes Robert	Van Ooteghem O.

NEEN hebben geantwoord:

Adriaensens H.	De Bondt F.
Bascour J.	De Clercq Constant
Bertels L.	Declercq Tj1
Bode M.	De Croo H.
Bogaert Albert	Degrève L.
Bonnell R.	Delepierre L. (Mw.)
Bourgeois A.	Demey O.
Breyne G.	Deneir A.
Claes Albert	De Seranno J.
Claeys Dries	De Vidts P.
Claeys Walter	De Vlies P.
Coens D.	Devos G. (Mej.)
Colla F.	Dewulf Maurice
Cooreman E.	De Wulf Roger
Coucke M.	D'haeseleer L.
Daems Jean	D'Haeyer R.
De Backer-	D'Hondt-Van
Van Ocken H. (Mw.)	Opdenbosch P. (Mw.)

Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.
Lagae A.
Laridon A.
Lavens A.
Leemans E.
Lcynen H.
Lindemans L.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Renaat
Rolin Jaquemyns R.
Rutten M.
Smeers T.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.

Temmerman G.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Van Daele D.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.
Van den Eynden J.
Van der Aa M.
Vanderborcht F.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangeel J.
Van Geyt L.
Van Herreweghe M.
Van Hoeylandt B.
Van Hoorick A.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Nooten E.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlact-
Gevaert M. (Mw.)
Vernimmen W.
Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

ONTHOUDEN hebben zich:

Adriaensens J.	Maes N.
Boeykens G.	Rombaut L.
Daems Joseph	Smets A.
De Meester-	Verleysen W.
De Meyer W.	

De Voorzitter: Dezelfde reden voor de onthoudingen? (*Instemming*)

Mevrouw W. De Meester-De Meyer: Ik heb afgesproken.

De Voorzitter: Artikel 7 is aangenomen en wij gaan onmiddellijk over tot de naamstemming over het geheel van het ontwerp.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband

Verklaringen voor de stemming

De Voorzitter: De heer Adriaensens heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer H. Adriaensens: Mijnheer de Voorzitter, namens de socialistische groep wens ik te zeggen dat, hoewel wij op bepaalde punten geen voldoening hebben gekregen, het ontwerp toch positieve punten bevat die ons voldoende lijken om het te stemmen.

De Voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

Mevrouw N. Maes: Mijnheer de Voorzitter, wij zullen niet neen stemmen omdat wij de rechtszekerheid die aan de verenigingen wordt gegeven appreciëren; wij zullen het ontwerp echter niet goedkeuren omdat onze principiële amendementen werden verworpen.

Naamstemming over het gehele ontwerp van decreet

De Voorzitter: Dames en Heren, wij gaan over tot de naamstemming over het ontwerp.

Ziehier de uitslag van de stemming:

133 Leden namen deel aan de stemming.

110 Leden hebben geantwoord: JA.

23 Leden hebben zich ONTHOUDEN.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H.	Daems Jean
Adriaensens J. (Mw)	Daems Joseph
Bascour J.	De Backer-
Bertels L.	Van Ocken H. (Mw.)
Bode M.	De Clercq Constant
Boeykens G.	Declercq Tijn
Bogaert Albert	De Croo H.
Bonnel R.	Degrève L.
Bourgeois A.	Delepierre L. (Mw.)
Breyne G.	Demeester-
Buchmann J.	De Meyer W. (Mw.)
Claes Albert	Demey O.
Claeys Dries	Deneir A.
Claeys Walter	De Seranno J.
Coens D.	De Vidts P.
Colla F.	De Vlies P.
Cooreman E.	Devos G. (Mej.)
Coucke M.	Dewulf Maurice
Craeybeckx-	De Wulf Roger
Orij G. (Mw.)	D'haeseleer L.

D'Haeyer R.	Swaelen F.
D'Hondt-Van	Tanghe F.
Opdenbosch P. (Mw.)	Temmerman G.
Dhoore L.	Tindemans L.
Diegenant A.	Uyttendaele R.
Dupont A.	Vanackere L.
Dupré J.	Van Canneyt J.
Flamant E.	Van Daele D.
Geens G.	Vandamme F.
Gerits J.	Vandenabeele A.
Gheysen R.	Vandenberghe G.
Gijs R.	Van den Eynden J.
Grootjans F.	Van der Aa M.
Henckens J.	Vanderborcht F.
Hulpiau R.	Vanderpoorten H.
Kelchtermans L.	Vandersmissen E.
Kempinaire A.	Van Elewyck J.
Keuleers J.	Vangeel J.
Lagae A.	Van Geyt L.
Laridon A.	Van Herreweghe M.
Lavens A.	Van Hoorick A.
Leemans E.	Vankeirsbilck E.
Leynen H.	Vannieuwenhuyze R.
Lindemans L.	Van Nooten E.
Mesotten W.	Van Rompaey R.
Monard G.	van Waterschoot J.
Nauwelaers L.	Verberckmoes F.
Olivier M.	Verbist A.
Otte R.	Verhaegen Guido
Peeters Renaat	Verhaegen Joris
Rolin Jaequemyns R.	Verlact-
Rombaut L.	Gevaert M. (Mw.)
Rutten M.	Verleysen W.
Smeers T.	Vernimmen W.
Smitt C. (Mej.)	Verroken J.
Staels	Vlerick A.
Dompas N. (Mw.)	Wijnen F.
Suykerbuyk H.	Willems G.

ONTHOUDEN hebben zich:

Baert F.	Mattheyssens R.
Bouwens E.	Olaerts J.
Coppieters M.	Peeters Paul
De Beul A.	Persyn W.
De Bondt F.	Schiltz H.
de Bruyne H.	Sels L.
De Facq E.	Smets A.
De Kegel G. (Mw.)	Vandezande R.
Jorissen W.	Vanhaegendoren M.
Kuijpers W.	Van Leemputten R.
Maes Nelly (Mw.)	Van Ooteghem O.
Maes Robert	

De Voorzitter: De leden die zich hebben onthouden worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer F. De Bondt: Mijnheer de Voorzitter, ik heb niet neen gestemd omdat ik met de strekking

en de inhoud van het aan de orde zijnde decreet volkomen instem.

Ik heb echter ook niet ja gestemd om te kunnen verklaren dat ik mij erover verwonder dat het ontwerp van decreet op de lectuurvoorziening, dat reeds maanden geleden door de bevoegde commissie aan de openbare vergadering is overgemaakt; nog altijd niet in behandeling is genomen.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer C. De Clercq tot verbetering van de sociaalrechtelijke terminologie in de overheidsdiensten — 21 (B.Z. 1974) — Nrs. 1 en 2.

Artikelsgewijze behandeling

De Voorzitter: Dames en Heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer C. De Clercq tot verbetering van de sociaalrechtelijke terminologie in de overheidsdiensten.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis van de bespreking genomen.

Artikel 1

De terminologie vastgelegd in het Sociaalrechtelijk Woordenboek, uitgegeven door het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie, wordt gebruikt door de diensten en instellingen die rechtstreeks of onrechtstreeks onder de overheid ressorteren.

— **Aangenomen.**

Art. 2

Het gebruik van de terminologie vastgelegd in het Sociaalrechtelijk Woordenboek is verplicht voor alle teksten die opgesteld of voorbereid worden in de in artikel 1 bedoelde diensten en instellingen.

— **Aangenomen.**

Naamstemming over het gehele voorstel van decreet

De Voorzitter: Wij gaan over tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming:

127 Leden namen deel aan de stemming.
Allen hebben geantwoord: JA.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgemaakt.

JA hebben geantwoord:

Adriaensens H. | Baert F.
Adriaensens J. (Mw.) | Bascour J.

Bertels L.
Bode M.
Boeykens G.
Bogaert Albert
Bonnell R.
Bourgeois A.
Bouwens E.
Breyne G.
Buchmann J.
Claeys Dries
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coppieters M.
Coucke M.
Craeybeckx-
Orij G. (Mw.)
Daems Jean
Daems Joseph
De Backer-
Van Ocken H. (Mw.1
De Beul A.
De Bondt F.
de Bruyne H.
De Clercq Constant
Declercq Tijl
De Croo H.
De Facq E.
Degrève L.
De Kegel G. (Mw.)
Demeester-
De Meyer W. (Mw.)
Demey O.
Deneir A.
De Seranno J.
De Vidts P.
De Vlies P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-Van
Opdenbosch P. (Mw.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henckens J.
Hulpiau R.
Jorissen W.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Keuleers J.

Kuijpers W.
Lagae A.
Laridon A.
Lavens A.
Leemans E.
Leynen H.
Lindemans L.
Maes Nelly (Mw.)
Mattheyssens R.
Mesotten W.
Monard G.
Nauwelaers L.
Olaerts J.
Olivier M.
Otte R.
Peeters Paul
Peeters Renaat
Persyn W.
Rombaut L.
Rutten M.
Schiltz H.
Sels L.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Staels-
Dompas N. (Mw.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tanghe F.
Temmerman G.
Tindemans L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Van Daele D.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenberghe G.
Van den Eynden J.
Van der Aa M.
Vanderborght F.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vandezande R.
Van Elewyck J.
Vangeel J.
Van Geyt L.
Vanhaegendoren M.
Van Herreweghe M.
Van Hoorick A.
Vankeirsbilck E.
Van Leemputten R.
Vannieuwenhuyze R.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey R.
van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.

Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verlackt-
Gevaert M. (Mw.)
Verleysen W.

Verroken J.
Vlerick A.
Wijnen F.
Willems G.

VAKANTIEWENSEN

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, alvorens u begint met de vragen om uitleg, en voor deze vergaderzaal helemaal leeggelopen is, wens ik namens de socialistische fractie even te onderstrepen dat deze vergadering haar agenda slechts normaal heeft kunnen afwerken doordat wij in de zaal zijn gebleven. Inderdaad, eens te meer was de meerderheid niet in voldoende aantal op post om de regering te steunen en om de verschillende decreten die hier aan de orde waren goed te keuren. Wij achten het nuttig dit nogmaals te beklemtonen.

Aangezien u zo vriendelijk is geweest mij het woord te geven, mijnheer de Voorzitter, zal ik van deze gelegenheid gebruik maken nu er nog een zeker aantal leden aanwezig zijn — straks zullen er vermoedelijk nog maar twee of drie zijn — om u, mijnheer de Voorzitter, en ook de leden van het personeel te danken voor de medewerking tijdens het afgelopen zittingsjaar. U kunt als Voorzitter van de Nederlandse Cultuurraad al met vakantie gaan, mijnheer de Voorzitter; wij als leden van Kamer en Senaat moeten daar nog even mee wachten. Maar hoe dan ook, wij wensen u in ieder geval een prettige vakantie toe.

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer Coppieters: Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de beschouwing over de afwezigheid van de meerderheid, maar ook bij de woorden van gelukwensen. Ik wens in het bijzonder te onderstrepen hoe de snelheid en de nauwkeurigheid waarmee de stukken van deze Cultuurraad worden opgesteld en rondgedeeld, ons verheugen. Dit mag als voorbeeld strekken tot de parlementaire vergaderingen (*Applaus op talrijke banken*)

De Voorzitter : De heer Henckens heeft het woord.

De heer J. Henckens: Mijnheer de Voorzitter, het is niet alleen de plicht van de leden van de meerderheid, maar ook van de minderheid om hier als parlementslid aanwezig te zijn. Mijnheer Van Elewyck, ik heb de aanwezigheidslijst van de vergadering van vandaag. opgevraagd en ik zal u

morgen weten te zeggen hoeveel leden van de B.S.P.-fractie afwezig waren.

De heer J. Van Elewyck: Wij moeten de regering niet steunen. Als wij hier vandaag niet geweest waren, zouden heel wat decreten niet goedgekeurd zijn geworden. (*Onderbrekingen op talrijke banken*)

De heer Henckens: U moet aanwezig zijn, dat is uw plicht als lid van de Cultuurraad. (*Onderbrekingen op talrijke banken — De Voorzitter hamert*)

De heer J. Van Elewyck: Wij zullen in de toekomst bij dergelijke gelegenheden afwezig blijven. (*De Voorzitter hamert*) Als het zo geapprecieerd wordt, zullen wij het niet meer doen.

De heer Leo Vanackere: Doe het dan niet meer.

De heer J. Henckens: Mijnheer de Voorzitter, ik breng u hulde voor de wijze waarop u deze vergaderingen hebt geleid, en u erover hebt gewaakt dat zij ordelijk zouden verlopen. Ik wens ook de griffier die hier nu niet aanwezig is wegens ziekte, en de personeelsleden te danken. Ik maak van deze gelegenheid ook gebruik om iedereen een prettige vakantie toe te wensen. (*Applaus op talrijke banken*)

De Voorzitter: De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire: Mijnheer de Voorzitter, namens mijn fractie wens ik de leden van de meerderheid en van de minderheid te danken voor hun aanwezigheid zodat deze vergadering tot een goed einde is kunnen gebracht worden. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om u te danken, mijnheer de Voorzitter, voor de wijze waarop u de debatten van deze Cultuurraad die niet altijd gemakkelijk zijn geweest, hebt geleid. U heeft uw vakantie verdiend, evenals uw staf van medewerkers, ambtenaren en personeelsleden. Ik wens u allen, alsook de collega's, en de leden van de Regering een prettige vakantie toe. (*Applaus op talrijke banken*)

De Voorzitter : De Minister van Nederlandse Cultuur en voor Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, ik dank ook, zowel de leden van de meerderheid als van de oppositie voor het werk dat wij gedurende dit jaar hebben verricht.

In het bijzonder dank ik u, mijnheer de Voorzitter, en al degenen die ertoe hebben bijgedragen om hier een goede sfeer te bewaren, zodat in de loop

van dit zittingsjaar een groot aantal decreten konden worden aangenomen.

Dank u en prettige vakantie. (*Applaus op alle banken*)

De Voorzitter: Dames en Heren, Collega's. Ik dank u voor het werk dat wij hier samen hebben kunnen verrichten in de loop van dit parlementair jaar.

Ik wens u allen een zeer prettige vakantie.

Deze dankbetuiging en wensen richt ik ook tot alle personeelsleden (*Applaus op alle banken*)

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. Vraag om uitleg van de heer M. Vanhaegendoren tot de Eerste Minister en tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden betreffende de toepassing van artikelen 52 en 59 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

De Voorzitter : De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister. De procedure van de vraag om uitleg vereist dat men van de ingediende tekst niet afwijkt. Excuseer mij dus dat het wellicht niet een geïmproviseerde maar een voorgelezen uiteenzetting wordt.

De toepassing van het decreet van 19 juli 1973 was onder het eerste-ministerschap van de heer Leburton het voorwerp van druk overleg op kabinetsniveau. Uit de persmededelingen van de kabinetsraad kunnen wij niet opmaken dat de huidige regering dit overleg heeft voortgezet. Daarom wordt deze vraag in eerste orde gericht tot de Eerste Minister — die helaas niet meer aanwezig is, — die verantwoordelijk is voor de coördinatie in het regeringsbeleid.

Het lijkt geen twijfel dat de uitvoerende macht niet het recht heeft een wet te wijzigen of wijzigend te interpreteren. Het is haar plicht haar diensten de opdracht te geven de wetten toe te passen. Het behoort de rechterlijke macht toe bij eventuele rechtsgedingen haar uitspraak te steunen op de wettekst zelf.

Onze vraag behelst de toepassing van twee wetten, het decreet in alles gelijk zijnde aan de wet :

1° de toepassing van de artikelen 52 en 59 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende

samenvoeging van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en

2° de toepassing van het eenparig goedgekeurde decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Dit is een aangelegenheid waar de gehele Nederlandse cultuurgemeenschap om bekommerd is :

— ad primum in het hoofdstedelijk gebied en in de taalgrensgemeenten, waar alleen de wet van 1963 geldt ;

— ad secundum in het homogene Nederlandse taalgebied, waar het decreet van toepassing is.

Ik wens desaangaande de volgende ophelderingen te bekomen over zes vragen. Op de eerste vijf vanwege de heer Eerste Minister die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het regeringsbeleid, en wat vraag VI betreft, van de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden.

1. De Minister van Tewerkstelling en Arbeid en de Minister van Sociale Voorzorg zijn ongetwijfeld de bevoegde instanties wat betreft alle wettelijke bepalingen tot bescherming van de rechten en werkvoorwaarden van de werknemers en de sociale betrekkingen van de werkgevers met de werknemers. Dit blijkt duidelijk uit het bestaan van een Administratie van de **Arbeidsbetrekkingen** en -reglementering bij het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid en een Sociale Inspectie bij het Ministerie van Sociale Voorzorg.

Aan deze Administratie en hun buitendiensten met de inspectie belast, is het toezicht op het naleven van de sociale wetten en voorschriften toevertrouwd.

In antwoord op een schriftelijke vraag van senator Vandezande (Cultuurraad 28 augustus 1974) deelt de Minister van Sociale Voorzorg mede dat de ambtenaren alleen in het bezit werden gesteld van de tekst van het decreet van 19 juli 1973 maar geen verdere onderrichtingen desaangaande hebben ontvangen. Op eigen initiatief hebben zij dan ook geen enkel onderzoek ingesteld.

In antwoord op een schriftelijke vraag (Cultuurraad 6 september 1974) van kamerlid Mattheysens erkent insgelijks de Minister van Tewerkstelling en Arbeid dat er geen onderrichtingen verstrekt werden aan de inspectiediensten.

In zijn antwoord op de mondelinge vraag die ik stelde (Senaat 13 maart 1975) deelt de Minister van Tewerkstelling en Arbeid opnieuw mede dat het decreet van 19 juli 1973 en de erbij horende documenten van de Cultuurraad aan de betrokken ambtenaren alleen werden medegedeeld, evenwel zonder enige instructie tot toepassing ervan. Uit hetzelfde antwoord blijkt dat de inspectie van de

sociale wetgeving weliswaar klachten in ontvangst nam maar zelf geen enkele vaststelling van overtreding deed.

Hieruit blijkt dat de betrokken ministers stelselmatig weigeren de wettelijke voorschriften toe te passen door een bepaald onderdeel van het arbeidsrecht (Cf. Arbeidsrecht — Codex p. 327).

Bestaan er andere voorschriften van het arbeidsrecht die de regering bewust verwaarloost?

Meent de Regering niet dat nu bijna twee jaar alle bedrijven ruimschoots de gelegenheid hebben gekregen om zich aan te passen en het de plicht is van de betrokken Ministers de inspecteurs de opdracht te geven een passend toezicht uit te oefenen zoals dit voor andere wetten inzake **arbeidsbescherming** het geval is?

Zal deze opdracht aan de inspectiediensten worden gegeven?

Ik vraag dat op deze vraag zonder omwegen met ja of neen zou geantwoord worden! Deze vraag is des te meer gewettigd daar het decreet van 19 juli 1973 in geen enkel drastisch ingrijpen voorziet en de toepassing ervan in een eerste stadium er de facto alleen op neerkomt dat waarschuwingen worden gegeven. Zelfs tot deze informatieve begeleiding vanwege de overheid om de bestaande overtredingen tegen te gaan, werden geen instructies gegeven. Indien ik mij hierin vergis verwacht ik dat de tekst van de instructies, door de betrokken ministers gegeven, medegedeeld zou worden aan de Cultuurraad.

II. Het decreet van 19 juli 1973 is uitdrukkelijk van toepassing op alle werkgevers en niet alleen op industriële, commerciële en financiebedrijven.

Mag ik vernemen of de Ministers die een voorgedij of toezicht uitoefenen op particuliere organisaties, in eerste orde de natuurlijke of rechtspersonen bedoeld bij artikel 1, § 1-2° van de samengevoegde wetten, aan hun inspectiediensten de opdracht gegeven hebben toezicht uit te oefenen op het naleven van de voorschriften van het decreet?

Deze alinea wil ik even voorlezen. Het betreft de toepasselijkheid „op de natuurlijke en rechtspersonen die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die belast zijn met een taak die de grenzen van een privé bedrijf te buiten gaan en die de wet op de openbare machten hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen”.

III. Het decreet aanvaardt geen discriminatie onder de werknemers. Het is toepasselijk op de bescherming van alle werknemers, wie ook hun werkgever zij of welke de aard zij van het gepresteerde werk. Welke uitvoeringsmaatregelen heeft de regering getroffen in de zin van instructies aan bevoegde inspectiediensten, om de doorgaans sociaal slecht beschermde werknemers in dienst van particuliere natuurlijke of rechtspersonen te beschermen?

Meent de regering niet dat deze doorgaans minder

beschermde werknemers het voorwerp van haar democratische bezorgdheid moeten zijn én wat betreft hun bescherming in taalzaken, én wat betreft hun bescherming op alle andere gebieden van de sociale wetgeving: zondagsrust, **arbeidsduur**, vrouwenarbeid, enz.?

Meent de regering niet dat in een periode van werkloosheid de werknemers meer dan ooit doelmatig dienen te worden beschermd tegen mogelijke misbruiken van het patronaat?

IV. In zijn antwoord op mijn mondelinge vraag van 13 maart jongstleden betreffende de toepassing van artikel 52 van de taalwet van 1963 en van het decreet van 19 juli 1973 verklaart de Minister van Tewerkstelling en Arbeid en Waalse Aangelegenheden dat het toezicht op de bescherming van het Nederlandstalig personeel in de Brusselse ondernemingen, wat de akten en bescheiden betreft ervoor bestemd in toepassing van artikel 52 van de samengevoegde wetten niet tot zijn bevoegdheid zou behoren. Hij aanvaardt echter dezelfde bevoegdheid in principe wel voor de toepassing van dezelfde materie in het Nederlandse taalgebied.

Artikel 52, § 1, al. 2, bepaalt dat de bedrijven de akten en bescheiden, bestemd voor het Nederlandstalig personeel, in het Nederlands opstellen.

Het decreet van 19 juli 1973 heeft op dezelfde materies betrekking voor het Nederlandse taalgebied. Het bevat woordelijk dezelfde bepalingen.

Hoe is het te verklaren dat een Minister van Tewerkstelling en Arbeid erkent dat het toezicht op de sociale wetgeving hem wel aangaat in het Nederlandse taalgebied, maar dezelfde bevoegdheid afwimpelt wat Hoofdstad-Brussel betreft?

Heeft dit te maken met de anomalie in de samenstelling van de regering dat het de Minister van Waalse Aangelegenheden is die belast wordt met de bescherming van de taalbelangen van de Vlaamse werknemers?

Meent deze Minister, als Minister van Waalse Aangelegenheden, dat hij de privileges van de francophonie te Brussel moet verdedigen tegen de Vlamingen?

V. Welke richtlijnen werden er van regeringszijde ooit gegeven om uit te maken welke personeelsleden als Nederlandstalig dienen te worden beschouwd? Worden alleen als Nederlandstaligen te Brussel beschouwd degenen die de euvele moed opbrengen tegen hun overheden in te eisen als Vlamingen te worden behandeld? Hoe kan men als Nederlandssprekende erkend worden in bedrijven waar het verboden is of onmogelijk Nederlands te spreken? Zal men ermee voortgaan de Nederlandstalige personeelsleden in Hoofdstad-Brussel aldus aan de druk van het Franstalige patronaat bloot te stellen en hen verplichten uitdrukkelijk om Nederlandse stukken te verzoeken op het gevaar af doorgezonden te worden of zal de

Regering in dit geval in sociale zin optreden en de tienduizenden Vlaamse pendelaars in bescherming nemen door aan de bevoegde inspectiediensten de opdracht te geven als Nederlandstaligen juris tantum te beschouwen de personeelsleden woonachtig in het Nederlandse taalgebied ?

Indien men in de huidige Brusselse conjunctuur in de hoofdstad alleen als Vlamingen berekent degenen die sociaal en cultureel sterk genoeg staan om zich tegen meerderen of overheid in, als Vlaming te affirmeren, steunt de regering de argumentering van sommigen alsof er in Brussel inderdaad slechts 10 tot 15 procent Nederlandstaligen zouden zijn. Welke Vlaamse arbeider zal het er in deze tijd van dreigende werkloosheid op wagen zijn kinderen naar een Vlaamse school te sturen of tegenover een Franse werkgever als impérialiste flamand op te treden door Nederlandse documenten of mededelingen te eisen ?

Het is dus dringend nodig de Vlaamse werknemers die als Vlamingen de zwakkere partij zijn, te beschermen.

Wat overweegt de regering ? Kan de Minister van Vlaamse Aangelegenheden de belangen van de Brusselse Vlaamse arbeiders even doelmatig behartigen als de Minister van Waalse Aangelegenheden in zijn hoedanigheid van Minister van Tewerkstelling en Arbeid de belangen van de Brusselse patroons in de periferie behartigt door de weigering het decreet toe te passen ?

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren ! Deze vijf vragen waren gericht tot de Eerste Minister, vermits ze verschillende ministers aanbelangen. Het punt 6 betreft de Minister van de Vlaamse Aangelegenheden.

VI. In zijn antwoord op mijn mondelinge vraag van 13 maart jongstleden deelt de Minister van Tewerkstelling en Arbeid mede dat, op voorstel van zijn voorganger, de heer Glinne een werkgroep werd samengesteld onder het voorzitterschap van de Minister van Nederlandse Cultuur, ten einde sommige moeilijkheden betreffende de interpretatie van het decreet op te helderen. Volgens de Minister zet deze werkgroep haar werkzaamheden nu reeds gedurende twee jaar voort. Een lid van het kabinet van de Minister van Tewerkstelling, Arbeid en Waalse Aangelegenheden maakt deel uit van deze werkgroep die zou belast zijn met de interpretatie van een decreet voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

De toepassing van het decreet van 19 juli 1973 werpt geen andere juridische problemen op dan de toepassing van de wet van 1963. Het verschil tussen beide wetten bestaat er alleen in dat door het decreet de toepassing beter geregeld wordt en de toepassingsfeer verruimd wordt.

Welnu, betreffende de toepassing van de voorschriften van 1963 bestaan ontelbare adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Mr. J. De

Weerdt lost alle mogelijke gevallen op in zijn uitvoerige studie. Het advies door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht aan de Commissie taalwetgeving en taalbescherming verschaft, op verzoek van de regering, is duidelijk. Het is onbegrijpelijk dat er van regeringszijde nog een aantal kabinetsraden, een ministeriële werkgroep en een werkgroep ad hoc nodig geacht worden. Het is onaanvaardbaar dat de uitvoerende macht wetteksten die overduidelijk zijn zogenaamd tracht „te interpreteren”. Na twee jaar activiteit weze het ons dan ook geoorloofd de Minister van Nederlandse Cultuur, voorzitter van de werkgroep, te verzoeken aan de Cultuurraad enige opheldering te verschaffen over de activiteiten van de werkgroep. Deze opheldering is de Minister des te meer verschuldigd daar haar geachte voorganger op de hoorvergadering van 30 oktober 1973 met de G.E.R.V. verklaarde dat de regering geen initiatief zal nemen tot enige interpretatie.

Het zou de leden van de Cultuurraad en inzonderheid de leden van de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming interesseren te vernemen of er moeilijkheden van interpretatie kunnen rijzen, dan wanneer de Commissie die niet ontdekte o.m. in haar vergadering van 2 oktober 1973.

Indien de werkgroep enige moeilijkheden betreffende de toepassing van het decreet mocht ontdekken hebben, wensen wij te vernemen of zij hierbij rekening houdt met de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht die verstrekt werden naar aanleiding van de toepassing van artikelen 52 en 59 van de gecoördineerde wetten.

Wij wensen te vernemen of regering of werkgroep tot hun voorlichting enig advies hebben gevraagd aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Zo neen, waarom deze bevoegde commissie werd uitgesloten ? Zo ja, verzoeken wij om de tekst van het advies.

Wij wensen te vernemen hoe vaak de werkgroep vergaderde sedert 1 januari 1974 ? De Minister deelt mede dat de werkgroep tot taak zou hebben moeilijkheden betreffende de interpretatie op te helderen. Wij wensen te vernemen volgens welke grondwettelijke of wettelijke bepalingen de uitvoerende macht aan een wet of decreet een interpretatie zou kunnen geven die afwijkt van de tekst zelf ?

Mevrouw de Minister ! Dat zijn duidelijke vragen. Een geruststellend antwoord zien wij dan ook graag tegemoet (*Applaus*)

De Voorzitter : Mevrouw de Minister zal antwoorden mede namens de Eerste Minister. Mevrouw de Minister, u heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*). 'Mijnheer de Voorzitter,

Dames en Heren! Wegens de omvang van de vraag die de bevoegdheid van de verscheidene ministers betreft, hebben de Eerste Minister en ikzelf het raadzaam geacht, over de verschillende aspecten van de vraag het advies in te winnen van de **interdepartementale** Werkgroep waarover de heer Vanhaegendoren het heeft in het laatste gedeelte van zijn vraag om uitleg.

Het hierna volgende antwoord houdt rekening met het advies van die werkgroep.

Vragen 1 en 2 betreffen de instructies aan toezicht-houdende ambtenaren.

Zoals het geachte Lid het vraagt, beantwoorden wij de delen 1 en II van de vraag, die het geven van een formele opdracht aan de inspecteurs betreffen, „zonder omwegen” met neen.

Het is immers niet nodig, aan de met het toezicht belaste ambtenaren formeel de opdracht te geven op de toepassing van de bepalingen van het decreet van 19 juli 1973 een passend toezicht uit te oefenen. Want krachtens artikel 29 van het wetboek van strafvordering is elke ambtenaar strafrechtelijk verplicht de inbreuken die hij in de uitoefening van zijn functie vaststelt te signaleren. Dit geldt meer in het bijzonder voor het toezicht dat aan de inspecteurs van de betrokken departementen is opgedragen door artikel 6 van het decreet van 19 juli 1973.

Bovendien is die verplichting nog meer uitdrukkelijk opgenomen in het ambtenarenstatuut. Artikel 12 van het statuut legt hun de plicht op, misbruiken, nalatigheden of overtredingen van wetten of reglementen welke zij bij het uitoefenen van hun ambt mochten vaststellen, te bestraffen of te doen bestraffen.

En artikel 13 van het statuut schrijft voor het **niet-naleven** van hun verplichtingen de bestraffing voor met één van de statutaire tuchtstraffen, onverminderd de toepassing van de strafwetten. De toezichtsambtenaren van de bevoegde ministeries hebben dus geen formele opdracht nodig, om een passend toezicht uit te oefenen op de toepassing van het decreet van 19 juli 1973.

Niettemin hebben wij er geen bezwaar tegen, de betrokken ambtenaren te herinneren aan de **toezichtsbevoegdheid** die hun bij artikel 6 van het decreet is opgedragen. Overigens, mochten er in dit verband moeilijkheden rijzen, dan zullen wij niet nalaten de interdepartementale werkgroep ad hoc te raadplegen, om in alle betrokken departementen tot een gelijkaardige oplossing te komen. Vraag III betreft de sociale bescherming van de werknemers tegen mogelijke misbruiken van het patronaat.

Het decreet van 19 juli 1973 behoort inderdaad tot de wetgeving die de sociale bescherming van de werknemers op het oog heeft.

Wat de instructies aan de bevoegde **inspectiediensten** in dit verband betreft verwijs ik naar het antwoord op de delen 1 en II van de vragen van de

heer Vanhaegendoren doch in zover het geachte Lid in deze bijkomende vraag ook de overige sociale wetgeving beoogt, moet ik erop wijzen dat hij hierdoor de grondwettelijke bevoegdheidsomschrijving van de Cultuurraad (zoals dit door artikel 59bis van de Grondwet is vastgesteld) te buiten gaat.

De sociale wetgeving als zodanig behoort immers tot de bevoegdheid van de nationale wetgever.

De delen IV en V van het vragencomplex van de heer Vanhaegendoren vallen buiten de bevoegdheid van de Cultuurraad. Immers, krachtens artikel 59bis §4 van de Grondwet, hebben de Cultuurraden alleen bevoegdheid voor het regelen van het taalgebruik in de twee homogene taalgebieden. De taalregeling in Brussel-Hoofdstad behoort dus tot de bevoegdheid van het parlement. Het komt dus eerder inopportuun voor, dat daaromtrent vragen worden gesteld in één van beide Cultuurraden.

Bovendien is vooral de inhoud van deel V van de vraag van die aard, dat de betrokken Ministers — en meteen de Regering — om verantwoording van hun beleid wordt gevraagd. Ook dit aspect van de vraag betreft dus een prerogatief van het parlement, dat krachtens artikel 13, 4e lid van de wet van 21 juli 1973 bij uitsluiting bevoegd is om van Ministers verantwoording over hun beleid te eisen. In verband met de werkgroep ad hoc onder voorzitterschap van de Minister van Vlaamse Aangelegenheden, wens ik het volgende te antwoorden. De werkgroep, bedoeld door de heer Vanhaegendoren, heeft een omstandig verslag over zijn bevindingen met betrekking tot het decreet van 19 juli 1973 opgemaakt in november 1973. Dat verslag werd goedgekeurd door een beperkt ministerieel comité onder Voorzitterschap van de toenmalige Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden. Namens dat Ministerieel comité werd het vervolgens voorgelegd aan de Ministerraad, die er op 2 november 1973 over beraadslaagde.

Zoals de toenmalige Eerste Minister in openbare vergadering van de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 13 december 1973 heeft medegedeeld (in antwoord op een vraag van Kamerlid Mattheyssens) werd in dat verslag de nadruk gelegd op enkele knelpunten die niet enkel op het decreet van 19 juli 1973, maar ook op artikel 52 van de samengeordende wetten op het taalgebruik betrekking hebben. Overeenkomstig voormelde beraadslaging van de Ministerraad van 28 november 1973 werd een inventaris van die knelpunten medegedeeld aan de Voorzitters van beide Cultuurraden.

Die knelpunten zijn eveneens ter sprake gekomen in een vergadering van de Commissie voor Taalbescherming en Taalwetgeving, op basis van een document van de G.E.R.V. Ze gelden thans nog steeds, eensdeels voor het homogene Nederlandse taalgebied krachtens het decreet van 19 juli 1973,

anderdeels voor de andere gebiedsdelen, krachtens de samengeordende wetten op het taalgebruik. De geregelde werkzaamheden van de werkgroep „ad hoc” waren met het indienen van het bovenvermelde verslag beëindigd. Niettemin heeft de huidige regering die werkgroep opnieuw ingesteld, om zijn juridisch-technische adviezen te kunnen inwinnen. Sedert 1 januari 1975 is hij tweemaal bijeengekomen, om te adviseren over problemen, in verband met door parlementsleden gestelde vragen.

Er zijn vanzelfsprekend geen grondwettelijke of wettelijke bepalingen die de uitvoerende macht in staat stellen aan een wet of een decreet een interpretatie te geven die van de tekst afwijkt. En het ligt trouwens geenszins in de bedoeling, langs de adviezen van de werkgroep om, dergelijke interpretaties te bekomen. Die adviezen moeten er integendeel toe leiden, de juiste toepassing van de tekst zoveel mogelijk te waarborgen en voor eventuele knelpunten een oplossing te vinden die past in het kader van de grondwettelijke en wettelijke regelingen. **(Applaus op de banken van de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Ik wens de aandacht van mevrouw de Minister op de volgende punten te vestigen: het eerste punt betreft de vraag of de regering na twee jaar niet meent dat er uitdrukkelijke instructies moeten worden gegeven voor de toepassing van het decreet. Theoretisch is het inderdaad waar dat de ambtenaren alle wetten moeten doen toepassen. Het is echter ook waar dat er vanwege alle Ministers ten aanzien van alle wetten normaliter circulaire en toepassingsorders worden gegeven en dat de regering desaan gaande voor de toepassing van het decreet passief blijft.

Deze passiviteit vind ik des te erger daar de voorganger van Minister Califice in zijn antwoord van 15 oktober 1974 aan de heer Mattheyssens, eigenlijk bijna onverholven laat uitschijnen dat de arbeidsinspectie eigenlijk toch belangrijker werk te doen heeft. Ik citeer de tekst: Dat de eerste opdracht van die diensten ongetwijfeld lag in het toezicht van de naleving van de sociale wetgeving in de gewone betekenis van het woord.

De heer Leo Vanackere : Wie was die voorganger ?

De heer M. Vanhaegendoren: Ik meen dat het de heer Glinne was. Het betreft een verklaring van 15 oktober 1974.

Ik vraag mij af of de heer Califice deze restrictie, te beweren dat het decreet niet tot de sociale wetgeving zou behoren, tot de zijne neemt.

Mevrouw de Minister, het onderscheid tussen de sociale wetgeving waarvoor wij niet bevoegd zouden zijn en de taalwetgeving gaat niet op. Het is duidelijk dat een wet uitdrukkelijk een sociaal doel kan hebben en naar de vorm van culturele aard kan zijn. Dit is voor vele van onze decreten het geval.

Mevrouw de Minister, ik meen geen antwoord te hebben gekregen op mijn tweede vraag, met name of de minister³ die een voogdij of toezicht uitoefenen op particuliere organisaties die een rechtspersoonlijkheid hebben volgens artikel 1, paragraaf 2 van de **gecoördineerde** wetten, de nodige inspectie-opdrachten hebben gegeven aan hun diensten? Ik bedoel meer speciaal de **inspectie**-diensten van de Minister van Volksgezondheid voor wat betreft de particuliere ziekenhuizen en medisch-pedagogische instellingen, de Minister van Justitie in verband met de inspectie van particuliere instellingen waar kinderen en jongeren worden opgenomen, en de Minister van Economische zaken tot de controle van de verzekeringsmaatschappijen.

Ik heb Minister De Saeger in de Senaat horen verklaren dat, indien in de Brusselse ziekenhuizen niet meer schandalen — excuseer het woord — aan het licht komen, door de onkunde van het Nederlands van de artsen, dit te danken is aan de verpleegsters die als tolk optreden. Dat beweerde Minister De Saeger zeer uitdrukkelijk en hij zal wel gelijk hebben.

Deze bewering bevat duidelijk een aanwijzing dat de Brusselse ziekenhuizen en particuliere instellingen, onderworpen aan 2° van paragraaf 1, artikel 1 van de **gecoördineerde** wetten, ook wat betreft de akten bestemd voor hun personeel, de wet overtreden.

Op de parlementaire vraag van collega **Vandezande** heeft de Minister van Volksgezondheid geantwoord dat hij meende niet verantwoordelijk te zijn voor de toepassing van dit decreet omdat hij dit niet medeondertekend heeft. Nu wil ik dat de Minister van Volksgezondheid niet euvel nemen omdat ik wel besef dat geen enkel Minister zelf het antwoord op een parlementaire vraag opstelt.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Niet altijd, soms wel.

De heer M. Vanhaegendoren : De Minister is er dan toch voor verantwoordelijk.

De heer R. Vandezande: Hij heeft mij meegedeeld dat hij ieder antwoord nauwkeurig nakijkt en eventueel verandert.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Dat doe ik ook.

De heer M. Vanhaegendoren: Dus hoeft ik hem

niet te verontschuldigen. U merkt hoe goedhartig ik ben dat ik hem toch in bescherming wou nemen.

Het is toch erg wat de minister van Volksgezondheid antwoordt. Hoeveel wetten dienen niet door een Minister te worden toegepast die daarom nog niet door hem werden ondertekend! Geen enkel jurist zal beweren dat door een Minister enkel die wetten dienen te worden toegepast die hij mede ondertekend heeft!

Punt 4 van mijn interventie vormt eigenlijk een twistpunt, mevrouw de Minister. Ik geef toe dat sommigen beweren dat artikel 52 niet kan ressorteren onder de arbeidswetgeving omdat deze bepaling in een taalwet is opgenomen en omdat het toezicht op de taalwetten alleen behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken via de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Dat is de stelling van Minister Califice, die eraan toevoegt dat de toepassing van het decreet, als zijnde arbeidsrecht, wel van hem afhangt.

Deze redenering gaat niet op en dit om twee motieven, waarover ik graag het antwoord van de regering zou kennen.

Heeft Minister Califice gelijk of niet indien hij weigert artikel 52 te Brussel toe te passen? Het antwoord op deze vraag is ja of neen, mevrouw de Minister.

Volgens mij heeft minister **Califice** ongelijk omdat ook het decreet in de vorm van een taalwet is gegoten, al behoort het essentieel tot het arbeidsrecht en is het officieel opgenomen in de Codex van het arbeidsrecht.

Ten tweede, het feit dat er in een taalwet of in een bepaalde wet over een totaal andere materie dan de materie van de wet sprake is, vermindert niets aan het feit dat die materie helaas — ik zeg helaas en zal u verduidelijken waarom — van toepassing kan zijn.

De „liberté du père de famille”, een wijziging aan de wetgeving op het taalgebruik in onderwijszaken van 1963, werd als artikel 88 opgenomen in de wet op de agglomeraties en federaties van gemeenten om artikel 5 van de taalwet van 1963 te wijzigen. Dat weet u allemaal.

Het feit dat deze „Liberté du père de famille” opgenomen werd in een wet op de agglomeraties en federaties vermindert dus niets aan het feit, nietwaar, mijnheer de Minister van Nationale Opvoeding, dat hij, helaas tegen zijn hart in, deze „liberté du père de famille” moet toepassen.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding : Dura lex sed lex !

De heer M. Vanhaegendoren: Ik dank de heer Minister van Nationale Opvoeding. Hij is een jurist en hij zou dan ook niets anders kunnen antwoorden.

Wat er ook van zij, al staat deze wijziging van een

wet op onderwijszaken in een totaal andere wet, moet hij ze als Minister van Nationale Opvoeding toepassen.

Welnu, dan zeg ik aan Minister Califice: waar haalt u het recht vandaan te beweren, omdat artikel 52 van de Samengevoegde Wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken staat, dat u ze daarom niet zou toepassen? Dit klopt gewoonweg niet.

In dit verband wens ik dan ook een duidelijker antwoord te krijgen.

Mevrouw de Minister, ik geloof niet dat, behoudens vergissing die aan mijn aandacht zou ontgaan zijn, er een antwoord gekomen is.

Welke zullen eventueel voor de Inspectiediensten — gesteld dat Minister Califice de Belgische wet zou doen naleven — de maatstaf zijn om uit te maken dat te Brussel een werknemer Nederlandstalig is? Zal men ja dan neen juris tantum als criterium aanvaarden het domicilie in het Nederlandstalig gebied?

Het is zeer jammer dat de Minister van Waalse Aangelegenheden, als minister van Tewerkstelling en Arbeid en als Christen-democraat de Brusselse patroons, en vooral de patroons van de Brusselse periferie, in bescherming neemt.

Ik verwijs, wat deze stelling betreft, namelijk dat als Nederlandstalig juris tantum moeten worden beschouwd diegenen die woonachtig zijn in het Nederlandstalig gebied, naar het zeer gedocumenteerde en gefundeerde artikel van de heer Elst, in het „*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht*” van november 1969. In deze bewijsvoering is geen speld te krijgen.

Mevrouw de Minister, het is altijd gelukkig op een optimistische noot te kunnen eindigen. Ik neem er graag akte van dat de regering uitdrukkelijk verklaart dat zij niet bevoegd is om bij wijze van interpretatie enige verandering aan te brengen aan de tekst van een wet. Ik verwijs hierbij naar de arresten van het Hof van Cassatie van 22 november 1942, van 10 juni 1952 en van 16 juni 1953, om te betogen dat afwijking van de tekst van een wet niet duldbaar is, noch vanwege de uitvoerende macht, noch vanwege de rechterlijke macht. Ook verklaringen afgelegd in het parlement kunnen niets wijzigen aan de tekst van een wet. Ik verwijs naar het arrest van het Hof van Cassatie van 20 februari 1951.

Ik verwijs tenslotte naar artikel 107 — niet gewijzigd — van de Grondwet dat bepaalt dat de Hoven en Rechtbanken, de algemene, de provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toepassen voor zover zij met de wetten en decreten overeenstemmen.

Mevrouw de Minister, u hebt gesproken over een nog steeds werkzame Commissie. Ik spreek de wens uit dat deze Commissie haar werkzaamheden moge beëindigen. Zij is overbodig. Dat de betrokken Ministers eenvoudig opdracht geven het

decreet toe te passen ! Dit zal niet tot drama's leiden, gelet op de soepelheden die onze zeer wijze Nederlandse Cultuurraad heeft ingebouwd, **soepelheden** die volledig overeenstemmen met de andere sociale wetten (zondagrust, bescherming van het loon, vrouwenarbeid enz.) met name de voorafgaande waarschuwing en de mogelijkheid om veranderingen aan te brengen, alvorens van enige sanctie sprake kan zijn. (*Applaus bij de leden van de Volksunie*)

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, ik wil vooreerst de heer Vanhaegendoren geruststellen wat de ingesteldheid van de heer **Califice** betreft. Hij is ook ten zeerste bekommerd om het naleven van dit decreet.

Inzake de instructies aan de semi-officiële instellingen wil ik duidelijk stellen dat ze mij evenmin nodig lijken en dat om de redenen aangehaald in delen I en II van de vraag. Ook ambtenaren van Volksgezondheid zijn gebonden — en zelfs strafrechtelijk — door artikel 29 van het Wetboek voor Strafvorderingen en door artikel 12 en 13 van hun statuut. Ik wijs er nogmaals op dat er van regeeringswege geen bezwaar is om de ambtenaren aan hun plicht en aan het bestaan van het decreet te herinneren.

Inzake de punten IV en V wil ik even uitvoerig antwoorden dan met een ja of een neen.

De aanwijzing van de bevoegde instantie voor het toezicht op de naleving van de voorschriften inzake taalgebruik is geregeld in de tekst zelf van de wet en van het decreet.

De tekst draagt in zijn artikel 6 het toezicht onder meer op aan de toezichtsambtenaren van de bevoegde ministeries die zijn, niet alleen het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, maar ook de Ministeries van Sociale Voorzorg, Economische Zaken, Volksgezondheid en Gezin, en Justitie.

De samengeordende wetten op het taalgebruik integendeel geven alleen toezichtsbevoegdheid aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en aan sommige bijzondere organen — wat Brussel betreft — de Regeringscommissaris voor de hoofdstad, Vice-gouverneur van Brabant.

Het onderscheid berust dus op de voorschriften van wet en decreet zelf en heeft volstrekt niets te maken met het feit dat in de huidige regering de Minister van Tewerkstelling en Arbeid tevens Minister van Waalse Aangelegenheden is. Hetzelfde onderscheid in toezichtsbevoegdheid geldt overigens ook voor de andere voor het decreet bevoegde Ministers.

Op de laatste vraag van de heer Vanhaegendoren

heb ik uitvoerig geantwoord in het laatste punt van punt VI.

Er zijn vanzelfsprekend geen grondwettelijke of wettelijke bepalingen die de uitvoerende macht in staat stellen aan een wet of een decreet een interpretatie te geven die van de tekst afwijkt. En het ligt trouwens geenszins in de bedoeling, langs de adviezen van de werkgroep om, dergelijke interpretaties te bekomen. Die adviezen moeten er integendeel toe leiden de juiste toepassing van de tekst zoveel mogelijk te waarborgen. Dus een begeleiding en geen interpretatie.

De Voorzitter: De heer Vandezande heeft het woord.

De heer R. Vandezande (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, waarde Collega's ! Ik zal kort zijn.

Ik verheug mij omdat de Minister een stoere taal heeft gesproken. U hebt artikelen van het Strafwetboek en strafforderingen aangehaald en hebt verklaard dat de ambtenaren die zich schuldig maken aan overtredingen zouden kunnen gestraft worden.

U hebt ook verwezen naar het statuut van het **rijks**-personeel. Ik moge u eraan herinneren dat mij tot nog toe geen enkel geval bekend is van optredens vanwege de overheid om hetzij iemand in vervolging te stellen of om ook maar iemand tuchtrechtelijk te beteugelen en dit na ongeveer 13 jaar toepassing van de taalwet.

Het moet mij ook van het hart dat u hier in deze Cultuurraad — en u hebt gelijk — plechtig komt verklaren dat op twee vragen van collega Vanhaegendoren niet kan geantwoord worden, namelijk waar deze betrekking hebben op de Hoofdstad Brussel. Dit verwondert mij.

Waarom kunt u niet op deze vragen antwoorden? Het is duidelijk.

De heer Gillet interpeleerde reeds dienaangaande in de Kamer en in de Senaat was het de heer Lagasse of de heer Risopoulos, ik kan het mij niet juist meer herinneren. De Eerste Minister die toen heeft geantwoord, en die hier momenteel niet aanwezig is, had toen op de tribune moeten verklaren dat wanneer men wenste te interpellieren over een zaak die tot de bevoegdheid behoorde van de Cultuurraad, hij weigerde te antwoorden in het Nationaal Parlement.

De Eerste Minister heeft dit niet gedaan maar, op dit ogenblik komt u, namens de Eerste Minister, verklaren dat op twee vragen van de interpellant niet kan geantwoord worden omdat die behoren tot de bevoegdheid van het Nationaal Parlement. Ik stel hier dus deze discriminatie vast dat wanneer in deze Cultuurraad een Vlaming komt interpellieren over de toepassing van het decreet men hem ronduit verzoekt in het Nationaal Parlement te interpellieren. Wanneer integendeel in het

Nationaal Parlement een Franstalig parlamentslid de Eerste Minister interpelleert over de toepassing van een decreet dan wordt hij welwillend te woord gestaan en antwoordt men hem niet dat het een zaak is die uitsluitend tot de bevoegdheid van de cultuurraden behoort.

Mevrouw de Minister, dit is alles wat ik wenste te zeggen. Het is een geval van pure discriminatie, en ik wens dit in deze Cultuurraad openlijk aan de kaak te stellen. Er wordt hier een verschil gemaakt tussen de Vlamingen en de Walen. Zij worden op verschillende wijze behandeld. **(Applaus op de banken van de Volksunie)**

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden: Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat de heer Vandezande het niet zal ontkennen dat krachtens artikel 59bis, paragraaf 4 van de Grondwet de cultuurraden alleen bevoegdheid hebben voor het regelen van het taalgebruik in de twee homogene taalgebieden.

De taalregeling in Brussel-Hoofdstad behoort tot de bevoegdheid van het parlement. Ik denk dat daar geen speld tussen te krijgen is en ik wenste dit even te beklemtonen.

De Voorzitter : De heer M. Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren: Mijnheer de Voorzitter, ik acteer eenvoudig dat men op mijn vraag of de werknemers in Brussel-Hoofdstad al dan niet volgens het criterium van afkomst, van woonachtigheid als Nederlandstaligen zullen bestempeld worden of niet, niet kan of wil antwoorden. Ik zal bij gelegenheid deze vraag opnieuw stellen in het Nationaal Parlement. **(Twistgesprekken tussen de heren Vanhaegendoren en Vanackere)**

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

2. Vraag om uitleg van de heer L. Lindemans tot de Minister van Nationale Opvoeding betreffende de benoeming tot leraar van een groep leerkrachten aan het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel.

De Voorzitter: Dames en Heren, de heer Lindemans heeft het woord.

De heer Leo Lindemans (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, Dames en Heren ! Het is niet de eerste keer dat men vanop een tribune van het Parlement, de Senaat of de

Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Minister van Nationale Opvoeding moet ondervragen in verband met het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel. We kunnen inderdaad spreken van een aanhoudend zeer.

Eerst, en we bedoelen in 1966, ging het over de discriminatie tussen de Nederlandstalige en Franstalige afdelingen van het oorspronkelijke Institut Technique de l'Etat; daarna, in 1969, ging het over de discriminatie bij de benoeming van Nederlandstalige docenten ten opzichte van hun Franstalige collega's.

Nu gaat het over de discriminatie bij de benoeming tot leraar van een groep docenten aan dit Instituut; discriminatie die niet minder dan driëntwintig leerkrachten treft; en deze ergerlijke toestand duurt nu al sedert 1968. Laten we alles in zijn kader plaatsen en de zaak duidelijk stellen.

Het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken werd bij koninklijk besluit van 21 juli 1966 met terugwerkende kracht tot 1 september 1964, erkend in de categorie van de hogere technische scholen van de derde graad, met het oog op het uitreiken van diploma's van kandidaat-vertaler, licentiaat-vertaler en licentiaat-tolk. Het begon werkelijk op het niveau van de derde graad te functioneren op 10 oktober 1966. Een groep docenten aan het Instituut trad effectief in functie op dezelfde datum: de enen kwamen van de voormalige afdeling vertalers en tolken van het Institut Technique de l'Etat, een instelling van de eerste graad; de anderen kwamen uit diverse onderwijsinstellingen. Bij hun aanstelling waren derhalve de bepalingen van het toen geldende koninklijk besluit van 29 augustus 1966 (Staatsblad van 31 augustus) op hen van toepassing.

Uit dit koninklijk besluit van 29 augustus 1966 waaronder zij vallen, citeren we:

1. de functie van gewoon leraar is een **wervingsambt** (artikel 11, § 5, 1°, h.);
2. de personeelsleden worden benoemd in vast verband in een wervingsambt, indien ze voldoen aan de volgende voorwaarden:
  - 1° stagiair zijn in het betrokken ambt;
  - 2° het bewuste ambt gedurende ten minste twee jaar uitgeoefend hebben (artikel 23, 1° en 2°).

Iemand kan als stagiair worden aangesteld in een wervingsambt indien hij :

1. tijdelijk personeelslid is in het betrokken ambt ;
2. gedurende ten minste één jaar het bedoelde ambt werkelijk heeft uitgeoefend (artikel 21, 1° en 2°).

De proefperioden bedoeld in artikelen 21 en 23, die ik heb geciteerd:

„mogen verlengd worden met ten hoogste één jaar, indien buitengewone omstandigheden een dergelijke verlenging rechtvaardigen en indien de Minister tot deze verlenging besluit op gemoti-

veerd advies van het inrichtingshoofd of van de inspectie voor de personeelsleden die eraan onderworpen zijn.”

Dit zijn letterlijk de termen van artikel 25.

Welnu, adviezen die tot de verlenging van de proefperioden zouden hebben kunnen leiden, werden niet verstrekt. Bijgevolg waren alle voorwaarden voor een benoeming tot gewoon leraar in vast verband op 10 oktober 1968 vervuld voor de docenten die begin oktober 1966 werden aangeworven onder het zoeven aangehaalde statuut van 29 augustus 1966. Maar wat gebeurde er?

In plaats van te benoemen, stoomde men vlug een koninklijk besluit klaar: het koninklijk besluit van 2 oktober 1968 (Staatsblad van 22 oktober 1968) rangschikt in artikel 6, F, b6, het ambt van gewoon hoogleraar bij het niet-universitair hoger onderwijs van de derde graad onder de selectieambten, waardoor de diensttijd die aan de benoeming vooraf dient te gaan, op zes jaar wordt gebracht. Dit koninklijk besluit krijgt terugwerkende kracht tot 1 september 1966. Normaal hadden de docenten bij het verschijnen van het Staatsblad op 22 oktober 1968 moeten benoemd zijn volgens het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 waaronder ze werden aangeworven, vermits ze op 10 oktober 1968 twee jaar dienst hadden. En laten we niet vergeten dat het hier gaat om leerkrachten die tien, vijftien, twintig, vijfentwintig jaar dienst in het rijksonderwijs achter de rug hebben, en allen sinds jaren in vast verband benoemd waren.

Het zou overigens volkomen onwettig zijn de terugwerkende kracht tot 1 september 1966, vermeld in het koninklijk besluit van 2 oktober 1968 (Staatsblad van 22 oktober 1968) in te roepen: het voordeel van een statuut kan niet met terugwerkende kracht tenietgedaan worden. Dit blijkt niet alleen uit de jurisprudentie, maar het werd ook bevestigd door wat volgt.

In zijn antwoord op de interpellatie van de volksvertegenwoordigers M. Coppieters, W. De Clercq, G. Sprockeels en F. Swaelen, op 3 december 1969, zei Minister P. Vermeylen onder meer:

„Wanneer personeelsleden aangeworven zijn onder een bepaald statuut, en indien ze voldoen aan de op dat ogenblik gestelde voorwaarden, zullen ze zeker genieten van verworven rechten na een statuutwijziging, op voorwaarde dat ze ononderbroken in dienst zijn gebleven.”

Dezelfde, niet anders dan normale gedachtengang, werd gevolgd in een brief van kabinetschef **Colebunders** aan volksvertegenwoordiger F. Swaelen, waarin hij de inhoud bevestigt van het gesprek dat een afvaardiging van leerkrachten met hem had gehad. Dit gesprek vond plaats op 9 juli 1970 in aanwezigheid van de **volksvertegenwoordigers F. Swaelen** en B. Van Hoorick.

We citeren uit de brief:

„Om tot een definitieve regeling te komen, moe-

ten we ons, in etappes, terugplaatsen in de toestand zoals hij zich in het verleden heeft voorgedaan en dienen met terugwerkende kracht de op elk ogenblik gangbare statutaire regelen te worden toegepast.”

Eigenaardig genoeg, werd het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 dat voor de wervingsambten in een benoeming voorziet na twee jaar dienst, wel toegepast op een groep van dertien docenten die aan het instituut werkzaam waren alvorens het tot een instelling van de derde graad werd opgetrokken. Ze werden bij koninklijk besluit op 24 november 1970 tot gewoon leraar benoemd met terugwerkende kracht tot 1 september 1966. De redenering is geweest dat ze op die datum precies de vereiste twee jaar dienst telden, wanneer de terugwerkende kracht van het erkenningsbesluit van 21 juni 1966 wordt meegerekend. Het onverdeeld gunstig toepassen van het statuut op de enen en het weigeren door de Ministers van Nationale Opvoeding datzelfde statuut ook voor de anderen te laten gelden, heeft een scherpe discriminatie geschapen die allerm minst bevorderlijk is voor de geest van samenwerking die op een onderwijsinstelling dient te heersen. Dat er werkelijk van discriminatie sprake is, blijkt uit het feit dat vóór 10 oktober 1966 het Instituut een instelling was van de eerste graad; dat de rangschikking en de rangverhoging in feite door iedereen als de stichting van een nieuwe instelling beschouwd werd, vermits ook de dertien bevorderden zonder uitzondering een aanvraag ingediend hebben om opnieuw aangesteld te worden; da een Franstalige en een Nederlandstalige kamer van de Raad van State gestatueerd hebben dat het vóór de verhoging in dienst geweest zijn bij een instelling geen recht insluit op wederindienstneming; dat alle op 10 oktober 1966 aangestelden, op 1 augustus 1970 als gelijken behandeld werden, datum waarop voor dertien onder hen de benoeming tot docent werd opgeheven, terwijl hun de bevordering tot gewoon leraar werd toegekend. Beide groepen werden gelijktijdig aangeworven, beschikken over dezelfde diploma's en werden met dezelfde opdracht belast. Hun anciënniteit is in de meeste gevallen vergelijkbaar, hoewel sommigen van de niet tot leraar benoemden op een langere ononderbroken diensttijd in het rijksonderwijs kunnen wijzen dan hun collega's in de groep van de bevorderden.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de **niet-bevorderden** de promotie van hun collega's niet wensen te betwisten, alleen zijn ze getroffen door het feit dat voor deze laatsten de terugwerkende kracht met twee jaar van het oprichtingsbesluit van 21 juni 1966 mee in aanmerking wordt genomen bij toepassing van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966, zodat die juist twee jaar dienst tellen op 1 september 1966, terwijl **hunzelf** de eenvoudige toepassing van datzelfde koninklijk besluit wordt geweigerd, en de terugwerkende

kracht eveneens met twee jaar van het koninklijk besluit van 2 oktober 1968 (Staatsblad van 22 oktober 1968) dreigt te worden ingeroepen om hun benoeming tot gewoon leraar te weigeren waarop ze midden oktober 1968 recht hebben.

Op 13 januari 1971 werd een delegatie van het Instituut door de Minister P. Vermeylen ontvangen. Vermits de Minister enkel bij het begin van het onderhoud aanwezig kon zijn, vroeg hij de heren Lamberty, juridisch adviseur, en Van Assche, attaché, hem te willen vervangen. De heer Lamberty verklaarde: „Het probleem is ter studie en binnen twee, drie weken mag een oplossing worden verwacht.” Van het onderhoud werd een verslag opgesteld, waarvan een exemplaar aan de Minister werd overgezonden. Per brief van 1 februari 1971 betuigde hij zijn principiële instemming met de inhoud ervan.

Maar de weken werden maanden, en bij een nieuw onderhoud tussen de heer Lamberty en twee leerkrachten-afgevaardigden op 5 juli 1971, verklaarde de adviseur dat de benoemingen klaar lagen ter ondertekening door de Minister, maar hij voegde eraan toe dat deze door ambtsbezigheden in het buitenland weerhouden was. Bij een tweede navraag, een week later, zei dezelfde adviseur dat de Minister met vakantie was, en dat de voorstellen tot benoeming zouden worden voorgelegd bij zijn terugkomst. Maar op 24 september 1971 werd het Parlement ontbonden, en deelde de adviseur mede dat de Koning geen besluiten meer ondertekende. Op 27 maart 1972 liet Minister W. Claes aan volksvertegenwoordiger B. Van Hoorick weten, ik citeer:

„In verband met de benoeming tot leraar van een groep docenten aan het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel, heb ik het Bestuur van het Technisch Onderwijs herinnerd aan de opdracht dienaangaande gegeven door mijn achtbare voorganger.”

Maar alles bleef bij beloften. Einde juni 1972 werd een dossier samengesteld dat werd overgezonden aan Minister W. Claes, aan de leden van de Commissies van Nationale Opvoeding van Kamer en Senaat en aan de Directie van het Technisch Onderwijs.

Verscheidene senatoren en volksvertegenwoordigers hebben hierop onmiddellijk gereageerd en kwamen bij de Minister tussen: senator F. De Bondt; volksvertegenwoordiger R. Otte; senator Vandewiele.

En weer gingen maanden voorbij, en ook de wisselvalligheden van het politieke leven. Vice-Eerste Minister W. De Clercq heeft bij de vorige Minister van Nationale Opvoeding aangedrongen op de regeling van de toestand van de niet-benoemde leerkrachten. Op 8 mei 1973 heeft hij deze laatste een overzichtelijke nota bezorgd. Op 21 mei 1973 verklaarde de Minister van Nationale Opvoeding in zijn antwoord:

„Vooraleer een benoeming tot gewoon leraar kan overwogen worden, thans moet worden voldaan aan de eisen gesteld voor het hoger onderwijs van het lange type, zoals bepaald bij het koninklijk besluit van 2 februari 1972” en verder „De uitvoering van het besluit niet mogelijk is wegens een fout in de procedure.”

Op de nota van de Vice-Eerste Minister werd niet ingegaan. Het antwoord van de Minister van Nationale Opvoeding Calewaert werd grondig onderzocht door de betrokken leerkrachten, en op 19 juni 1973 werden hem een reeks opmerkingen bezorgd door tussenkomst van de Vice-Eerste Minister, waarin de argumentatie duidelijk werd weerlegd.

De Vice-Eerste Minister voegde er een brief aan toe waarin hij schreef:

„... ingegaan te zijn op het verzoek van de betrokken personeelsleden omdat hij getroffen werd door het ongebruikelijke feit dat zij aan benoemingsvoorwaarden zouden onderworpen worden, die nog in onderzoek zijn.”

Er kwam geen antwoord op deze brief. Op 1 oktober 1973 richtte de Vice-Premier een nieuwe brief tot zijn collega van Nationale Opvoeding waarin hij vroeg:

„... hoever het herstel van de procedurefout, waarvan sprake in uw brief van 21 mei 1973, nu gevorderd is, en of er nu reeds een datum kan vooropgesteld worden wanneer de benoeming tot gewoon leraar kan gebeuren?”

Het antwoord volgde op 15 oktober 1973:

„... de herziening van het koninklijk besluit van 2 februari 1972 is nog steeds in behandeling, zodat de bevordering nog niet kan overwogen worden.”

Op 13 mei 1974 richtten twee van de nog niet tot gewoon leraar benoemde docenten een brief, vergezeld van een kort dossier, tot de huidige Minister van Nationale Opvoeding.

Op 17 mei 1974 bekwamen ze een antwoord met de belofte — ik citeer de Minister — van „een aandachtige studie van het dossier en rechtvaardige maatregelen.”

Deze reactie kan verheugend worden genoemd, maar sindsdien is er weer een jaar voorbijgegaan zonder dat regularisatiemaatregelen werden getroffen.

De onbehaaglijke toestand is nog verergerd doordat het aantal van de docenten die recht hebben op een benoeming tot gewoon leraar nu is aangegroeid tot drieëntwintig. Het zijn:

- zestien docenten die in oktober 1966 werden aangeworven onder het statuut van 29 augustus 1966, en die bijgevolg recht hebben op een benoeming met terugwerkende kracht tot 10 oktober 1968. Hierdoor zou de discriminatie waarvan ze het slachtoffer zijn, worden opgeheven;
- vier docenten die respectievelijk in januari 1967 (voor twee onder hen), in februari 1967 en

in maart 1968 werden aangesteld. Ook zij kwamen in dienst onder het statuut van 29 augustus 1966;

- ten slotte zijn er drie docenten in dienst gekomen onder het statuut van 2 oktober 1968, namelijk een in november 1968 en twee in maart 1969. Ook zij hebben respectievelijk sinds vorig jaar en sinds dit jaar recht op dezelfde benoeming.

Tot zover een overzicht van de hele aangelegenheid. Het komt er in de grond op aan het beginsel toe te passen dat algemeen wordt erkend, en dat door één van de voorgaande Ministers als volgt werd geformuleerd :

„Wanneer personeelsleden aangeworven zijn onder een bepaald statuut, en indien ze voldoen aan de op dat ogenblik gestelde voorwaarden, zullen ze zeker genieten van verworven rechten na statuutwijziging.”

Indien deze regel niet wordt toegepast, komt men onvermijdelijk terecht in een systeem van willekeur en van ergerlijke discriminatie. Statuutwijzigingen komen in deze aangelegenheid om de haverklap voor: 29 augustus 1966, 2 oktober 1968, 2 februari 1972, en er is alweer een nieuw ontwerp. Intussen leerkrachten die hun opdracht in het rijks-onderwijs met onderscheiding vervullen, reeds zeven jaar laten wachten op een benoeming waarop ze recht hebben, is ongehoord. De staat dient beslist zijn ambtenaren met meer voorkomendheid te behandelen. Deze leerkrachten daarbij verwijzen naar een statuut dat nog betwist wordt en nog nooit werd toegepast, zoals dat van 2 februari 1972, of schermen met het hangende karakter van dat statuut, is een opmerkelijk zich onttrekken aan alle verantwoordelijkheid, en noch min noch meer de betrokken met een kluitje in het riet sturen. De strubbelingen rond het statuut van 2 februari 1972 hebben toch niets te maken met de zaak van de benoeming tot gewoon leraar en dit vanaf 1968 !

Het volstaat de beschikkingen toe te passen van het geldende koninklijk besluit en de kandidaten te behandelen volgens het statuut waaronder ze in dienst werden genomen. Ze vragen geen enkele gunst, ze vragen enkel toepassing van de wet.

Ik besluit dat het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken de enig Nederlandstalige instelling van dit type is en op dat niveau in het hoofdstedelijk gebied. In de hoofdstad van ons land, die zich tevens de hoofdstad van Europa noemt, heeft een Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken zeker een rol te vervullen, en ik kan verzekeren dat een wat warmere ministeriële belangstelling er zonder enige twijfel naar waarde zou worden geschat. **(Applaus bij de leden van de C. V.P.)**

De Voorzitter : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale

Opvoeding (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren! Rekening houdend met het sociaal aspect van de aangelegenheid zeg ik aan de heer Lindemans, wiens zeer gefundeerd betoog ik met aandacht heb beluisterd, dat zijn zienswijze in verband met het genot van de verworven rechten kon gedeeld worden.

Personeelsleden aangeworven onder een bepaald statuut, die voldoen aan de eisen die op dat ogenblik gesteld worden, zouden moeten verworven rechten kunnen genieten voor het ambt waarvoor zij werden benoemd en waarvan zij derhalve titularis zijn. Het is duidelijk dat zulks slechts mogelijk is voor zover het nieuw statuut nog in een dergelijk ambt voorziet.

Bovenvermelde zienswijze geldt niet wanneer bij wet of bij besluit wijziging wordt gebracht aan de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om aanspraak te maken op een selectie- of bevorderingsambt.

Uitgezonderd wat de personeelsleden betreft aangesteld in ambten die recent vacant werden, zijn alle leden van het onderwijzend personeel die in hoofdamt hun betrekking aan het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel uitoefenen, vast benoemd.

Wat het koninklijk besluit van 2 februari 1972, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 maart 1972, betreft, houdt dit besluit het statuut in van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel, van de instellingen voor hoger onderwijs van het Rijk, van de internaten afhankelijk van deze instellingen en van de leden van de inspectiedienst belast met het toezicht op deze instellingen en houdt het tevens het algemeen reglement in van de rijksinstellingen voor hoger onderwijs van het lang type.

Zoals mijn collega, Minister Humblet, in zijn antwoord op de parlementaire vraag nr. 53 van 12 december 1974 van de heer Lagneau, Senator, mededeelde wordt dit koninklijk besluit bij de Raad van State betwist en kan het moeilijk worden toegepast; daarenboven geeft het geen oplossing aan het probleem van de definitieve benoeming van de personeelsleden.

De diensten van mijn collega hebben een nieuw ontwerp van koninklijk besluit opgesteld, dat het statuut van de scholen moet bepalen en de benoeming van de personeelsleden moet toelaten, waarover hij in de openbare vergadering van 22 mei 1975 van de vaste afdeling voor de sociale aangelegenheden verklaarde :

„Sommigen verwonderen zich terecht over het feit dat het probleem van de vertalers-tolken nog niet is opgelost. Het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van dat probleem werd nochtans aan de paritaire commissie voor het statuut onderworpen maar die commissie komt niet meer bijeen omdat zij door de vakbonden wordt lamgelegd.”

„Ik wens de procedure te volgen. Wij menen evenwel dat het stakingsrecht een voldoende actie-middel is. Mocht de blokkering door de vakbonden blijven duren dan zou de regering de nodige maatregelen nemen.”

Ik ben daarbij van mening dat het statuut van alle personeelsleden van het lange type echter in de mate van het mogelijke gelijk moet zijn.

Nu wij bijna op het punt staan — en dat zal blijkbaar deze vergadering ook verheugen — te slagen inzake de hervorming van de studiën van technisch ingenieur, meen ik dat beter naar een gelijktijdige oplossing gestreefd wordt. De twee kabinetten en de ter zake bevoegde diensten werken aan een nieuw ontwerp in die zin.

De Voorzitter: De heer M. Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren ! Ik sluit mij graag aan bij de uitstekende interpellatie van onze collega, de heer Lindemans. Hij is misschien nog enigszins verbaasd over het antwoord van de Minister; ik niet meer, vermits ik vanop dit podium driemaal interpeleerde als Kamerlid en telkens, wie ook de Minister was, met een kluitje in het riet werd gestuurd.

Mijnheer de Minister, u moest maar één zaak antwoorden: is de stelling van de interpellant juist dat het voordeel van het statuut nooit met terugwerkende kracht ongedaan worden gemaakt. Indien u daarop neen antwoordt dan is u in tegenstrijd met het statuut van de ambtenaren. Antwoordt u ja, dan moet u de leraars morgen benoemen.

U moet handelen binnen de geldende koninklijke besluiten en daaraan kan u, als Minister, ook niets veranderen. U kan niet zeggen dat u op het koninklijk besluit wacht, omdat het koninklijk besluit van 1972 nog altijd hangende is. Men beroept zich in 1975 niet op een koninklijk besluit van 1972 dat nog niet van toepassing is.

De heer H. De Croo: Minister van Nationale Opvoeding: De tekst wordt onderzocht bij de Raad van State en ik wacht de uitspraak van dit achtbaar orgaan af.

De heer M. Coppieters: Deze leraars hebben daarmee niets te maken. Zij moesten reeds in augustus 1968 benoemd zijn geweest.

Maar wij moeten ook de geschiedenis maken, en deze is niet zo aangenaam. Deze enige Vlaamse Rijkshogere school voor Vertalers en Tolken te Brussel heeft weinig vrienden gevonden in de ministeriële kabinetten. Ik zeg het u vanavond onomwonden dat zij ondanks de interpellaties en tussenkomsten niet gediend werden door het kabinet van uw voorgangers en helaas — da moet ik

u zeggen — zij stuiten ook op de onwil van uw Kabinet.

De zaak is natuurlijk delicaat omdat een lid van uw kabinet betrokken is geweest bij deze school in minder aangename omstandigheden.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Mijnheer Coppieters, ik wil u hier onmiddellijk onderbreken. Deontologisch is u volledig fout. De leden van het kabinet van een Minister, tenzij zij hem vertegenwoordigen of vervangen, bestaan juridisch niet. Ik neem de verantwoordelijkheid op van mijn beslissingen en mijn handelingen. Wat gij zegt omtrent een van de medewerkers van mijn kabinet is deontologisch fout.

De heer M. Vanhaegendoren: Wat gij zegt is een fictie.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: U weet het zeer goed, mijnheer Vanhaegendoren, want u heeft tot het kabinet van de heer Eyskens behoord.

De heer M. Coppieters: Mijnheer de Minister, het is inderdaad een delicate zaak en het verwondert mij dat u zo weinig weet te antwoorden over problemen van een school waarover u de verantwoordelijkheid heeft maar waarvoor u de verantwoordelijkheid niet neemt.

Ik zal deze interpellatie nog enkele minuten verlengen..

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: U interpeleert donderdag in de Senaat over hetzelfde onderwerp.

De heer M. Coppieters: Neen, Mijnheer de Minister, die interpellatie gaat morgen door.

Ik kan het ook niet helpen dat mijn interpellatieverzoek, dat een maand geleden is ingediend, pas nu wordt behandeld. Ik zal dus met andere woorden hetzelfde zeggen.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding : Bis repetita placet !

De heer Coppieters: Ik zou nog een paar andere zaken willen zeggen. U is ook niet gunstig gezind tegenover het hoger niet-universitair onderwijs.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Dat zegt u.

De heer M. Coppieters: Ook uw voorgangers niet, en de wet van juli 1970 blijft dus dode letter. In ieder geval weigert u de benoeming van 23 leraars die door uw schuld niet werden benoemd. Volgens het koninklijk besluit van 1972 zou deze

school autonoom kunnen zijn, maar dit instituut op universitair niveau wacht nog altijd op de adequate bestuursvorm en naar de juiste mogelijkheden om over te gaan tot de benoeming van gewone hoogleraars.

Wat doet u, mijnheer de Minister, voor deze school? U kunt deze school op universitair niveau brengen.

De facto erkent u dat niet omdat u, ik herhaal het, geen groot voorstander is, noch uw collega Humblet, van het universitair niveau van andere instituten. U weigert het besluit van 2 februari 1972 toe te passen waarin nochtans de autonome structuur van de Tolkenschool als behorend tot het hoger onderwijs van het lange type.

Mijnheer de Minister, ik moet u een vraag stellen dienaangaande. Geruchten doen de ronde dat u ook voor de Tolkenschoolen zou willen reorganiseren en rationaliseren. Geruchten doen de ronde dat u het Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken te Brussel zou halveren en er op een of andere wijze een tweelinginstituut met Antwerpen zou van maken.

Ik wil u waarschuwen voor zulke maatregel vermits het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken te Brussel de enige Nederlandse aanwezigheid is aldaar, althans van het Rijksonderwijs.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Weet u hoeveel Nederlanders de lessen volgen in dat instituut?

De heer M. Coppieters: Neen, dat weet ik niet.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Achtendertig procent van de studenten zijn van Nederlandse nationaliteit.

De heer M. Coppieters: Vindt u dat niet zeer eervol voor een stad met Europese Gemeenschappen!

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: Ik deel u dit cijfer alleen maar mede bij wijze van informatie.

De heer M. Coppieters: Ik concludeer daaruit, mijnheer de Minister, dat het hier dus gaat om een zeer geslaagd instituut.

Indien het inderdaad in uw plannen ligt, mijnheer de Minister, dit instituut te combineren met een andere school, moet u toch weten dat dit precies voor taalscholen een zeer ongelukkige maatregel is vermits de Belgische en vreemde studenten wel overwogen combinaties van talen nemen binnen de germaanse of de romaanse groep en zelfs soms over deze groepen heen, en ik mij moeilijk kan voorstellen dat zij zouden moeten combineren met een tweede taal die bijvoorbeeld te Antwerpen wordt aangeleerd.

De heer H. De Croo, Minister van Nationale Opvoeding: In de licentiaten moeten wij twee jaar openen voor één student die dan nog van Nederlandse nationaliteit is. Nederlandse studenten volgen hier specialiteiten die in Nederland niet bestaan.

De heer M. Coppieters: Ik zou onheus kunnen verwijzen naar heel wat andere aanwezigheden in België, mijnheer de Minister, maar dat zal ik niet doen. Uit uw onderbreking leid ik af dat u inderdaad met dat onzalige idee schijnt rond te lopen. Daar zullen wij u later dan nog wel voor onder handen nemen.

Uit beschouwingen, onder meer van de rector van de V.U.B., heb ik menen te kunnen opmaken dat uitbreiding van de hogere scholen voor Vertalers en Tolken, zelfs met meer diversificatie en zelfs met aggregaat, ontlasting voor de universiteiten zou kunnen betekenen — of heb ik de rector verkeerd begrepen? — en dat de uitbouw van zulke instituten door het universitair onderwijs gewenst is? Dat is toch wel een heel andere weg dan die welke men u toeschrijft te willen bewandelen en waarvoor ik u reeds vandaag zou willen waarschuwen.

Mijnheer de Minister, ik vraag u de bestuursvorm zoals hij is ingeschreven in het koninklijk besluit van 2 februari 1972 toe te passen. Dat is een eerste stap. De toepassing daarvan zou de normale loopbaan van de leerkrachten mogelijk maken, maar ze er niet afhankelijk van maken. Daar zit immers de fout in de redenering. Ik weet dat er een verband is tussen deze koninklijke besluiten en dat de loopbaan dan als vanzelf geregulariseerd zou zijn. Maar u kan nooit zeggen dat u dat niet kunt doen voor de leerkrachten van 1968 en vroeger.

Ik herhaal het nog eens — dat is het enige wat u moet antwoorden: Is het al dan niet aanvaard door u, zoals door uw voorgangers, dat een leerkracht valt onder het statuut dat hij had op de datum van zijn indiensttreding, en dat geen enkel later statuut met om het even welke terugwerkende kracht dit kan vernietigen?

Mijnheer de Minister, dit instituut is de enige rijksaanwezigheid op dit niveau te Brussel voor de Nederlandse cultuurgemeenschap. Alles wat deze school schaaft, en daartoe behoort de door de heer Lindemans aangeklaagde discriminatie, schaaft ook de Nederlandse cultuurgemeenschap. Als u daarenboven ook nog structureel zou raken aan deze school, moeten wij u zeggen, Mijnheer de Minister, dat u niet alleen het rijksonderwijs schaaft maar ook de Vlaamse situatie in het hart van Europa.

Dat zouden wij u dan zeer kwalijk nemen.
(Applaus op de banken van de Volksunie)

De Voorzitter: De heer Lindemans heeft het woord.

De heer Leo Lindemans (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, het eerste gedeelte van het antwoord van de Minister is zeer bemoedigend. Het is de bevestiging van het principe dat verworven rechten worden gegarandeerd en dat de voorwaarden in acht zullen worden genomen die van kracht waren op het ogenblik dat het personeelslid werd aangeworven.

Het tweede deel van uw uiteenzetting is eerder ontgoochelend. Daarin spreekt u van een statuut dat in wording is en waarbij betwistingen met de Raad van State zijn gerezen.

Ik zie niet wat een nieuw statuut kan wijzigen aan verworven rechten. U zegt zeer sibillijns: „Voor zover die ambten nog zullen worden voorzien”. Dat is een verontrustende verklaring. Zo kan zij althans worden geïnterpreteerd. Maar zelfs als die ambten niet meer zouden bestaan, moet u toch nog altijd als verantwoordelijke voor het personeel van dit instituut het principe van de verworven rechten respecteren. U zult, hoe dan ook, het statuut moeten aanpassen aan de verworven rechten. Ik zie niet in wat het in betwisting zijn van dit nieuwe statuut, kan veranderen aan het goed recht van die personeelsleden en wat u kan beletten om op dit ogenblik tot de benoeming over te gaan. *(Applaus rechts)*

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

3. Vraag om uitleg van de heer A. Diegenant tot de Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking over de organisatie van Nederlandstalig onderwijs met Belgisch programma in Zaïre, Rwanda en Burundi.

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de vraag om uitleg van de heer A. Diegenant tot de Minister van Buitenlandse Zaken over de organisatie van Nederlandstalig onderwijs met **belgisch** programma in Zaïre, Rwanda en Burundi. De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte Collega's! In februari laatsleden achtte de Commissie voor de verzoekschriften van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap het wenselijk haar voorzitter voor een informatie-opdracht uit te sturen naar Zaïre, Rwanda en Burundi om er na te gaan in welke mate de verordeningen werden nageleefd volgens welke het Belgisch onderwijs, Nederlandstalig regime, er in deze 3 staten wordt georganiseerd.

Een eerder uitvoerig verslag hierover werd ingediend zowel bij de Commissie, als bij het Bureau van de Raad. Dit verslag werd min of meer geresumeerd in de nota die wij aan de andere leden

van deze Raad hebben laten ronddelen ter inleiding van het debat van deze avond.

In **fiete** wil ik mij beperken tot een zeer korte schets van de situatie en tot het herhalen van de drievoudige vraag die ik reeds de kans had schriftelijk te formuleren.

Dit volgens een Belgisch programma gegeven onderwijs, georganiseerd door particuliere instellingen, wordt onderworpen, wil het gesubsidieerd worden door de Belgische Staat, aan twee koninklijke besluiten, namelijk dit van 14 oktober 1969 en 29 augustus 1974. Deze koninklijke besluiten bepalen dat de subsidiëring van het onderwijs door het departement van Buitenlandse Zaken — dienst ontwikkelingssamenwerking — moet gebeuren en bepalen tevens de normen volgens welke de organisatie van dit onderwijs dient te geschieden.

Onze vraag hier heeft geen betrekking op de normen van het leerlingenaantal maar heeft wel betrekking op de inrichtende machten van deze scholen. In het koninklijk besluit van 29 augustus 1974 wordt gesteld dat, waar deze scholen onderwijs organiseren voor de Nederlandstalige en Frans-talige gemeenschappen het beheer paritair moet zijn en in de vorm van een vereniging zonder winst-oogmerk.

Het koninklijk besluit van 14 oktober 1969 bepaalt inderdaad dat al deze inrichtende machten, verenigingen zonder winst-oogmerk moeten zijn. Wij hebben vastgesteld dat geen enkele van al deze inrichtende machten een zuivere vereniging zonder winst-oogmerk is. Sommigen wijken zelfs betrekkelijk ver af van de criteria die werden vastgesteld bij de wet van 27 juni 1921.

De pariteit in de raden van beheer werd ingeschreven in het meest recente koninklijke besluit, dit van 29 augustus 1974. Wij stellen vast dat die pariteit praktisch nergens tot stand kwam, en dat, waar ze werd gerealiseerd, ze geblokkeerd of tenietgedaan wordt, omdat een algemene vergadering werd gecreëerd waarbij de meerderheid door Franstaligen wordt gevormd. Wij kennen daar dus een soort Brusselse situatie waarin de samenleving tussen de Nederlandstaligen en de Franstaligen wordt bemoeilijkt. Precies om die situatie te verhelpen heeft de Minister van Buitenlandse Zaken onlangs het koninklijk besluit van 29 augustus 1974 uitgevaardigd.

Wij menen dat aan deze conflictsituatie die reeds zoveel jaren in deze overzeese gebieden aansleept een einde moet komen en dat erover moet worden gewaakt dat de wet wordt toegepast, integraal en zoals zij bedoeld werd.

Een tweede zaak die we hebben vastgesteld is dat de culturele autonomie, zoals we ze op **onderwijs-**gebied kennen, in deze instellingen niet of onvoldoende werd doorgevoerd. Om u maar één voorbeeld te geven: het komt voor dat een **studiepre-**fect van de Franse taalrol, met een meer dan

bedenklijke kennis van het Nederlands, een Nederlandstalige leerkracht moet beoordelen op basis van een verslag dat niet door hem werd opgesteld en ook niet in de taal van de leerkracht die wordt beoordeeld.

Het is meer dan wenselijk dat de pedagogische zelfstandigheid voor het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs zou worden gerealiseerd. Dit ligt trouwens helemaal in de lijn van wat wij in België kennen. Het zou tevens weinig of geen enkele moeilijkheid op financieel gebied meebrengen omdat dit mogelijk is met de aanwezige personeelsleden ginder.

De inspectie van het Nederlandstalig onderwijs gebeurt door het Nederlandstalig departement van Nationale Opvoeding en het Franstalig onderwijs wordt geïnspecteerd door het Franstalig departement van Nationale Opvoeding, die beide de diploma's die in de Belgische scholen ginder worden afgeleverd, als officieel erkennen.

Een derde punt dat ik wil opwerpen naar aanleiding van dit verslag is de bijzondere situatie op cultureel gebied, in deze gebieden waar er een grote concentratie van Vlamingen en ook van Walen is. We stellen vast dat ook ons ambassade- en consulaatspersoneel er betrekkelijk sterk is uitgebreid, dat zij soms ook leden tellen die met een bijzondere culturele opdracht belast zijn. Toch wordt de culturele begeleiding van dit groot aantal Vlamingen en Walen in het buitenland verwaarloosd. Tevens wordt de inheemse bevolking er op zijn zachtst gezegd, afgeschermd van elke culturele invloed die niet autochtoon zou zijn. Ik meen dat ook hier de gelegenheid bestaat om dat personeel en de infrastructuur die aanwezig is in te schakelen in de culturele begeleiding, waar trouwens om gevraagd wordt, van de zovele Vlamingen die in die gebieden verblijven, de meesten onder hen niet definitief.

Mevrouw de Minister, ik had dus de gelegenheid een drievoudige vraag te stellen, namelijk: welke maatregelen overweegt de Minister om:

1° de paritaire beslissingsmacht in de bedoelde verenigingen die onderwijs inrichten te verzekeren;

2° de pedagogische zelfstandigheid van de Nederlandstalige en dus ook de Franstalige afdelingen te realiseren;

3° tegemoet te komen aan de culturele behoeften van de Vlaamse gemeenschap in Centraal-Afrika. Mevrouw de Minister, bij ons is het op dit ogenblik waarop ik spreek bijna donker; in de gebieden waarover ik spreek is het nu helemaal donker. Mag ik hopen dat uw antwoord voor de Vlamingen ginder enig licht zal brengen ? (*Applaus op de banken van de C. V.P.*)

De Voorzitter: Mevrouw de Minister die namens de Minister van Buitenlandse Zaken zal antwoorden, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's ! Ik citeer dus het antwoord van de Minister van Buitenlandse Zaken.

„Het probleem van het Belgisch onderwijs in Centraal-Afrika is niet nieuw. Sinds mijn aankomst op het departement en vooral sinds ik rechtstreeks verantwoordelijk ben voor de ontwikkelingssamenwerking werd ik met deze aangelegenheid geconfronteerd. Mijn eerste bekommerning is geweest het trachten in stand houden van datgene wat bestond niettegenstaande de afnemende aanwezigheid van Belgische onderdanen in die landen. Dit is trouwens de reden waarom ik niet geaarzeld heb nieuwe subsidiëeringsnormen uit te werken.

Desondanks spreekt het vanzelf dat de voortzetting van het Belgisch onderwijs, althans in zijn huidige vorm, functie blijft van het aantal aanwezige Belgen. In de toekomst zal eventueel naar andere onderwijsvormen moeten worden uitgekeken.

Ik heb mijn administratie opdracht gegeven hierover een volledig dossier samen te stellen.

In verband met de concrete vragen van de heer Diegenant wil ik zeer duidelijk het volgende stellen :

1. De paritaire beslissingsmacht zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 29 augustus 1974 zal worden gerespecteerd.

Ik geef mijn administratie opdracht school per school de concrete toepassing van het voormelde besluit na te gaan en de nodige maatregelen voor te stellen om binnen de kortst mogelijke termijn tot een reglementaire toestand te komen.

2. De pedagogische zelfstandigheid van de Vlaamse en Franse afdelingen der Belgische scholen zal worden geregeld met ingang van het volgende schooljaar.

3. Zoals het geachte Lid weet, zijn de internationale culturele betrekkingen van een land er hoofdzakelijk op gericht het buitenland haar eigen cultuur te leren kennen en de vreemde culturen meer te waarderen.

Met dit principe voor ogen spreekt het vanzelf dat de regering zich beijvert de banden die onze in het buitenland gevestigde landgenoten met hun oorspronkelijke landgenoten moeten, behouden, te vergemakkelijken. Het is met dit doel dat ik de actie „België in de Wereld”, een organisme dat zich inlaat met het lot van onze landgenoten in het buitenland, steun.

Anderzijds verleent mijn departement financiële steun aan Belgische kunstenaars en voordrachthouders op rondreis. Dit geldt zeker voor Centraal-Afrika, waar een groot aantal van onze landgenoten verblijven. (*Applaus op de banken van de C. V.P.*)

De Voorzitter : De heer Vanhaegendoren heeft het woord.

De heer M. Vanhaegendoren (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! Nadat ikzelf een paar parlementaire vragen over dat probleem had gesteld en na de interpellaties te hebben gehoord van **onze** collega's Maes en Van **Elsen**, verheugt het mij uitermate dat ook de heer Diegenant, met het gewicht van de grote fractie die achter hem staat, dit probleem ook hier aan de orde stelt.

De heer A. Diegenant : Mijnheer Vanhaegendoren, ik zou er willen op wijzen dat twee achtereenvolgende sprekers dit probleem reeds hebben besproken.

De heer M. Vanhaegendoren: Het is dus eenparig dat men op Vlaamse banken daar om bekommerd is. Mevrouw de Minister, terloops zou ik de opmerking willen maken dat ik er mij ook over verheug dat de Minister van Buitenlandse Zaken hier in de Nederlandse Cultuurraad op dit punt wil antwoorden, alhoewel hij strikt juridisch gezien, dit eigenlijk zou moeten weigeren te doen en zou moeten verwijzen naar het Nationale Parlement. Ik stel echter vast dat de regering niet dezelfde houding aanneemt tegenover mij en de heer Diegenant en dat Minister Van Elslande een meer tegemoetkomende houding aanneemt dan de Eerste Minister in een zaak die van groot belang is voor de Nederlandstalige Cultuurgemeenschap. Mevrouw de Minister, ik wil erop aandringen dat, zoals ik meen verstaan te hebben het de bedoeling is van de Minister van Buitenlandse Zaken, er zelfstandige directies zouden komen in deze scholen. Waar u voorop stelt dat de Belgische aanwezigheid zal conditioneren of bepaalde scholen zullen blijven bestaan of niet, is het evident dat men niet voor één of twee leerlingen een school kan laten bestaan. Er zijn grenzen. De regering moet toch begrijpen dat het aantal Nederlandstaligen in het buitenland, evenmin als te Brussel, een absolute maatstaf kan zijn.

Het komt ons voor dat men met deze zaak korte metten moet maken, in die zin dat de Nederlandstalige scholen in het buitenland, waar ze zich ook mogen bevinden, en de Franstalige scholen in het buitenland, waar ze zich ook mogen bevinden, moeten ressorteren onder de bevoegdheid van de Ministers van Nationale Opvoeding, vermits de diploma's die ze afleveren ook van Nationale Opvoeding uitgaan.

Dit geeft mij de gelegenheid om een zaak ten berde te brengen die eigenlijk zeer veel gelijkenis vertoont met de zaak Zaïre, namelijk het trieste dossier van het Lycée van Saint-Germain-en-Laye. Dit lyceum was opgericht als een schoolannexe van de Shape toen de Shape in Frankrijk was geves-

tigd. Wanneer de Shape naar België werd overgebracht werd deze school een internationale school volgens het Franse recht. De Franse Staat heeft ze als dusdanig erkend. Mevrouw de Minister, ik vraag u dat u uw collega van Buitenlandse Zaken, die afwezig is, zou willen verzoeken — ik hoop dat ik daarbij de tolk ben van de hele Cultuurraad, er zit ook geen enkel oppositioneel element in mijn verzoek — zich persoonlijk bezig te houden met dit zo lijvige dossier over het lyceum van Saint-Germain-en-Laye. Ik ben ervan overtuigd dat hij daaruit de nodige consequenties zal trekken, ook op regeringsniveau. Ik wil hem daar graag in vertrouwen. Ondertussen wens ik ter bevestiging te zeggen dat deze Belgische school geen cursus Nederlands meer heeft gehad sedert zij niet meer van de Shape afhangt. Het is een Vlaams Minister van Nationale Opvoeding — een van de voorgangers van de huidige — die niet de moed opgebracht heeft te weerstaan aan de kabinetschef van zijn Franstalige collega die absoluut de dood van de cursus Nederlands in Saint-Germain-en-Laye gezworen had.

Dit is de waarheid en dit zal de heer Van Elslande in dat dossier ontdekken. Hij zal erin ontdekken dat de Franse Staat zelf, de Belgische ambassadeur te Parijs en de Franstalige ouders die zo verstandig waren te menen dat hun kinderen Nederlands moeten kennen bij hun terugkeer in België, om het behoud van de cursus Nederlands hebben verzocht. We staan hier voor een manoeuver van haat tegenover onze cultuur. Ik verzoek Minister Van Elslande zich dit schandalig dossier van Saint-Gervais-en-Laye persoonlijk aan te trekken. (**Applaus op alle banken**).

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant: Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Collega's ! U hebt waarschijnlijk samen met mij kunnen vaststellen dat het antwoord van de Minister van Buitenlandse Zaken kort maar ook kordaat was.

Ik verheug er mij over dat hij de pedagogische zelfstandigheid met ingang van het volgend schooljaar wenst te realiseren. In mijn verslagnota staan daarover konkrete aanduidingen. Er zal inderdaad school per school, instelling per instelling moeten worden nagegaan wat er te doen is. Deze vaststelling verheugt ons en zij zal zeker de mensen ter plaatse in de realisatie van hun onderwijs sterken. School per school ook zal door de Minister worden nagegaan hoe in Zaïre, Rwanda en Burundi de paritaire beslissingsmacht kan worden uitgebouwd. Na lang beraad met alle betrokken groepen — gebruikers, belangstellenden en met mensen die reeds sedert lang van dichtbij of van ver de toestand in deze onderwijsinstellingen volgen, werd uiteindelijk een oplossing naar voren gebracht,

namelijk dat het slechts de gebruikersgroepen zijn, dus de ouders, die voor een degelijk paritair beheer kunnen zorgen de Nederlandstaligen enerzijds en de Franstaligen anderzijds; en waarbij het criterium van Nederlandstaligheid zou zijn, degenen met kinderen in de Vlaamse school en van Frans-taligheid degenen met kinderen in de Franse school, en waarbij degenen met kinderen in beide afdelingen in elke groep zouden stemmen. Van daaruit, vanuit de oudersgroepen moeten de bredere beslissingsorganen in een algemene vergadering paritair worden uitgebouwd. Door deze algemene vergadering zou dan weer eens paritair worden aangewezen wie er in de Raad van Beheer zetelt.

Het is gebleken dat ook maatschappijen belangstelling hebben voor deze scholen omdat zij het als een element zien voor het aantrekken van beambten. Ook degenen die voor de technische bijstand worden uitgestuurd hebben met het oog op hun kinderen belangstelling voor deze instellingen. Sommige maatschappijen zeggen dat zij deze scholen in stand houden door financiële bijdragen. In feite is het een uitbetaling van schoolgelden die zij rechtstreeks aan de school geven in plaats van via hun beambten zoals andere instellingen dit vaak doen.

Om tot de wettelijke paritaire beslissingsmacht te komen moet die op elk niveau worden toegepast. Ik wens degenen die het administratiedossier aan de Minister moeten voorleggen goede moed en in elk geval doorzettingskracht om te kunnen realiseren dat wat zeker de bedoeling van het koninklijk besluit van 29 augustus 1974 is geweest, namelijk dat de Vlaamse en de Waalse gemeenschappen naast elkaar, gelijk in getal, zouden beslissen over het beheer van hun school.

Ik meen mij ook te mogen verheugen in het antwoord van de Minister daar waar hij stelt dat hij de organisatie „België in de wereld” zal steunen in haar uitbouw en in haar taak die bestaat in het leggen en uitbreiden van contacten tussen de uitgeweken en de in het thuisland aanwezige Vlaamse gemeenschap.

Dat zal zeker bijdragen tot het resultaat dat wij beogen, met name een voeden van de cultuurhonger van de Vlaamse mensen in de vreemde en het tot stand brengen van nauwer contact tussen hen onderling en met het moederland. Ik meen toch dat het ook via onze consulaire instellingen mogelijk moet zijn de cultuurhonger van deze mensen te stillen.

Wij twijfelen er evenwel niet aan — en dat blijkt duidelijk uit de toon van het antwoord — dat het de Minister menens is om in de geschetste situaties tot een gezonde en rechtvaardige oplossing te komen. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging van de leden

Wijzigingen voorgesteld door de C.V.P.-Cultuurfractie :

- in de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium :
onder de vaste leden: de heer **F. Wynen** vervangen door de heer **M. Van Herreweghe**.
- in de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming :
  - onder de vaste leden : de heer **M. Van Herreweghe** vervangen door de heer **F. Wynen** ;
  - onder de plaatsvervangende leden: de heer **F. Wynen** vervangen door de heer **M. Van Herreweghe**.

Is de Raad het daarmede eens ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter: Dames en Heren, zo zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor dit parlementair jaar.

Ik dank u voor het werk dat wij hier samen hebben verricht en ik wens u een prettige vakantie.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 20.55 uur.*

— *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen en antwoorden :

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren: **V. Anciaux**, **C. De Clercq**, **G. De Kegel**, **W. Kuijpers**, **E. Vansteenkiste**.

BIJLAGEN BIJ DE HANDELINGEN
NRS. 16 EN 17 VAN 17 JUNI 1975

BEGROTINGSTABELLEN

ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR
4-1 (1974-1975) — nrs. 1 tot 4

TABEL

[1]

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
DEEL I.				
Onderwijs.				
Sectie I.				
Kunstonderwijs.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
Lopende uitgaven voor goederen en diensten.				
§ 1. Lonen en sociale lasten.				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	300,0	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,7	—	—
	Totaal voor § 1	300,7	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van de uitgaven voor vroegere jaren)	3,7	—	—
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksuitgaven. — Frankering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies	4,9	—	—
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigdheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van de mechanografische installaties). — Publikaties door het Departement	15,0	—	—
12.04	Vaste en vloeibare brandstoffen, geleverd door bemiddeling van het C. B. B.	3,1	—	—
12.05	Bureaubenodigdheden, papier, drukwerken, inbindingen geleverd door bemiddeling van het C. B. B. (pro memorie)	—	—	—
12.07	Kleding geleverd door of zonder bemiddeling van het C. B. B. ...	0,3	—	—
12.10	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,8	—	—

1 4 1

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.12	Andere kleine bestuursuitgaven	0,3	—	—
12.13	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen . — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of voor hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	3,3	—	—
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten enz.)	4,7	—	—
12.20	Prijsuitreiking	0,4	—	—
12.21	Publiciteitskosten	0,5	—	—
12.22	Inrichtingskosten van de virtuositeitsprijs van de Regering	0,1	—	—
12.23	Verzekering van de leerlingen	0,4	—	—
12.24	Schoolreizen en uitstappen	0,5	—	—
12.25	Sociale voordelen	0,1	—	—
12.26	Inrichting van tentoonstellingen door de Rijksinrichtingen voor Onderwijs van de Plastische Kunsten	0,3	—	—
12.27	Aankoop van kleding en toneeluitrusting	1,1	—	—
	Totaal voor § 2	39,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	340,2	—	—

HOOFDSTUK III.

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Inkomensoverdrachten aan gezinnen.

33.01	Toelagen aan de v.z.w., belast met het beheer van het Eigen Vermogen der Rijksinrichtingen voor kunstonderwijs	0,1	—	—
33.02	Werkbeunen aan leerlingen van het hoger kunstonderwijs	1,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	1,1	—	—

HOOFDSTUK IV.

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID,

Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.

43.01	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	321,3	—	—
43.02	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de tweede categorie	50,0	—	—
43.03	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en teken scholen	239,0	—	—
43.04	Werkings toelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie, alsmede aan de tekenacademiën en teken scholen :			
	1. Muziekscholen	23,0	—	—
	2. Tekenacademiën	15,0	—	—

[3]

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

A r t .	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
43.05	Toelage aan de Stad Brugge voor de inrichting van een seminarie van clavecimbel	0,3	—	—
	Totaal van de artikelen 43	648,6	—	—
	Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs.			
44.01	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	22,0	—	—
44.02	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de tweede categorie	4,5	—	—
44.03	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde tekenacademiën en teken-scholen	20,1	—	—
44.04	Werkingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie en aan de vrije gesubsidieerde academiën en tekenscholen :			
	1. Muziekscholen	1,1	—	—
	2. Tekencademiën	1,5	—	—
44.05	Werkingsstoelagen aan de Beiaardschool te Mechelen	0,3	—	—
44.07	Toelage aan het Lemmensinstituut te Leuven	0,4	—	—
44.08	Toelage aan de school voor poppenspel te Mechelen	0,6	—	—
	Totaal van de artikelen 44	50,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	699,1	—	—
	Totaal voor sectie 1 — Kunstonderwijs	1 040,4	—	—

DEEL II.

Permanente vorming.

SECTIE II.

Permanente vorming.

HOOFDSTUK I.

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.

Lopende uitgaven voor goederen en diensten.

§ 1. Lonen en sociale lasten.

11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de baoldigingen of lonen van het hulppersonneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersonneel, in dienst door werkongeval getroffen)	68,1	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Bijkspersonneel	2,8	—	—
	Totaal voor § 1	709	—	—

[4]

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reisen en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van de uitgaven voor vroegere jaren)	11,0	—	—
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksuitgaven. — Frankering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies	8,8	—	—
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van de mechanografische installaties). — Publikaties door het Departement	12,0	—	—
12.04	Vaste en vloeibare brandstoffen, geleverd door bemiddeling van het C. B. B.	5,7	—	—
12.09	Uitgaven in verband met het gebruik van motorvoertuigen, eigendom van de Staat (vervangingsstukken inbegrepen) en eventueel van gehuurde voertuigen	1,4	—	—
12.10	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	4,1	—	—
12.13	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	1,7	—	—
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten enz.)	0,3	—	—
12.32	Uitgaven van alle aard in verband met : 1° de aankoop van boeken en tijdschriften, opnamen, biblio-economisch en bibliografisch materieel voor de openbare bibliotheken ... .. 2° de opstelling van centrale catalogi ter bevordering van het leenverkeer onder de openbare bibliotheken ..... 3° de organisatie van cursussen, vormings- en volmakingsstages voor het personeel der openbare bibliotheken ..... 4° de opstelling van bibliografische werken ter bevordering van de uitbreiding van het openbaar bibliotheekwezen	12,0	—	—
12.33	Uitgaven van alle aard voor de werking van de Nationale Jeugdraad	0,6	—	—
12.34	Lopende uitgaven voor sportinstallaties	2,3	—	—
12.36	Lectuurvoorziening voor de Belgen in de Duitse Bondsrepubliek . . .	0,4	—	—
12.37	Hoge Raad voor Volksopvoeding	0,5	—	—
12.38	Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken	0,1	—	—
12.39	Educatieve T.V.	0,5	—	—
12.41	Lectuurvoorziening in vakantiecetra	0,3	—	—
12.42	Lectuurvoorziening voor blinden	0,5	—	—
Totaalvoor § 2		62,2	—	—
Totaal voor hoofdstuk 1		133,1	—	—

[5]

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Overige subsidies aan bedrijven.				
33.06	Toelage ten voordele van de verschillende werken en initiatieven tot bevordering van de volksoontwikkeling en de kadervorming . . .	1305	—	—
33.07	Opvoedende activiteiten door en voor de lichamelijk gehandicapte personen en de zieken (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
33.08	Toelagen aan kaderscholen en vakantiecentra	0,3	—	—
33.09	Jeugdtehuizen, jeugdcentra in zwakmaatschappelijke buurten. Jongerencentra voor maatschappijvernieuwing. Advies en informatiecentra. Tienerclubs	44,0	—	—
33.10	Vergoedingen aan bibliothecarissen en hulpbibliothecarissen van de vrije en aangenomen openbare bibliotheken	8,2	—	—
33.11	Toelagen in boeken aan vrije en aangenomen bibliotheken	11,0	—	—
33.12	Werkingsstoelagen aan de vrije en aangenomen openbare bibliotheken van de middelbare graad	1,9	—	—
33.13	Toelagen voor werkingskosten der vrije reizende bibliotheken	2,2	—	—
33.14	Prijs der Nederlandstalige openbare bibliotheken	0,1	—	—
33.15	Bibliotheken voor lichamelijk gehandicapte personen en zieken	1,6	—	—
33.16	Toelagen voor experimenteel Jeugdwerk en experimenteel Vormingswerk :			
	1. Experimenteel Jeugdwerk	2,5	—	—
	2. Experimenteel Vormingswerk	2,9	—	—
		5,4	—	—
33.17	Samenlevingsopbouw	8,5	—	—
33.18	Toelagen aan erkende nationale jeugdorganisaties en leidersvorming	75,0	—	—
33.19	Toelagen aan Centra voor Levensvorming en Centra voor Werkende Jongeren. Sociale promotie	9,5	—	—
33.20	Koepelorganisaties met algemene opdracht :			
	1. Cultureel Jongerenpaspoort v.z.w.	0,5	—	—
	2. Agglomeratieraad van de Nederlandstalige Brusselse Jeugd v.z.w. (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
	3. Vlaamse Federatie van Jeugdtehuizen v.z.w.	1,4	—	—
	4. Europees Muziekfestival van de Jeugd te Neerpelt	0,7	—	—
	5. Materieel voor de Jeugd v.z.w.	0,3	—	—
	6. Nationaal Informatie- en Documentatiecentrum voor Jongeren v.z.w.	2,6	—	—
	7. Jeugddienst Belgische Strijdkrachten in Duitsland v.z.w.	0,3	—	—
	8. Belgische Komitee voor Internationaal Jongerenwerk	0,6	—	—
		6,4	—	—
33.21	Werkingsstoelagen aan sportclubs en sportbonden	38,0	—	—
33.22	Werkingsstoelagen aan private speelpleinen en vergoeding monitoren	23,0	—	—
33.23	Toelagen aan de Nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening	0,5	—	—
33.24	Toelagen voor de openbare lectuurvoorziening door speciale bibliotheken, ingericht door de vrije sector	0,5	—	—
33.25	Werkingsstoelagen aan de sportbonden (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
	Totaal van de artikelen 33 en her hoofdstuk III	366,6	—	—

[6]

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnance-ringskredieten
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.01	Toelage aan het Nationaal Sportfonds (pro memorie)	—	—	—
	Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.			
43.11	Vergoedingen aan de bibliothecarissen en hulpbibliothecarissen van de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken	4,4	—	—
43.12	Toelagen in boeken aan gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken	5,9	—	—
43.13	Werkingsstoelagen aan de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken van de middelbare graad	45,6	—	—
43.14	Toelagen voor de werkingskosten van de provinciale reizende bibliotheken	0,7	—	—
43.15	Toelagen aan de gemeentelijke speelpleinen	7,0	—	—
43.16	Toelagen voor de openbare lectuurvoorziening der speciale bibliotheken, ingericht door overheidsinstellingen	0,3	—	—
43.17	Toelagen aan jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening aan jeugdgroepen voor bewustzinnige vrijetijdsbesteding, aan jeugdfestivals en aan jongerencentra	2,2	—	—
	Totaal van de artikelen 43	66,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	66,1	—	—
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
Niet-economisch verdeeld.				
01.01	Toelagen monitoren vakantiespeelpleinen	10,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	10,0	—	—
	Totaal voor Sectie II — Permanente Vorming	575,8	—	—
DEEL III.				
Andere culturele uitgaven.				
Sectie III.				
Kredieten voor culturele activiteiten.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
Lopende uitgaven voor goederen en diensten.				
§ 1. Lonen en sociale lasten.				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoeding aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	17,0	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,5	—	—
	Totaal voor § 1	17,5	—	—

[7]

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reizen en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van de uitgaven voor vroegere begrotingsjaren)	1,5	—	—
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksuitgaven. — Frankering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies	1,4	—	—
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van de mechanografische installaties). — Publikaties door het Departement	23,6	—	—
12.04	Vaste en vloeibare brandstoffen, geleverd door bemiddeling van het C.B.B.	0,3	—	—
12.07	Kleding geleverd door of zonder bemiddeling van het C. B. B.	0,2	—	—
12.09	Uitgaven in verband met het gebruik van motorvoertuigen, eigendom van de Staat (vervangingsstukken inbegrepen) en eventueel van gehuurde voertuigen	0,3	—	—
12.10	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,9	—	—
12.12	Andere kleine bestuursuitgaven	0,1	—	—
12.13	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	2,0	—	—
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten enz.)	0,3	—	—
12.51	Opnamen van werken en aankoop van opnamen ten behoeve van de propaganda in België en in het buitenland; verschillende activiteiten voor verspreiding van de muziek	2,0	—	—
12.52	Inrichting van tentoonstellingen in België	6,8	—	—
12.53	Aankoop van boeken van Belgische en vreemde schrijvers met werkelijke letterkundige en artistieke waarde; aankoop en publikatie van monografieën over Belgische schrijvers; kosten voor vertalingen; bandopnamen; inrichting van literaire tentoonstellingen in binnen- en buitenland; allerhande uitgaven	6,7	—	—
12.54	Bevordering van de muziek; concerten van symfonische en kamermusiek; verschillende manifestaties; sociologisch onderzoek; allerhande uitgaven	3,3	—	—
12.55	Inrichting van opvoedende manifestaties; volmakingscursussen en vormingsstages, allerhande uitgaven	20,7	—	—
12.56	Opnamen van volksliederen en enquêtes voor de volkskundeatlas. — Werkzaamheden van de wetenschappelijke medewerkers aan de Koninklijke Belgische Commissie van de Volkskunde. — Bibliografisch werk : allerhande uitgaven	0,3	—	—

[8]

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
12.57	Allerhande uitgaven voor de realisatie van culturele films en voor de aankoop van filmrechten via het Filmarchief	0,4	—	—
12.58	Aankoop van medailles, prijzen, trofeeën, plaketten	3,5	—	—
12.59	Rijksmusea. — Uitzonderingswerken	0,1	—	—
12.60	Uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van artikel 27 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen	0,3	—	—
12.61	Aankoop van publikaties en didactisch materieel voor de Belgische lectoraten en leerstoelen neerlandistiek in het buitenland	1,1	—	—
12.62	Vergoedingen aan Belgische lectoren verbonden aan posten, leerstoelen, lectoraten en cursussen neerlandistiek in het buitenland	1,1	—	—
12.63	Uitgaven voor de inrichting van cursussen en stages in België voor buitenlandse leraars Nederlands	1,1	—	—
12.64	Uitgaven in verband met de inrichting van Vlaamse tentoonstellingen in het buitenland (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
12.65	Uitgaven betreffende de verspreiding van Nederlandstalige Belgische letteren	1,7	—	—
12.66	Belgisch-Nederlandse Algemene Conferentie der Nederlandse letteren : uitgaven	0,6	—	—
12.67	Inrichting van buitenlandse culturele manifestaties in het Internationaal Cultureel Centrum, Meir, te Antwerpen (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
12.68	Aankoop en publikatie van werken en kunstwerken voor de culturele propaganda in het buitenland	1,2	—	—
12.69	Kosten voor reizen naar het buitenland van geleerden, ambtenaren, kunstenaars en letterkundigen, jeugd- en volksopleidingsverantwoordelijken	2,2	—	—
12.70	Uitgaven voor de organisatie van buitenlandse tentoonstellingen in België en van Vlaamse tentoonstellingen in het buitenland	3,0	—	—
12.71	Lopende uitgaven in verband met de verspreiding van de Belgische film in het buitenland	0,8	—	—
12.72	Kosten voor onthaal en ontvangst van buitenlandse geleerden, ambtenaren, kunstenaars, letterkundigen, jeugd- en volksopvoedingsleiders, kunstgroepen	0,3	—	—
12.73	Uitgaven voor de verspreiding van de Vlaamse muziek in het buitenland	0,2	—	—
12.74	Uitgaven voor een bibliografie van de Nederlandse taal- en letterkunde	0,4	—	—
12.75	Kadervorming en pedagogische initiatieven, inrichting van kunstmanifestaties in opdracht van de dienst	6,0	—	—
12.76	Aankoop en realisatie van films, diapositieven	2,0	—	—
12.77	Culturele animatie van vakantiecentra derde leeftijd	0,5	—	—
12.78	Inrichting van opvoedende manifestaties en vormingsstages in het kader van een cultureel beleid van de derde leeftijd	1,8	—	—
Totaal voor § 2		98,7	—	—
Totaal voor hoofdstuk 1		116,2	—	—

[9]

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Overige subsidies aan bedrijven.				
32.01	Toelagen aan de professionele dramatische kunst :			
	1. Koninklijke Nederlandse Schouwburg, Antwerpen (gewaarborgd minimum)	15,5	—	—
	2. Reizend Volkstheater, Antwerpen (gewaarborgd minimum) . . .	5,9	—	—
	3. Koninklijke Vlaamse Schouwburg, Brussel (gewaarborgd minimum)	15,5	—	—
	4. Nederlands Toneel, Gent (gewaarborgd minimum)	15,5	—	—
	5. Groot Limburgs Toneel (gewaarborgd minimum) (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
	6. Jeugdtheater, Antwerpen (gewaarborgd minimum)	5,9	—	—
		58,3	—	—
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.31	Concerten en concertcomités der conservatoria; andere concerten en concertcomités	3,5	—	—
33.32	Vaste orkesten en kamerorkesten	4,7	—	—
33.33	Toelagen en beurzen van alle aard aan toonkunstenaars, toondichters en verenigingen — Verschillende activiteiten	1,3	—	—
33.34	Toelagen aan jeugd- en muziekafdelingen	4,5	—	—
33.35	Toelagen en beurzen van alle aard aan kunstenaars, aan verenigingen en aan openbare instellingen, voor hun activiteiten, tentoonstellingen en verscheidene initiatieven ten voordele van de plastische kunsten (aankoop, creatie, restauratie van werken die niet behoren tot de verzamelingen van een museum)	4,0	—	—
33.36	Nederlandse letteren : toelagen en beurzen van alle aard	6,0	—	—
33.37	Prijzen voor de Nederlandse Letterkunde	0,5	—	—
33.38	Hulpgelden aan kunstenaars, aan hun rechthebbenden en aan filantropische organismen die zich om de kunstenaars bekommeren . . .	0,8	—	—
33.39	Toelagen aan de lyrische kunst	2,2	—	—
33.40	Toelagen aan verenigingen tot bevordering en verspreiding van de cultuur door de film	0,8	—	—
33.41	Toelage aan de v. z.w. «Nationaal Festival van de Belgische Film » .	0,5	—	—
33.42	Aandeel van de Staat in de inrichting van de toneelwedstrijd « Het Landjuweel »... ..	0,4	—	—
33.43	Hendrik Conscience-huis (Huis der Vlaamse cultuurverenigingen) . . .	0,2	—	—
33.44	Festivals van muziek, lyrische en dramatische kunst	3,9	—	—
33.46	Toelage aan de Cultuurraad voor Vlaanderen	2,0	—	—
33.47	Toelage voor speciale filmmanifestaties	2,2	—	—
33.48	Toelagen aan instellingen voor muzische vorming van de jeugd ...	5,5	—	—
33.49	Toelagen aan jeugd- en kinderateliers	6,8	—	—
33.50	Toelagen aan het Tehuis voor Studenten te Amsterdam (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
33.51	Toelagen aan het « Ballet van Vlaanderen »	40,0	—	—

[10]

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
33.52	Driejaarlijkse Prijs Nederlandse Literatuur (pro memorie)	—	—	—
33.53	Toelage aan de v. z. w. Kultuurcentrum van de Kring van Vlaams Gezelschapsleven te Brussel (pro memorie)	—	—	—
33.54	Verwezenlijking van culturele films	37,1	—	—
33.55	Toelagen voor buitenlandse deelneming aan het Festival van Vlaanderen	9,0	—	—
33.56	Toelagen voor de inrichting van Belgisch-Nederlandse wetenschappelijke, culturele en letterkundige congressen	0,5	—	—
33.57	Toelagen betreffende de verspreiding van Nederlandstalige Belgische Letteren	0,5	—	—
33.58	Toelagen ter bevordering en aanmoediging van jeugd- en vormings-toneel, kleinkunst, mimekunst, poppenspelen, nieuwe experimenten en initiatieven op het gebied van het beroepstoneel en de toneelschrijfkunst	4,5	—	—
33.59	Toelage aan de Beursschouwburg	5,0	—	—
33.60	Toelage aan het Contact- en Cultuurcentrum	9,4	—	—
33.61	Toelage aan « Europalia »	2,5	—	—
33.63	Toelagen voor buitenlandse deelneming aan festivals en organisatie van concerten en vertoningen	0,5	—	—
33.64	Toelagen voor optreden van artistieke groepen en solisten in het buitenland	3,3	—	—
33.65	Opgravingen en archeologische opdrachten in het buitenland	1,1	—	—
33.66	Prijs van het filmscenario	0,2	—	—
33.67	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,6	—	—
33.68	Toelagen aan toondichtersorganismen; compositie en creatie van muziekwerken	0,2	—	—
33.69	Toelage aan het « Kunst- en Cultuurverbond » v.z.w. te Brussel ...	1,4	—	—
33.70	Toelage aan « 100 jaar Beroepstoneel » te Gent (pro memorie)	—	—	—
33.71	Toelage aan de v.z.w. « Dialoogcentrum Stichting . Ons Erfdeel » ...	0,5	—	—
33.72	Toelage aan het Kunsthistorisch Instituut te Antwerpen	0,2	—	—
33.73	Toelagen aan verenigingen voor Socio-Cultuurbeleid :			
	1° Centrum voor sociaal-cultureel werk	1,4	—	
	2° Centrum voor arbeidsvorming en cultuurbeleid	1,4	—	
	3° Centrale voor socialistisch cultuurbeleid	1,4	—	
	4° Coördinatiecentrum voor liberaal socio-cultuurbeleid	1,4	—	—
	5° Bond van vormings- en ontwikkelingsorganisaties	0,7	—	
		6,3		
33.74	Staffunctionarissen'culturele centra	20,0		—
33.75	Volksontwikkeling B. S. D.	1,0		
	Totaal van de artikelen 33	193,6		

[11 1

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnance-ringskredieten
Inkomensoverdrachten aan het buitenland.				
34.01	Belgisch-Nederlandse stichting voor de vertaling van Nederlandstalig letterkundig werk te Amsterdam	1,2	—	—
34.02	« Belgisch-Nederlands Instituut voor Nederlandse Lexicologie » te Leiden	11,0	—	—
34.03	Internationale Vereniging voor Neerlandistiek te 's Gravenhage . . .	0,3	—	—
34.04	Toelagen aan lectoraten en cursussen Nederlands in het buitenland	0,8	—	—
34.05	Toelagen aan het Tehuis voor Studenten te Amsterdam	0,1	—	—
34.06	Toelagen aan verenigingen en instituten in het buitenland	3,9	—	—
34.07	Toelage aan het Groot Limburgs Toneel	9,9	—	—
34.08	Studiebeurzen voor buitenlandse studenten in België	8,5	—	—
34.09	Toelage aan het Instituut voor Akoestiek en Elektronische Muziek — Gent (<i>pro memorie</i>)	—	—	—
	Totaal van de artikelen 34	35,7	—	—
	Totaal voor Hoofdstuk III	287,6	—	—

HOOFDSTUK IV.

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR
OVERHEID.

Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.01	Dotatie aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselsse agglomeratie	75,0	—	—
41.02	Gemeenschappelijk Fonds van de Rijksmusea	0,7	—	—
	Totaal van de artikelen 41	75,7	—	—
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
43.21	Koninklijke Vlaamse Opera te Antwerpen	64,8	—	—
43.22	Koninklijke Opera te Gent	44,5	—	—
43.23	Vaste stadsorkesten	28,3	—	—
43.24	Toelage aan de Culturele Commissie voor Brussel (<i>pro memorie</i>) ...	—	—	—
43.25	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,5	—	—
	Totaal van de artikelen 43	138,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	213,8	—	—

[121

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
Niet-economisch verdeeld.				
01.03	Aanvullende toelagen aan professionele gezelschappen voor drama - tische kunst	11,2	—	—
01.04	Verschillende uitgaven en toelagen ter bevordering van de profes- sionele toneelkunst in de kamertheaters	16,9	—	—
01.05	Verschillende uitgaven en toelagen ter bevordering van de Neder- landstalige dramaturgie	2,8	—	—
Totaal voor hoofdstuk 01		30,9	—	—
Totaal voor sectie III. —				
Kredieten voor Culturele Activiteiten		648,5	—	—

Sectie IV.

Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten.

HOOFDSTUK 1.

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN

Lopende uitgaven voor goederen en diensten.

§ 1. Lonen en sociale lasten.

11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	28,3	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,7	—	—
Totaal voor § 1		29,0	—	—

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.

12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende des- kuudigen en prestaties van derden (met inbegrip van de uitgaven voor vroegere begrotingsjaren)	0,5		
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksgoederen. — Frankering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen op de telefoon en de telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies	0,9		

[13 1

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Vastleggings- kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van de mechanografische installaties). — Publikaties door het Departement	3,1	—	—
12.04	Vaste en vloeibare brandstoffen geleverd door bemiddeling van het C. B. B.	1,6	—	—
12.07	Kleding geleverd door of zonder bemiddeling van het C. B. B. . . .	0,1	—	—
12.08	Onderhoudsprodukten en klein onderhoudsmaterieel geleverd door bemiddeling van het C. B. B. (pro memorie)	—	—	—
12.10	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,4	—	—
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten enz.)	4,0	—	—
12.81	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, uitgaven voor de materiële inrichting van tijdelijke tentoonstellingen . . .	1,0	—	—
12.82	Aankoop van wetenschappelijke boeken en tijdschriften betreffende de oudheidkunde, bestemd voor de instellingen die van het Bestuur voor Kunsten en Kunstonderwijs afhangen of erdoor gesubsidieerd worden	0,1	—	—
12.83	Enquêtes	6,0	—	—
12.84	Uitgaven voor activiteiten van de Nederlandstalige Opvoedkundige Diensten van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten	0,4	—	—
Totaal voor § 2		18,1	—	—
Totaal voor hoofdstuk 1		47,1	—	—

HOOFDSTUK III.

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Inkomensoverdrachten aan gezinnen.

33.81	Nationaal Fonds voor de Letterkunde (wet van 18 augustus 1947) . . .	2,0	—	—
33.82	Organismen die een opvoedende taak aan de dag leggen in de Rijksmusea (pro memorie)	—	—	—
33.83	Toelagen aan private musea in de provincie en aan soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	1,0	—	—
33.84	Toelagen aan verenigingen en aan openbare instellingen ten voordele van de oudheidkunde en het kunstpatrimonium	0,5	—	—
Totaal van de artikelen 33 en het hoofdstuk III		3,5	—	—

[14]

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
43.31	Toelagen aan openbare musea in de provincie en aan soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	4,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	4,0	—	—
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
Niet-economisch verdeeld.				
01.06	Toelagen aan de musea in de provincie en aan soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	7,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	7,0	—	—
	Totaal voor sectie IV. — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	61,6	—	—
Sectie V.				
Instellingen van openbaar nut.				
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
Niet-economisch verdeeld.				
Lopende uitgaven van overheidsbedrijven.				
02.02	Dotatie aan de Instituten van de Belgische Radio en Televisie : uitzendingen in de Nederlandse taal	1 312,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	1 312,0	—	—
	Totaal voor sectie V — Instellingen van openbaar nut	1 312,0	—	—
Sectie VI.				
Provisioneel krediet.				
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
Niet-economisch verdeeld.				
01.07	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie	107,6	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	107,6	—	—
	Totaal voor sectie VI — Provisioneel krediet	107,6	—	—
Totaal voor Titel 1. — Lopende uitgaven van de sector Nederlandse Cultuur .		3 745,9	—	—

[15 1

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	1975 (aangevraagde kredieten)		
		Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten

DEEL 1.**Onderwijs.****Sectie 1.****Kunstonderwijs.**

HOOFDSTUK VI.

VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR
OVERHEID.Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten
en daarmee gelijkgestelde lichamen.

63.01 Uitrustingstoelagen voor het officiële gesubsidieerde kunstonderwijs :

1. Muziekscholen	1,5	—	—
2. Tekenacademiën	2,0	—	—

Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs.

64.01 Uitrustingstoelagen voor het vrij gesubsidieerd kunstonderwijs :

1. Muziekscholen	0,1	—	—
2. Tekenacademiën	0,1	—	—

Totaal voor hoofdstuk VI . . . . .

3,7

HOOFDSTUK VII.

INVESTERINGEN (CIVIEL).

Aankoop van duurzame roerende goederen.

74.01 Aankoop van machines, meubilair en anderhande materieel door of
zonder bemiddeling van het C. B. B. . . . .

17,2

Totaal voor hoofdstuk VII . . . . .

17,2

Totaal voor sectie 1. — Kunstonderwijs . . . . .

20,9

[16]

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	1975 (aangevraagde kredieten)		
		Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten

DEEL II.

Permanente vorming.

Sectie II.

Permanente vorming.

HOOFDSTUK V.

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Vermogensoverdrachten aan gezinnen.

52.01	Uitrustingsstoelagen aan de openbare bibliotheken	3,3	—	—
52.02	Uitzonderingstoelagen aan openbare bibliotheken te Brussel	3,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk V	6,3	—	—

HOOFDSTUK VI.

VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR
OVERHEID.Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten
en daarmee gelijkgestelde lichamen.

63.01	Toelagen voor de aankoop van onroerende goederen en nieuwbouw van gemeentelijke en provinciale bibliotheken, culturele centra en musea :			
	1. Vlaams landsgedeelte	—	165,0	130,6
	2. Brussel-Hoofdstad	—	15,0	11,9
63.02	Toelagen voor de sportinfrastructuur aan gedecentraliseerde openbare besturen	—	160,0	152,5
63.11	Uitrustingsstoelagen aan de openbare bibliotheken	6,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VI	6,5	340,0	295,0

HOOFDSTUK VII. .

INVESTERINGEN (CIVIEL).

Aankoop van gronden en gebouwen in het binnenland.

71.01	Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen met culturele bestemming, voor de oprichting van huizen voor de jeugd en sportcentra	—	180,0	172,0

Aankoop van duurzame roerende goederen.

74.01	Aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B.	25,2		

[17 1

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art	TEKSTEN	1975 (aangevraagde kredieten)		
		Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
74.04	Aankoop van vervoermiddelen te land	1,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	26,2	180,0	172,0
	Totaal voor sectie II. — Permanente vorming	39,0	520,0	467,0

DEEL III.**Andere culturele uitgaven.****Sectie III.****Kredieten voor de culturele activiteiten.****HOOFDSTUK V.****VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.****Vermogensoverdrachten aan gezinnen.**

51.01	Herstelling van gerangschikte private monumenten en gebouwen (wet van 7 augustus 1931)	—	30,0	30,0
	Totaal voor hoofdstuk V	—	30,0	30,0

HOOFDSTUK VI.**VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR
OVERHEID.****Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten
en daarmee gelijkgestelde lichamen.**

63.03	, Toelagen voor de restauratie van geklasseerde burgerlijke monumen- ten en gebouwen	—	80,0	53,0
	Totaal voor hoofdstuk VI	—	80,0	53,0

HOOFDSTUK VII.**INVESTERINGEN (CIVIEL).****Aankoop van duurzame roerende goederen.**

74.01	Aankoop van machines, meubilair, en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B.	44,4	—	—
74.04	Aankoop van vervoermiddelen te land (pro memorie)	—	—	—
74.80	Rijksmusea : aankoop van werken van Belgische en vreemde kun- stenaars (met inbegrip van bibliotheekwerken, lijsten en inbin- dingen)	0,2	—	—

[18]

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	1975 (aangevraagde kredieten)		
		Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
74.81	Algemene Directie voor Kunsten en Kunstonderwijs : aankoop van kunstwerken, controleren en herstellen van de kunstwerken vermeld in de inventaris van het Departement	6,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	50,6	—	—
	Totaal voor sectie III. — Kredieten voor Culturele Activiteiten	50,6	110,0	83,0
Sectie IV.				
Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten.				
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIEL).				
Aankoop van duurzame roerende goederen.				
74.01	Aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B.	4,3	—	—
74.02	Aankoop van machines niet leverbaar door het C. B.B. (pro memorie)	—	—	—
74.03	Aankoop van meubilair en allerhande materieel niet leverbaar door het C. B. B. (pro memorie)	—	—	—
74.80	Rijksmusea : aankoop van werken van Belgische en vreemde kunstenaars (met inbegrip van bibliotheekwerken, lijsten en inbindingen)	12,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	16,8	—	—
	Totaal voor sectie IV. — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	16,8	—	—
	Totaal van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap (Titel II)	127,3	630,0	550,0
	Totaal van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap (Titels I en II)	3 873,2	630,0	550,0

TITEL IV. — AFZONDERLIJKE SECTIE.

(In duizenden franken)

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1975	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1975
Sectie I.							
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming.							
HOOFDSTUK III.							
FONDSEN GESTIJD DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN.							
660	2	A	Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten en Bouwkunde re Antwerpen Subsidie van de provincie Antwerpen :				
			Saldo's				
			Ontvangsten :				
			— bijzondere : niet-patrimoniale		100		
			Uitgaven : niet-patrimoniale			100	
660	3	A	Cinematografisch fonds :				
			Saldo's	10			10
			Ontvangsten :				
			— bijzondere : niet-patrimoniale		1500		
			Uitgaven : niet-patrimoniale			1500	
660	4	A	Fonds voor Monumenten en Landschappenzorg :				
			Saldo's	38			138
			Ontvangsten :				
			— bijzondere : niet-patrimoniale		300		
			Uitgaven : niet-patrimoniale			200	
Totalen voor hoofdstuk III				55	1900	1800	155
Totalen voor sectie I				55	1900	1800	155

[19]

[20]

TITEL IV. — AFZONDERLIJKE SECTIE.
(In duizenden franken)

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1975	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1975
Sectie II.							
Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen.							
HOOFDSTUK 1.							
STAATSDIENSTEN MET AFZONDERLIJK BEHEER.							
700	3	A	Kas van het Museum der Academieleden van de Koninklijke Academie en van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen (koninklijk besluit van 21 januari 1929) :				
			Saldo's	53			53
			Ontvangsten :				
			— van budgettaire oorsprong		—	—	
			Uitgaven : niet-patrimoniale				
700	4	A	Kas van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen :				
			Saldo's	4 653			2 703
			Ontvangsten :				
			— van budgettaire oorsprong (art. 41.02 van sectie III, art. 74.80 van sectie IV)		50	2000	
			Uitgaven : patrimoniale				
700	7	A	Kas van het Domein van Gaasbeek (besluit van 28 december 1942):				
			Saldo's	805			805
			Ontvangsten :				
			— van budgettaire oorsprong (art. 41.02 en 74.80 van sectie III)		500		
			Uitgaven :				
			— patrimoniale			250	
			— niet-patrimoniale			250	
700	8	C	Intendancediensten van cultuur :				
			Saldo's	1156			1356
			Ontvangsten :				
			Bijzondere : niet-patrimoniale		3800		
			Uitgaven :				
			Niet-patrimoniale			3600	
Totaal voor hoofdstuk 1				6667	4 350	6100	4917
Totaal voor sectie II				6667	4 350	6100	4 917
Totaal voor titel IV : Afzonderlijke Sectie van de Sector Nederlandse Cultuur				6722	6250	7900	5 072

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE
DE BEGROTING VAN NATIONALE OPVOEDING
— NEDERLANDSTALIG REGIME —
VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

KREDIETEN DIE DOOR DE CULTUURRAAD
MOETEN WORDEN AANGENOMEN
4-II (1974-1975) — nrs. 1 en 2

TABEL

TITEL 1. - LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen frank)

ART.	TEKSTEN	NIET GESPLITSTE KREDIETEN	GESPLITSTE KREDIETEN	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnancerings- kredieten
NATIONALE OPVOEDING - NEDERLANDSTALIG REGIME				
SECTIE II.				
BASISONDERWIJS.				
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.02	Toelage aan de Belgische sectie van de Wereldorganisatie voor Voor- schoolse Opvoeding : 1, Bestuur van het basisonderwijs	0,1		
Totalen voor hoofdstuk III		0,1		
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSE.				
NIET-ECONOMISCH VERDEELD.				
01.02	Staatsaandeel in de lopende werkkingskosten der nederlandstalige peuter- tuinen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijksscholen te Brussel- Hoofdstad : 1. Basisonderwijs van de Staat	20,1		
- Totalen voor hoofdstuk 01		20,1		
Totalen voor sectie II. - Basisonderwijs		20,2		
SECTIE IV.				
SECUNDAIR ONDERWIJS.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)				
§ 2. - Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
n.47	Aanmoediging van pedagogische tijdschriften, van auteurs van didac- tische werken, van de deelnemers aan pedagogische werkzaamheden en van centra voor pedagogische proefnemingen en wetenschappelijk on- derzoek	0,4	-	
Totalen voor § 2		0,4		
Totalen voor hoofdstuk 1		0,4		
Totalen voor sectie IV. - Secundair onderwijs		0,4	-	-
SECTIE V.				
BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTEN VOOR NATIONALE OPVOEDING.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)				
§ 2. - Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. - Andere verbruiksuitgaven. - Frankering van brieven. - Telegrammen. - Abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken. - Vervoer. - Belastingen. - Retributies : 2. Didactische films en anders audio-visuele middelen	1,1		
12.09	Uitgaven in verband met het gebruik van motorvoertuigen, eigendom van de Staat (vervangingsstukken inbegrepen) en eventueel van ge- huurde voertuigen : 2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	0,2		
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duur- zame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.) : 2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	0,3		
12.60	Pedagogische tentoonstellingen	0,7		

12.61	Schoolreizen en schoolkolonies. — Onthaal van buitenlandse schoolgroepen. — Opvoedende manifestaties.	8,0		
12.62	Didactische films en andere audio-visuele middelen :			
	1. Discotheek en audiotheek	0,3	—	—
	2. Realisaties, aankopen, sonorisaties, afdrukken	19,0	—	—
	3. Promotie van het gebruik van audio-visuele middelen	0,2	—	—
	4. Uitgaven voortspruitend uit de werkzaamheden van de dienst	0,2	—	—
12.64	Dienst voor studietoelagen en -leringen : werkingskosten	11,5	—	—
	Totalen voor § 2	41,5		
	Totalen voor hoofdstuk 1.	41,5		
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Overige subsidies aan bedrijven.				
32.09	Toelage voor de schriftelijke cursussen	0,1		
32.11	Toelage aan het Centrum voor Kinder- en Jeugdfilm	0,1		
32.12	Toelage aan de Vereniging ter bevordering van de Animatiefilm	0,1	—	—
	Totalen voor de artikelen 32	0,3		
Inkomensoverdrachten aan gesinnen.				
33.01	Studietoelagen voor Belgische of Luxemburgse kinderen van wie een der ouders of de voogd in Zaïre, in Rwanda of in Burundi verblijft (pro memorie)	—	—	—
33.02	Dienst voor Studietoelagen en -leningen (krediet te storten op art. 600.29.B van titel IV. — Afzonderlijke Sectie)	1.705,9		
33.03	Toelage aan de V.Z.W. "Rijksonderwijs Organisatie Omni-Sport"	5,0		
33.04	Toelage aan het Vlaams Onderwijscentrum te Brussel	3,3		
	Totalen voor de artikelen 33	1.714,2		—
	Totalen voor hoofdstuk III	1.714,5	—	
	Totalen voor sectie V. — Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor Nationale Opvoeding	1.756,0		
SECTIE VI.				
HOGER ONDERWIJS.				
A. UNIVERSITAIR ONDERWIJS.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)				
§ 1. — Ionen en sociale lasten.				
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel : 1. Jury's	2,3		
	Totalen voor § 1	2,3		
§ 2. — Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis, en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van uitgaven voor vorige begrotingsjaren): 1. Jury's	3,6		
	Totalen voor § 2	3,6	—	—
	Totalen voor hoofdstuk I.	519	—	—
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.08	Reisbeursen voor de houders van universitaire diploma's	2,0	—	—
33.09	Universitaire wedstrijden : prijzen in speciën	0,1	—	—
33.10	Toelage, als aanmoediging, aan de kandidaten voor de titel van geaggregeerde voor het hoger onderwijs, speciaal doctor, magister in de godgeleerdheid, magister in het kerkelijk recht en magister cooptatus	0,6		
	Totalen voor de artikelen 33	2,7		
	Totalen voor hoofdstuk III	2,7		
	Totalen voor A. — Universitair onderwijs	8,6		

B. — PEDAGOGISCH HOGER ONDERWIJS.

HOOFDSTUK III.

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.

Inkomensoverdrachten aan gezinnen.

33.01	Toelagen voor pedagogische doeleinden, toelagen onder vorm van intekening op werken, hulp aan navorsing, steun aan pedagogische tijdschriften	0,3	—	—
33.02	Beurs voor het beste pedagogisch werk	0,1	—	—
33.03	Toelagen aan organismen die het diploma van gids afleveren (ministerieel besluit van 5 november 1948)	0,1	—	—
Totalen voor de artikelen 33		0,5	—	—
Totalen voor hoofdstuk III		0,5	—	—
Totalen voor B. — Pedagogisch hoger onderwijs		0,5	—	—
Totalen voor sectie VI. — Hoger Onderwijs		9,1	—	—

SECTIE VII.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.

HOOFDSTUK 1.

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.

(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

§ 1. — Lonen en sociale lasten.

11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkeringen van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen) :			
	1. Koninklijke Academie	5,2	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—
Totalen voor § 1		5,3	—	—

§ 2. — Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.

12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van uitgaven voor vorige begrotingsjaren) :			
	1. Koninklijke Academie	0,5	—	—
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksuitgaven. — Frankering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen en telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies :			
	1. Koninklijke Academie	0,5	—	—
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten door of zonder bemiddeling van het C.B.B. — Kleine laboratoriumdieren. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van mecanografische installaties). — Publikaties door het Departement :			
	1. Koninklijke Academie	0,7	—	—
12.04	Vaste en vloeibare brandstoffen geleverd door bemiddeling van het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie	0,9	—	—
12.05	Bureaubenodigheden, papier, drukwerken, inbindingen geleverd door bemiddeling van het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—
12.07	Kleding geleverd door of zonder bemiddeling van het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—
12.08	Onderhoudsprodukten en klein onderhoudsmaterieel geleverd door bemiddeling van het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—
12.10	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen) :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—

12.13	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. - Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen :				
	1. Koninklijke Academie	1,2	—	—	
12.14	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten , enz.) :				
	1. Koninklijke Academie	0,1			
12.80	Uitgaven voor reiskosten in het buitenland van hoogleraren en van leden van de Koninklijke Academie	1,3			
Totalen voor § 2		5,6		—	
Totalen voor hoofdstuk 1		10,9			
HOOFDSTUK III.					
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.					
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.					
33.02	Toelagen voor de financiering van de prijzen uitgereikt door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten	0,6			
33.04	Toelagen aan jonge vorsers en studenten :				
	1. Voor groepsreizen in het buitenland van jonge vorsers en universiteitstudenten	1,7			
	2. Voor groepsreizen in het buitenland van studenten van het hoger niet-universitair onderwijs (pro memorie)				
	3. Voor wetenschappelijke zendingen in het buitenland	1,1	2,8	—	—
33.09	Toelagen voor de verspreiding van de wetenschappelijke kennis onder de publieke opinie		1,9	—	—
33.14	Toelagen voor de intekening op sommige werken en voor de financiering van wetenschappelijke periodieke publikaties		3,0		
Totalen voor de artikelen 33		8,3			
Totalen voor hoofdstuk III		8,3			
HOOFDSTUK IV.					
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.					
Inkomensoverdrachten aan fondsen en instellingen zonder bedrijfs -karakter.					
41.04	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de financiering van wetenschappelijke publikaties	3,8			
41.07	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België , voor de werking van de nationale wetenschappelijke comités en van de bibliotheek (pro memorie)	—	—	—	
41.08	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de herwaardering van de academische prijzen	0,1	—		
Totalen voor de artikelen 41		3,9	—		
Totalen voor hoofdstuk IV		3,9	—		
Totalen voor sectie VII. - Wetenschappelijk Onderzoek		23,1			
Totaal voor Titel 1 - Lopende uitgaven		1.808,8			

TITEL II. - KAPITAALSUITGAVEN.

(In miljoenen frank)

ART.	TEKSTEN	NIET GESPLITSTE KREDIETEN	GESPLITSTE KREDIETEN	
			Vastleggings- kredieten	Ordonancerings- kredieten
SECTIE V.				
BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTEN VOOR NATIONALE OPVOEDING.				
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen.				
74.03	Aankoop van meubilair en allerhande materieel niet leverbaar door het C.B.B. :			
	2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	29,3		
	3. Pedagogische tentoonstellingen	0,4		
	4. Schoolreizen en schoolkoloniën. - Onthaal van buitenlandse school- groepen. - Opvoedende manifestaties	1,0		
	5. Schriftelijk onderwijs	1,6		
			32,3	
Totalen voor hoofdstuk VII			32,3	
Totalen voor sectie V. - Bestuur van de gemeenschappelijke diensten voor Nationale Opvoeding			32,3	
SECTIE VII.				
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.				
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIELE).				
Aankoop van duurzame roerende goederen.				
74.01	Aankoop van machinesmeubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie		0,1	
74.03	Aankoop van meubilair en allerhande materieel niet leverbaar door het C.B.B. :			
	1. Koninklijke Academie (pro memorie)			
74.80	Aankoop van kunstwerken en kostbare documenten, stukken en voorwerpen voor de samenstelling van patrimoniale verzamelingen door de Konink- lijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België		0,3	
Totalen voor hoofdstuk VII			0,4	
Totalen voor sectie VII. - Wetenschappelijk onderzoek			0,4	
Totalen voor Titel II - Kapitaalsuitgaven			32,7	
Totalen (TITELS 1 ER II) - voor Nationale Opvoeding - Nederlandstalig regime			1.841,5	

TITEL IV. - AFZONDERLIJKE SECTIE.

(In duizendtallen frank)

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1975	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1975
SECTIE I. STMTSUITGAVEW OP INKOMSTEN MET SPECIALE BESTEMMING. HOOFDSTUK 1. FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJFD DOOR BEGROTINGSKREDIETEN.							
600	29	B	Fondsen bestemd voor studietoelagen (wet van 19 juli 1971) :				
			Saldo's	7.417			17.417
			Ontvangsten :				
			- van budgettaire oorsprong (art. 33.02 van sectie V, titel 1, rubriek B)				
			bijzondere :				
			1° niet-patrimoniale	10.000			
			2° patrimoniale				
					1.715.842		
			Uitgaven :				
			1° niet-patrimoniale	1.705.842			
			2° patrimoniale				
						1.705.842	
600	30	B	Fondsen bestemd voor studieleningen (wet van 19 juli 1971) (pro memorie)				
Totalen voor hoofdstuk 1				7.417	1.715.842	1.705.842	17.417
Totalen voor sectie 1				7.417	1.715.842	1.705.842	17.417
TOTALEN VOOR TITEL IV. - AFZONDERLIJKE SECTIE				7.417	1.715.842	1.705.842	17.417